

4.683

17 ย

ยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ปริญญานิพนธ์

ของ

วรชัย เยาวปาดิ

25 ส.ย. 2523

สำนักงานหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตึกวิทย ๑๑ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร ๑๑๒๑๘๖ ๑๑๑๖๖๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

สิงหาคม 2522

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

80583

บทคัดย่อ

บุทวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

บทคัดย่อ

ของ

วรรษัย เยาวปานิ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาศาสตรบัณฑิต
สิงหาคม 2522

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายสำคัญที่จะศึกษาหาทฤษฎีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์-
การเกษตร อันสามารถนำไปใช้ปฏิบัติในอนาคตได้ ยุทธวิธีดังกล่าวจะประกอบด้วย
เป้าหมายในทางบุคคลลักษณะของความเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ดี ซึ่งจำเป็นจะต้อง
เสริมสร้างให้เกิดขึ้นในหมู่สมาชิก วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมในการพัฒนาบุคคลลักษณะ
ความเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ดี และแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมที่
สามารถปฏิบัติได้ โดยมีปัญหาเชิงวิจัย 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จใน
การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างไร
2. องค์ประกอบเชิงมนุษย์ (ในปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
ทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรอย่างไร
3. แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ประกอบเชิง
มนุษย์ของสมาชิกที่มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้นั้นกระทำได้อย่างไร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดต่าง ๆ ของ
ภาคตะวันตก ซึ่งได้แก่ นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม
สมุทรสาคร กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี มีจำนวนทั้งหมด 300 คน จำแนกเป็นสมาชิกของสหกรณ์-
การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ ประเภละละ 100 คน
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล และใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัย
ได้สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือ หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้นำข้อมูลมาทำการ-
วิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ไค-สแควร์ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และ
สมการถดถอยพหุคูณ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างชุดตัวแปร

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จ
ในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจะได้นำไปกำหนดเป็นเป้าหมายในการฝึกอบรม
มี 14 ประการ ได้แก่ 1) ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร

2) ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน 3) ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต 4) การยอมรับนวัตกรรม 5) ทักษะการสื่อสาร 6) ลักษณะเอกัตบุคคล 7) ความเชื่อใจในบุคคลอื่น 8) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต 9) ความสำนึกในเวลา 10) ความขยัน 11) ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ 12) ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม 13) ความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้อง และ 14) ความรับผิดชอบ คุณลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องเสริมสร้างให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกให้มากที่สุด เว้นแต่ลักษณะความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้อง จะต้องหาวิธีการทำให้ลดลง โดยเพิ่มค่านิยมในระบบคุณธรรมให้สูงขึ้น ในการนี้จะต้องเร่งดำเนินการเสริมสร้างลักษณะอันดับที่ 1-5 เป็นอันดับแรก เพราะเป็นลักษณะที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอยู่ในระดับสูง

2. องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกทั้ง 14 ประการ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมดังนี้ คือ 1) ความขยัน มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง 2) ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสำนึกในเวลา และความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร แต่ละลักษณะมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาในโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง 3) ความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้อง มีความสัมพันธ์ในเชิงนิเสธ(-) กับระดับการศึกษาในโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง 4) ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต และการยอมรับนวัตกรรม แต่ละลักษณะมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์ และมีความสัมพันธ์ในเชิงนิเสธ(-) กับอายุ 5) ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ และความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต แต่ละลักษณะมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์ 6) ลักษณะเอกัตบุคคลมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม ระดับการศึกษาในโรงเรียน และอายุ 7) ความรับผิดชอบ ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และทักษะการสื่อสารแต่ละลักษณะไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

3. แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาองค์ประกอบเชิง-
 มนุษย์ที่สมาชิกมีความเห็นว่าสามารถปฏิบัติได้ คือ 1) เนื้อหาสาระที่สมาชิกมีความสนใจและ
 ต้องการที่จะเรียนรู้ ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวนำในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์
 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรและการสหกรณ์ ความรู้เกี่ยวกับการสร้างและซ่อมแซม
 เครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร ความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การเกษตร ความรู้เกี่ยวกับ
 การประดิษฐ์สิ่งของและเครื่องใช้จากเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น ความรู้
 และทักษะในการทำงานเป็นหมู่เป็นคณะ ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนในการผลิต ความรู้เกี่ยวกับ
 การวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย และ
 ความรู้เกี่ยวกับการเลือกผู้นำและตัวแทนที่ดี 2) วิธีสอนและกิจกรรมในการฝึกอบรมที่สามารถ
 ปฏิบัติได้ ได้แก่ กลุ่มสัมพันธ์ แบบเรียนสำเร็จรูป หน่วยเคลื่อนที่ การพาไปทัศนศึกษา
 การสาธิตและการจัดงานแสดงทางการเกษตร การประชุมปรึกษาหารือภายในกลุ่มสมาชิก
 การออกวารสารรายเดือน การพิมพ์คู่มือเกี่ยวกับความรู้ทางการเกษตร การประดิษฐ์สิ่งของ
 และเครื่องใช้จากเศษวัสดุ และการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย การมอบหมายให้กลุ่มสมาชิก
 รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมเองโดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากสหกรณ์ และการฝึกอบรม
 ประเภทการอบรมเต็มวัน ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวควรยึดหลักให้สมาชิกช่วยเหลือตนเอง
 และซึ่งกันและกัน 3) ช่วงเวลาและระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแต่ละประเภท
 เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่สมาชิกต้องเข้าร่วมรายการเต็มวัน
 ควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน เพราะสมาชิกส่วนใหญ่มีความสะดวกที่จะเข้าร่วมรายการ
 แต่ไม่ควรจัดในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม เพราะอยู่ในช่วงเวลาการเพาะปลูก จึงไม่สะดวก
 ที่จะเข้าร่วมรายการ

A STRATEGY FOR TRAINING OF AGRICULTURAL COOPERATIVE MEMBERS

AN ABSTRACT

BY

WORACHAI YAOWAPANEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Doctor of Education degree
at Srinakharinwirot University

August 1979

The purpose of this study was to formulate a strategy for training of agricultural cooperative members which was composed of three components: aims of training, methods and techniques of training, and practicable training program arrangement. This was conceived into three sequential research questions:

1. How the agricultural cooperative members' human factors relate to the level of achievement of agricultural cooperatives?
2. How the agricultural cooperative members' human factors (in problem one) relate to their background, experiences, and education and training?
3. What is the practicable training program arrangement?

The research population was the members of agricultural cooperatives in the Western Region of Thailand. From this population, a sample of 300 members was randomly selected by multi-stage sampling. In the first stage, the cooperative societies were classified into three groups: the high achievement level, the middle, and the low. In the second stage, a sample of 100 members were drawn from each of groups. Data were collected by the interview technique in which the interview questionnaire was an instrument. Chi-square, stepwise multiple regression, and canonical correlation were employed in data analyses.

The major findings were as follows:

1. The human factors related to the level of achievement of agricultural cooperatives were: 1) basic knowledge of agricultural

cooperatives, 2) ability in basic arithmetic, 3) desire to increase product, 4) innovativeness, 5) attitude toward agricultural cooperatives, 6) individualism, 7) trust, 8) knowledge of farm technology, 9) time consciousness, 10) diligence, 11) functional literacy, 12) group preference and participation, 13) integration with relatives, and 14) responsibility. For the first of five members' characteristics were foremost to be trained.

2. Background, experiences, and education and training related to human factors were: 1) diligence was positively related to self-study; 2) ability in basic arithmetic, time consciousness, and basic knowledge of agricultural cooperatives, each of which was positively related to level of formal education and self-study; 3) integration with relatives was negatively related to level of formal education and self-study; 4) functional literacy and knowledge of farm technology, each of which was positively related to level of formal education, self-study, and experiences; 5) desire to increase product and innovativeness, each of which was positively related to self-study, and experiences, and negatively related to age; 6) individualism was positively related to self-study, training, level of formal education, and age; 7) responsibility, trust, group preference and participation, and attitude toward agricultural cooperatives, in no case was related to any variables of the factor of background, experiences, and education and training.

3. Based on the analysis of the responses of the subjects, three main features of the practicable training program arrangement were found

to be: 1) knowledge which should be key contents of a training program for developing members' good characteristics were in the area of agricultural techniques, marketing, repair of agricultural tools and instruments, inventing things from wasted and community resource material, family economic planning, health preservation, and techniques of selecting good leaders and representatives, and group working;

2) practicable methods of teaching and the activities which should be employed in a training program were: study circle, mobile unit, learning program, excursion, agricultural demonstration and exhibition, member group discussion, handbook and magazine issue, and full-day training program (which should be done by applying the principle of mutual help); 3) the timing for such a full-day training program, to have a good attendance, should be organized during the months of March to April..

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

ศาสตราจารย์ ประธาน

ศาสตราจารย์ กรรมการ

ศาสตราจารย์ กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้มีอาจสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีถึงปรากฏอยู่นี้ได้ ถ้าปราศจากความอนุเคราะห์ในค่าน้ำใจต่าง ๆ จากหน่วยงานและบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน จึงมีความรู้สึกซาบซึ้งในความมีน้ำใจเอื้ออาทรเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลียว บุรีภักดิ์ ประธานกรรมการ เป็นผู้ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้วยความเสียสละอย่างยิ่ง ทั้งในฐานะที่เป็นกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ ศาสตราจารย์ ดร. จรรยา สุวรรณทัต กรรมการ ผู้ซึ่งเคยเป็นผู้สอนและกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์แก่ผู้วิจัยมาแล้วในระดับปริญญาโท ได้กรุณาเป็นกรรมการให้อีกวาระหนึ่ง คำแนะนำที่ได้รับมีคุณค่ายิ่ง โดยเฉพาะในด้านการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สิ้นสิริ กรรมการ เป็นผู้ที่ได้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำปริญญานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการวางแผนการวิจัยและสำนวนถ้อยคำต่าง ๆ

พันเอก สุรินทร์ ชลประเสริฐ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กรุณามาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และเสนอข้อคิดอันมีคุณค่ายิ่งต่อการพัฒนาสหกรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ระวิพันธุ์ โสมนะพันธุ์ อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ เป็นผู้ที่ได้คำแนะนำช่วยเหลือในด้านการวางแผนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ดร. นิยม ปุราคำ ส่วนงานสถิติแห่งชาติ ได้กรุณาให้คำแนะนำในด้านการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

คุณสุภัทร ชุมช่วย ได้ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เมื่อครั้งเป็นที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตฝึกงาน ณ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำโครงการวิจัย

คุณวิเชียร ไศภณ ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ได้ให้ทั้งในด้านการปรึกษาและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อย่างที่เยี่ยม โดยเฉพาะในด้านการขอทุนวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล และเจ้าหน้าที่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยทุกท่าน

ซึ่งได้กรุณาเปิดโอกาสให้ได้แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับสหกรณ์ ตลอดจนได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ รุ่นปีการศึกษา 2519 - 2521 ทุกท่าน ซึ่งได้เสนอแนะความเห็นอันมีคุณค่ายิ่งต่อการจัดทำเค้าโครงการวิจัยและเครื่องมือในการวิจัย โดยเฉพาะคุณจารึก ชุกติติกุล ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เป็นกรณีพิเศษตลอดเวลาของการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้

สหกรณ์อำเภอ ผู้จัดการ ประธานและคณะกรรมการดำเนินงาน ประธานกลุ่มสมาชิก และสมาชิก ของสหกรณ์การเกษตรต่อไปนี้ คือ บ้านลาด เมืองเพชรบุรี บ้านแหลม และท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เมืองสุพรรณบุรี ศรีประจันต์ อุทอง และสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี บ้านโป่ง และปากท่อ จังหวัดราชบุรี อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม บ้านแพ้ว ประสานกลกิจ และเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งเยี่ยมในด้านการให้ความสะดวกแก่การเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ สหกรณ์จังหวัดเพชรบุรีและเจ้าหน้าที่ และผู้ช่วยสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ได้มีส่วนช่วยเหลือเป็นอย่างมากในครั้งนี้ด้วย

อาจารย์มั่นเกียรติ โกศลนิรติวงษ์ และนักศึกษาของวิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ คุณเกลื่อน รอดสวัสดิ์ คุณชัยฤกษ์ วิจิต คุณคุ้ม ชนติอยู่ คุณประสิทธิ์ เจียวเลี่ยน คุณนิมิตร ศรีสิทธิชูชาติ คุณศิริ คงเมือง คุณสุชาติ ฉายอรุณ และคุณสุใจ วิชัย เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณประพัฒน์ วิรัตนานันท์ กองโครงการพัฒนาชนบท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้อนุญาตให้เอกสารต่าง ๆ และเสนอข้อคิดที่มีคุณค่ายิ่ง ช่วยให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้กรุณาอนุญาตให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ช่วยเหลือให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นผลสำเร็จ

คุณพิชัย ไสยสมบัติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ คุณพิชัย กนิษฐานนท์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คุณมานิต จิตวัฒนากร บริษัทการบินไทย จำกัด และอาจารย์วิมล จิตวัฒนากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญยิ่งในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

อนึ่ง ค่าใช้จ่ายในการจัดทำปริญญานิพนธ์นี้ ส่วนหนึ่งได้มาจากการได้รับพระราชทานทุนภูมิพล จึงมีความรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าฯ และอีกส่วนหนึ่งได้มาจากทุนอุดหนุนการวิจัยขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ การได้รับทุนนี้ บุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือที่สำคัญยิ่งได้แก่ คุณประยงค์ ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือติดต่อและติดตามผลอย่างใกล้ชิด โดยมีผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นผู้สนับสนุน คุณลี (C. Y. Lee) แห่งองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สำนักงานสาขากรุงเทพ เป็นผู้รับโครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบ และได้ให้คำรับรองว่าเป็นงานวิจัยที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตร เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ทุนอุดหนุนจนได้รับการอนุมัติ จึงขอขอบคุณองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสาขากรุงเทพ และบุคคลซึ่งได้กล่าวนามมาแล้วข้างต้นไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

วรชัย เยาวภาณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
แนวความคิดภูมิหลังของปัญหาเชิงวิจัย	1
ปัญหาเชิงวิจัยและความมุ่งหมายของการวิจัย	18
สมมุติฐานการวิจัย	19
ความจำเป็นและความสำคัญของการวิจัย	23
ขอบเขตของการวิจัย	25
คำอธิบายศัพท์และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	25
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
แบบของการวิจัย	55
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	56
กลุ่มตัวอย่าง	58
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	61
การรวบรวมข้อมูล	65
การจัดกระทำกับข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
4 ผลการวิจัย	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น	72
ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1	88
ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2	104
ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3	113

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	145
บทย่อ	145
สรุปผลการวิจัย	147
การอภิปรายผลการวิจัย	153
ข้อเสนอแนะ	165
บรรณานุกรม	172
ภาคผนวก	184
บทคัดย่อ	384

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมในประเทศเบื้องต้น โดยแยกตามสาขาอาชีพ (มูลค่าตามราคาคงที่)	2
2	จำนวนครอบครัวเกษตรกรที่เช่าที่ดินคิดเป็นร้อยละของแต่ละภาค ปี 2511	5
3	จำนวนสหกรณ์ สมาชิก และปริมาณธุรกิจ ของสหกรณ์การเกษตร ในประเทศไทย พ.ศ. 2512 - 2519	12
4	สหกรณ์การเกษตร และจำนวนสมาชิกที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง	60
5	ผลการวิเคราะห์หาอำนาจการจำแนกของข้อความในแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์	217
6	ข้อความในแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	223
7	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	280
8	อายุของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง	280
9	อายุเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง	281
10	จำนวนปีที่สมาชิกมีประสบการณ์เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร	282
11	ระดับการศึกษาในโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง	283
12	จำนวนครั้งของการฝึกอบรมในช่วง 3 ปี ของกลุ่มตัวอย่าง	284
13	คะแนนความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง	285
14	ระดับคะแนนความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตของกลุ่มตัวอย่าง	286
15	คะแนนความมีเหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง	287
16	คะแนนการยอมรับนวัตกรรมของกลุ่มตัวอย่าง	288
17	คะแนนความขยันของกลุ่มตัวอย่าง	289

ตาราง	หน้า
18 คะแนนความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	290
19 คะแนนความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของกลุ่มตัวอย่าง	291
20 คะแนนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตของกลุ่มตัวอย่าง	292
21 คะแนนสุขภาพและความแข็งแรงทางกายของกลุ่มตัวอย่าง	293
22 คะแนนความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง	294
23 คะแนนการรู้จักประหยัดของกลุ่มตัวอย่าง	296
24 คะแนนทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรกรรมของกลุ่มตัวอย่าง	297
25 คะแนนความสำนึกในเวลาของกลุ่มตัวอย่าง	299
26 คะแนนความกล้าเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่าง	300
27 คะแนนความรับผิดชอบของกลุ่มตัวอย่าง	301
28 คะแนนความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องของกลุ่มตัวอย่าง	302
29 คะแนนความเชื่อใจในบุคคลอื่นของกลุ่มตัวอย่าง	303
30 คะแนนค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสของกลุ่มตัวอย่าง	304
31 คะแนนลักษณะเอกัตบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	305
✓ 32 คะแนนความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง	306
✓ 33 คะแนนความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง	307
✓ 34 คะแนนทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง	309
35 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ค่าย ²	310
36 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ กับ ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร	316
37 สัมประสิทธิ์การถดถอย ในสมการพหุคูณ เมื่อระดับความสำเร็จ ในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเป็นตัวแปรเกณฑ์	318
38 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชุด ของตัวแปรชุดองค์ประกอบ ทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม กับองค์ประกอบ เชิงมนุษย์	319

ตาราง	หน้า
39 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการสหสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปร องค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม กับองค์ประกอบเชิงมนุษย์	320
40 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต เป็นตัวแปร เกณฑ์	321
41 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความปรารถนาในการเพิ่ม ผลผลิตเป็นตัวแปร เกณฑ์	321
42 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อการยอมรับนวัตกรรมเป็นตัวแปร เกณฑ์	322
43 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อการยอมรับนวัตกรรมเป็น ตัวแปร เกณฑ์	322
44 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความขยันเป็นตัวแปร เกณฑ์	323
45 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความขยันเป็นตัวแปร เกณฑ์	323
46 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน เป็นตัวแปร เกณฑ์	324
47 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความสามารถทางเลขคณิต ขั้นพื้นฐานเป็นตัวแปร เกณฑ์	324
48 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ เป็นตัวแปร เกณฑ์	325
49 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความสามารถในการอ่าน- ออกเขียนได้เป็นตัวแปร เกณฑ์	325
50 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต เป็นตัวแปร เกณฑ์	326
51 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ในการผลิตเป็นตัวแปร เกณฑ์	326

ตาราง	หน้า
52 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความสำคัญในเวลาเป็นตัวแปร เกณฑ์	327
53 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความสำคัญในเวลาเป็น ตัวแปร เกณฑ์	327
54 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความรับผิดชอบเป็นตัวแปร เกณฑ์	328
55 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความรับผิดชอบเป็น ตัวแปร เกณฑ์	328
56 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความผูกพันในระบบเครือข่ายและ พวกพ้องเป็นตัวแปร เกณฑ์	329
57 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความผูกพันในระบบ เครือข่ายและพวกพ้องเป็นตัวแปร เกณฑ์	329
58 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความเชื่อใจในบุคคลอื่นเป็น ตัวแปร เกณฑ์	330
59 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความเชื่อใจในบุคคลอื่น เป็นตัวแปร เกณฑ์	330
60 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อลักษณะเอกัตบุคลเป็นตัวแปร เกณฑ์	331
61 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อลักษณะเอกัตบุคลเป็น ตัวแปร เกณฑ์	331
62 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อक्रमศรทธาและการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่มเป็นตัวแปร เกณฑ์	332
63 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความศรทธาและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มเป็นตัวแปร เกณฑ์	332
64 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์ การเกษตร เป็นตัวแปร เกณฑ์	333
65 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความรู้ความเข้าใจใน กิจการสหกรณ์การ เกษตร เป็นตัวแปร เกณฑ์	333

ตาราง	หน้า
66 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อหาค้นคิต่อสหกรณ์การ เกษตร เป็น ตัวแปร เกณฑ์	334
67 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อหาค้นคิต่อสหกรณ์- การ เกษตร เป็นตัวแปร เกณฑ์	334
68 ความต้องการความรู้ทางการ เกษตรในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน	335
69 ความต้องการความรู้ทางการ เกษตรในด้านการใช้ปุ๋ยและยากำจัด ศัตรูพืช	335
70 ความต้องการความรู้ทางการ เกษตรในด้านการคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์	336
71 ความต้องการความรู้ทางการ เกษตรในด้านการปลูกและขยายพันธุ์พืช	336
72 ความต้องการความรู้ทางการ เกษตรในด้านการ เลี้ยงและขยายพันธุ์ สัตว์	337
73 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์การ เกษตรในด้านความรู้ ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสหกรณ์	337
74 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์การ เกษตรในด้านกฎหมายสหกรณ์	338
75 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์การ เกษตร ในด้านระเบียบข้อบังคับ ของสหกรณ์	338
76 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการ ประกันและซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการ เกษตร	339
77 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการ ประกันเครื่องมือ เครื่องใช้จาก เศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น	339
78 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การ เกษตร	340
79 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการ เกษตร	340

ตาราง	หน้า
80 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ และการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ ทางการเกษตร	341
81 ความต้องการความรู้และทักษะในการตัดสินใจดำเนินการเกษตร	341
82 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว	342
83 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย	342
84 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการ เลือกลงน้ำและตัวแทน	343
85 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม	343
86 ความต้องการความรู้และทักษะในการปรึกษาหารือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ	344
87 ความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่าง	344
88 ความเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการ เชื้อเพลิงวิทยากร	345
89 ความต้องการไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน	345
90 ความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน (เฉพาะผู้ที่ตอบว่าไป)	346
91 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน ระหว่างผู้ที่มีความเห็นว่า ไม่ควรเกิน 50 บาท กับเกิน 50 บาท	347
92 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน ระหว่างผู้ที่มีความเห็นว่า ไม่ควรเกิน 100 บาท กับสูงกว่า 100 บาท	347
93 ความต้องการไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน	348
94 ความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน (เฉพาะผู้ที่ตอบว่าไป)	349
95 ความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน ระหว่างไม่เกิน 50 บาทกับเกินกว่า 50 บาท	350

การวาง	หน้า
96 ความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนระหว่าง ไม่เกิน 100 บาท กับเกินกว่า 100 บาท	350
97 ความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนเปรียบเทียบ ระหว่างไม่เกิน 150 บาท กับเกิน 150 บาท	351
98 ความเห็นเกี่ยวกับการออกหนังสือวารสารรายเดือน	351
99 ความเห็นเกี่ยวกับการพิมพ์คู่มือการสร้างและซ่อมเครื่องมือ ทางการเกษตรขาย	352
100 ความเห็นเกี่ยวกับการพิมพ์คู่มือการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ จากเศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่นขาย	352
101 ความเห็นเกี่ยวกับการพิมพ์คู่มือการบำรุงรักษาอุปกรณ์อนามัยขาย	353
102 ความเห็นเกี่ยวกับการเชิญสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เป็นวิทยากร	353
103 ความเห็นเกี่ยวกับการมอบหมายให้กลุ่มสมาชิกแต่ละกลุ่ม ดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเอง	354
104 ความต้องการไปชมงานแสดงทางการเกษตร	354
105 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้หน่วย อบรมเคลื่อนที่	355
106 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้แบบเรียน สำเร็จรูป	355
107 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบใช้กลุ่มสัมพันธ์	356
108 ความเห็นเกี่ยวกับการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการท่วมนาหากิน	356
109 ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่ต้องใช้เวลาเต็มวัน	357
110 เกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการจัดทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน (เฉพาะผู้ทั่วไป)	358

111	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาในการไป ทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน กับเดือนอื่น ๆ	359
112	เงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับการจัดทัศนศึกษาแบบไปค้างคืน (เฉพาะผู้ที่ต้องการจะร่วมรายการ)	360
113	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาในการจัดทัศนศึกษา แบบค้างคืน ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน กับเดือนอื่น ๆ	361
114	จำนวนคนที่เหมาะสมสำหรับการจัดทัศนศึกษาแบบไปค้างคืน	362
115	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนคนที่เหมาะสม สำหรับการจัดทัศนศึกษาแบบไปค้างคืน ระหว่างไม่เกิน 2 คืนกับเกินกว่า 2 คืน	363
116	ช่วงเวลาของแต่ละวันที่เหมาะสมกับการรวมกลุ่มแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ศึกษาค้นคว้าเฉพาะผู้ที่ตอบ)	364
117	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการรวมกลุ่ม แบบกลุ่มสัมพันธ์ในรอบ 1 เดือน	365
118	ความเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการจัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษา หารือเรื่องการทำมาหากินใน 1 รอบปี (เฉพาะผู้ที่เห็นว่าควรจัด)	366
119	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งในการจัดประชุม กลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทำมาหากินระหว่าง 1 - 2 ครั้ง กับมากกว่า (เฉพาะผู้ที่ตอบ)	367
120	เปรียบเทียบความเห็นของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างระดับต่ำเกี่ยวกับ จำนวนครั้งของการประชุมกลุ่มสมาชิกในเรื่องการทำมาหากิน ระหว่างไม่เกิน 4 ครั้ง กับมากกว่า	367
121	จำนวนวันที่เหมาะสมสำหรับการจัดการฝึกอบรมประเภทต้องเข้า ร่วมรายการเต็มวัน (เฉพาะผู้ที่เข้าร่วมรายการได้)	368

122	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนวันที่ควรจกัรายการ ฝึกอบรมประเภทเต็มวัน ระหว่างไม่เกิน 2 วัน กับมากกว่า 2 วัน	369
123	เวลาที่ควรเริ่มฝึกอบรมประเภทเต็มวัน (เฉพาะผู้ที่เข้าร่วม รายการได้และระบุเวลา)	370
124	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับเวลาเริ่มการฝึกอบรมประเภท เต็มวัน ระหว่างความเห็นว่าการเริ่มก่อน 9.00 น. กับตั้งแต่ 9.00 น. ขึ้นไป	371
125	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับเวลาเริ่มการฝึกอบรมประเภท เต็มวัน ระหว่างความเห็นว่าการเริ่มก่อน 10.00 น. กับ ตั้งแต่ 10.00 น. ขึ้นไป	371
126	เวลาที่ควรเลิกการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน (เฉพาะความเห็น ของผู้ที่สามารถเข้าร่วมรายการได้ และระบุเวลา)	372
127	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับเวลาเลิกการอบรมประเภท เต็มวัน ระหว่างไม่เกิน 15.00 น. กับหลัง 15.00 น.	373
128	เดือนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน 3 วันติดต่อกัน (คิดคำนวณเฉพาะผู้ที่ระบุเดือน)	374
129	การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรม ประเภทเต็มวันติดต่อกัน 3 วัน ในช่วงเดือนมีนาคม- เมษายน กับเดือนอื่น ๆ	375

บทที่ 1

บทนำ

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อหายุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ซึ่งสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ในอนาคต มีลักษณะเป็นการวิจัยเบื้องต้นประเภทการสำรวจ โดยจะวิเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด ผลจากการวิเคราะห์ตัวแปรดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัย จะได้นำไปเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธวิธีขึ้นมาอีกหนึ่งหรือมากกว่านั้น ในอันที่จะนำไปใช้ปฏิบัติ ในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรต่อไป

แนวความคิดภูมิหลังของปัญหาเชิงวิจัย

ในการกล่าวถึงแนวความคิดภูมิหลังของปัญหาเชิงวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาสาระเป็น 4 ตอนคือ ความสำคัญและปัญหาของเกษตรกรรมในประเทศไทย ความสำคัญของสหกรณ์การเกษตร ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร และความจำเป็นในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ทั้งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความสำคัญและปัญหาของเกษตรกรรมในประเทศไทย อาชีพสาขาเกษตรกรรม มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศมากที่สุดมาเป็นเวลานานแล้วจนถึงปัจจุบัน และก็ยังจะมีความสำคัญต่อไปในอนาคตอีกนาน ทั้งนี้เนื่องด้วยเหตุผล 2 ประการคือ ประการแรก เมื่อเทียบมูลค่าผลผลิตรวมเบื้องต้นภายในประเทศของอาชีพสาขาเกษตรกรรมกับสาขาอื่น ๆ แล้ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สาขาเกษตรกรรมมีมูลค่าสูงสุด และเป้าหมายของการผลิตที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520 - 2524 มูลค่าของผลผลิตสาขาเกษตรกรรมก็สูงสุดเช่นเดียวกันกับที่ผ่านมา ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมในประเทศเบื้องต้น โดยแยกตามสาขาอาชีพ
(มูลค่าตามราคาคงที่)

สาขาอาชีพ	ช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 3					เป้าหมายแผนพัฒนา ฉบับที่ 4		
	2514		2519		อัตรา เพิ่ม เฉลี่ย ต่อปีใน แผนฯ3	2524		อัตรา เพิ่ม เฉลี่ย ต่อปีใน แผนฯ4
	มูลค่า (ล้านบาท)	เป็น ร้อยละ ของ GDP.	มูลค่า (ล้านบาท)	เป็น ร้อยละ ของ GDP.		มูลค่า (ล้านบาท)	เป็น ร้อยละ ของ GDP.	
1. เกษตรกรรม	38,145	29.4	46,113	26.4	3.9	58,706	39.9	5.0
2. อุตสาหกรรม	23,569	18.2	35,575	20.3	8.6	56,277	22.9	9.6
3.เหมืองแร่และ ขอยหิน	1,879	1.4	1,762	1.0	-0.5	2,066	0.8	3.2
4. การก่อสร้าง	6,210	5.8	6,951	4.0	2.4	8,059	3.3	3.0
5. การไฟฟ้าและ ประปา	2,934	2.3	5,737	3.3	14.4	9,794	4.0	11.3
6. คมนาคมขนส่ง	7,981	6.2	11,780	6.7	8.1	16,857	6.9	7.4
7. การค้าส่ง ปลีก	22,816	17.6	28,792	16.5	4.8	39,080	15.9	6.3
8. การธนาคาร ประกันภัย และ อสังหาริมทรัพย์	5,297	4.1	8,852	5.1	10.9	13,063	5.3	8.1

แหล่งข้อมูล : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ก. 65

ประการที่สอง ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลักมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 ก็จะเห็นได้จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ก. 191) ว่า ปี 2519 มีเกษตรกรจำนวน
 ประมาณ 30.1 ล้านคน หรือประมาณ 5,280,000 ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 70 ของจำนวน
 ประชากรทั้งประเทศ แต่เกษตรกรเป็นสาขาอาชีพที่มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่อ่อนที่สุด
 (ฉวีล เลิศประเสริฐ 2519 - 2520 : 1 - 10) โดยมีปัญหาสำคัญ ๆ หลายประการ แต่จะ
 นำมากล่าวในที่นี้โดยสังเขปเพียง 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1.1 รายได้ต่ำ เมื่อเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลทำงานต่อปีระหว่างเกษตรกร
 กับผู้ประกอบการสาขาอื่น ๆ ปรากฏว่า เกษตรกรมีรายได้ต่ำที่สุด และยังต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อ
 บุคคลของทั้งประเทศอีกด้วย เช่น เมื่อปี 2519 เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลทำงานต่อปี
 3,450 บาท โดยที่รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลทำงานต่อปีของทั้งประเทศเท่ากับ 7,580 บาท (สำนักงาน
 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ก. 102 - 191) จะเห็นได้ว่ามีความ
 เหลื่อมล้ำกันมากกว่าเท่าตัว ยิ่งไปกว่านั้นจะมีความเหลื่อมล้ำมากยิ่งขึ้น ถ้าหากเปรียบเทียบกัน
 ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อปีของครัวเรือนเกษตรกรกับครัวเรือนของผู้ประกอบการสาขาอื่น ๆ เช่น
 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลในรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมปี 2516 ของสำนักงาน
 สถิติแห่งชาติ ("รายงานพิเศษ : โครงสร้างภาษีอากรควรปรับปรุงไฉนหรือยัง" 2521 : 19 - 20)
 อ้างอิงมาจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ 2516) ปรากฏว่า ครัวเรือนที่มีรายได้ต่อปีตั้งแต่ 9,000 บาท
 ลงมานั้น ครัวเรือนของผู้ที่อยู่ในชนบท (เกือบทั้งหมดเป็นครัวเรือนของเกษตรกร) มีจำนวนถึง
 ร้อยละ 72.26 ในขณะที่ครัวเรือนของผู้ที่อยู่ในตัวเมือง (เกือบทั้งหมดเป็นครัวเรือนของผู้ที่มีได้
 ประกอบอาชีพการเกษตร) มีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 12 คิดเฉลี่ยรายได้ต่อครัวเรือนต่อปีของครัวเรือน
 ในชนบทมีรายได้ประมาณ 11,341 บาท แต่ครัวเรือนในตัวเมืองมีรายได้ต่อครัวเรือนต่อปีประมาณ
 81,802 บาท จะเห็นได้ว่ามีความเหลื่อมล้ำกันถึง 7 - 8 เท่าตัว ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า เกษตรกร
 ส่วนใหญ่มีความยากจน และเกษตรกรที่มีความยากจนมากจนกระทั่งต่ำกว่าระดับการครองชีพก็มีจำนวนมาก

ธนาคารโลกได้อาศัยข้อมูลเบื้องต้นจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม ปี 2518 / 2519 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติแล้วประมาณว่า ถ้ากำหนดระดับความยากจนจากรายได้ต่อบุคคลทำงาน ต่อปีเพียงแค่ 1,000 บาท เท่านั้น ก็จะมีเกษตรกรที่จัดอยู่ในระดับความยากจนมีจำนวนถึง 9 ล้านคน หรือร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ (โฆสิต ปั่นเปี่ยมรัฐ 2521 : 9 - 10) อย่างไรก็ตาม ในระหว่างเกษตรกรกันเองก็ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของรายได้อีกด้วย เช่น ในปี 2518 / 2519 กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เศรษฐกิจสยาม 2521 : 31 อ้างอิงมาจาก กองเศรษฐกิจการเกษตร 2520) ได้รายงานว่ารายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีของเกษตรกรในแต่ละภาค มีดังนี้คือ ภาคกลาง ครัวเรือนละ 18,274 บาท ภาคใต้ ครัวเรือนละ 11,592 บาท ภาคเหนือ ครัวเรือนละ 10,663 บาท และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครัวเรือนละ 6,661 บาท โดยเฉลี่ยทั้ง ประเทศครัวเรือนละ 10,903 บาท แสดงว่า ครัวเรือนเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้ต่ำสุด คือ ประมาณหนึ่งในสามของครัวเรือนเกษตรกรในภาคกลางซึ่งเป็นภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน สูงสุด การที่เกษตรกรมีรายได้ต่ำเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องติดตามมาอีกหลายปัญหา เช่น ปัญหาการย้ายถิ่นของเกษตรกร จากการศึกษาของ สุวลลีย์ เปี่ยมมิตติ (สุวลลีย์ เปี่ยมมิตติ 2521:44-60) ปรากฏว่า รายได้ต่ำเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการย้ายถิ่น

1.2 การถือครองที่ดิน โดยทั่ว ๆ ไปลักษณะของเกษตรกรในประเทศไทยเป็นการ ทำเกษตรในเนื้อที่ขนาดเล็กเพียงเพื่อการยังชีพมิใช่เพื่อการค้า (ศรีศานต์ กาญจนานุกรมย์ 2521 : 107) และมีแนวโน้มว่า การถือครองที่ดินของเกษตรกรโดยเฉลี่ยต่อครอบครัวจะมีขนาดเล็กลงตามลำดับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ 2520 ก. 157) รายงานว่า เมื่อปี 2506 พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรจะถือครอง ที่ดินจำนวน 15.8 ไร่ต่อครอบครัว และลดลงเป็น 14.7 ไร่ต่อครอบครัวในปี 2518 คาดว่าจะลดลงไป เหลือเพียงครอบครัวละประมาณ 11.6 ไร่ในปี 2528 ในทางตรงกันข้าม ครอบครัวเกษตรกรที่จำเป็นต้องเช่าที่ดินทำมาหากินก็จะเพิ่มจำนวนสูงขึ้นไปตามลำดับในทุก ๆ ภาคของประเทศ ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนครอบครัวเกษตรกรที่เช่าที่ดินคิดเป็นร้อยละของแต่ละภาค ปี 2511

ภาค	1 2511- 2512				2 2519	
	เป็นเจ้าของทั้งหมด		เป็นผู้เช่า		เป็นผู้เช่า	
	ครอบครัว	ร้อยละ	ครอบครัว	ร้อยละ	ครอบครัว	ร้อยละ
กลาง	296,947	59.34	201,285	40.66	352,632	41.31
เหนือ	594,354	81.72	129,400	18.28	912,858	20.84
ใต้	308,729	84.37	52,245	15.63	101,004	17.48
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,511,724	97.33	32,265	2.67	157,967	8.68

แหล่งข้อมูล : โฉสิต ปันเปี่ยมวัชร 2521 : 24 อ้างอิงมาจาก (1) อุดล นิยมวิภาค
2514 - 2515 : ภาคผนวก ก. 1 - 6 และ (2) สำนักงานปฏิรูปที่ดิน
เพื่อการเกษตรกรรม เอกสารสถิติ ฉบับ 1009)

ในสถานการณ์เช่นนี้ย่อมเป็นการบ่งชี้ให้เห็นว่า ปัญหาการไร้ที่ทำกินของเกษตรกรกำลังเพิ่มความรุนแรงขึ้นไปเรื่อย ๆ ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและ สังคมอีกหลายปัญหา เช่น ปัญหาการรุกป่าที่กินสาธารณะและการบุกรุกทำลายป่าสงวน เป็นต้น

1.3 การขาดแคลนเงินทุนและที่ดิน ปัญหาที่สำคัญของเกษตรกรอีกปัญหาหนึ่งก็คือ การขาดแคลนเงินทุนและการมีหนี้สิน เกษตรกรไทยากอยู่ในภาวะเช่นนี้เป็นเวลานานมาแล้ว และมีแนวโน้มให้เห็นว่ากำลังจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นหามลาคัย (สาริต อุทัยศรี 2519 : 92) ก็จะเห็นได้ว่า ในปี 2509 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้สำรวจพบว่า ครอบครัวเกษตรกรจำนวนร้อยละ 68 มีหนี้สิน

โดยมีหนี้สินรวมกันประมาณ 9,000 ล้านบาท ("ปี (แห่งความขมขื่น) ของชานา" 2522 : 11 - 12) ในปีเพาะปลูก 2513 / 2514 และ 2514 / 2515 ครอบครัวเกษตรกรมีหนี้สินร้อยละ 35.59 และ 27.42 โดยมีหนี้สินเฉลี่ยประมาณครอบครัวละ 1,453.10 บาท และ 1050.01 บาท ตามลำดับ (คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2522 : 2) ในปี 2516 / 2517 กรมพัฒนาที่ดินร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์สำรวจพบว่า ครอบครัวเกษตรกรมีหนี้สินถึงร้อยละ 80 โดยมีหนี้สินรวมกันทั้งหมดประมาณ 16,000 ล้านบาท ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้สำรวจพบว่า ปี 2519 และ 2520 เกษตรกรมีหนี้สินรวมกันถึง 18,000 ล้านบาท และ 20,000 ล้านบาท ตามลำดับ ("ปี (แห่งความขมขื่น) ของชานา" 2522 : 12) ในปี 2521 กระทรวงมหาดไทยได้สำรวจพบว่า จากจำนวนเกษตรกร 101,758 ราย มีหนี้สินรวมกันถึงประมาณ 2,913,415,151 บาท โดยได้ขายฝากที่ดิน 7,640 ราย และจำนองที่ดิน 97,118 ราย (รายงานพิเศษ : 2522 ปีของชานา" 2522 : 20) ในการนำเงินที่กู้ยืมมาไปใช้จ่ายนั้น กองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำรวจพบว่า เกษตรกรนำไปใช้จ่ายเพื่อการกินการอยู่ร้อยละ 43.6 ใช้จ่ายในการลงทุนทางการเกษตรร้อยละ 42.2 และใช้หนี้เพิ่มร้อยละ 14.2 ของจำนวนเงินที่กู้ยืม ประกอบกับในสภาวะทางเศรษฐกิจปัจจุบัน รายจ่ายทั้งในด้านการครองชีพและการลงทุนเพิ่มสูงขึ้น แต่เกษตรกรยังคงมีรายได้น้อย ดังนั้น โอกาสที่เกษตรกรจะหลุดพ้นจากภาวะการเป็นหนี้เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยากมาก ยิ่งไปกว่านั้นเกษตรกรที่มีความยากจนจริง ๆ จะต้องกู้เงินจากเอกชนในอัตราดอกเบี้ยที่สูง เพราะไม่อาจกู้ยืมจากสถาบันการเงินที่มีดอกเบี้ยต่ำได้ ("ปัญหาชนบท : ของจริงหรือภาพลวงตา" 2521 : 30) ความรุนแรงในปัญหานี้จึงมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นตามลำดับ

1.4 ผลผลิตต่ำ โดยส่วนรวมแล้ว เกษตรกรไทยยังทำการเพาะปลูกได้ผลผลิตต่อไร่อยู่ในระดับต่ำ จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ("ร้อยละต่อไร่ : กรณีทางเทียบบุญดอนอม" 2521 : 15) ปรากฏว่า ในปี 2520 คิดโดยเฉลี่ยแล้ว ชานาไทยผลิตข้าวได้เพียง 26 ถังต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนบ้านใกล้เคียงแล้ว ผลผลิตต่อไร่

ของไทยต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านมาก ทั้งจะเห็นได้จากการพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลที่ว่างานโดยวารสารเศรษฐกิจ ("ปี (แห่งความเข้มข้น) ของชาวนา" 2522 : 13) ว่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น สามารถจะผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 1.47, 1.52, 1.83 และ 3.50 เท่าของไทยตามลำดับ แต่ก็มีใ้หมายความว่า เกษตรกรไทยทุกรายมีความสามารถในการผลิตสู่เกษตรกรประเทศอื่น ๆ ไม่ได้ ความจริงแล้วมีเกษตรกรไทยจำนวนไม่น้อยที่สามารถเพาะปลูกโดยผลิตต่อไร่สูงอย่างน่าพึงพอใจ เช่น เมื่อปี 2520 มีชาวนาหลายรายในอำเภอสรพยา จังหวัดชัยนาท สามารถปลูกข้าวได้โดยเฉลี่ยประมาณไร่ละ 100 ถึง ("ร้อยละต่อไร่ : กรณีนางเหียนบุญถนอม" 2521 : 16) แต่การที่สามารถกระทำได้นั้น ย่อมต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน เป็นต้นว่า ต้องมีน้ำเพียงพอ แต่โดยทั่ว ๆ ไป เกษตรกรไทยยังต้องเพาะปลูกโดยอาศัยฝนตามฤดูกาลเป็นส่วนใหญ่ ในจำนวนเนื้อที่เพาะปลูกทั่วประเทศประมาณ 107 ล้านไร่ มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ไม่เกิน 19.8 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 18.1 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด ในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 10.2 เท่านั้น ที่สามารถส่งน้ำได้จริงและเกิดผลดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ก. 200) นอกจากนี้ เกษตรกรยังจะต้องมีความรู้ความสามารถในการประกอบกิจกรรมการเกษตรแผนใหม่เป็นอย่างดีอีกด้วย ซึ่งในสภาพปัจจุบัน เกษตรกรยังขาดความรู้ความสามารถในเรื่องนี้อยู่มาก (โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ 2521 : 37) ซึ่งนพพร พานิชสุข (นพพร พานิชสุข 2522 : 5) กล่าวว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้เทคนิคการผลิตแบบเก่าที่สืบทอดกันมาจากคนรุ่นก่อน ๆ ดังนั้นการที่รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ว่า จะดำเนินการส่งเสริมการเกษตรให้สามารถขยายผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5.0 ต่อปี เป้าหมายนี้อาจไม่สำเร็จถ้าหากสภาพต่าง ๆ ยังคงอยู่ในลักษณะปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะมีตัวอย่างชี้ให้เห็นมาแล้วในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะทำให้ผลผลิตทางการเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 5.1 ต่อปี แต่ก็สามารถทำได้จริงเพียงเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 3.9 ต่อปีเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ก. 7 - 37) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการแก้ปัญหาเรื่องผลผลิตการเกษตรเป็นสิ่งที่จะต้องกระทำโดยเร่งด่วนและถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง

1.5 การตลาดของผลิตภัณฑ์การเกษตร เท้าที่ผ่านมาราคาผลิตผลทางการเกษตร มักจะไม่มีเสถียรภาพ และไม่มีหลักประกันว่าจะขายได้ราคาอย่างต่ำเท่าไร ซึ่งตามความเป็นจริง เกษตรกรมักจะขายได้ราคาต่ำไม่ค่อยคุ้มทุน ปัจจุบันก็ยังแก้ปัญหาไม่ได้ ("รายงานพิเศษ : 2522 ปีของชาวนา" 2522 : 18 - 20) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตผลของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ได้แก่ ข้าว อ้อย ข้าวโพด เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเกษตรกรเองไม่อาจตั้งราคาสินค้าของตนได้ พ่อค้าคนกลางจะทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดราคา เกษตรกรไม่มีโอกาสที่จะต่อรอง (นพพร พานิชสุข 2522 : 5) เพราะมีผู้ผลิตจำนวนมากรายซึ่งต่างก็ต้องการที่จะขายสินค้าของตน แต่ในแต่ละท้องถิ่นจะมีพ่อค้าคนกลางจำนวนน้อยราย ประกอบกับเกษตรกรเองก็มีความรู้เกี่ยวกับการตลาดน้อยมาก พ่อค้าคนกลางจึงสามารถตั้งราคาและเลือกซื้อได้ตามความพอใจ (นิวัฒน์ จิมพาลี 2521 : 69 - 71) สาธิต อุทัยศรี (สาธิต อุทัยศรี 2519 : 82) ได้วิเคราะห์ให้เห็นความเสียเปรียบของสินค้าเกษตรกรรมเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญ ๆ 4 ประการคือ ประการแรก เสียง่าย เก็บไว้นานไม่ได้ จึงจำเป็นต้องรีบขาย ประการที่สอง การเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิตให้เป็นไปตามอุปสงค์ของตลาดทำได้ยาก ประการที่สาม สินค้าเกษตรกรรมบางชนิดเป็นอาหารหลักของประชาชน เช่น ข้าว รัฐบาลจึงพยายามตรึงราคาไว้ไม่ให้สูงเกินไป เพื่อป้องกันมิให้ผู้บริโภคเดือดร้อน ประการที่สี่ ราคาสินค้าเกษตรกรรมขึ้นลงในช่วงที่กว้างและมีแนวโน้มที่จะต่ำลงตลอดเวลาเมื่อเทียบกับสินค้าอุตสาหกรรม อัมมาร สยามวาลา (อัมมาร สยามวาลา 2519 : 1-34) ได้วิเคราะห์ปัญหาเกษตรกรกับคนกลางแล้วชี้ให้เห็นว่า ปัญหาสำคัญไม่ใช่อยู่ที่การมองว่า พ่อค้าคนกลางได้รับประโยชน์มาก ไม่ยุติธรรม เอาเปรียบเกษตรกรมากเกินไป แต่สิ่งที่สำคัญคือการแสวงหาทางแก้ปัญหาการตลาดผลิตผลการเกษตรด้วยการให้องค์การที่ไม่มุ่งแสวงหากำไรให้เข้าไปทำหน้าที่เป็นแกนกลาง

ปัญหาเกษตรกรในประเทศไทยแต่ละปัญหาทั้งไกล่เกลี่ยมาแล้วข้างต้น ย่อมมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เมื่อเกิดปัญหาหนึ่งก็จะส่งผลกระทบไปถึงปัญหาอื่น ๆ ด้วย เป็นต้นว่า เมื่อเกษตรกรขายผลิตผลของตนได้ราคาต่ำ ก็หมดกำลังใจที่จะปรับปรุงกิจการให้มีผลิตผลเพิ่มขึ้น และมีรายได้ต่ำ มีความเดือดร้อนในการครองชีพและลงทุน ก็จำเป็นต้องกู้ยืมโดยใช้ที่ดินค้ำประกันเงินกู้ เมื่อไม่สามารถชำระเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลาก็อาจถูกริบหรือต้องขายเพื่อไถ่หนี้ ก็เลยกลายเป็นผู้ที่ต้อง

เขาที่กินคนอื่นเขากิน หรือเป็นผู้ที่ไร้ที่กินทำกินในที่สุด ต่อจากนั้นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมอื่น ๆ ก็จะติดตามมาอีกหลายปัญหา ดังนั้นการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ในการแก้ปัญหาของสาขาเกษตรกรรมจึง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งและต้องรีบเร่งดำเนินการ รัฐบาล ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวอยู่แล้ว จึงได้กำหนดเป็นเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ก. 104) ว่า เกษตรกร เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการพิจารณาช่วยเหลือเป็นอันดับแรก

2. ความสำคัญของสหกรณ์การเกษตร ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ของสาขาอาชีพเกษตรกรรมนั้น ตามหลักการพัฒนาชนบท (โอทิวา และริกเกน แปลโดย บัณฑิต อ่อนคำ 2521 : 121) ลำพังรัฐบาล แต่ฝ่ายเดียวย่อมเป็นการยากที่จะดำเนินการ เป็นผลสำเร็จ จำเป็นจะต้องสนับสนุนให้เกษตรกรเองได้มีบทบาทร่วมในการแก้ปัญหาของตนด้วย เป็นการส่งเสริมให้ช่วยเหลือตนเอง รู้จักตัดสินใจร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน วิธีการที่เหมาะสมก็คือ การสนับสนุนให้เกษตรกรรวมตัวกันเป็นองค์การหรือเป็นกลุ่ม ดังนั้น การรวมกลุ่มที่น่าจะนำมาใช้กับเกษตรกรไทยอย่างได้ผลดีและมีความเหมาะสมคือ ระบบสหกรณ์การเกษตร

พระราชวรวงศ์เชอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ได้ทรงให้นิยาม "สหกรณ์" ไว้ว่า "เป็นวิธีการการ ญุ่หนึ่งซึ่งบุคคลหลายคนเข้าร่วมกันโดยความสมัครใจของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์ โดยความมีสิทธิ เสมอหน้ากันหมด เพื่อบำรุงตนให้เกิดความเจริญในทางทรัพย์สิน" (สุรินทร์ ชลประเสริฐ 2520 : 4) นอกจากนี้ ยังมีบุคคลอื่น ๆ อีกหลายคนที่ให้นิยามไว้คล้ายคลึงกัน เช่น สหกรณ์เป็นวิธีการแก้ปัญหาร่วมกัน ของสมาชิกในสังคมวิธีหนึ่ง ที่ถือกำเนิดจากความเดือดร้อนทาง เศรษฐกิจและสังคมอันสืบเนื่องมาจากการไร้การศึกษา และการถูกบีบคั้นจากสภาวะสิ่งแวดล้อมที่เลวร้ายต่าง ๆ (ประเสริฐ มัชฌิมา 2518 : 4) หรือ สหกรณ์เป็นธุรกิจที่เกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลประกอบการ เพื่อบ่มุ่หวังที่จะช่วยเหลือตนเอง ใช้หลักการควบคุมการดำเนินงานแบบประชาธิปไตยโดยไม่มุ่งหวังกำไร (Whitney, 1971 : 1) สหกรณ์ยังถือหลักสำคัญในการดำเนินงาน 6 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและไม่มีการกีดกัน ประการที่สอง มีการควบคุมการดำเนินงานตามหลักประชาธิปไตย และ

ดำเนินการ เป็นอิสระ ประการที่สาม จำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้นเพียงไม่เกินอัตราก่อนเบี้ย
 ประการที่สี่ จัดสรรรายได้สิทธิ (กำไร) เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความเป็นธรรมในหมู่สมาชิก
 ประการที่ห้า ส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ และประการที่หก มีการร่วมมือระหว่างสหกรณ์
 ทั้งปวง (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2519 ข. 10)

จากความหมายและหลักการดำเนินงานของสหกรณ์ดังกล่าวแล้ว ย่อมชี้ให้เห็นว่า
 สหกรณ์เป็นวิธีที่เหมาะสมกับการนำมาใช้แก้ปัญหาเศรษฐกิจของมวลประชากรที่มีความอ่อนแอทาง
 เศรษฐกิจได้ (อุลิต นพแก้ว 2518 : 43) โดยที่สหกรณ์จะทำหน้าที่เสมือนคานงัดที่สามารถ
 ดึงแรง เศรษฐกิจของสมาชิกให้หลุดพ้นจากสภาวะความยากจนได้ (ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา 2517 : 6)
 นอกจากนี้ยังสามารถใช้วิธีการสหกรณ์สำหรับการพัฒนาทางด้านการเมืองการปกครองและสังคมวัฒนธรรม
 ได้อีกด้วย กล่าวคือ สหกรณ์จะสอนให้คนรู้จักช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคี
 ในหมู่คณะ และมีศีลธรรมอันดี ก่อให้เกิดการอยู่ดีกินดีในสังคม จึงเป็นการสะดวกแก่การปกครอง
 บ้านเมือง อนึ่ง เนื่องจากสหกรณ์ยึดหลักการดำเนินงานแบบประชาธิปไตย จึงเป็นการให้การศึกษาและ
 สร้างทัศนคติประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนไปพร้อม ๆ กัน (ประสิทธิ์ มัชฌิมา 2518 : 65)
 อย่างไรก็ตาม รอย (Roy. 1964 : 1) กล่าวว่า สหกรณ์สามารถช่วยยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ
 ของผู้ที่มีฐานะยากจนได้ แต่ก็มีได้หมายความว่าสหกรณ์เป็นระบบที่ใช้ได้เฉพาะผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ
 อ่อนแอเท่านั้น แต่สามารถนำไปใช้ได้กับบุคคลทุกระดับทางเศรษฐกิจ เลดลอร์ (Laidlaw.
 1962 : 7 - 8) ได้สรุปบทบาทสำคัญ ๆ ของสหกรณ์ไว้ 6 ประการ ได้แก่ ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ
 ช่วยพัฒนาความเป็นประชาธิปไตย เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการศึกษา เป็นศูนย์กลางการสังคม
 เป็นหน่วยสร้างความเข้าใจระหว่างชาติ และช่วยในการพัฒนาศีลธรรมและวัฒนธรรม ถวิล เลิศประเสริฐ
 (ถวิล เลิศประเสริฐ 2519 - 2520 : 2) ได้ตั้งข้อสังเกตว่าประเทศในโลกเสรีที่ประชาชนส่วนใหญ่
 อยู่ดีกินดีมีสันติสุข เช่น ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ เดนมาร์ก สวีเดน นอร์เวย์ และประเทศอื่น ๆ
 ในยุโรปรวมทั้งแคนาดา และญี่ปุ่น ล้วนแต่เป็นประเทศที่มีกิจการสหกรณ์เจริญก้าวหน้าทั้งสิ้น ประเทศ
 สาธารณรัฐเกาหลีเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จอย่างงดงามในการพัฒนาชนบทด้วยการใช้
 กระบวนการสหกรณ์การเกษตร (กิริติ บุญสมบัติ 2518 : 10)

กระบวนการสหกรณ์ได้นำมาใช้ในการแก้ปัญหาของเกษตรกรไทยเป็นเวลากว่า 60 ปีมาแล้ว โดยรัฐบาลได้ริเริ่มและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์แห่งแรกขึ้นเมื่อปี 2459 ด้วยการรวมกลุ่มของชาวนา 16 คน ชื่อสหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ ณ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์ประเภทหาทุน ดำเนินกิจการตามแนวรถไฟไผ่เตน (Raiffeisen Line) กู้เงินจากธนาคารไทยพาณิชย์มาเป็นทุนดำเนินการ จำนวน 30,000 บาท เสียดอกเบี้ยให้แก่ธนาคาร ร้อยละ 6 ต่อปี ส่วนสหกรณ์คิดดอกเบี้ยจากสมาชิกในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี (ประกิจรัฐ มัชฌิมา 2518 : 25) ความปรารถนาขั้นปฐมของรัฐบาลในขณะนั้นก็คือ ต้องการที่จะช่วยให้ชาวนาหลุดพ้นจากภาวะหนี้สินและเพิ่มผลผลิตข้าว (Cooperatives Promotion Department. 1974 : 1) เพียงชั่วระยะเวลา 13 เดือนแรกของการดำเนินการ สมาชิก ทั้ง 16 คน สามารถไถ่ถอนหนี้สินได้ถึงร้อยละ 50 แสดงว่าระบบสหกรณ์สามารถนำมาใช้อย่างได้ผลกับการแก้ปัญหาของเกษตรกร ต่อมาจึงได้มีการจัดตั้งในจังหวัดต่าง ๆ อีกหลายจังหวัด โดยมีการเพิ่มทั้งจำนวนและประเภทสหกรณ์ (สมควร สุวรรณศิลป์ 2519 - 2520 : 28) เฉพาะสหกรณ์ประเภทที่สมาชิกเป็นเกษตรกรนั้น เมื่อสิ้นปี 2509 มีทั้งหมด 26 ประเภท รวม 10,574 สหกรณ์ ในจำนวนนี้เป็นสหกรณ์ประเภทหาทุนระดับหมู่บ้าน 9,869 สหกรณ์ (ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ 2521:95 อ้างอิงมาจาก Ministry of National Development. 1967 : 65 - 68) ต่อมาในปี 2512 ได้มีการปรับปรุงกระบวนการสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยรวมสหกรณ์ประเภทหาทุนเข้าด้วยกันเป็นสหกรณ์การเกษตรในระดับอำเภอ ดำเนินธุรกิจในรูปแบบประสงค์ มีการให้สินเชื่อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่าย รวบรวม จัดจำหน่าย และแปรรูปผลผลิตผลการเกษตรของสมาชิก ให้บริการด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ตลอดจนส่งเสริมการเกษตร (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2519 ก. 1) จากสถิติเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2520 (Cooperative League of Thailand. 1978 : 1) มีสหกรณ์การเกษตรกระจายอยู่ในอำเภอต่าง ๆ ทั่วประเทศ 681 สหกรณ์ มีสมาชิก 523,844 ครอบครัว ซึ่งเป็นสหกรณ์ประเภทที่มีสมาชิกมากที่สุดทำธุรกิจในด้านการให้สินเชื่อ ซื้อ และขายในแต่ละปี คิดเป็นจำนวนเงินไม่น้อยทีเดียว ดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนสหกรณ์ สมาชิก และปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย

พ.ศ. 2512 - 2519

ปี	จำนวน สหกรณ์	จำนวนสมาชิก	ปริมาณธุรกิจ	(หน่วย, ล้านบาท)	
			การให้เงินกู้	ธุรกิจการซื้อ	ธุรกิจการขาย
2512	8,464	226,338	399.98	0.57	135.84
2513	1,910	226,526	521.84	4.05	142.68
2514	963	306,978	628.87	12.28	135.02
2515	747	299,305	805.58	63.41	150.19
2516	768	337,863	801.81	27.25	112.79
2517	621	331,962	954.54	83.53	238.82
2518	575	363,115	1,092.66	168.16	181.05
2519	588	465,502	1,480.28	294.24	427.23

แหล่งข้อมูล : สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2520 : 1

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าสหกรณ์การเกษตรมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาของเกษตรกรไม่น้อยทีเดียว อย่างไรก็ตาม เมื่อคิดเทียบจำนวนครอบครัวที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกับจำนวนครอบครัวเกษตรกรทั่วประเทศแล้ว จะเห็นได้ว่ามีจำนวนไม่ถึง 1 ใน 10 ของครอบครัวเกษตรกรทั่วประเทศ โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทยปัจจุบันจึงยังไม่แข็งแรงเพียงพอ รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาฉบับที่ 4 ว่า จะส่งเสริมให้มีสหกรณ์การเกษตรแพร่หลายทุกอำเภอที่ยังไม่มีสหกรณ์ประเภทนี้ละ 90 สหกรณ์ และส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรที่มีอยู่แล้วให้ขยายรับสมัครเพิ่มขึ้นสหกรณ์ละ 120 ครอบครัวต่อปี

พร้อมกันนี้ ก็จะส่งเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เมื่อสิ้นแผนฯ ในปี 2522 แล้ว จะมีสมาชิก 938,400 ครอบครัว (สมควร สุวรรณศิลป์ 2519 - 2520 : 32) นอกจากนี้ จากเอกสารการจัดชั้นสหกรณ์ตามขนาดธุรกิจของกองโครงการพัฒนาชนบท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ข. 1 - 6) ได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่า จะส่งเสริมและปรับปรุงสหกรณ์การเกษตรชั้นที่ 2 และ ชั้นที่ 3 ให้ยกระดับเป็นสหกรณ์การเกษตรชั้นที่ 1 โดยเร็ว ซึ่งในปี 2519 มีสหกรณ์การเกษตรชั้นที่ 1 อยู่ทั่วประเทศเพียง 14 สหกรณ์ แยกเป็นรายภาคดังนี้คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคละ 3 สหกรณ์ ภาคตะวันออก 1 สหกรณ์ ภาคตะวันตก 4 สหกรณ์ ส่วนภาคใต้ ไม่มีสหกรณ์การเกษตรชั้นที่ 1 เลย

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ย่อมชี้ให้เห็นว่าระบบสหกรณ์การเกษตรมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร และรัฐบาลก็ได้กำหนดเป็นนโยบายไว้อย่างชัดเจนว่า จะส่งเสริมกระบวนการสหกรณ์การเกษตรให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงในการพัฒนาประเทศ

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร ในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรนั้น ย่อมมีปัญหและอุปสรรคหลายด้านด้วยกัน มิลเลอร์ (Miller, 1964 : 175) เป็นผู้ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในสหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่า มีปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ ดังนี้คือ อุปสรรคในด้านการจัดการ ร้อยละ 19.8 อุปสรรคเนื่องมาจากสมาชิก ร้อยละ 19.7 อุปสรรคที่เกิดจากภัยธรรมชาติ หรือสาเหตุที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ เช่น ไฟไหม้ เป็นต้น ร้อยละ 10.9 อุปสรรคเนื่องมาจากขนาดธุรกิจเล็กเกินไป ร้อยละ 10.3 อุปสรรคในด้านการเงินและสินเชื่อ ร้อยละ 9.6 อุปสรรคเกี่ยวกับการขนส่ง ร้อยละ 9.1 อุปสรรคเนื่องมาจากการแข่งขันของธุรกิจประเภทอื่น ร้อยละ 8.9 อุปสรรคเนื่องมาจากการตกต่ำของราคาสินค้า ร้อยละ 5.4 และอุปสรรคเนื่องมาจากด้านอื่น ๆ อีก ร้อยละ 6.3 ดังนั้น มิลเลอร์ จึงได้สรุปไว้ว่า การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

มีปัญหาและอุปสรรค 7 ประการคือ ประการที่หนึ่ง ความล้มเหลวในด้านที่เกี่ยวกับความต้องการทางเศรษฐกิจ ประการที่สอง สมาชิกภาคการศึกษาที่จำเป็นสำหรับการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ ประการที่สาม อุปสรรคทางการเงิน ประการที่สี่ ความคืบหน้าสมรรถภาพของหน่วยงานของรัฐ ประการที่ห้า ความคืบหน้าประสิทธิภาพในการจัดการและขาดบุคลากรที่มีสมรรถภาพสูง ประการที่หก นโยบายและกระบวนการดำเนินงานคืบหน้าประสิทธิภาพ และประการที่เจ็ด อุปสรรคในด้านอื่น ๆ

สำหรับการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทยนั้น แม้ว่าสหกรณ์การเกษตรจะมีบทบาทในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรอย่างกว้างขวางพอสมควรดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นก็จริง แต่พิจารณาในด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยรวม ๆ แล้ว ยังไม่อาจกล่าวได้ว่ามีความเจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกิจการสหกรณ์การเกษตรในบางประเทศ ก็ จะเห็นความแตกต่างกันอย่างชัดเจน (ถวิล เลิศประเสริฐ 2519 - 2520 : 3 - 5) จากสหกรณ์การเกษตรจำนวนมากกว่า 600 สหกรณ์ มีสหกรณ์ที่มีมาตรฐานไม่ถึงสหกรณ์ และที่มีมาตรฐานรองลงไปก็มีไม่เกิน 100 สหกรณ์ นอกนั้นเป็นสหกรณ์ที่มีมาตรฐานต่ำทั้งสิ้น คือเป็นสหกรณ์ชั้นที่ 3 (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด 2521 : 35) นอกจากนี้ ปองทิพย์ ทิพนววัฒน์ (ปองทิพย์ ทิพนววัฒน์ 2520 : 776) ได้ทำการวิเคราะห์ความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตร ก็พบว่าในช่วงปี 2516 - 2518 ทัศนคติความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรอยู่ในระดับต่ำกว่าทัศนคติของงบประมาณที่ใช้จ่ายในกิจการสหกรณ์ แสดงว่าสหกรณ์การเกษตรในสวนรวม ๆ ยังดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ซึ่ง เทพ ไสยานนท์ และประคิษฐ์ มัชฌิมา (เทพ ไสยานนท์ และประคิษฐ์ มัชฌิมา 2519 : 12 - 13) ได้สรุปไว้ว่า มีอุปสรรคและปัญหาสำคัญ ๆ 9 ประการ คือ ขาดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงาน ขาดแคลนเงินทุนที่จะประกอบการและขยายกิจการ หาทำเลการค้าหรือสถานที่ตั้งร้านที่เหมาะสมไม่ได้ หรือได้ก็ราคาแพง กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีความรู้การบริหารธุรกิจและการดำเนินงานสหกรณ์ยังไม่ดีพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากหน่วยงานของรัฐ ขาดการรวบรวมกำลังกันที่จะต่อสู้กับอิทธิพลของพ่อค้า

กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อาจทำงานโดยมุ่งประโยชน์ส่วนตัวหรือคณะ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสหกรณ์ สหกรณ์จำเป็นต้องดำเนินธุรกิจแบบตรงไปตรงมา และรักษาระเบียบของประเทศไทยทุกอย่าง จึงเปรียบบริษัทเอกชนในการดำเนินงานหลายประการ เพราะบริษัทมีวิธืหลบลีกกฎหมายของบ้านเมืองมากมายหลายประการ และสหกรณ์ดำเนินงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการหรือคนหมู่มากย่อมดีกว่า ถวิล เลิศประเสริฐ (ถวิล เลิศประเสริฐ 2519 - 2520 : 3 - 5) ได้ทำการศึกษาข้อเท็จจริงทั้งด้านการสังเกตด้วยตนเองและศึกษาข้อมูลจากเอกสารก็พบว่า การที่สหกรณ์ไม่เจริญก้าวหน้าขึ้น มีสาเหตุสำคัญ ๆ พอสรุปได้ 5 ประการคือ 1. ความผิดพลาดในการจัดตั้ง กล่าวคือ จัดตั้งขึ้นอย่างขาดหลักวิชา ประสบการณ์ และแรงผลักดันทางการเมือง ทำให้สหกรณ์บางแห่งประสบความล้มเหลว และบางแห่งต้องล้มเลิกกิจการไป ความบกพร่องในโครงสร้างของสหกรณ์ปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง ขาดการประสานระหว่างสหกรณ์ และการประสานกิจกรรมระหว่างการผลิตกับการตลาด ขาดการรวมกันอย่างแน่นแฟ้นในแนวคิดในรูปสหพันธ์หรือชุมนุมสหกรณ์ ขาดความสามารถและเงินจัดในทางธุรกิจ ขาดความริเริ่มใหม่ ๆ ของผู้นำสหกรณ์ทุกระดับทั้งในส่วนของสหกรณ์เองและส่วนราชการสหกรณ์ ประชาชนโดยทั่วไป ไปยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ และไม่เชื่อมั่นว่าสหกรณ์คือทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพสูง และสิ่งสำคัญที่สุดก็คือ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สหกรณ์ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างแท้จริง และถูกทิศทาง ทั้งในด้านการเป็นผู้นำ การสนับสนุนทางการเงิน และการใช้มาตรการที่จำเป็น และเกื้อหนุนในการที่ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าในกิจการสหกรณ์ ชงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ (ชงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ 2521 : 101) ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับความล้มเหลวของสหกรณ์การเกษตรแล้วสรุปประเด็นสำคัญว่า มีความบกพร่องอยู่ 2 ประการคือ ความบกพร่องของฝ่ายผู้รับ ได้แก่ สหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ กล่าวคือ สมาชิกขาดอุดมการณ์ทางสหกรณ์ ขาดความรู้ทางสายงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการดำเนินงานและผู้จัดการขาดความรู้และประสบการณ์ทางธุรกิจ เป็นต้น ความบกพร่องของอีกฝ่ายหนึ่งคือ ฝ่ายผู้ให้ ได้แก่ รัฐบาล หน่วยราชการ และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเอง (วรชัย เบาวาณี 2521 : 18 - 21) ได้ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรเผชิญอยู่ พบว่า ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรมีปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่เรียงตามลำดับดังนี้คือ อันดับหนึ่ง

ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเงินทุน อันดับที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการตลาด การขนส่ง และการแปรรูป อันดับที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมและศักยภาพของสมาชิก อันดับที่สี่ ปัญหาเกี่ยวกับความไม่คล่องตัวในการดำเนินงาน อันดับที่ห้า ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเจ้าหน้าที่และความอึดอัดของสภาพของเจ้าหน้าที่ และอันดับที่หก ปัญหาเกี่ยวกับการถูกบีบบังคับจากพ่อค้าคนกลาง

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่กล่าวมาแล้ว พอจะสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรนั้นมีอยู่ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ประการแรก องค์ประกอบเชิงมนุษย์ เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับคุณภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกรณ์ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือข้าราชการ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในด้านการควบคุมนโยบาย วางแผน และให้การส่งเสริม ตลอดจนช่วยเหลือในด้านวิชาการและการฝึกอบรม กลุ่มที่สอง ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ทำหน้าที่ในด้านการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในแต่ละแห่ง กลุ่มที่สาม สมาชิกสหกรณ์ เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากสหกรณ์ ทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานของบุคลากรในกลุ่มที่สองในฐานะที่เป็นเจ้าของสหกรณ์ ในขณะที่ตัวสมาชิกเองก็จะต้องปฏิบัติตามข้อควรระวังกับจุดมุ่งหมายและนโยบายของสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ประการที่สอง ได้แก่ องค์ประกอบอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากองค์ประกอบเชิงมนุษย์ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ ทำเลที่ตั้งเงินทุน เป็นต้น สำหรับองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกนั้น น่าจะประกอบด้วยองค์ประกอบใหญ่ ๆ 2 ประการคือ องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการผลิตทางการเกษตร และองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการสหกรณ์

4. ความจำเป็นในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร สมาชิกสหกรณ์

ย่อมมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจการสหกรณ์การเกษตรเป็นอย่างยิ่ง เพราะสมาชิกเป็นทั้งเจ้าของและผู้ให้บริการสหกรณ์ ดังนั้น ถ้าสหกรณ์แห่งใดมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็น ผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับระบบสหกรณ์ สหกรณ์นั้นก็มีโอกาสจะเจริญก้าวหน้าได้

ในทางตรงกันข้าม ถ้าสหกรณ์ใดมีสมาชิกที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมกับระบบสหกรณ์ สหกรณ์นั้นก็มี ความเจริญก้าวหน้าได้ยากมาก วงการสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไปก็ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ อยู่แล้ว จึงจะเห็นได้ว่า ตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตรนั้น ได้มีการกำหนดคุณสมบัติ เบื้องต้นของผู้ที่จะเป็นสมาชิกไว้อย่างชัดเจน คือ ต้องเป็นเกษตรกรที่บรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย ชื่อสัตย์สุจริต มีชื่อเสียงดี ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ รู้จักประหยัด ตั้งบ้านเรือนและ ดำเนินงานเกษตรกรรมส่วนใหญ่อยู่ในท้องที่ดำเนินงานสหกรณ์มาแล้วเป็นเวลาคัดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี ถ้อยครองที่ดินทำการเกษตรในขนาดที่จะก่อให้เกิดผลผลิตทางการเกษตรเพื่อยายในหนึ่ง ๆ เป็นมูลค่า พอสมควร ไม่ทุพพลภาพ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือ มีหนี้สินล้นพ้นตัว และไม่เคยถูกให้ออกจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ใด ๆ โดยมีความผิด แต่ถู กถูกออกโดยมีความผิดที่ค่อนข้างกำหนด 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ถูกให้ออก (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2519 ก. 3 - 4) แต่คุณสมบัติของความเป็นสมาชิกที่ดีเพียงแค่นี้ที่กำหนดไว้นั้น ย่อมไม่เป็นการเพียงพอที่จะ ช่วยให้การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรมีความสำเร็จสูงได้ จำเป็นจะต้องเสริมสร้างคุณลักษณะอื่น ๆ ให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกหลังจากที่รับเข้ามาเป็นสมาชิกแล้วอีกด้วย ทั้งผลการวิจัยของ สนิท สมศิริการ ทั้งในเรื่องการศึกษาปัญหาการนำรูปแบบการสหกรณ์ที่ดินเข้ามาจัดในประเทศไทย (Smuckarn, 1965 : 1 - 97) และเรื่องการศึกษาทัศนคติของชาวแม่เมาะเกี่ยวกับการจัดสหกรณ์ของรัฐ (สนิท สมศิริการ 2510 : 437 - 492) ซึ่งปร ทฤษฎีในทำนองเดียวกันว่า คุณลักษณะของ คนไทยยังไม่เหมาะสมกับหลักและวิธีการสหกรณ์ตามแบบอย่างยุโรปและอเมริกา นอกจากนี้ ผลจาก การสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการศึกษาทางสหกรณ์ในสถาบันการศึกษา (สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2519 : 2 - 3) ก็มีสาระสำคัญพอสรุปได้ว่า คุณสมบัติของ สมาชิกสหกรณ์ยังมีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ อยู่มาก เช่น ขาดความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์ มีทัศนคติและความภักดีต่อสหกรณ์ต่ำ เป็นต้น

การสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดีให้แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงานด้านธุรกิจและอื่น ๆ ซึ่งสามารถจะกระทำได้ ด้วยกระบวนการให้การศึกษาอบรม แต่การที่จะดำเนินการให้การศึกษาอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ให้ไถ่ผลค่านั้น จำเป็นจะต้องทราบเสียก่อนว่าคุณลักษณะของความเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ที่ค่านั้นมีอะไรบ้าง สมาชิกบทพร้อมในลักษณะใด และจะต้องเลือกเทคนิควิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกันมาใช้ การใช้ยุทธวิธีในการฝึกอบรมตามแนวทางดังกล่าว ขอมสอดคล้องกับ หลักการวิเคราะห์ระบบ (Lynton and Pareek. 1967 : 14 - 27) ซึ่งผู้วิจัยมีความเชื่อว่า น่าจะเป็นยุทธวิธีในการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพสูง มีความเหมาะสมกับการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์ การเกษตร

ปัญหาเชิงวิจัยและความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ปัญหาเชิงวิจัย การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร โดยเป็นองค์ประกอบที่สามารถสร้างและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการบวนการทางการศึกษา รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์กับองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์และการศึกษาอบรมของสมาชิก และความเป็นไปได้ของแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรม ทั้งนี้เพื่อจะได้รับความรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนด ยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความเหมาะสมต่อไป ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาเชิงวิจัยไว้ 3 ประการ คือ

1.1 องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรอย่างไร

1.2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์ (ในปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรอย่างไร

1.3 แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้นั้นกระทำไต่อย่างใด

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า เป้าหมายขั้นสุดท้ายของการวิจัยครั้งนี้ คือ การมุ่งค้นหาวิธีที่เหมาะสมสำหรับการใช้ฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ให้มีคุณลักษณะที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรประสบผลสำเร็จในระดับสูง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อเป็นการตอบปัญหาเชิงวิจัยทั้ง 3 ประการ ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกกับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร ผลจากการศึกษานี้ จะได้นำมากำหนดเป็นเป้าหมายในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรต่อไป

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์กับองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษารวมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ผลจากการศึกษานี้จะได้นำมาพิจารณาประกอบกับแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรม ซึ่งช่วยให้สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมได้

2.3 เพื่อศึกษาความเหมาะสมและแนวทางที่เป็นไปได้ในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมบางประการที่คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร (ในปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1) ได้ ผลจากการศึกษานี้ จะมีประโยชน์ต่อการวางโครงการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่เหมาะสมต่อไป

สมมุติฐานการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมุติฐานหลักและสมมุติฐานรองที่ต้องการจะทดสอบดังต่อไปนี้คือ

1. สมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.1 ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.2 ความมีเหตุผลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการ
ดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.3 การยอมรับหลักการของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จ
ในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.4 ความขยันของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการ
ดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.5 ความสามารถขั้นพื้นฐานของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความ
สำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.6 การรู้จักประโยชน์ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จใน
การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.7 ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จใน
การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.8 ความสำนึกในเวลาของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จ
ในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.9 ความกล้าเสี่ยงของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จใน
การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.10 ความรับผิดชอบของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จใน
การดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.11 ความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้องของสมาชิกมีความสัมพันธ์
กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.12 ความเชื่อใจในบุคคลอื่นของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จ
ในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

1.13 ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับ
ความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

3. สมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 แนวทางในการดำเนินการจัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนั้น สมาชิกมีความเห็นว่ามีเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้

3.1 สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความสนใจและต้องการที่จะได้รับการฝึกอบรมในเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

3.1.1 ความรู้เบื้องต้นทางการเกษตร ได้แก่ การเตรียมการ การคัดเลือกพันธุ์ การดำเนินการ และการบำรุงรักษา

3.1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ หลักการ โครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร พระราชบัญญัติสหกรณ์ และระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตร

3.1.3 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์และซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

3.1.4 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้จากเศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น

3.1.5 ความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การเกษตร และแหล่งจำหน่าย และราคาของเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

3.1.6 ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการจัดการกิจการการเกษตร

3.1.7 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคใหม่ ๆ ในการผลิตทางการเกษตร

3.1.8 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตัดสินใจในการดำเนินการเกษตร

3.1.9 ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว

3.1.10 ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย

3.1.11 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเลือกผู้นำและตัวแทน

3.1.12 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม

3.1.13 ความรู้และทักษะในการปรึกษาหารือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

3.1.14 ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่าง

3.2 สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความเห็นว่า วิธีสอนและการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรมต่อไปนี้เป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้คือ

- 3.2.1 การเข้าร่วมและรับผิดชอบในการจัดรายการฝึกอบรม
- 3.2.2 การไปทัศนศึกษา
- 3.2.3 การเรียนและการแก้ปัญหาาร่วมกันแบบกลุ่มสัมพันธ์
- 3.2.4 การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิทยุ หนังสือพิมพ์ และวารสาร เป็นต้น
- 3.2.5 การใช้หน่วยฝึกอบรมเคลื่อนที่
- 3.2.6 การสาธิต
- 3.2.6 การให้สมาชิกด้วยกันเป็นวิทยากร

3.3 สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความเห็นว่า ระยะเวลาและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมต่อไปนี้มีเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ คือ

- 3.3.1 การจัดกิจกรรมที่ต้องใช้เวลา ต่อเนื่องกันตลอดปี
- 3.3.2 การจัดกิจกรรมที่ใช้เวลาเพียงบางฤดูกาล
- 3.3.3 ระยะเวลาในการฝึกอบรมในแต่ละฤดูกาล
- 3.3.4 ช่วงเวลาของแต่ละวันที่สมาชิกสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้

ความจำเป็นและความสำคัญของการวิจัย

จากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับแนวความคิดภูมิหลังของปัญหาเชิงวิจัย เป็นการชี้ให้เห็นว่าการเสริมสร้างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรให้มีคุณภาพสูง เหมาะสมกับการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยสามารถที่จะกระทำไ้ด้วยกระบวนการทางการศึกษา แต่มีปัญหว่า จะกำหนดยุทธวิธีในการฝึกอบรมอย่างไร

จึงจะสามารถสร้างเสริมคุณลักษณะดังกล่าวให้มีคุณภาพตามที่ต่องก ไรได้ ดังนั้นจึงควรที่จะได้มีการวิจัยเพื่อศึกษาหายุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง การวิจัยนี้จึงมีความสำคัญสรุปได้เป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้คือ

1. เนื่องจากงานวิจัยที่มุ่งไปสู่การศึกษาหายุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตร และสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ ไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาวิจัยในประเทศไทยมาก่อน จึงเป็นจุดอ่อนอันสำคัญยิ่งประการหนึ่งในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการสหกรณ์ เพราะขาดข้อมูลอันเพียงพอสำหรับชี้แนวทางในการวางแผนโครงการฝึกอบรมสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้จะช่วยให้ทราบข้อเท็จจริงว่า มีองค์ประกอบเชิงมนุษย์ด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินงานกิจการสหกรณ์ ในการวางแผนโครงการพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ด้านนั้น ๆ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกว่า มีอย่างไร จะได้พิจารณาจัดทำมีความสอดคล้องกัน และนอกจากนี้ยังจะทราบว่า แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมที่สามารถจะนำไปใช้ปฏิบัติได้นั้นมีอะไรบ้าง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมช่วยให้สามารถวางแผนโครงการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตรที่มีประสิทธิภาพสูงต่อไป

2. การวิจัยนี้นอกจากจะมีประโยชน์โดยตรงต่อการจัดการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตร แล้ว ผลของการวิจัยจะมีประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างสหกรณ์การ เกษตรให้มีความเหมาะสมกับคุณลักษณะของ เกษตรกรไทยอีกด้วย

3. แม้ว่างานวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาวิจัยที่มุ่งไปสู่การฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตรก็จริง แต่เนื่องจากโดยสภาพส่วนรวม ๆ แล้ว สหกรณ์ประเภทอื่น ๆ ก็มิได้มีความแตกต่างไปจากสหกรณ์การ เกษตรมากนัก ดังนั้น ผลจากการวิจัยนี้จึงเป็นที่คาดหวังไว้ว่า สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาอบรมให้แก่สมาชิกสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ ในประเทศไทยได้ด้วย และนอกจากนี้ ยังจะเป็นเครื่องชี้แนวทางในการจัดการศึกษาทางด้านสหกรณ์ในระบบโรงเรียนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นอีกด้วย

4. งานวิจัยนี้ ย่อมจะช่วยกระตุ้นให้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกระบวนการสหกรณ์ การเกษตรและสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ ในประเทศไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจุบันงานวิจัยทางค่านี้นี้น้อยมาก ถ้าหากได้มีการศึกษาวิจัยกันอย่างกว้างขวางแล้ว ก็ย่อมจะมีข้อมูลมากมายที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการสหกรณ์ในประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มประชากรที่อยู่ในข่ายของการวิจัยนี้ เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรประเภททั่วไป สหกรณ์การเกษตรนิคม และสหกรณ์การเกษตรในเขต กทม. กลาง (ไม่นับรวมสหกรณ์การเกษตรประเภทพิเศษ เช่น สหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรเป็นต้น) ในภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่ปรากฏรายชื่ออยู่ในบัญชีการจัดชั้นสหกรณ์การเกษตรในปี 2519 โดยกองโครงการพัฒนาชนบท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ข. 89 - 95) ได้จัดทำขึ้น และเป็นสหกรณ์ที่ยังดำเนินกิจการอยู่ในปี 2521

คำอธิบายศัพท์และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้อธิบายความหมายของคำศัพท์บางคำและตัวแปรไว้ดังต่อไปนี้

สหกรณ์ หมายถึง คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

สหกรณ์การ เกษตร หมายถึง สหกรณ์ประเภทที่มีสมาชิกเป็นเกษตรกร ทั่วทั้งหมค และ
ได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์การ เกษตรตามพระราชบัญญัติสหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์การ เกษตร หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติความชอบบังคับของสหกรณ์-
การ เกษตร โดยได้จดทะเบียนเป็นสมาชิกสหกรณ์การ เกษตร และกำลัง เป็นสมาชิกอยู่ในปัจจุบัน

ยุทธวิธี หมายถึง วิธีการที่จะทำงานสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นคำว่า
"ยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตร" ในการวิจัยนี้จึงหมายถึง วิธีการที่จะ
ฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตรให้มีคุณลักษณะ เป็นสมาชิกที่ดีตามเกณฑ์ของการสหกรณ์ใน
ประเทศไทย ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีความหมายกลุ่มดังสำคัญ 3 ประการ คือ เป้าหมายในทาง
บุคลิกลักษณะของความเป็นสมาชิกสหกรณ์การ เกษตรที่ดีที่โครงการฝึกอบรมจะต้องสร้างให้เกิด
ขึ้นในหมู่สมาชิก วิธีการฝึกอบรมที่จะจัดให้สมาชิกสหกรณ์การ เกษตร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้
พัฒนาบุคลิกลักษณะของการ เป็นสมาชิกที่ดี และแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมที่
สามารถปฏิบัติได้

แนวทางในการดำเนินการฝึกอบรม หมายถึง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์-
การ เกษตรที่กองโครงการพัฒนาชนบท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ 2520 ข. 1 - 2)
ได้ทำการประเมินโดยยึดขนาดธุรกิจเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 และ
ชั้นที่ 3 ในการวิจัยนี้จึงจัดได้เป็นสหกรณ์การ เกษตรที่มีระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน
เป็นระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ ตามลำดับ ดังนั้น ตัวแปรนี้จึงเป็นตัวแปรที่ทราบ
ค่าอยู่ก่อนแล้ว (dummy variable) ผู้วิจัยจึงไม่ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลไปสอบถาม สำหรับ
เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดชั้นสหกรณ์การ เกษตร ผู้วิจัยได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก

องค์ประกอบเชิงมนุษย์ หมายถึง คุณลักษณะของสมาชิกที่ส่งผลต่อการพัฒนากิจการสหกรณ์การเกษตร ซึ่งในที่นี้หมายถึงคุณลักษณะ 17 ประการ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายในเชิงปฏิบัติการของคุณลักษณะแต่ละประการไว้ว่า หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีข้อตรงกับตัวแปรนั้น ๆ เช่น ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดโดยใช้แบบสัมภาษณ์ของตัวแปรความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต เป็นต้น

1. ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต หมายถึง ความสนใจและความต้องการของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในด้านที่เกี่ยวกับความพยายามที่จะปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรของตนให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในการตัดสินใจโดยอาศัยเหตุผลในเชิงเศรษฐกิจมากกว่าความเชื่อคั้งเดิมในลักษณะที่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่าง เหตุและผลทาง เศรษฐกิจ

3. การยอมรับนวัตกรรม หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกในการยอมรับความรู้ วิธีการ เครื่องมือ เครื่องใช้ และสิ่งผลิตใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของตน

4. ความขยัน หมายถึง ลักษณะที่ตรงกันข้ามกับ "ความเกียจคร้าน" กล่าวคือ มีความมานะพยายามที่จะกระทำกิจกรรมอันก่อให้เกิดผลทาง เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ไม่ปล่อยให้เวลาไหลบ่ไปโดยเปล่าประโยชน์

5. ความสามารถขั้นพื้นฐาน หมายถึง กลุ่มของความสามารถเฉพาะด้าน 5 ประการ คือ ความสามารถขั้นพื้นฐานทางเลขคณิต ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตทางการเกษตร สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย ความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับกิจการทางการเกษตร

6. การรู้จักประหยัด หมายถึง คุณลักษณะที่ตรงกันข้ามกับ "ความฟุ่มเฟือย" คือ การรู้จักใช้จ่ายเงิน หรือสิ่งของเครื่องใช้ตามความจำเป็นอย่างมีเหตุผลทางเศรษฐกิจ มีหลักเกณฑ์และแผนการในการใช้จ่าย รู้จักเก็บออม ไม่สุรุ่ยสุร่าย และรู้จักซ่อมแซมหรือทำเครื่องมือเครื่องใช้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น

7. หัตถคติต่ออาชีพเกษตรกรรม หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมและความตั้งใจที่จะยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักต่อไป

8. ความสำนึกในเวลา หมายถึง คุณลักษณะของสมาชิกในค้ำนที่มองเห็นคุณค่าของเวลา มีแผนและกำหนดการสำหรับปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

9. ความกล้าเสี่ยง หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในการตัดสินใจเพื่อความสำเร็จในการงานในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จและความล้มเหลว

10. ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในค้ำนที่เกี่ยวกับการรู้จักกำหนดบทบาทและสถานภาพของตน มีความพยายามที่จะกระทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ละเอียตรอบคอบ มีความรู้สึกผูกพันในหน้าที่ ไม่หลีกเลี่ยงและก้าวถอยหน้าที่ของบุคคลอื่น และมีความกล้าที่จะรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำของตน

11. ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในการตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติในสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น โดยยึดเอาความเป็นเครือญาติหรือพวกพ้องเป็นเกณฑ์ มีลักษณะอคติ เข้าข้างญาติหรือพวกพ้องโดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริงหรือความเหมาะสมของเหตุผล

12. ความเชื่อใจในบุคคลอื่น หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความเชื่อว่า บุคคลอื่นมีความสามารถและความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกับตน ไม่หวาดระแวงว่าบุคคลอื่นจะเอาเปรียบตนหรือไม่ซื่อตรง หรือตนจะไม่ปลอดภัย โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

13. คำนิยมในอำนาจและระบบอาวุโส หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในการตัดสินใจ หรือเลือกแนวทางในการปฏิบัติโดยยึดเอาตนเป็นศูนย์กลาง หรือใช้ความมีตำแหน่ง หรือความอาวุโส หรือความได้เปรียบบุคคลอื่นเป็นเกณฑ์ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมในเหตุผล และไม่คอยจะรับฟังความเห็นของบุคคลอื่น

14. ลักษณะเอกัตบุคล หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความกล้าแสดงความคิดเห็นต่อหมู่คณะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดอิสระ คิดพึ่งตนเอง ไม่ทำตามหรือเชื่อตามบุคคลอื่นโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

15. ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีต่อการทำกิจกรรมเป็นหมู่เป็นคณะ มีการยอมรับคุณค่าและยินดีที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มหรือของคณะด้วยความเต็มใจ ไม่หลีกเลี่ยง และจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

16. ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร หมายถึง ความรู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีต่อสหกรณ์การเกษตรในด้านต่าง ๆ เช่น หลักการพระราชบัญญัติสหกรณ์ ระเบียบข้อบังคับ กิจกรรม และสายงานของสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

17. ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร หมายถึง ความโน้มเอียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีต่อสหกรณ์การเกษตร อันพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมในทำนองว่า เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย เห็นคุณค่า หรือไม่เห็นคุณค่า หรือในลักษณะที่คลาเคว้งกัน

องค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง หมายถึง สิ่งที่เป็นพื้นฐาน พื้นเพ หรือประวัติดั้งเดิม แสดงความเป็นมา อันเป็นข้อมูลเบื้องต้นส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ซึ่งในการวิจัยนี้แบ่งถึงเฉพาะตัวแปรย่อย 2 ตัว เท่านั้น คือ เพศ และอายุของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

องค์ประกอบทางด้านประสบการณ์ หมายถึง จำนวนปีที่บุคคลได้ลงทะเบียนเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยนับตั้งแต่ปีแรกจนถึงปัจจุบัน

องค์ประกอบทางการศึกษาอบรม ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 3 ตัว คือ

1. ระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน หมายถึง ระดับชั้นที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้ศึกษาสำเร็จจากโรงเรียน
2. การฝึกอบรม หมายถึง จำนวนครั้งและจำนวนวันในแต่ละครั้งที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งมิได้เป็นการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน โดยนับเฉพาะในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา
3. ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนในโรงเรียน และการฝึกอบรมนอกระบบโรงเรียน เช่น ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ สนทนากับเพื่อนฝูง หรือผู้มีความรู้ ชมนิทรรศการหรืองานแสดง หรือชมกิจกรรมของหน่วยทดลองทางการเกษตร โรงงานที่ผลิตผลทางการเกษตร สถาบันการศึกษาทางการเกษตร เพื่อเป็นการแสวงหาความรู้ในด้านการทำมาหากิน และในด้านการสหกรณ์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและผลงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป โดยจำแนกหัวข้อตามลักษณะตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยแต่ละตัว ส่วนใหญ่ เป็นตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบเชิงมนุษย์ และกระบวนการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

1. ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 63 - 106) มีข้อสมมุติว่า พลังจิตใจไปสู่ความสำเร็จย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะความเจริญทางเศรษฐกิจ และได้อ้างถึงผลการวิจัยของ เมอร์ด็อก (Murdock) นักมานุษยวิทยาชาวอเมริกันว่า บุคคลในวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทเก็บอาหาร เช่น การซุกหูกไม้เผือกมัน เก็บผักผลไม้ เป็นต้น มักจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (need for achievement) ต่ำกว่าบุคคลในวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการปลูกเมล็ดพืชจำพวกข้าว หรือไม่ได้ทำการเกษตรเลย แมคเคลแลนด์ได้ทดสอบข้อสมมุติดังกล่าว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในประเทศต่าง ๆ ปรากฏว่า ประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ประชาชนจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และการทำมหากินในลักษณะเพียงเพื่อการยังชีพ เช่น การกลีกรวม การล่าสัตว์ การจับปลา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จแต่อย่างหนึ่งอย่างใด แสดงว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับความเจริญทางเศรษฐกิจ โดยวัฒนธรรมที่มีการทำมหากินในลักษณะที่มีความยุ่งยากซับซ้อนจะมีการกำหนดมาตรฐานของความสำเร็จไว้อย่างสูง บุคคลในวัฒนธรรมนั้นจึงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย

โมเชอร์ (Mosher, 1966 : 24 - 26) กล่าวว่า ปัจจุบันการประกอบอาชีพเกษตรกรรมนับวันจะมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นไปตามลำดับ ความยุ่งยากซับซ้อนก็มีมากขึ้น เกษตรกรจึงต้องมีการปรับปรุงกระบวนการผลิตอยู่ตลอดเวลา โดยจะต้องทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้จัดการในระบบธุรกิจ ในการนี้เกษตรกรสมัยใหม่จึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีพลังจิตใจเกี่ยวกับความปรารถนา

ในการเพิ่มผลผลิตสูง จากผลการวิจัยของ ฮัมเฟรย์ส (Humphreys. 1977 : 5958 - A) ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวนาในเอธิโอเปีย ปรากฏว่า ผลการวิจัยสนับสนุนคำกล่าวข้างต้น คือพบว่า ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าในกิจการเกษตร แต่โดยสภาพทั่วไปแล้ว เกษตรกรที่อยู่ในระบบการเกษตรเพื่อการยังชีพหรือการเกษตรระบบดั้งเดิมมักจะขาดคุณสมบัติเช่นนี้ ดังจะเห็นได้จากรายงานการวิจัยทั้งของ ชูลทซ์ (Shultz. 1964 : 26) และโรเจอร์ส (Rogers. 1969 a. 115 - 120) ว่า ชาวนาในระบบการเกษตรเพื่อการยังชีพ หรือการเกษตรระบบดั้งเดิมมีความทะเยอทะยานต่ำ และมีความเป็นอยู่อย่างหมกมุ่นตายายยาก ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ตรงกันข้ามกับความเป็นผู้ประกอบการของ คาล (Kahl. 1968 : 18 - 20) และความปรารถนาความก้าวหน้าของอิงเคลเลส และสมิธ (Inkeles and Smith. 1974 : 320 - 347) ที่ได้ใช้เป็นตัวแปรตัวสำคัญตัวหนึ่งในการวัดลักษณะความก้าวหน้าทันสมัย

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตที่ได้ทำการศึกษาในกรณีสหกรณ์การเกษตรโดยตรง ได้แก่ การวิจัยของ ลัฟ (Lough. 1971 : 1151 - A) และของ มิลเลอร์ (Miller. 1964 : 176) ซึ่งพบว่า ความล้มเหลวในกิจการสหกรณ์การเกษตรก็เป็นผลมาจากสมาชิกขาดความปรารถนาหรือแรงจูงใจทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญประการหนึ่ง

สำหรับการวิจัยค้นคว้าในประเทศไทยนั้น เบลีย์ บุรีภักดิ์ (Buripakdi. 1971 : 20 - 76) ได้ใช้ลักษณะความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตเป็นตัวแปรย่อยตัวหนึ่งของลักษณะความก้าวหน้า (Progressiveness) ในการวิจัยเพื่อแสวงหายุทธวิธีในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มผลผลิตของชาวนา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวนาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอนแก่น และเพชรบุรี ปรากฏว่า ลักษณะความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตมีความสัมพันธ์กับดัชนีรายได้สุทธิจากแรงงาน (Labour productivity) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงตามลำดับกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ .34 .28 และ .22 นาด พันธมนาวิน (นาด พันธมนาวิน 2518 : 84) ได้วิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างผู้นำทางการเกษตรและผู้นำมิใช่ผู้นำทางการเกษตรในด้านแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ผลการศึกษาล้ำเลียง และผลการแพร่ขยาย พบว่า ในด้านที่เกี่ยวกับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์นั้น ผู้นำมิใช่ผู้นำทางการเกษตรมีระดับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าผู้นำทางการเกษตร

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตรย่อมขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกด้วยประการหนึ่ง ดังนั้น ลักษณะความปรารถนาในกรเพิ่มผลผลิตของสมาชิกจึงน่าจะมี ความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรด้วย

2. ความมีเหตุผล

ความมีเหตุผล เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสามารถและความตั้งใจที่จะใช้เหตุผลใน ข้อเท็จจริง ซึ่งอาจขัดกับค่านิยมที่เป็นความเชื่อมาแต่โบราณ และคลุมถึงลักษณะการรู้จักยืดหยุ่น อย่างมีเหตุผล การมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล การไม่ยึดเหนี่ยวความเชื่อทางศาสนา ในลักษณะที่แย้งไม่ได้ มีจิตใจวิทยาศาสตร์ (scientific mindedness) รู้ถึงจุดหมาย ปลายทางแห่งการกระทำ และมีความกล้าที่จะกระทำในสิ่งที่เบี่ยงเบนไปจากประเพณี (deviancy) อย่างมีเหตุผล (Buripakdi, 1971 : 22)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2515 : 59 - 60) และคณะกรรมการ โครงการวิจัยภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (คณะกรรมการ โครงการวิจัย 2520 : 363) ได้จัดลักษณะ "ความมีเหตุผล" เป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของ ประชากรที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ลักษณะความมีเหตุผลเป็นลักษณะสำคัญ สำหรับสมาชิกในสังคมประชาธิปไตยอีกด้วย เช่น สาโรช บัวศรี (สาโรช บัวศรี 2508 : 1-13) ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ 2518 : 124 - 126) ชัยอนันต์ สมุทวณิช (ชัยอนันต์ สมุทวณิช 2519 : 248) ธงชัย ลักคนสุวรรณ์ (ธงชัย ลักคนสุวรรณ์ 2517 : 103) อีเบนสไตน์ (Ebenstein, 1967 : 142 - 150)

อาานนท์ อาภาภิรม (อาานนท์ อาภาภิรม 2515 : 52) ได้สรุปเกี่ยวกับลักษณะสังคม และวัฒนธรรมไทยไว้ตอนหนึ่งว่า คนไทยส่วนใหญ่มีความเชื่อโชคลางอย่างแน่นแฟ้นมาเป็นเวลานาน จนกลายเป็นประเพณีปฏิบัติและจรรยาวัณปฏิบัติอยู่โดยทั่วไปในสังคม การสรุปเช่นนี้ย่อมมีมูลความจริง อยู่มาก } เพราะมีผลการวิจัยต่าง ๆ สนับสนุน เป็นต้นว่า ผลการวิจัยของอาจารย์ผู้ทำการวิจัย

คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย 2515 : 40) เกี่ยวกับลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผลการวิจัยของ คอฟแมน (Kaufman. 1960 : 118) เกี่ยวกับการศึกษาชุมชนในในประเทศไทยที่บางซวด ผลการวิจัยของวรรณา จารุทัศน์ (วรรณา จารุทัศน์ 2519 : 76) เกี่ยวกับการเปรียบเทียบลักษณะการดำรงชีพของครอบครัวที่ใช้เทคนิคใหม่ในการทำนากับครอบครัวที่ทำนาแบบดั้งเดิม ในเขตตำบลเลม็ด และตะกรบ อำเภอยะโฮรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยของ ธวัช จุนนารัตน์ (ธวัช จุนนารัตน์ 2515 : 226) เกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลในสถานภาพทางสังคมต่าง ๆ กันที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางจารีตประเพณี ผลการวิจัยของ เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ 2519 : 61) เกี่ยวกับบุคลิกภาพอนุรักษนิยม ซึ่งต่างก็พบว่าคนไทยมักตัดสินปัญหาโดยใช้หลักความเชื่อดั้งเดิมเป็นหลัก แทนที่จะใช้เหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ ผลการศึกษาวิเคราะห์ของเลสเตอร์ (Lester. n.d.: 28) ปรากฏว่า คนไทยมักชอบเล่นการพนัน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการไม่สนใจที่จะใช้หลักวิทยาศาสตร์น้อย เฉลียว บุรีภักดิ์ (Buripakdi. 1971 : 22 - 99) ได้ทำการวิจัยเพื่อแสวงหายุทธวิธีในการจัดการศึกษาเพื่อการเพิ่มผลผลิตของชาวนา ปรากฏว่า ความมีเหตุผลมีความสัมพันธ์กับดัชนีรายได้สุทธิจากแรงงานอยู่ในระดับต่ำคือ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่างจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอนแก่น และเพชรบุรี .21 .18 และ .24 ตามลำดับ

สำหรับการศึกษาลักษณะความมีเหตุผลในกรณีสหกรณ์การเกษตรนั้น สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และกองวิชาการและส่งเสริมสหกรณ์ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และกองวิชาการและส่งเสริมสหกรณ์ 2511 : 3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากสหกรณ์การเกษตรเมืองฉะเชิงเทรา จำกัด พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความเชื่อในความซื่อสัตย์มากกว่าโชคลาภ

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและผลการวิจัยต่าง ๆ ทั้งกล่าวแล้ว อาจตั้งเป็นสมมุติฐานข้อหนึ่งว่า ลักษณะความมีเหตุผลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร

3. การยอมรับนวัตกรรม /

การยอมรับนวัตกรรม เป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับความโน้มเอียงของบุคคลที่จะปรับปรุงกระบวนการดำเนินชีวิตใหม่ โดยใช้เหตุผลในเชิงเศรษฐกิจสำหรับปฏิบัติการกรรมการเกษตร (Buripakdi. 1971 : 22) ซึ่ง วอลเลซ (Wallace. 1970 : 167) ได้เน้นว่า การยอมรับนวัตกรรมเป็นกระบวนการทางจิตใจที่มีความสามารถทางสมองเป็นองค์ประกอบสำคัญ และ คัลเฟอร์ (Dülfer. 1974 : 30) เชื่อว่า ถ้าเราสามารถพัฒนาคุณลักษณะเช่นนี้ ให้เกิดขึ้นแก่เกษตรกรได้แล้ว ความปรารถนาที่จะให้เกษตรกรเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตไปสู่เทคนิคใหม่ ๆ พืชพันธุ์ชนิดใหม่ ที่จะช่วยให้เกิดพัฒนาการทางเศรษฐกิจ ก็ย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้โดยง่าย

โรเจอร์ส (Rogers. 1969 b. 31 - 32) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ชาวนาในระบบการเกษตรเพื่อการยังชีพโดยทั่ว ๆ ไป มักจะมีทัศนคติในเชิงนี้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่กระบวนการผลิตสมัยใหม่ แต่จะทำตามแบบอย่างที่เคยทำสืบเนื่องกันมาจากคนรุ่นก่อน ๆ ทั้งนี้เพราะขาดความรู้ในเรื่องเทคโนโลยี ขาดแคลนทุนทรัพย์ และขาดความกล้าเสี่ยงที่จะใช้วิธีการใหม่ ๆ

โมเชอร์ (Mosher. 1966 : 24 - 30) มีความเห็นว่า เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคนิคการผลิตด้านการเกษตรเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทัศนคติที่ติดต่อนวัตกรรมในการผลิตจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสมควรยิ่งที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นในหมู่เกษตรกร แต่ในสภาพของความเป็นจริงเกษตรกรต้องทำงานหนักมาก โอกาสในการเรียนรู้มีเพียงเล็กน้อย จึงไม่ค่อยได้ปรับปรุงกระบวนการผลิต มักใช้วิธีการเดิมที่เคยทำมาตั้งแต่คนรุ่นก่อน ดังนั้น ถ้าหากได้มีการเปิดโอกาสและส่งเสริมเชื่อว่าชาวนาก็สามารถจะเรียนรู้ได้

ผลการวิจัยของ วรรณา จารุทัศน์ (วรรณา จารุทัศน์ 2519 : 31) ปรากฏว่า ชาวนาที่ใช้เทคนิคใหม่จะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงานถึงร้อยละ 84 ในขณะที่ชาวนาที่ใช้เทคนิคดั้งเดิมมีเวลารว่าง 8 - 10 เดือน ถึงร้อยละ 60 ผลผลิตที่บุคคลทั้งสองกลุ่มได้รับจึงมีความแตกต่างกันมาก ผลการวิจัยนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องหาทางส่งเสริมให้เกษตรกรได้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ ๆ เข้าไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร

แมคคี่ (Mackie. 1972 : 4501 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมของชาวนาในเคนยา พบสาเหตุที่ชาวนาไม่ยอมรับนวัตกรรม 2 ประการ คือ ประการแรก ชาวนาไม่เชื่อและศรัทธาต่อบุคลากรและหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและเผยแพร่ในท้องถิ่น ประการที่สอง ชาวนาไม่ยอมใช้ความพยายามในการเปลี่ยนแปลงไปสู่วิธีการใหม่ ๆ เพราะเกรงว่าจะประสบความล้มเหลว ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับทัศนะของ ลิซิท หงส์การมณ (ลิซิท หงส์การมณ 2516 : 27) ที่มีต่อเกษตรกรไทย และผลของการวิจัยของสมชัย รักวิจิตร (สมชัย รักวิจิตร 2514 : 29) ในเรื่องความเป็นผู้นำในหมู่บ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งปรากฏว่า การที่ชาวนาไม่ยอมรับเทคนิคการผลิตใหม่ ๆ นั้น บางกรณีมีผลมาจากธรรมชาติแวดล้อม เช่น ดินเลว ขาดแคลนน้ำ ไม่มีตลาดหรือแหล่งรับซื้อผลิตผล ชาวนาจึงไม่กล้าเสี่ยงที่จะทดลองกับเทคนิคใหม่ ๆ แต่จากการวิจัยของ เมอร์แมน (Moerman. 1968 : 155) ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางการเกษตรและทางเลือกของชาวนา ในหมู่บ้านไทย ตำบลเชียงคราม จังหวัดเชียงราย ปรากฏผลเป็นที่น่ายินดีว่า ชาวนามีแนวโน้มที่จะยอมรับนวัตกรรมอยู่บ้างแล้ว ดังจะเห็นได้จากการที่ชาวนายอมรับว่า นาที่อยู่ใกล้ชลประทานได้ผลดีกว่านาที่อยู่ไกลชลประทาน

สำหรับงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรม ซึ่งน่าสนใจและควรจะนำมากล่าวในที่นี้ก็คือ การวิจัยของอัลเลา (Alao. 1971 : 2204 - A) ใช้ชาวนาในจีเรียเป็นกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า คะแนนการรู้จักการปรับปรุงตนมีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่อไปนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ขนาดของครอบครัว การใช้สื่อมวลชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ขนาดของกิจการการเกษตร และระดับความตระหนักรู้ในวิธีการใหม่ ๆ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับ อายุ การรู้หนังสือ และการศึกษาในระบบ แต่ผลการวิจัยของ แซลวี (Salvi. 1972 : 5526 - A) ซึ่งใช้ชาวนาที่มีรายได้ต่ำในภาคกลางตอนใต้ของรัฐนิวยอร์ก เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลับปรากฏว่า การยอมรับนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาในระบบ การมีส่วนร่วมทางสังคม การรู้จักค้นคว้าหาความรู้ รายได้ และสิ่งจูงใจ และผลการวิจัยของ โรเจอร์ส (Rogers. 1969 a. 93) เกี่ยวกับลักษณะความก้าวหน้าทันสมัยของชาวนาอินเดียในโคลัมเบีย ก็ปรากฏว่า ลักษณะการยอมรับนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับการอ่านออกเขียนได้

นอกจากนี้ เบลีว บุรีภักดิ์ (Buripakdi. 1971 : 20 - 99) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการแสวงหาบุพพวิธีในการจัดการศึกษาเพื่อการเพิ่มผลผลิตของชาวนา ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวนาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชอนแก่น และเพชรบุรี ปรากฏผลว่า ลักษณะการยอมรับนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับดัชนีรายได้สุทธิจากแรงงานอยู่ในระดับต่ำ คือมีความสัมพันธ์ที่สหสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่าง .39 .30 และ .30 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม มีผลการวิจัยที่น่าสนใจอีกอันหนึ่งคือ ผลการวิจัยของ มิสรา (Misra, 1965 : 4446) ในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรมในสังคมแบบดั้งเดิม ในเขตชุมชนแอ่งคัสเตอร์ รัฐเพนซิลเวเนีย ปรากฏว่า การพัฒนาเกษตรกรรมโดยใช้เทคนิคใหม่ ๆ ในการผลิตมักจะเกิดจากแรงผลักดันทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ การใช้วิธีการบังคับให้เกษตรกรเปลี่ยนวิธีการผลิตหรือใช้สิ่งใดอีกนั้น จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงช้า ถ้าจะให้เร็วขึ้นก็จะต้องมีการพัฒนาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อม ๆ กันด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า ลักษณะการยอมรับนวัตกรรมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และอายุของสมาชิก และมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรอีกด้วย

4. ความขยัน /

บุคคลที่มีความขยันย่อมมีความอดทนและพยายามกระทำกิจกรรมจนสุดความสามารถอย่างไม่ย่อท้อ มีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ไม่เกียจคร้าน และไม่ยอมปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์ แต่ควรจะขยันในระดับที่เหมาะสมพอควรกับความสามารถและความเพียงพอในการปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ไม่ถึงกับมีความพยายามจนล้นเหลือชนิดที่ทำงานจนหามรุ่งหามค่ำเป็นเพียงความเพียรพยายามที่ผู้คนที่มีความรับผิดชอบพึงมี (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2515 : 51)

และจากหลักปรัชญาของการพัฒนาชนบทแบบแซมมัล อุนดอง (Samual Undong) ถือว่า
 ประชาชนจะอยู่ดีกินดี ก็จะต้องมีความขยันหมั่นเพียร ดังนั้นสิ่งแรกที่จะต้องสอนก็คือ ให้ประชาชน
 ทุกคนเข้าใจว่า จะต้องทำงานหนักและฝึกนิสัยประจำวันในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร
 และประหยัด (Republic of Korea. 1978 : 8) มีบุคคลหลายท่านด้วยกันที่มีความ
 เห็นสอดคล้องกับปรัชญานี้มาแล้ว เช่น ลิซิด หงส์ลการมภ์ (ลิซิด หงส์ลการมภ์ 2516:42)
 และ ท่านอง สิงคาลวนิช (ท่านอง สิงคาลวนิช 2514 : 53) เป็นต้น

จากผลการวิจัยของ เนลียว บูรียักกี (Buripakdi. 1971 : 56 - 76) ใน
 ประเทศไทย เกี่ยวกับการแสวงหาวิทยวิธีในการจัดการศึกษาเพื่อการเพิ่มผลผลิตของชาวนา กลุ่ม
 ตัวอย่างเป็นชาวนาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชอนแก่น และเพชรบุรี ปรากฏว่า ความขยัน
 มีความสัมพันธ์กับดัชนีรายได้สุทธิจากแรงงาน โดยบีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่าง .40
 .09 และ .28 ตามลำดับ

ชูลทซ์ (Shultz. 1964 : 26) ได้ทำการวิจัยพบว่า ในชุมชนที่ยากจนประชาชน
 มักจะไม่มีเวลาออกนอกการทำงานหนักเป็นเวลานาน ๆ แต่จะใช้เวลาอยู่ว่าง ๆ หรือทำในสิ่งที่
 ไม่มีผลทางด้านการเศรษฐกิจ ซึ่งผลการวิจัยในประเทศไทยก็ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ประสาท หลักศิลา
 (ประสาท หลักศิลา 2514 : 45) ได้วิเคราะห์พบว่า ชาวนาชนบทใช้เวลาประกอบกิจกรรม
 ต่าง ๆ ทางทางเกษตรโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 100 วัน และประกอบกิจกรรมอย่างอื่นที่มีใช้การเกษตร
 แต่เป็นการหารายได้เพิ่มเติมอีกประมาณ 41 วัน แสดงว่า ชาวนาชนบทใช้เวลาที่มีผลทางด้านการเศรษฐกิจ
 เพียงหนึ่งในสามของปี ส่วนที่เหลือใช้ไปในทางที่เปล่าประโยชน์ เช่น การหาความสำราญด้วย
 การเล่นการพนัน เป็นต้น วรณา จารุทัศน์ (วรณา จารุทัศน์ 2519 : 69 - 75)
 ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการดำรงชีพของครอบครัวที่ใช้เทคนิคใหม่ในการทำนาแบบทวิ
 ที่ทำนาแบบดั้งเดิม ในเขตตำบลเดิม และตะกอบ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า
 ชาวนาที่ทำนาแบบดั้งเดิมยังไม่รู้จักใช้เวลาในการทำงานให้เกิดประโยชน์เต็มที่ โดยปฏิบัติตามแบบอย่าง
 ที่เคยทำกันมาจนเป็นนิสัย ไม่คิดจะแก้ไขปรับปรุง ขาดแรงกระตุ้นในการทำงาน ส่วนชาวนาที่ใช้

เจเลีย บุรีภักดี (Buripakdi. 1971 : 14 - 99) ได้ใช้เป็นตัวแปรตัวหนึ่งของลักษณะความก้าวหน้า ในการวิจัยเพื่อแสวงหาพฤติกรรมในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มผลผลิตของชาวนา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นชาวนาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชอนแก่น และเพชรบุรี ปรากฏว่า ความสามารถแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับดัชนีรายได้สุทธิจากแรงงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงตามลำดับกลุ่มตัวอย่างดังนี้ ความรู้พื้นฐานทางเลขคณิต มีสัมประสิทธิ์เท่ากับ .31 .14 และ .60 ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ มีสัมประสิทธิ์เท่ากับ .21 .22 และ .20 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเกษตร มีสัมประสิทธิ์เท่ากับ .23 .24 และ .24 สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย มีสัมประสิทธิ์เท่ากับ .23 .22 และ .20 และความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับกิจการการเกษตร มีสัมประสิทธิ์เท่ากับ .37 .35 และ .38 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เมื่อคิดรวมความสามารถทั้งกลุ่มจะได้เท่ากับ .46 .39 และ .42 ตามลำดับกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากความสามารถเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้และการผลิต เกษตรกรสมัยใหม่จึงจำเป็นต้องมีความสามารถสูง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดไว้ว่า ความสามารถของสมาชิกน่าจะมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินกิจการสหกรณ์การเกษตรด้วย

6. การรู้จักประหยัด

ตามหลักวิชาเศรษฐศาสตร์นั้น การออมย่อมก่อให้เกิดการลงทุน (Samuelson, 1973 : 204) แสดงว่า ถ้าไม่มีการออม การลงทุนก็ไม่เกิดขึ้น ดังนั้น สมาชิกสหกรณ์การเกษตรจึงจำเป็นต้องรวมมือกันออม เพื่อจะได้เงินทุนสำหรับนำไปลงทุนในธุรกิจของสหกรณ์ เช่น การให้สมาชิกกู้ เป็นต้น แต่การออมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกรู้จักประหยัด

คนไทยโดยทั่ว ๆ ไปมักจะเป็นคนมีความรักสนุก (อาานนท์ อาภาภิรม 2515 : 120) และมีอำนาจนิยม (วิสุทธิ์ โพธิ์แทน 2519 : 48) จึงมีการใช้จ่ายเงินเพื่อความสนุกและความมีอำนาจเป็นจำนวนมาก ๆ การกระทำเช่นนี้มีโอกาสก่อให้เกิดผลผลิตทางเศรษฐกิจแต่อย่างหนึ่งอย่างใด โดยเฉพาะชาวนาชนบทซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร เมื่อมีเงินแทนที่จะนำไปลงทุนเพื่อการผลิต

ให้มากยิ่งขึ้น กลับนำไปซื้อทองและเพชรพลอยประดับกาย และนิยมจัดงานพิธีต่าง ๆ อย่างหรูหราใหญ่โต เพื่อความมีหน้ามีตา แม้ว่ากำลังเงินของตนจะไม่เพียงพอ ก็ยอมที่จะกู้ยืมคนอื่น มิเช่นนั้นแล้วก็จะมีความรู้สึกว่าอายหน้าคนอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นการทำเพื่อหวังผลตอบแทนในชาติหน้าด้วย จึงจับจ่ายโดยไม่กลัวความยากจน (อาานนท์ อาภาภิรม 2515 : 120 - 121) ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจตรงกันข้ามกับทัศนคติก็ได้ เพราะผลการวิจัยของคณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย 2515 : 58) และ วรรณา จารุทัศน์ (วรรณา จารุทัศน์ 2519 : 74 - 75) มีความสอดคล้องกันว่า คนไทยมีทัศนคติต่อการออม

ฮุสเซน (Husain. 1965 : 1389) ได้ทำการวิจัยโดยใช้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การจงใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้สมาชิกมีการออม ดังนั้นพลังจงใจในการออมจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีการใช้วิธีการจงใจที่เหมาะสม แต่ เบเคอร์ (Baker) (Iowa State University Center of Agriculture and Economic Development. 1965 : 5) เสนอว่า การส่งเสริมเพื่อให้สมาชิกมีการออมเพียงอย่างเดียว นั้น น่าจะเป็นสิ่งที่ยังไม่เพียงพอ ควรนำทางให้สมาชิกนำเงินที่ออมไว้ไปใช้ในการลงทุนเพื่อการผลิตด้วย จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง

เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรจะเจริญก้าวหน้าได้นั้น จะต้องมีการดำเนินธุรกิจที่กว้างขวางพอสมควร จึงจำเป็นจะต้องอาศัยทุนส่วนหนึ่งจากการซื้อหุ้นและการฝากของสมาชิก ดังนั้น ลักษณะการรู้จักประหยัดของสมาชิกจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับระดับความเข้าใจในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

๗. ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกร

การที่บุคคลมีทัศนคติที่ถืออาชีพ ย่อมส่งผลให้บุคคลนั้นมีความมุ่งมั่นพยายามที่จะประกอบอาชีพให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ในลักษณะตรงกันข้าม ถ้ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพ ก็จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกทอดทิ้ง หมกมุ่นใจ เมื่อหนายต่อการประกอบอาชีพ จึงทำให้ไม่เกิดความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพเท่าที่ควร เนื่องจากเกษตรกรเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนักตรากตรำ เกษตรกร

จึงมักจะมีทัศนคติต่ออาชีพนี้ว่า เป็นอาชีพที่ต่ำต้อย ไม่มีเกียรติ มีโอกาสร่ำรวยได้ยาก จึงไม่มีความทะเยอทะยานที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ทำไปอย่างหมกมุ่นตายายยาก แต่ที่ยังยึดอาชีพนี้อยู่ ก็เนื่องจากเคยทำมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ยังมองไม่เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพอื่นที่ดีกว่า จากผลการวิจัยของ สนิท สมัครงการ (สนิท สมัครงการ 2516 : 169 - 229)

เกี่ยวกับการตัดสินใจเปลี่ยนอาชีพของชาวนาไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวนาภาคกลาง บ้านเช่าและบางกะปิ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จำนวน 92 ครอบครัว และ 202 ครอบครัว ตามลำดับ ปรากฏผลว่า ชาวนาบ้านเช่าคิดอยากจะเปลี่ยนอาชีพ จำนวนร้อยละ 62.22 และชาวนาบ้านบางกะปิคิดอยากจะเปลี่ยนอาชีพจำนวนร้อยละ 59.63 อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการเปลี่ยนอาชีพนั้นบางทีเกษตรกรเองก็อาจยังมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรอยู่ และอยากประกอบอาชีพนี้ต่อไปโดยไม่เปลี่ยนแปลง แต่เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ไม่อาจทนภาวะความตกต่ำของรายได้ได้ จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนอาชีพ ดังเช่นกรณีการอพยพของชาวนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งทำการศึกษารวบรวมโดยสุวัณณีย์ เปี่ยมปิติ (สุวัณณีย์ เปี่ยมปิติ 2521 : 44 - 60) ก็พบว่า สาเหตุที่ทำการย้ายถิ่นก็เพราะมีปัญหาสำคัญในการทำมาหากิน แต่ก็ไม่ได้รายงานว่าเป็นเพราะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามผลการวิจัยที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่งซึ่งทำการวิจัยโดยบอมกาทเนอร์ (Baumgartner. 1961 : 3294) ไขกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวนาในมินเนโซตา จำนวน 100 ครอบครัว ปรากฏว่า ศักยภาพแห่งความพร้อมของบุคคลในการเปลี่ยนอาชีพจะมีมากตอนช่วงก่อนอายุ 45 ปี และจะลดลงตามลำดับเมื่อมีอายุมากขึ้นและมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรย่อมมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกร เมื่อเป็นเช่นนี้ ทัศนคติต่ออาชีพก็ย่อมจะมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการทำมาหากิน สหกรณ์การเกษตรด้วย เพราะการที่สมาชิกมีฐานะทางเศรษฐกิจก็จะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตร นอกจากนี้ ทัศนคติต่ออาชีพน่าจะมีความสัมพันธ์กับอายุของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรด้วย

/ 8. ความสำนึกในเวลา

บุคคลที่เชื่อว่า เป็นผู้มีการทันสมัยนั้น ย่อมจะมองเห็นว่าเวลาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ไม่ควรปล่อยให้ล่วงเลยไปโดยไม่โดยเปล่าประโยชน์ จึงเคลเลส และ สมิท (Inkeles and Smith. 1974 : 319-351) จึงได้ใช้เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งในแบบทดสอบวัดลักษณะความก้าวหน้าทันสมัย (OM Scale)

จากการศึกษาวิจัยของ โรเจอร์ส (Rogers. 1969 b. 122) พบว่า ชาวนาในระบบการเกษตรเพื่อการยังชีพ มักจะมองไม่เห็นความสำคัญของเวลา มีความชื้อตรงต่อเวลาต่ำ และมักไม่ค่อยคำนึงถึงกิจกรรมในอนาคต คุณลักษณะเช่นนี้ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์การเกษตรเป็นอย่างยิ่ง เกษตรกรไทยโดยทั่ว ๆ ไปก็มีแนวโน้มว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้น ดังรายงานการวิจัยของกรมการพัฒนาชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน 2510 : 7-27) เกี่ยวกับสภาวะสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในเขตโครงการพัฒนาชนบท อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้พบว่าประชาชนจะทำงานกันเฉพาะในช่วงเดือนมิถุนายน และกันยายนถึงพฤศจิกายน หลังจากนั้นแล้วผู้ที่มีอายุ 15-19 ปี จำนวนร้อยละ 58 และผู้ใหญ่จำนวนร้อยละ 38 จะอยู่ว่าง ๆ โดยมีได้ประกอบกิจกรรมใด ๆ เพื่อหารายได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาข้อเท็จจริงของประสาธน์ หลักศิลา (ประสาธน์ หลักศิลา 2514 : 45) ที่พบว่า ในปีหนึ่ง ๆ ชาวนชนบทจะใช้เวลาในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพียงหนึ่งในสามของปีเท่านั้น และการวิจัยของเอมบริ (Embree. 1950 : 4) เกี่ยวกับลักษณะของคนไทยก็พบว่า คนไทยมักขาดระเบียบวินัย และไม่สำนึกในคุณค่าของเวลาแบบระบบอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า เป็นบุคคลที่มีความชื้อตรงต่อเวลาต่ำ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการประกอบกิจกรรมการเกษตรแผนใหม่ เกษตรกรจำเป็นต้องมีความชื้อตรงต่อเวลาสูง และมีการกำหนดตารางทำงานไว้อย่างชัดเจน มิเช่นนั้นแล้วก็จะไม่ได้รับผลผลิตที่เต็มเม็ดเต็มหน่วย เป็นต้นว่า การใส่ปุ๋ย การฉีดยากำจัดศัตรูพืช ก็จะต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาของคำแนะนำในการใช้อย่างเคร่งครัด ดังนั้น การที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความสำนึกในเวลายุ่งในระดับสูงหรือต่ำ จึงเป็นที่คาดหมายว่า จะมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ด้วยประการหนึ่ง เพราะนอกเหนือจากมีความสำคัญต่อกระบวนการผลิตทางการเกษตรแล้ว ยังจะมีผลต่อความสะดวกรวดเร็วและความคล่องตัวในการบริหารกิจการสหกรณ์การเกษตรโดยตรงอีกด้วย กล่าวคือ การที่สมาชิกมีความชื้อตรงต่อเวลาในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ กับสหกรณ์ เช่น การประชุม การส่งคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย ย่อมทำให้สามารถดำเนินงานไปตามแผนงานที่วางไว้ได้ทันที่และมีประสิทธิภาพสูง

9. ความกล้าเสี่ยง

คาล (Kahl. 1968 : 20 - 24) ได้จัดคุณลักษณะความกล้าเสี่ยง เป็นตัวแปรตัวหนึ่งของลักษณะความก้าวทันสมัย โดยมุ่งวัดความโน้มเอียงในการตัดสินใจกระทำเพื่อความสำเร็จในการทำงานประเภทที่มีโอกาสล้มเหลวด้วย ตามปกติบุคคลต้องเผชิญกับปัญหาที่จะต้องตัดสินใจในลักษณะเช่นนี้อยู่เกือบตลอดเวลา แต่ผลแห่งการตัดสินใจจะเป็นผลดีถ้าหากผู้ตัดสินใจใช้หลักเหตุผลในเชิงวิทยาศาสตร์

เมลลอร์ (Mellor. 1969 : 225) พบว่า ชาวนาในระบบการเกษตรเพื่อการยังชีพนั้น มักจะเป็นผู้ที่ไม่คอยกล้าเสี่ยงในการลงทุน ด้วยเกรงว่า ถ้าล้มเหลวแล้วจะทำให้หนี้สินพอกพูนมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ลิขิต หงส์สารมภ์ (ลิขิต หงส์สารมภ์ 2516 : 27) มีความเห็นว่า เกษตรกรไทยก็ขาดความกล้าเสี่ยงเช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยเกี่ยวกับชาวชนบทไทยโดยสมชัย รักวิจิตร (สมชัย รักวิจิตร 2514 : 29) ก็สนับสนุนความเห็นข้างต้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ นาง พันธมนาวิน (นาง พันธมนาวิน 2518 : 82 - 85) เกี่ยวกับความกล้าเสี่ยงของผู้นำและมีใช้ผู้นำทางการเกษตร ก็ปรากฏผลในส่วนรวม ๆ ว่า ผู้นำทางการเกษตรมีความกล้าเสี่ยงโดยอาศัยความชำนาญอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความสามารถมากหรือน้อยก็มีความกล้าเสี่ยงพอ ๆ กัน แต่ผู้ที่มิใช่ผู้นำทางการเกษตรถ้ามีความชำนาญน้อยก็กล้าเสี่ยงน้อย เมื่อนำเอาลักษณะความกล้าเสี่ยงไปสัมพันธ์กับแรงจูงใจได้สัมพันธ์ก็ปรากฏว่า ทั้งผู้ที่กล้าเสี่ยงมากและกล้าเสี่ยงน้อยต่างก็มีแรงจูงใจไปสัมพันธ์ค่า ส่วนผู้ที่มีความกล้าเสี่ยงในระดับปานกลางมีแรงจูงใจไปสัมพันธ์สูง โดยผู้ที่เป็นผู้นำทางการเกษตรเป็นพวกหลัง ส่วนผู้ที่มีใช้ผู้นำทางการเกษตรเป็นพวกแรกซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจไปสัมพันธ์ค่า และมีความกล้าเสี่ยงแบบไร้เหตุผล คือเสี่ยงน้อยในสถานการณ์ที่อาศัยความชำนาญแต่เสี่ยงมากเมื่ออาศัยโชค

จากที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้นทำให้มองเห็นว่า ความกล้าเสี่ยงเป็นคุณลักษณะที่มีผลต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ถ้าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความกล้าเสี่ยงสูงก็ย่อมจะมีผลให้ผลิตผลมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตร

/10. ความรับผิดชอบ

บุคคลหลายคนด้วยกัน เช่น สาโรช บัวศรี (สาโรช บัวศรี 2508 : 1-13) ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ 2518 : 124-126) ธงชัย อักกะณสุวรรณ์ (ธงชัย สักกะณสุวรรณ์ 2517 : 10) เป็นต้น ต่างยอมรับว่า ความรับผิดชอบเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของลักษณะความเป็นประชาธิปไตย เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรดำเนินงานโดยยึดหลักประชาธิปไตยเป็นสำคัญ ดังนั้น สมาชิกจึงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนมีต่อสหกรณ์ เช่น ให้ความร่วมมือทำธุรกิจกับสหกรณ์ เข้าร่วมประชุมสหกรณ์ เป็นต้น จึงจะทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จมีความเจริญก้าวหน้าได้

มาคาเน (Madane. 1969 : 234) ได้วิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทยแล้วเสนอแนะว่า เนื่องจากสหกรณ์ในประเทศไทยต้องเผชิญปัญหาหนักมากในด้านการแข่งขันกับธุรกิจเอกชน ดังนั้น ทางรอดที่เป็นไปได้ก็คือ สมาชิกจะต้องให้ความร่วมมือและภักดีต่อสหกรณ์อย่างแท้จริง ข้อเสนอแนะนี้มีความน่าเชื่อถืออยู่มาก เพราะมีตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์การเกษตรที่มีสมาชิกมีความรับผิดชอบสูง จะมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น สหกรณ์การเกษตรสวนส้มบางมด จำกัด เป็นต้น (ประคิษฐ์ มัชฌิมา 2520 : 11)

เนื่องจากผลการวิจัยต่าง ๆ มักพบว่า คนไทยมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่ำ เช่น ผลการวิจัยของเบนเนดิกต์ (Benedict. 1952 : 34) ปรากฏว่า คนไทยมักไม่ค่อยรับผิดชอบต่อหน้าที่และเอาจริงเอาจังกับงาน อภิสิทธิ์ วงษา (อภิสิทธิ์ วงษา 2517 : 57) ก็พบว่า การเลี้ยงดูของพ่อแม่ไทยและวัฒนธรรมไทยไม่เอื้อต่อการฝึกหัดให้เด็กมีความรับผิดชอบ ดังนั้น สมาชิกสหกรณ์การเกษตรโดยทั่วไปจึงมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนมีต่อสหกรณ์ต่ำเช่นเดียวกัน

ทั้งผลการวิจัยของสุกัญญา มนัสไพบุลย์ (สุกัญญา มนัสไพบุลย์ 2517 : 467) ซึ่งปรากฏว่าอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์ก็คือ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ได้ทำธุรกิจกับสหกรณ์ ซึ่ง พูลเพิ่ม ราชนิธยากร และคณะ (พูลเพิ่ม ราชนิธยากร และคณะ 2516 : (8)) ก็ได้วิจัยพบมาก่อนแล้วในทำนองเดียวกันนี้

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ในต่างประเทศได้แก่ งานวิจัยของแมนเนห์ (Manneh. 1976 : 4735-A) ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์ในแอมเบียบพบว่า การที่สหกรณ์ไม่เจริญก้าวหน้านั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความไม่ซื่อตรงและขาดความมั่นใจของสมาชิก แต่ผลการวิจัยของ โอโลวี (Olowe. 1977 : 5963 - A) ซึ่งทำในไนจีเรียตะวันตก พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความตระหนักเป็นอย่างดีถึงข้อความรับผิดชอบของตนในฐานะที่เป็นสมาชิก จึงทำให้สหกรณ์ดำเนินงานมีความเจริญก้าวหน้า

ดังนั้น จากผลการวิจัยต่างๆ จึงกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยคาดว่า ลักษณะความรับผิดชอบของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

/ 11. ความผูกพันในระบบ เครือญาติและพวกพ้อง

ทุกคนในสังคมประชาธิปไตยย่อมมีสิทธิ์ที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความเป็นญาติและพวกพ้อง สิ่งนี้ย่อมเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับสังคมสมัยใหม่ เพราะมีระบบการแบ่งแยกหน้าที่การงานสูง จึงต้องยึดหลักแห่งความสามารถหรือคุณธรรมเป็นเกณฑ์ แทนการยึดเอาความเป็นญาติหรือพวกพ้องเป็นเกณฑ์ ด้วยเหตุนี้ ทั้งคาล (Kahl. 1968:19 - 20) และอิงเคิลเลส และสมิท (Inkeles and Smith. 1974:319 - 351) จึงได้ใช้เป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งในการวัดลักษณะความก้าวหน้าทันสมัย

โรเจอร์ส (Rogers. 1969 b. 122 - 123) ได้วิจัยพบว่า คุณลักษณะความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องจะมีสูงมากในหมู่ชาวนาในระบบการเกษตรเพื่อการยังชีพ สำหรับคนไทยนั้น คุณลักษณะนี้เป็นลักษณะเด่นประการหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ เอ็มบริ (Embree. 1950 : 185) คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย 1515:37-41) สนิท สมัครการ (Smuokarn. 1965:74-75) ชิฟฟิน (Siffin. 1966:161) เป็นต้น ซึ่งต่างก็พบว่า การตัดสินใจปัญหาต่างๆ ของคนไทยจะยึดตัวบุคคลแทนที่จะยึดเอาความสามารถเป็นหลัก นอกจากนี้ เขียน แสงหนุ่ม (เขียน แสงหนุ่ม 2518:142)

ซึ่งได้ทำการศึกษาลักษณะผู้นำในผู้บังคับบัญชาที่พบว่า ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้นำประเภทที่มุ่งสัมพันธ์มากกว่ามุ่งงาน

เนื่องจากสหกรณ์เป็นการรวมกลุ่มของบุคคลตามหลักประชาธิปไตย ดังนั้นจึงคาดหมายว่า ถ้าสหกรณ์ใดมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นบุคคลประเภทที่เห็นแก่พวกพ้องหรือญาติของตนสูง สหกรณ์นั้นก็น่าจะประสบกับความล้มเหลวในการดำเนินงาน

4.2. ความเชื่อใจในบุคคลอื่น

สหกรณ์เป็นการรวมกลุ่มบุคคลเพื่อการทำธุรกิจร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยยึดหลักประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้ สมาชิกจึงจำเป็นต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน กล่าวคือ มีความเชื่อว่าบุคคลอื่นก็มีความสามารถไม่น้อยกว่าตนและมีความบริสุทธิ์ใจในการกระทำ และจะต้องไม่ยึดเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง แต่มีข้อแม้ว่า ต้องเป็นการเชื่อที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความมีเหตุผลอันสมควรแก่กรณี คุณลักษณะความเชื่อใจในบุคคลอื่นนี้ สังคมสมัยใหม่ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่ช่วยให้บุคคลสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุขและเจริญก้าวหน้า

โรเจอร์ส (Rogers. 1969 b. 115 - 117) พบว่า เกษตรกรในระบบการเกษตรเพื่อการยังชีพมักจะเป็นคนที่มีความไว้วางใจในบุคคลอื่นต่ำ ซึ่งบุคคลต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาลักษณะนี้ในคนไทย เช่น ฟิลลิปส์ (Phillips. 1966 : 201) เอ็มบริ (Embree. 1950 : 188) สมิท สมิทการ (Smuckarn. 1966 : 77) ต่างก็พบในทางอนาล็อกคลึงกันว่า คนไทยมีความไว้วางใจบุคคลอื่นต่ำ และยึดเอาตัวเองเป็นหลัก (ego - focused)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า สหกรณ์การเกษตรหลายแห่งที่ยังไม่เจริญก้าวหน้านั้น อาจเป็นเพราะสมาชิกส่วนใหญ่ขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกันก็ได้ เพราะเมื่อสมาชิกไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ก็ยากที่จะร่วมกันกระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงได้ การบริหารงานสหกรณ์ก็ไม่คงอยู่เท่าที่ควร เพราะมีความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน

13. ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโส

ถ้าหากสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสสูง ก็ย่อมขัดกับการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ยึดหลักประชาธิปไตย เพราะการยกเอาตนเองหรือตัวบุคคล หรือตำแหน่ง เป็นหลักในการตัดสินใจต่าง ๆ โดยไม่ยอมรับฟังความเห็นจากสมาชิกอื่น ๆ และไม่ใช้เหตุผลตามหลักวิถีวิทยาศาสตร์ การมีลักษณะเช่นนี้ย่อมส่งผลให้การแก้ปัญหาโดยอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์คือประชาธิปไตยและไม่วรรลุจุดหมายของการสหกรณ์

ในสังคมและวัฒนธรรมไทยโดยทั่ว ๆ ไปนั้น ผลการวิจัยต่าง ๆ มักจะลงรอยในทำนองเดียวกันว่า คนไทยมีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสสูง เช่น ผลการวิจัยของ ซิฟฟิน (Siffin. 1966 : 161) ฟิลลิปส์ (Phillips. 1966 : 143) สนิท สมศิริการ (Smuckarn. 1965 : 52) สุจิต บุญบงการ (สุจิต บุญบงการ 2514 : 11) ประเสริฐ แยมกลิ่นพุ่ม (ประเสริฐ แยมกลิ่นพุ่ม 2509 : 66 - 70) คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย 2515 : 37 - 64) ธวัช จุนนารัตน์ (ธวัช จุนนารัตน์ 2515 : 200) เป็นต้น ทั้งนี้ จึงอนุมานได้ว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรโดยทั่ว ๆ ไปก็จะมีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสเช่นเดียวกัน สิ่งนี้อาจเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตรก็ได้

จากการศึกษาวิเคราะห์ความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตรในอินเดีย โดยเลอว์นเนอร์ (Lerner. 1976 : 1064 - A) ปรากฏว่า สมาชิกสหกรณ์มักจะตัดสินใจโดยได้รับอิทธิพลมาจากผู้นำทางการเมืองเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรของอินเดียก็มีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสในทำนองเดียวกับคนไทย แต่สิ่งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการทางการศึกษาอบรม ทั้งนี้ เพราะมีผลการวิจัยต่าง ๆ สนับสนุน เช่น ลิปเซท (Lipset. 1963 : 45 - 60) อัลมอนต์ และเวอร์บา (Almond and Verba. 1965 : 56 - 57, 133 - 134) เป็นต้น ซึ่งต่างก็พบว่า การศึกษาอบรมกับลักษณะความเป็นประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กันสูง แม้จะมีสิ่งที่น่ากังวลเกี่ยวกับผลการวิจัยของ

ทินนะพันธ์ นาคะตะ (Nakata. 1975 : 248 - 262) เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมประกิตทางการเมือง (political socialization) ของนิสิตในสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศไทยจำนวน 6 แห่ง ซึ่งเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ กัน กลับปรากฏว่า นิสิตยังมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะมีค่านิยมในอำนาจสูงขึ้นด้วย โดยนิสิตสาขาวิทยาศาสตร์มีทัศนคติประชาธิปไตยมากที่สุด แต่นักศึกษาในสถาบันการศึกษาทางทหารจะมีอำนาจนิยมสูงสุด ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า การที่บุคคลมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น มิได้เป็นการประกันว่าบุคคลนั้นจะมีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสลดลง หากแต่สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญคือ วิธีการที่ไรในการฝึกอบรมจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปัจจัยทางค่าอื่นด้วย

จากที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงคาดคิดว่า ลักษณะค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสของสมาชิกน่าจะมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ทั้งนี้เพราะการที่สมาชิกใช้ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้ามาดำเนินงานสหกรณ์โดยยึดเอาความสามารถและความเหมาะสมเป็นเกณฑ์ สหกรณ์การเกษตรแห่งนั้นก็จะมีความเจริญก้าวหน้า

14. ลักษณะเอกัตบุคล

ลักษณะเอกัตบุคล เป็นคุณลักษณะที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิดและกล้าทำในสิ่งที่ตนได้พิจารณาอย่างรอบคอบและใช้เหตุผลตามหลักวิธีวิทยาศาสตร์แล้วเห็นว่าถูกต้องและเหมาะสมที่สุด โดยไม่ยอมคิดหรือทำตามบุคคลอื่นเพราะมีความสนิทสนมเป็นส่วนตัว หรือเป็นญาติหรือเป็นผู้มีตำแหน่งหรืออำนาจโดยมิได้ไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน ลักษณะเช่นนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมสมัยใหม่ ดังนั้น Kahl. (1968 : 20) จึงได้กำหนดให้ลักษณะเอกัตบุคลเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งในการวัดลักษณะความก้าวหน้าสมัย

กมล สมวิเชียร (กมล สมวิเชียร 2514 : 49) กล่าวว่า คนไทยมีความรักอิสระภาพไม่ชอบอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ข้อบังคับของกรอบกว้างและสังคม ซึ่งผลการวิจัยของ เอ็มเบรี (Embree. 1950 : 182) ก็สอดคล้องคำกล่าวข้างต้น กล่าวคือพบว่า คนไทยมีลักษณะชอบทำตามใจตัวเอง

รักสนุก ขาดวินัย นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ อีก เช่น ผลการวิจัยของฟิลลิปส์ (Phillips. 1966 : 201) สนิท สมักรการ (Smuckarn. 1965 : 76) ซิฟฟิน (Siffin. 1966 : 128) เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นยังมีผู้วิจัยพบว่า นอกจากคนไทยชอบหาตามใจตัวเองแล้ว ยังเป็นคนขี้เกรงใจ มักยอมตามผู้มีอำนาจ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นอีกด้วย เช่น คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย 2515 : 68) ประเสริฐ แยมกลีนฟูง (ประเสริฐ แยมกลีนฟูง 2509 : 66 - 70) เพ็ญกุล สุทธิวงษ์ (เพ็ญกุล สุทธิวงษ์ 2516 : 134 หน้า) เป็นต้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวล้วนยอมตรงกันข้ามกับคำนิยามของ ลักษณะ เอกลักษณ์บุคคลที่กล่าวไว้ข้างต้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถ้าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีลักษณะเอกลักษณ์บุคคลสูงแล้ว ระวังความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ก็จะสูงด้วย ทั้งนี้เพราะเป็นการร่วมกันคิดร่วมกันทำ โดยพยายามหาแนวทางที่ดีที่สุด มิใช่มีแค่ความเกรงอกเกรงใจกัน สิ่งที่ยึดถือไม่กล้าคัดค้าน ซึ่งจะเป็นผลให้สหกรณ์ประสบกับความล้มเหลว

/15. ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

ทั้งที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า สหกรณ์เป็นการรวมกลุ่มบุคคลจำนวนมากมาทำธุรกิจ ร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยยึดหลักประชาธิปไตย ดังนั้น สมาชิกจึงจำเป็นต้องมีความศรัทธาและเข้าร่วมในการกระทำกิจกรรมกลุ่มหรือหมู่คณะ การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร จึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูง

จากการวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาสหกรณ์การเกษตร ของ สุภชัย มนัสไพญญ์ (สุภชัย มนัสไพญญ์ 2517 : 467) ปรากฏว่า สมาชิกสหกรณ์ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือตนเองและซึ่งกันและกันตามวิธีการสหกรณ์ ไม่สนใจสมัครเข้ารับเลือกเป็น กรรมการ หรือไม่สนใจแม้แต่จะเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี คนไทยทั่ว ๆ ไปก็มีคุณลักษณะเช่นนี้

เพราะชอบทำอะไรตามใจตนไม่ยักมีความผูกพันกับใคร ทั้งจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ
 เอมบรี (Embree. 1950 : 187) ประเสริฐ แยมกลิ่นพุง (ประเสริฐ แยมกลิ่นพุง
 2509 : 66 - 70) และ สนิท สมัครการ (Smuckarn. 1965 : 77) ซึ่งพบว่า
 คนไทยชอบอิสระ ชอบสนุก ไม่ชอบความมีระเบียบแบบแผน ไม่ชอบรวมกลุ่มกระทำกิจกรรมกัน
 อย่างถาวร โดยเฉพาะกิจกรรมประเภทที่ต้องมีการออกความเห็นและมีการโต้แย้งกัน หรือใช้
 พลังความคิดร่วมกัน แต่สามารถจะรวมกลุ่มกระทำกิจกรรมร่วมกันได้ถ้าเป็นการรวมกันเพียง
 ชั่วครั้งชั่วคราว และกิจกรรมที่ทำนั้นต้องเป็นงานที่ต่างคนต่างทำไม่ต้องการทำประสานกันหรือ
 ช่วยกันคิดช่วยกันทำ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อสมมุติว่า สหกรณ์การเกษตรที่มีระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสูง
 สมาชิกส่วนใหญ่จะต้องมีความศรัทธาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มสูงด้วย

16. ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร

เทพ ไสยานนท์ (เทพ ไสยานนท์ 2519 - 2520 : 11) กล่าวว่า ถ้าสมาชิก
 สหกรณ์มีความรู้ มีความศรัทธา และเกิดน้ำใจทางสหกรณ์โดยสมบูรณ์แล้ว ก็ย่อมสามารถที่จะ
 บริหารสหกรณ์ของตนทั้งในเมืองและในชนบทให้ประสบความสำเร็จตามความต้องการและวัตถุประสงค์ได้
 คำกล่าวเช่นนี้ย่อมมีมูลความจริงอยู่มาก ทั้งจะเห็นได้จากผลของการวิเคราะห์องค์ประกอบแห่ง
 ความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรต่าง ๆ เช่น สหกรณ์การเกษตรสวนส้มบางมด จำกัด ซึ่งทำ
 การวิเคราะห์โดย ประสิทธิ์ มัชฌิมา (ประสิทธิ์ มัชฌิมา 2520 : 11) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผล
 ให้สหกรณ์เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วนั้น ก็เพราะสมาชิกมองเห็นคุณค่าและยึดมั่นในหลักการของ
 สหกรณ์อย่างเคร่งครัด สุภชัย มนัสไพบุลย์ (สุภชัย มนัสไพบุลย์ 2517 : 467) ได้ทำการ
 วิเคราะห์ปัญหาของสหกรณ์ ปรากฏผลว่า ปัญหาสำคัญประการหนึ่งก็คือ กรรมการและสมาชิกส่วนใหญ่
 ยังไม่เข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์อย่างแท้จริง การที่ได้สมัครเป็นสมาชิกล้วนบางส่วนก็ได้รับการชักชวน
 ว่าจะได้รับเงินกู้จากรัฐบาล สมาชิกยังไม่เข้าใจว่า สหกรณ์เป็นของสมาชิกและเป็นผู้ที่ก่อตั้งกันขึ้นมาเอง

แต่เข้าใจไปในทำนองว่า เป็นส่วนหนึ่งของราชการ จึงมุ่งหวังเพียงให้ได้กู้เงินประการเกี่ยว
ไม่สนใจปฏิบัติตามหลักการของสหกรณ์แต่อย่างใด ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับผลการสำรวจ
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรโดย พูลเพิ่ม ราชนิธยากร และคณะ
(พูลเพิ่ม ราชนิธยากร และคณะ 2516 : (7)) คือพบว่า สมาชิก กรรมการ และเจ้าหน้าที่
สหกรณ์ จำนวนร้อยละ 52 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความเห็นว่า อุปสรรคที่ขัดขวางความสำเร็จ
ก้าวหน้าของสหกรณ์ก็คือ การที่สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์

สำหรับการวิจัยในต่างประเทศ ได้แก่ การวิจัยของ ฮักเคิลสตัน (Huddleston.
1969 : 2860-A) โดยได้ทำการสำรวจความเห็นของชาวนาและผู้นำชุมชนในเมืองของ
มลรัฐมิสซิสซิปปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ และ
ฟรานซ์ (Franz. 1969 : 2636-A) ได้ทำการสำรวจความเห็นของสมาชิกสหกรณ์ชาย
พืชผลการเกษตรในมลรัฐมิชิแกน พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ขาดอุดมการณ์แห่งสหกรณ์ ดังนั้น
จึงอาจกล่าวได้ว่า การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อปลูกฝังความรู้และทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์
ให้แก่สมาชิกไปพร้อม ๆ กันทั้งสองด้านนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องดำเนินการโดยรีบด่วนที่สุด

จากเอกสารและผลการวิจัยที่ได้ศึกษาและนำเสนอมาแล้วข้างต้น ย่อมชี้ให้เห็นว่า
ความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรขึ้นอยู่กับการศึกษาที่สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจ
และทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์อยู่ในระดับสูงด้วยประการหนึ่ง

17. การฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

เยื่อน สมานนท์ (เยื่อน สมานนท์ 2519 : 9) ได้ให้ความเห็นว่า ปัจจุบัน
งานสหกรณ์มิได้เจริญก้าวหน้าและขยายผลงานออกไปเท่าไรนัก คงงังงันอยู่ ทั้งนี้เนื่องจาก
มีปัจจัยที่เป็นตัวการสำคัญอยู่หลายประการ เช่น มีการขยายงานสหกรณ์ออกไปอย่าง
รวดเร็วเกินไปจนไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพสูง
เป็นต้น แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือ คุณภาพของตัวสมาชิกเอง กล่าวคือ สมาชิกต้องมีอุดมการณ์
แห่งสหกรณ์สูง ดังนั้น การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อให้สมาชิกมีคุณลักษณะดังกล่าว

ในการนี้ เทพ ไสยานนธ์ (เทพ ไสยานนธ์ 2520 : 6) มีความเห็นว่า ควรจะจัดการศึกษาอบรม ให้แก่สมาชิกสหกรณ์แบบเข้มข้น มิใช่เพียงให้รู้ชื่อว่าได้ผ่านการฝึกอบรมแล้วเท่านั้น เพราะจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ แม้ว่าองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์สามารถจะสร้างเสริมขึ้นได้ด้วย กระบวนการทางการศึกษาก็จริง แต่จะต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของลักษณะ คำนึง ๆ ด้วย ดังเห็นได้จากผลการวิจัยของ สันญา สันญาวิวัฒน์ (Sanyavivat. 1977 : 6078 -A) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความทันสมัยในหมู่บ้านภาคเหนือของประเทศไทย ปรากฏว่า การที่ บุคคลได้รับการฝึกอบรมเฉพาะทางด้านอาชีพ ก็จะส่งผลต่อด้านอาชีพเท่านั้น ส่วนลักษณะอื่น ๆ โดยเฉพาะ ทางด้านการเมืองก็มิได้พัฒนาขึ้นมาด้วย นอกจากนี้มีอาจจะหวังได้ว่า การที่บุคคลได้รับการศึกษาในระดับ ที่สูงขึ้นแล้ว คุณลักษณะแห่งการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพทุกด้านจะพัฒนาสูงตามขึ้นมาด้วย ดังผลการวิจัย ของทินนะพันธ์ นาคะตะ (Nakata. 1975 : 251 - 253) ซึ่งปรากฏว่า นิสิตที่เรียนอยู่ในระดับที่ สูงกว่ามิได้มีคุณลักษณะความเป็นประชาธิปไตยสูงกว่าผู้ที่เรียนอยู่ในระดับชั้นที่ต่ำกว่า เป็นการชี้ให้เห็นถึง ความจำเป็นที่จะต้องกำหนดยุทธวิธีในการฝึกอบรมในด้านนั้น ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน มิใช่เพียง ให้ได้เรียนในชั้นที่สูง ๆ ขึ้นแล้วคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านั้นจะพัฒนาขึ้นมาเอง

สำหรับการจัดการศึกษาอบรมให้แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในปัจจุบัน การส่งเสริมสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก มุ่งสร้างความเข้าใจในระบบสหกรณ์ให้แก่สมาชิก ประการที่สอง มุ่งที่จะให้สมาชิกมี ความผูกพันทางใจแก่กันและกันและต่อสหกรณ์ (สุรินทร์ ชลประเสริฐ 2520 : 46) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพียงแค่นี้ไม่น่าจะเป็นการเพียงพอที่จะทำให้สมาชิกเป็นสมาชิกที่ดีของสหกรณ์การเกษตรได้ เพราะมีคุณลักษณะ ที่สำคัญและเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์อีกหลายด้านที่ควรจะต้องหาทางฝึกอบรม ให้เกิดขึ้นแก่สมาชิก ในด้านวิธีการในการฝึกอบรมมีการใช้วิธีการหลายวิธี เป็นต้นว่า การใช้หน่วยเคลื่อนที่ ใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร (Machima. 1976 : 94) และมีการฝึกอบรม สมาชิกเป็นกลุ่มหรือหมู่บ้าน (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2520 : 29 หน้า) อย่างไรก็ตาม มีวิธีการฝึกอบรม สมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศแถบสแกนดิเนเวียเพราะใช้ได้ผลดีมาก

คือ แบบกลุ่มสัมพันธ์ (study circle) (Vir. 1975 : 83 pp.) วิธีนี้ยึดหลักประชาธิปไตย โดยมีการปรึกษาหารือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหา มีลักษณะทำนองเกี่ยวกับการศึกษา เป็นกลุ่มเล็ก (small study groups) ในกระบวนการให้การศึกษาผู้ใหญ่ (Francke and Kaplan. 1977 : 243 - 249, 253) จึงน่าจะได้นำมาทดลองใช้ในการให้การศึกษาอบรม สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนำวิธีการฝึกอบรมวิธีใดมาใช้กับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะโดยวิธีนั้น วิธีนั้นน่าจะได้มีการตรวจสอบความเห็นของสมาชิกด้วยว่า สมาชิกสามารถปฏิบัติได้ตามนั้นหรือไม่ ถ้าวิธีการใดที่สมาชิกเห็นว่าปฏิบัติได้ยากก็ควรเปลี่ยนไปใช้วิธีการอื่น หรือปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก.

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบของการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่เล็งปัญหา (problem - focused research) ซึ่งหมายความว่า เป็นการวิจัยที่เล็งปัญหาการพัฒนาประเทศอย่างหนึ่งอย่างใด กล่าวคือ ผลการวิจัยจะต้อนนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศเพื่อแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ได้ (Bie. 1969 : 192 - 210) โดยมีลักษณะเป็นทั้งการวิจัยแบบสำรวจเชิงพรรณนา (descriptive studies) (Selltiz and others. 1976 : 90 - 112) และแบบการทดลองจำลอง (quasi - experimental design) (Campbell. 1971 : 204 - 241) ซึ่งเป็นการศึกษาตัวแปรที่เกิดขึ้นอยู่ก่อนแล้ว (ex post facto) ในขณะเดียวกัน ถ้าพิจารณาเปรียบเทียบการวิจัยนี้กับการวิจัยในขอบข่ายสาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ (เจสสิว บุรีรักษ์ 2520 : 1 - 5) การวิจัยนี้ ย่อมจัดอยู่ในการวิจัยประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของปัญหาเชิงวิจัยแต่ละข้อดังนี้ คือ

1. ปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1 ปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1 คือ การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิก กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร จัดเข้าประเภทงานวิจัยทางพัฒนศึกษาศาสตร์ประเภทที่มุ่งศึกษาปัญหาในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ปัญหาการพัฒนาสหกรณ์การเกษตร โดยมุ่งเล็งองค์ประกอบเชิงมนุษย์ที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการบวนการทางการศึกษา

2. ปัญหาเชิงวิจัยข้อ 2 ปัญหาเชิงวิจัยข้อ 2 คือ การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ กับองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร จัดเข้าประเภทงานวิจัยทางพัฒนศึกษาศาสตร์ ซึ่งจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์กับภูมิหลังของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เป็นงานวิจัยทางพัฒนศึกษาศาสตร์ประเภทที่พยายามศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่มีอิทธิพลต่อระบบการศึกษากับระบบการพัฒนาประเทศ ได้แก่ องค์ประกอบเชิงมนุษย์ที่สามารถพัฒนาได้ด้วยกระบวนการทางการศึกษา

2.2 การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์กับประสบการณ์และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เป็นงานวิจัยทางพัฒนศึกษาศาสตร์ประเภทที่พยายามศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางการศึกษากับองค์ประกอบเชิงมนุษย์

3. ปัญหาเชิงวิจัยข้อ 3 ปัญหาเชิงวิจัยข้อ 3 คือ การศึกษาหาแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมที่มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้สำหรับการพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เป็นงานวิจัยทางพัฒนศึกษาศาสตร์ประเภทที่พยายามศึกษาสภาพที่เป็นอยู่และพยายามปรับปรุงตัวแปรทางการศึกษาบางตัว โดยคำนึงถึงผลที่จะนำมาสู่การพัฒนาสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ การฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 4 หมวด ซึ่งมีรายละเอียดของตัวแปรในแต่ละหมวดดังนี้ คือ

1. หมวด ก. ตัวแปรเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตร ตัวแปรที่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตร คือ ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง กลาง และต่ำ

2. หมวด ข. ตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบเชิงมนุษย์ หรือคุณลักษณะที่ดีของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร จำแนกเป็นตัวแปรร้อย 17 ตัว คือ

- 2.1 ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต
- 2.2 ความมีเหตุผล
- 2.3 การยอมรับนวัตกรรม
- 2.4 ความขยัน
- 2.5 ความสามารถขั้นพื้นฐาน
- 2.6 การรู้จักประหยัด
- 2.7 ทักษะติดต่ออาชีพเกษตรกรรม
- ✓ 2.8 ความสนใจในเวลา
- ✓ 2.9 ความกล้าเสี่ยง
- ✓ 2.10 ความรับผิดชอบ
- 2.11 ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง
- ✓ 2.12 ความเชื่อใจในบุคคลอื่น
- ✓ 2.13 ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโส
- ✓ 2.14 ลักษณะเอกลักษณ์บุคคล
- ✓ 2.15 ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
- ✓ 2.16 ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร
- ✓ 2.17 ทักษะติดต่อสหกรณ์การเกษตร

3. หมวด ค. ตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม

ตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
จำแนกออกเป็นตัวแปรย่อย ดังนี้

3.1 ภูมิหลัง ตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบทางค่านิยมหลังของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
ได้แก่ เพศ และอายุ

3.2 ประสบการณ์ ตัวแปรเกี่ยวกับประสบการณ์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้แก่
อายุของการ เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

3.3 การศึกษารอบรม ตัวแปรเกี่ยวกับการศึกษารอบรมของสมาชิกสหกรณ์การ เกษตร ได้แก่ ระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน การได้รับการฝึกอบรมนอกระบบโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

4. หมวด ก. ตัวแปรเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรม ตัวแปรเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การ เกษตร จำแนกออกเป็นตัวแปรย่อยได้ 3 ตัว คือ

- 4.1 เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม
- 4.2 วิธีสอนและการจัดกิจกรรม
- 4.3 ระยะเวลาและช่วงเวลาในการฝึกอบรม

ตัวแปรดังกล่าวมาแล้วมีโครงสร้างซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ดังได้จากภาคผนวก ข

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่อยู่ในขอบข่ายของการวิจัยนี้ คือ สมาชิกของสหกรณ์การ เกษตรในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคตะวันตก อันได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี จากกลุ่มประชากรนี้ ได้ทำการเลือกโดยการสุ่มมาเป็น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน โดยจําแนกตามประเภทของสหกรณ์การ เกษตรที่มีระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน สูง กลาง และต่ำ ประเภทละ 100 คน

ในการเลือกสมาชิกสหกรณ์การ เกษตรกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ ได้ดำเนินการตามทฤษฎี การเลือกตัวอย่างหลายชั้น (multi - stage sampling) (นิยม ปรุคำ 2517 : 210-292) โดยมีลำดับขั้นของการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดทำบัญชีรายชื่อสหกรณ์การ เกษตรที่อยู่ใน ข่ายที่จะเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย ได้ตรวจสอบรายชื่อของสหกรณ์การ เกษตรที่ปรากฏอยู่ในบัญชีการจัดชั้นสหกรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ข. 89 - 95) เฉพาะสหกรณ์การ เกษตรประเภททั่วไป

สหกรณ์การเกษตรนิคม และสหกรณ์การเกษตรในเขต กรป.กลาง แล้วเลือกเฉพาะสหกรณ์การเกษตรที่ยังดำเนินกิจการอยู่ในปี 2521 ปรากฏว่า มีสหกรณ์การเกษตรที่อยู่ในข่ายที่จะเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 45 สหกรณ์ จำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานดังนี้ คือ สหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง จำนวน 4 สหกรณ์ ในระดับกลาง จำนวน 19 สหกรณ์ และในระดับต่ำ จำนวน 22 สหกรณ์

2. แบ่งประเภทสหกรณ์การเกษตรในแต่ละระดับที่จำแนกตามความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้คือ ประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรที่มีสมาชิกตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป ประเภทที่สอง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรที่มีสมาชิกตั้งแต่ 800 คนลงมา ผลของการดำเนินการในขั้นนี้ จึงมีสหกรณ์การเกษตรแต่ละประเภทในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ สหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีเฉพาะประเภทที่ 1 จำนวน 4 สหกรณ์ ระดับกลาง ประเภทที่ 1 มีจำนวน 15 สหกรณ์ และประเภทที่ 2 มีจำนวน 4 สหกรณ์ ระดับต่ำ ประเภทที่ 1 มีจำนวน 9 สหกรณ์ และประเภทที่ 2 มีจำนวน 13 สหกรณ์

3. สุ่มเลือกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มตัวอย่างหลังจากดำเนินงานในข้อ 2 เรียบร้อยแล้ว โดยสุ่มเอาเพียง 1 ใน 5 ของแต่ละประเภทของแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ยกเว้น สหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในระดับสูงได้เลือกไว้ทั้งหมดเพราะมีเพียงจำนวน 4 สหกรณ์ ผลของการเลือกปรากฏว่า สหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีจำนวน 4 สหกรณ์ ระดับกลาง ประเภทที่ 1 และ 2 ประเภทละ 2 สหกรณ์ รวม 4 สหกรณ์ และระดับต่ำ ประเภทที่ 1 มีจำนวน 2 สหกรณ์ และประเภทที่ 2 มีจำนวน 3 สหกรณ์ รวม 5 สหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวน 13 สหกรณ์

4. สุ่มเลือกกลุ่มสมาชิกของสหกรณ์แต่ละสหกรณ์ที่เลือกไว้แล้วในข้อ 3 โดยสุ่มเลือกเอาเพียง สหกรณ์ละ 1 กลุ่มสมาชิก

5. สุ่มเลือกสมาชิกของแต่ละกลุ่มสมาชิกที่เลือกไว้แล้วในข้อ 4 โดยสมาชิกของแต่ละกลุ่มของสหกรณ์แต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานได้รับเลือกเป็นสมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่า ๆ กัน

ซึ่งเมื่อรวมแล้วแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ สมาชิกได้รับเลือก 100 คน แสดงว่า สมาชิกของแต่ละกลุ่มที่เป็นตัวแทนของสหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง และกลาง ได้รับเลือก 25 คน ส่วนสมาชิกของแต่ละกลุ่มที่เป็นตัวแทนของสหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับต่ำ ได้รับเลือก 20 คน

รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ได้แสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 สหกรณ์การเกษตรและจำนวนสมาชิกที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความสำเร็จ ในการดำเนินงาน	ประเภทที่	ชื่อสหกรณ์การเกษตร	จำนวนกลุ่ม ทั้งหมด	กลุ่มที่ได้ รับเลือก	จำนวนสมาชิก ที่ได้รับเลือก
ระดับสูง	1	1. บ้านลาด จำกัด	29	3	$\frac{100}{25}$
		2. เมืองสุพรรณบุรี จำกัด	60	19	25
		3. ศรีประจันต์ จำกัด	24	23	25
		4. สองพี่น้อง จำกัด	44	3	25
ระดับกลาง	1	5. เมืองเพชรบุรี จำกัด	36	9	$\frac{100}{25}$
		6. อุทอง จำกัด	20	4	25
	2	7. เมืองสมุทรสาคร จำกัด	25	4	25
		8. บ้านโป่ง จำกัด	18	14	25
ระดับต่ำ	1	9. บ้านแหลม จำกัด	16	7	$\frac{100}{20}$
		10. อัมพวา จำกัด	15	13	20
	2	11. ปากท่อ จำกัด	14	6	20
		12. บ้านแพ้ว จำกัด	19	1	20
		13. ประสานกลสิกิจ จำกัด	8	8	20

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย แบ่งออกได้เป็น 2 ตอน คือ ขั้นการยกร่างแบบสัมภาษณ์ และขั้นการทดสอบก่อนนำไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นยกร่างแบบสัมภาษณ์ ในการยกร่างแบบสัมภาษณ์นั้น ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้คือ

1.1 ยกร่างแบบสัมภาษณ์ขั้นต้น ได้ดำเนินการยกร่างแบบสัมภาษณ์ขั้นต้นขึ้นโดยอาศัยโครงสร้างของตัวแปรซึ่งได้สังเคราะห์จากเอกสารและผลการวิจัยต่าง ๆ ทั้งได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 (โครงสร้างของตัวแปรได้แสดงไว้ในภาคผนวก ข) และได้ศึกษาลักษณะคำถามจากแบบทดสอบต่าง ๆ หลายฉบับด้วยกัน เช่น แบบทดสอบลักษณะความก้าวหน้าของ เดลีว บุรีภักดี (Buripakdi. 1971 : 173 - 195) แบบทดสอบลักษณะความก้าวหน้าสมัยของคาล (Kahl. 1968 : 189-201) และของอิงเคเลส และสมิท (Inkeles and Smith. 1974 : 320 - 347) เป็นต้น แบบสัมภาษณ์ที่ยกร่างขึ้นนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีคำถามทั้งแบบปลายเปิดและปลายปิด คือ

ตอนที่ 1 ภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม คำถามส่วนใหญ่เป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์ คำถามส่วนใหญ่เป็นแบบปลายปิด แต่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงมีคำถามแบบปลายเปิดบ้าง

ตอนที่ 3 แนวทางในการจัดการฝึกอบรม คำถามส่วนใหญ่เป็นแบบปลายปิด แต่ก็มีคำถามแบบปลายเปิดบ้าง เป็นการถามความเห็นของสมาชิกเพิ่มเติม

1.1.1 คำถามแบบปลายเปิด คำถามแบบนี้จะใช้ถามในกรณีที่ต้องการทราบข้อเท็จจริงหรือความเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ไม่อาจจะกำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้าได้ ตัวอย่างเช่น

ข้อ 4 คุณเรียนหนังสือจบชั้นอะไรครับ ชั้น

ข้อ 92 สมาชิกจะถูกพิจารณาให้ออกจากสหกรณ์เนื่องด้วยสาเหตุอะไรบ้าง

ทราบไหมครับ (ผู้สัมภาษณ์บันทึกคำตอบ)

นอกจากนี้ ยังมีการถามประกอบคำตอบคำถามแบบปลายเปิด เพื่อที่จะให้ได้คำตอบที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

ข้อ 13 ขณะนี้คุณพอจะมองเห็นช่องทางหรือเปล่าว่า ภายในสองปีข้างหน้า คุณสามารถจะเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของคุณให้มากขึ้นกว่าปีที่แล้ว

☐ มองเห็น ช่องทางอะไร ☐ ยังมองไม่เห็น

1.1.2 คำถามแบบปลายปิด คำถามแบบปลายปิดจะใช้ในกรณีที่สามารถกำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้าได้ มี 2 ลักษณะ คือ

1.1.2.1 แบบมีคำตอบให้เลือก (multiple choice)
คำถามแบบนี้จะมีคำตอบให้เลือกตั้งแต่ 2 ถึง 4 คำตอบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของคำถามแต่ละข้อเป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น

ข้อ 20 คุณเคยคิดอยากจะทดลองปลูกพืชด้วยวิธีใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีใครในแถบบ้านคุณเคยปลูกกันมาก่อนบ้างไหมครับ

☐ เคยคิด ☐ ไม่เคยคิด

ข้อ 66 ถ้าเป็นไปได้คุณคิดว่า จะจ้างคนงานหรือลูกจ้างที่เป็นญาติหรือพวกพ้องที่คุ้นเคยกับคุณทั้งหมดหรือไม่อย่างไร คือ จ้างทั้งหมด หรือจ้างบ้าง หรือไม่จ้างเลย หรือจ้างใครก็ได้

☐ จ้างทั้งหมด ☐ จ้างบ้าง ☐ ไม่จ้างเลย ☐ จ้างใครก็ได้

1.1.2.2 แบบสเกลของลิคเคิร์ท (Likert's rating scale)
ผู้วิจัยได้ศึกษาสเกลของลิคเคิร์ท (Likert. 1967 : 90-95) แล้วนำมาปรับใช้ตามความเหมาะสมกับตัวแปรและลักษณะกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นสเกลที่มีคำตอบให้เลือก 3 ช่วง ตัวอย่างเช่น

ข้อ 47 มีการคิดไว้ล่วงหน้าว่า ในรอบปีหนึ่งจะซื้ออะไรบ้างเมื่อไร

น้อย ๆ	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากลักษณะคำถามบางข้อ ถ้ามีคำตอบเพียง 3 ช่วง อาจตัดสินใจเลือกไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะในสภาพความเป็นจริง ผู้ตอบอาจไม่เคยตระหนักในเรื่องนั้นมาก่อน จึงบอกไม่ได้ว่ามีความเห็นอย่างไร ดังนั้น จึงได้เพิ่มขึ้นอีก 1 ช่วง เป็น 4 ช่วง โดยช่วงที่ 4 เป็นคำตอบว่า "บอกไม่ได้" ตัวอย่างเช่น

ข้อ 41. ถ้าเรากู้เงินจากสหกรณ์
ไม่ได้ การเป็นสมาชิก
ก็ไม่มีประโยชน์

เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	กำลัง	บอก ไม่ได้

1.2 การตรวจสอบความเป็นไปได้ของแบบสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง ขึ้นต้นไปตรวจสอบความเป็นไปได้ของเครื่องมือ เพื่อจะได้ปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยตั้งคำถามตาม ที่ร่างไว้ที่ละข้อกับบุคคลทั่ว ๆ ไป 2 ท่าน พิจารณาความเข้าใจในปัญหาและเปรียบเทียบคำตอบ กับคำตอบที่กำหนดไว้ว่าตรงกันหรือไม่อย่างไร ทำการปรับปรุงแก้ไขทั้งในส่วนคำถามและคำตอบ ให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3 การทดสอบเพื่อการปรับปรุง นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านกระบวนการในข้อ 1.2 ไปทดลองสัมภาษณ์กับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรท่ายาง จำกัด จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 6 คน แต่ละครั้ง ได้มีการปรับปรุงด้วยคำทั้งในประเด็นคำถามและคำตอบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และได้ตัดคำถามบางข้อที่ไม่เหมาะสมออกไป

1.4 การตรวจสอบความเที่ยงตรง หลังจากที่ได้ทดสอบเพื่อการปรับปรุงแล้ว ได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้บุคคล 2 กลุ่มตรวจสอบความเที่ยงตรง คือ กลุ่มแรก เป็นนิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 7 ท่าน กลุ่มที่ 2 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในฐานะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทั้ง 2 กลุ่ม ได้พิจารณาทั้งส่วนที่เป็นคำถาม

และคำตอบว่าตรงกับประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่ และได้มีการแสดงความเห็นในประเด็นต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ผู้วิจัยได้นำความเห็นเหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้ชัดเจนขึ้น และมีการตัดคำถามบางข้อที่ไม่เหมาะสมออกไปคงเหลือไว้ 160 ข้อ

2. ขั้นตอนทดสอบก่อนนำไปใช้ นำแบบสัมภาษณ์ฉบับที่ไต่กร่างเรียบร้อยแล้ว ไปทดสอบกับ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด อำเภอบ้านลาด และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านแหลม จำกัด อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี สหกรณ์ละ 15 คน รวม 30 คน นำคำตอบมาวิเคราะห์ เพื่อเลือกและปรับปรุงคำถามและคำตอบแต่ละข้อ ผลของการวิเคราะห์มีดังนี้ คือ

2.1 ตอนที่ 1 ภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม การทดสอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 1 นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงถ้อยคำในประเด็นคำถามและคำตอบให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ลำดับข้อคำถามให้เหมาะสมและต่อเนื่องกัน ซึ่งได้แก่ คำถามตั้งแต่ข้อ 1 - 7 รวม 7 ข้อ

2.2 ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนุษย การทดสอบแบบสัมภาษณ์ตอนนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะคัดเลือกข้อคำถามในตัวแปรต่าง ๆ ไว้เฉพาะข้อที่เหมาะสมและมีอำนาจในการจำแนกสูง และตัดข้อที่ไม่เหมาะสมออกไป แต่มีข้อแม้ว่าข้อที่ตัดออกไปนั้นจะไม่ทำให้โครงสร้างของตัวแปรเปลี่ยนไป ถ้าหากมีผลทำให้โครงสร้างของตัวแปรเปลี่ยนก็จะต้องปรับปรุงใหม่ นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงถ้อยคำทั้งในประเด็นคำถามและคำตอบให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นอีกด้วย

ในการดำเนินการวิเคราะห์ผลของการทดสอบเพื่อเลือกข้อคำถามนั้น มีลำดับขั้นตอนงานดังนี้ คือ

2.2.1 ตรวจให้คะแนนคำตอบของคำถามแต่ละข้อของแต่ละคน แล้วรวมคะแนนของแต่ละตัวแปรของแต่ละคนได้

2.2.2 เรียงคะแนนรวมของแต่ละตัวแปรจากคนที่ได้คะแนนมากที่สุดลงไปหาน้อยที่สุด แล้วแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามเทคนิค 25% จึงมีกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำของแต่ละตัวแปร จำนวนกลุ่มละ 8 คน

2.2.3 ตรวจดูคะแนนในแต่ละข้อคำถามของแต่ละตัวแปรแล้วแบ่งคะแนนออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับสูง กับระดับต่ำ

2.2.4 ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าตามแต่ละข้อเพื่อหาค่าอำนาจการจำแนก โดยวิธีการทางสถิติ ทดสอบด้วยไค-สแควร์ (chi-square) แบบจัดตาราง 2 x 2

สูตร

$$\chi^2 = \frac{N (AD - BC)^2}{(A+B)(C+D)(A+C)(B+D)} \quad (\text{Garrett, 1965 : 265})$$

ผลจากการวิเคราะห์ดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้เลือกข้อคำถามในแต่ละตัวแปรไว้เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับที่นำไปใช้ในการวิจัยเฉพาะข้อที่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มคะแนนสูง และคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติไม่เกินระดับ 0.05 จากรายละเอียดได้จากภาคผนวก ค.2 โดยแบบสัมภาษณ์ในตอนนี้ ได้แก่ ข้อคำถามตั้งแต่ข้อ 8 - 92 รวม 85 ข้อ ส่วนคำถามวัดตัวแปรไบบ้าง ดูได้จากภาคผนวก ค.3

2.3 ตอนที่ 3 แนวทางในการจัดการฝึกอบรม การทดสอบแบบสัมภาษณ์ในตอนนี้ มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกันกับการทดสอบในตอนที่ 1 ทั้งนี้เพราะคำถามแต่ละข้อได้คำถามตรงประเด็นในโครงสร้างตัวแปรอยู่แล้ว และเป็นการถามข้อเท็จจริง จากผลของการทดสอบได้นำมาพิจารณาปรับปรุงถ้อยคำและเรียงข้อคำถามใหม่ให้เหมาะสมสอดคล้องกันยิ่งขึ้น แบบสัมภาษณ์ตอนนี้ได้แก่ ข้อคำถามตั้งแต่ข้อ 93 - 119 รวม 27 ข้อ

จากการดำเนินการทดสอบดังกล่าวมาแล้ว จึงได้แบบสัมภาษณ์ฉบับที่มีความเหมาะสม และได้ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ รวม 119 ข้อ ดังได้แสดงแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับไว้ในภาคผนวก ค.1

การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลนั้น ได้มีการดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ การเตรียมการก่อนลงมือเก็บรวบรวมข้อมูล และการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การเตรียมการก่อนลงมือเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้เตรียมการในด้านต่าง ๆ อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ทั้งนี้เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบร้อย และได้ข้อมูลที่ตรงความเป็นจริงมากที่สุด การดำเนินงานเป็นไปตามลำดับขั้นดังนี้ คือ

1.1 ฝึกอบรมพนักงานสัมภาษณ์ ได้รับสมัครพนักงานสัมภาษณ์ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 คน แล้วทำการฝึกเทคนิคการสัมภาษณ์ทั้งในคำทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยใช้เวลา 5 วัน ๆ ละประมาณ 2 ชั่วโมง เมื่อสิ้นสุดการฝึกแล้ว ได้ทำการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมไว้เป็นพนักงานสัมภาษณ์จำนวน 7 คน

1.2 ติดต่อก่อนนัดหมายการสัมภาษณ์ ได้ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ลงถึงผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำหนังสือไปส่งด้วยตนเองทุกสหกรณ์ แล้วขอทราบข้อมูลบางประการของสหกรณ์ เช่น จำนวนกลุ่มสมาชิก จำนวนสมาชิก ประธานคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นต้น ทำการสุ่มเลือกกลุ่มสมาชิกของแต่ละสหกรณ์ สหกรณ์ละ 1 กลุ่ม จากนั้นก็ขอรายชื่อสมาชิกของกลุ่มสมาชิกที่เลือกไว้มาทำการสุ่มเลือกสมาชิกตามจำนวนที่ต้องการ ขึ้นต่อไป ผู้วิจัยได้ไปติดต่อบอกความร่วมมือจากประธานกลุ่มสมาชิกเพื่อนัดหมายสมาชิกตามรายชื่อที่เลือกไว้ให้ไปรวมกัน ณ สถานที่ที่สะดวกแก่การไปมาของสมาชิก เช่น วัด โรงเรียน ที่ทำการสหกรณ์ เป็นต้น ในเวลาที่ตกลงกันโดยคำนึงถึงความสะดวกแก่สมาชิกมากที่สุด

2. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากได้เตรียมการในด้านต่าง ๆ พร้อมแล้ว เมื่อถึงวันและเวลานัดหมายของสหกรณ์กลุ่มตัวอย่างสหกรณ์ใด ผู้วิจัยพร้อมพนักงานสัมภาษณ์ก็ไปสัมภาษณ์สมาชิกที่ได้นัดหมายไว้ โดยเริ่มออกปฏิบัติการสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม 2521 จนถึงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2522 ในการสัมภาษณ์สมาชิกแต่ละรายนั้น ใช้วิธีการถามคำถามทีละข้อตามลำดับ ใช้เวลาในการถามรายละประมาณ 45 นาที โดยได้สัมภาษณ์ทั้งหมด 300 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ กลุ่มละ 100 คน

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาแล้วมาจัดกระทำเพื่อความสะดวกแก่การวิเคราะห์ทั้งนี้ คือ บรรณาธิกรณข้อมูล จัดทำสมุทรหัตถ์ ลงรหัตถ์และตรวจสอบ และถ่ายทอข้อมูลลงบัตร ซึ่งได้ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การบรรณาธิกรณข้อมูล

1.1 นำแบบสัมภาษณ์ที่ตอบแล้วจำนวน 300 ฉบับ มาตรวจดูคำตอบทุกคำถามทีละฉบับ ว่า ฉบับใดมีคำถามข้อใดบางที่คำตอบไม่สมบูรณ์ก็จะคัดออกไป ปรากฏว่าคำตอบทุกข้อคำถามของทุกฉบับ มีความสมบูรณ์ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ได้

1.2 ลงหมายเลขประจำตัวของข้อมูลแต่ละชุด โดยจัดแยกคำตอบแต่ละชุดไว้เป็นปึก ปึกละสหกรณ์ รวม 13 ปึก แล้วแยกประเภทตามตัวแปร ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ ทั้งนี้ สหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงและกลางมีระดับละ 4 ปึก ส่วนระดับต่ำมี 5 ปึก ต่อจากนั้นก็ลงหมายเลขประจำตัวของคำตอบแต่ละชุดเรียงตามลำดับดังนี้ หมายเลข 001 - 100 เป็นคำตอบของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานระดับสูง หมายเลข 101 - 200 เป็นคำตอบของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับกลาง และหมายเลข 201 - 300 เป็นคำตอบของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับต่ำ

1.3 ตรวจคำตอบของข้อคำถามประเภทปลายเปิด แล้วจัดประเภทของคำตอบ ทั้งนี้เพื่อจะได้จัดทำเป็นรหัสต่อไปในสมุทรหัตถ์

2. การจัดทำสมุทรหัตถ์ (code book) ผู้วิจัยได้จัดทำสมุทรหัตถ์เพื่อเป็นคู่มือในการถ่ายทอข้อมูลลงในกระดาษแบบลงรหัส (data coding form) และเป็นการนำเสนอข้อมูลในขั้นต้นไปพร้อมกัน สมุทรหัตถ์ประกอบด้วยตารางมีจำนวน 6 ช่อง คือ ตัวแปรที่ รหัส ชื่อรหัสและชื่อตัวแปร ความถี่และร้อยละ ข้อคำถามที่ และสภมภ์ที่ ตามลำดับ ดังได้แสดงไว้ในภาคผนวก ง

3. การลงรหัสและการตรวจสอบ ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดข้อมูลลงในกระดานแบบลงรหัสด้วยตนเองทั้งหมด โดยอาศัยสมุดรหัสเป็นคู่มือ เมื่อถ่ายทอดข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ก็ทำการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง โดยตรวจสอบกับคำตอบของทุก ๆ คนที่ 10 ปรากฏว่า ไม่มีข้อผิดพลาดแต่อย่างใด การลงรหัสและการตรวจสอบได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2522 ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2522 รวม 29 วัน

4. การถ่ายทอดข้อมูลลงรหัส หลังจากที่ได้ถ่ายทอดข้อมูลลงกระดานแบบลงรหัสและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ก็ถ่ายทอดข้อมูลลงในบัตร เครื่องคอมพิวเตอร์ (computer) โดยข้อมูล 1 ชุด จะใช้บัตร 3 ใบ รวมทั้งหมดใช้บัตรจำนวน 900 ใบ เมื่อถ่ายทอดข้อมูลลงบัตรเรียบร้อยแล้ว ก็มีการตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพบข้อผิดพลาดก็ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้ดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การหาความถี่และร้อยละของคำตอบ เพื่อให้ทราบข้อมูลขั้นต้น จึงได้ดำเนินการแจกนับความถี่ของแต่ละประเด็นคำตอบของแต่ละข้อคำถาม แล้วคำนวณหาค่าร้อยละของแต่ละประเด็นคำตอบเทียบกับจำนวนผู้ตอบในคำถามนั้นทั้งหมด ดังได้แสดงรายละเอียดไว้ในช่องความถี่ของสมุดรหัส - ในภาคผนวก ง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกกับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรนั้น ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนซึ่งมีอยู่ 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ

2.1 การรวมคะแนนของตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์ จากรหัสหรือหมายเลขประจำคำตอบของแต่ละข้อคำถามในตัวแปรย่อยขององค์ประกอบเชิงมนุษย์ ได้ปรับเป็นคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนได้ในแต่ละข้อคำถาม แล้วรวมคะแนนของทุกข้อคำถามในตัวแปรเดียวกันเป็นคะแนนรวมที่แต่ละคนได้ในตัวแปรนั้น เช่น คะแนนจากทุกข้อในตัวแปร "ความกล้าเสี่ยง" นำมารวมกันเป็นคะแนนรวมของตัวแปร "ความกล้าเสี่ยง" เป็นต้น

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต้น เจาะแนบความถี่ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนรวมของแต่ละตัวแปรย่อยขององค์ประกอบเชิงมนุษย์ในแต่ละระดับ แล้วคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ย คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับที่ร้อยละของแต่ละตัวแปรย่อย

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติไค-สแควร์ (χ^2) ใช้ลำดับที่ร้อยละของแต่ละตัวแปรย่อยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มสมาชิกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคะแนนสูง ได้แก่ ผู้ที่มีลำดับที่ร้อยละของคะแนนตั้งแต่ 50.5 ขึ้นไป และกลุ่มคะแนนต่ำ ได้แก่ ผู้ที่มีลำดับที่ร้อยละของคะแนนต่ำกว่า 50.5 ลงมา แล้วทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยไค-สแควร์ โดยจำแนกตัวแปรตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ในแบบจัดลงตาราง 3×2 สูตร

$$\chi^2 = \sum \left[\frac{(f_e - f_o)^2}{f_e} \right] \quad (\text{Garrett. 1965 : 262 - 265})$$

จากผลการวิเคราะห์นี้ได้เลือกตัวแปรย่อยขององค์ประกอบเชิงมนุษย์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่สูงกว่า 0.05 ไว้เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ในขั้นต่อไป และถือว่าตัวแปรที่เลือกไว้นี้เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีหาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเข้าสมการทีละตัว (stepwise multiple regression analysis) เป็นการทดสอบว่า ตัวแปรที่เลือกไว้ในข้อ 2.3 เหล่านั้น มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในลักษณะเชิงเส้นตรงหรือไม่อย่างไร โดยมีสมการดังนี้

$$y = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + \text{-----} + b_nx_n .$$

(Efroymsen. 1967 : 191-203)

ผลการวิเคราะห์นี้ นอกจากเป็นการช่วยให้เกิดความมั่นใจเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตัวแปรในข้อ 2.3 แล้ว ยังช่วยให้ทราบลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนั้น ๆ กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรอีกด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 คือ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชุดภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม กับ ตัวแปรชุดองค์ประกอบเชิงมนุษย์ที่คัดเลือกไว้แล้วในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 โดยมีการดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรองค์ประกอบทางด้าน ภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม กับชุดตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรพหุคูณ (canonical correlation) มีสมการเมตริกสหสัมพันธ์ดังนี้ คือ

$$R = \left\| \begin{array}{cc} -1 & -1 \\ R_{22} & R_{21} \\ R_{11} & R_{12} \end{array} \right\| \quad (\text{Cooley and Lohnes, 1971:168-200})$$

ผลของการวิเคราะห์นี้ ทำให้ทราบว่าตัวแปรทั้งสองชุดมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนโครงการการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชุดองค์ประกอบเชิงมนุษย์ทีละตัวกับตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรทั้งชุด ในการนี้ได้ดำเนินการโดยใช้วิธีหาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเข้าสมการทีละตัว (stepwise multiple regression analysis) ซึ่งเป็นวิธีการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 ในข้อ 2.4 ผลการวิเคราะห์นี้ช่วยให้ทราบว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบเชิงมนุษย์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง

ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 คือ การวิเคราะห์ความเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกับแนวทางในการจัดการฝึกอบรมว่า มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้หรือไม่อย่างไร แบ่งการดำเนินการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ

4.1 วิเคราะห์ความเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ในด้านที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ วิธีสอนและการจัดกิจกรรม และระยะเวลา และช่วงเวลาในการฝึกอบรม ในการนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติไค-สแควร์ สหสัมพันธ์กับที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 ในข้อ 2.3 ผลจากการวิเคราะห์นี้ทำให้ทราบว่า สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน มีความเห็นว่า เนื้อหาสาระ วิธีสอนและกิจกรรม และระยะเวลาและช่วงเวลาในการฝึกอบรม ควรเป็นอย่างไร จะได้ใช้เป็นข้อพิจารณาจัดการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับสมาชิกแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

4.2 การวิเคราะห์ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ วิธีสอน และการจัดกิจกรรม และระยะเวลาและช่วงเวลาในการฝึกอบรม ในการนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติไค-สแควร์เช่นเดียวกันกับข้อแรก ผลการวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นว่า ถ้าพิจารณาในส่วนรวม ๆ โดยไม่จำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรแล้ว สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการฝึกอบรมอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดโครงการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคตะวันตก.

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยนี้ แบ่งสาระสำคัญเป็น 4 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 และผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 โดยจะเสนอรายละเอียดของแต่ละตอนตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นนี้ ก็เพื่อช่วยให้สามารถทำความเข้าใจในผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยที่จะนำเสนอในตอนต่อไปได้ชัดเจน กว้างขวาง และง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ภูมิหลัง ตัวแปรทางด้านภูมิหลังของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในการวิจัยนี้มีอยู่ 2 ตัว คือ เพศ และอายุ ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นตามลำดับดังนี้
 - 1.1 เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้มีทั้งหมด 300 คน จำแนกเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชายจำนวน 236 คน และหญิง จำนวน 64 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 78.67 และ 21.33 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตามลำดับ ถ้าจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับผลสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรซึ่งแต่ละระดับมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ปรากฏว่าสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาย จำนวน 76 คน และหญิง จำนวน 24 คน หรือร้อยละ 76.00 และ 24.00 ตามลำดับ สหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับกลางมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างเป็นชาย จำนวน 85 คน และหญิง จำนวน 15 คน หรือร้อยละ 85.00 และ 15.00 ตามลำดับ สหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับต่ำมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาย จำนวน 72 คน และหญิง จำนวน 28 คน

หรือร้อยละ 72.00 และ 28.00 ตามลำดับ (ดูรายละเอียดได้จากตาราง 7 ภาคผนวก จ) แสดงให้เห็นว่าสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มและเมื่อแยกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งในระดับสูง กลาง และต่ำ ต่างก็มีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างเป็นชายเป็นส่วนใหญ่

1.2 อายุ อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 47.67 ปี มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.38 ปี พิสัยของอายุตั้งแต่ 21 - 82 ปี กลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดได้แก่ อายุ 46 - 50 ปี คือร้อยละ 17.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงไปได้แก่ อายุ 41 - 45 ปี มีจำนวนร้อยละ 16.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด กลุ่มที่มีอายุ 21 - 25 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และ จำนวนร้อยละ 43.01 มีอายุตั้งแต่ 45 ปีลงมา นอกจากนั้น จะมีอายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ระดับสูง มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.37 ปี พิสัยอายุตั้งแต่ 26-75 ปี กลุ่มอายุที่มีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มอายุ 41 - 45 ปี และ 46 - 50 ปี คือมีจำนวนร้อยละ 19.00 ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงทั้งสองกลุ่ม กลุ่มอายุที่มีจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือ 26 - 30 ปี คือมีร้อยละ 5 และจำนวนร้อยละ 43.00 มีอายุตั้งแต่ 45 ปีลงมา ส่วนที่เหลือมีอายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป ระดับกลาง สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.61 ปี ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.14 ปี มีพิสัยของอายุตั้งแต่ 26 - 82 ปี กลุ่มอายุ 41 - 45 ปี เป็นกลุ่มที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.00 รองลงไปได้แก่ กลุ่มอายุ 51 - 55 ปี และ 56 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.00 ทั้งสองกลุ่ม กลุ่มอายุ 26 - 30 ปี มีจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 4.00 และ จำนวนร้อยละ 44.00 มีอายุตั้งแต่ 45 ปีลงมา ส่วนที่เหลือมีอายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป ระดับต่ำ มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 47.95 ปี ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.77 ปี มีพิสัยของอายุตั้งแต่ 21 - 80 ปี กลุ่มอายุ 46 - 50 ปี มีจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.00 รองลงไปได้แก่ กลุ่มอายุ 61 - 65 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.00 กลุ่มอายุที่มีจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มอายุ 61 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.00 และ จำนวนร้อยละ 42.00 มีอายุต่ำกว่า 45 ปีลงมา ส่วนที่เหลือมีอายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป จะเห็นได้ว่า

ไม่ว่าจะพิจารณาจากตัวอย่างรวมทั้งหมดยกหรือจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของ สหกรณ์ อายุของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างก็มีการแจกแจงอยู่ในลักษณะที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด (ดูรายละเอียดจากตาราง 8 - 9 ภาคผนวก จ)

2. ประสบการณ์ ประสบการณ์เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กลุ่มตัวอย่างวัดจากจำนวนปีที่ เป็นสมาชิกสหกรณ์ (ดูรายละเอียดจากตาราง 10 ภาคผนวก จ) โดยสมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ตั้งแต่ต่ำกว่า 1 ปี จนถึงมากกว่า 8 ปีขึ้นไป กลุ่มที่มี ประสบการณ์ระหว่าง 3 - 4 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 30.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงไปได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ระหว่าง 4 - 5 ปี มีร้อยละ 21.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด อย่างไรก็ตาม มีสมาชิกที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 16.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 4 ปีลงมา มีจำนวนร้อยละ 51.67 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นสมาชิกที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ถ้าพิจารณาประสบการณ์ของสมาชิก กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรแล้ว ปรากฏว่า ระดับสูง สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ 3 - 4 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 29.00 ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง และรองลงไปได้แก่ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป คือ มีจำนวนร้อยละ 24.00 และสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 4 ปีลงมา มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 55.00 ส่วนอีกจำนวนร้อยละ 45.00 เป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ระดับกลาง สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ 3 - 4 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 31.00 ของจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จ ในการดำเนินงานในระดับกลาง รองลงไปได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 4 - 5 ปี คือ มีจำนวนร้อยละ 23.00 ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 18.00 และสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ในระดับนี้จำนวนร้อยละ 47.00 เป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ต่ำกว่า 4 ปีลงมา และอีกจำนวนร้อยละ 53.00 เป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ระดับต่ำ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ 4 - 5 ปี เป็นกลุ่ม ที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด คือ มีจำนวนร้อยละ 35.00 ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตร

ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับต่ำ รองลงไปได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ 3 - 4 ปี คือ มีจำนวนร้อยละ 32.00 ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไปนั้น มีเพียงร้อยละ 6.00 และสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับนี้จำนวนร้อยละ 53.00 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 4 ปีลงมา ส่วนที่เหลืออีกจำนวนร้อยละ 47.00 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป จะเห็นได้ว่า ทั้งในส่วนรวม ๆ หรือจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรต่างก็พบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 3 - 5 ปี มีจำนวนมากที่สุด และเป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไปก็มีจำนวนมากพอสมควร ยกเว้นสหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับต่ำมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไปน้อย คือ มีเพียงร้อยละ 6.00 เท่านั้น และถ้าแบ่งกลุ่มสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 4 ปีลงมา และตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป จะพบว่า ทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมและจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรต่างก็มีจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 4 ปีลงมา กับตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีจำนวนพอ ๆ กัน

3. การศึกษาอบรม ตัวแปรย่อยของการศึกษาอบรมมีอยู่ 3 ตัว คือ ระดับการศึกษา ในระบบโรงเรียน การฝึกอบรม และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นของตัวแปรเหล่านี้ตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน ระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน หมายถึง ระดับชั้นที่กลุ่มตัวอย่างเรียนสำเร็จจากโรงเรียน (ดูรายละเอียดจากตาราง 11 ภาคผนวก จ) ผลการวิเคราะห์ที่น่าสนใจ คือ เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ปรากฏว่า มีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 61.00 ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงไปได้แก่ กลุ่มสมาชิกที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียนมีจำนวนร้อยละ 16.68 สำหรับผู้ที่ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวนร้อยละ 13.67 ดังนั้น เมื่อรวมจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ลงมากับผู้ที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนแล้วจะเห็นว่า มีจำนวนถึงร้อยละ 88.35 และมีเพียงจำนวนร้อยละ 11.65 เท่านั้นที่เรียนจบชั้นที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โดยมีผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นชั้นที่สูงสุดมีเพียงจำนวนร้อยละ 0.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรแล้ว ปรากฏว่า ระดับสูง มีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 62.00 รองลงไป ได้แก่ กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียน มีจำนวนร้อยละ 13.00 ส่วนกลุ่มผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวนร้อยละ 15.00 เมื่อรวมจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เรียนสำเร็จไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และผู้ที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนก็จะมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างถึงจำนวนร้อยละ 90.00 และมีเพียงจำนวนร้อยละ 10.00 เท่านั้นที่เรียนสำเร็จชั้นที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ที่เรียนจบชั้นสูงสุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนร้อยละ 1.00 ระดับกลาง มีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนร้อยละ 57.00 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีสมาชิกมากที่สุด รองลงไป ได้แก่ กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียน มีจำนวนร้อยละ 18.00 ส่วนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เรียนสำเร็จตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวนร้อยละ 19.00 เมื่อรวมจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เรียนจบไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับกลุ่มที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนจะมีจำนวนถึงร้อยละ 94.00 และมีเพียงจำนวนร้อยละ 6.00 เท่านั้นที่เรียนจบชั้นที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ที่เรียนจบชั้นสูงสุด คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนร้อยละ 1.00 ระดับต่ำ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนร้อยละ 64.00 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงไป คือ กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียน มีจำนวนร้อยละ 19.00 ส่วนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวนร้อยละ 7.00 เมื่อคิดรวมจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เรียนจบไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนแล้วจะมีจำนวนถึงร้อยละ 90.00 ส่วนที่เหลืออีกจำนวนร้อยละ 10.00 เป็นผู้ที่เรียนจบชั้นที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีผู้ที่เรียนชั้นสูงสุดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนร้อยละ 5 จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็สหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง หรือต่ำ ก็ตาม ต่างก็มีสมาชิกเกือบทั้งหมดเรียนจบไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และมีจำนวนผู้ที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากรองลงมา

3.2 การฝึกอบรม การฝึกอบรมในการวิจัยนี้ วัดจากจำนวนครั้งที่สมาชิกกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการฝึกอบรมในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการจัดการฝึกอบรมโดยสหกรณ์เองหรือหน่วยงานใด ๆ ก็ตาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นเกี่ยวกับการฝึกอบรมของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 45.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเลย และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็น ระดับสูง กลาง และต่ำ ปรากฏว่า ผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเลย มีจำนวนร้อยละ 47.00 44.00 และ 46.00 ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ ตามลำดับ สำหรับสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 1 ครั้ง มีจำนวนมากเป็นอันดับรองลงมา คือ ร้อยละ 17.00 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเพียง 1 ครั้ง มีมากเป็นอันดับรองลงมาเช่นเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด คือ จำนวนร้อยละ 21.00 ส่วนระดับกลางและต่ำ ผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 3 ครั้งมีมากเป็นอันดับรองลงมาจากที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม คือ ร้อยละ 18.00 และ 16.00 ของจำนวนสมาชิกในแต่ละระดับตามลำดับ (รายละเอียดดูจากตาราง 12 ภาคผนวก จ) จากข้อมูลดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่า จำนวนผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมกับไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนพอ ๆ กัน และสำหรับผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมนั้น ส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกอบรมไม่เกิน 3 ครั้ง

3.3 ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองวัดจากความถี่ของการกระทำกิจกรรมในด้านการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือเพื่อแสวงหาความรู้ และการไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น สถานีทดลองทางการเกษตร เรือสวนไร่นาของเกษตรกรที่มีความก้าวหน้า การปรึกษาและสนทนากับผู้มีความรู้ แล้วปรับเป็นคำแนะนำโดยตัวแปรนี้มีคะแนนเต็มทั้งหมด 21 คะแนน จากการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 5.13 คะแนน มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.67 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 19 คะแนน เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน

ของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.30 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.48 คะแนน มีพิสัยตั้งแต่ 0 - 19 คะแนน ระดับกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.78 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.04 คะแนน มีพิสัยตั้งแต่ 0 - 17 คะแนน และระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.69 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.41 คะแนน มีพิสัยตั้งแต่ 0 - 13 คะแนน (รายละเอียดคดูจากตาราง 13 ภาคผนวก จ) จากข้อมูลดังกล่าวแล้ว ช่างต้นจะเห็นได้ว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้ง 3 ระดับ มีความใกล้เคียงกันมาก

4. องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในการวิจัยนี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 17 ตัว ซึ่งจะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นของแต่ละตัวดังต่อไปนี้

4.1 ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์หัวข้อตัวแปรความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตเท่ากับ 12 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 5.79 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.93 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 12 คะแนน เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.39 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.10 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 1 - 12 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.47 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 10 คะแนน และสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.22 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.49 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 10 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับกลางและต่ำมีความใกล้เคียงกัน แต่ระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าทั้งสองระดับ (รายละเอียดคดูจากตาราง 14 ภาคผนวก จ)

4.2 ความมีเหตุผล คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความมีเหตุผล เท่ากับ 9 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 2.51 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.63 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0-9 คะแนน เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.61 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.80 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับกลางมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.02 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.20 คะแนน และสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับต่ำมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.91 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.76 คะแนน โดยทั้ง 3 ระดับ มีพิสัยตั้งแต่ 0-9 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับ มีความใกล้เคียงกันมาก (รายละเอียดดูจากตาราง 15 ภาคผนวก จ)

4.3 การยอมรับนวัตกรรม คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปร การยอมรับนวัตกรรม เท่ากับ 21 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 11.83 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.19 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0-21 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.27 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.98 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0-21 คะแนน ระดับกลาง มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 10.78 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.47 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0-17 คะแนน และระดับต่ำมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 9.89 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.46 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0-18 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าของระดับกลางและระดับต่ำ โดยระดับกลางและระดับต่ำมีคะแนนเฉลี่ยพอ ๆ กัน (รายละเอียดดูจากตาราง 16 ภาคผนวก จ)

4.4 ความขยัน คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความขยัน เท่ากับ 12 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 6.13 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.11 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 12 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย

เท่ากับ 7.14 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.02 คะแนน ระดับกลางมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.69 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.03 คะแนน และระดับต่ำมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.51 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.00 คะแนน โดยทั้ง 3 ระดับมีพิสัยตั้งแต่ 0-12 คะแนน จะเห็นได้ว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนของระดับกลางและระดับต่ำมีคะแนนเฉลี่ยพอ ๆ กัน (รายละเอียดจากตาราง 17 ภาคผนวก จ)

4.5 ความสามารถขั้นพื้นฐาน ตัวแปรความสามารถขั้นพื้นฐานประกอบด้วยตัวแปรย่อย 5 ตัว คือ ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย และความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตร ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นของตัวแปรแต่ละตัวตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.5.1 ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรนี้เท่ากับ 5 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.66 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0-5 คะแนน เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่าสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.67 คะแนน ระดับกลางมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.32 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.64 คะแนน และระดับต่ำมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.53 คะแนน โดยทั้ง 3 ระดับมีพิสัยตั้งแต่ 0-5 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาเฉพาะค่าคะแนนเฉลี่ย สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูงจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นของระดับต่ำ และของระดับกลางมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (ดูรายละเอียดจากตาราง 18 ภาคผนวก จ)

4.5.2 ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรนี้เท่ากับ 11 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.98 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.34 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0-11. คะแนน เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ ปรากฏว่า

คะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสูง กลาง และต่ำ มีตามลำดับดังนี้ คือ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.86 5.64 และ 5.45 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.55 3.65 และ 3.81 คะแนน โดยทั้ง 3 ระดับมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 11 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาเฉพาะคะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับ จะเห็นได้ว่า คะแนนเฉลี่ยจะมากน้อยลดหลั่นลงไปตามลำดับ ดังนี้คือ ระดับสูง กลาง และต่ำ (ดูรายละเอียดจากตาราง 19 ภาคผนวก จ)

4.5.3 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตเท่ากับ 4 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 4 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 1.34 และ 1.23 คะแนน ตามลำดับ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.48 1.37 และ 1.41 คะแนน ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ระดับ มีพิสัยตั้งแต่ 0 – 4 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาเฉพาะค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปเป็นระดับกลาง และระดับต่ำสุด (รายละเอียดดูจากตาราง 20 ภาคผนวก จ)

4.5.4 สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรสุขภาพและความแข็งแรงทางกายเท่ากับ 9 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 5.00 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.04 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 9 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.05 4.92 และ 5.02 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.21 2.04 และ 1.86 คะแนน ตามลำดับ โดยทั้งระดับสูง และกลางมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 9 คะแนน ส่วนระดับต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 1 – 9 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่าคะแนนเฉลี่ยลดหลั่นจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ระดับสูง ต่ำ และกลาง (รายละเอียดดูได้จากตาราง 21 ภาคผนวก จ)

4.5.5 ความสามารถในการจัดการกิจการเกษตร คะแนนเต็มจาก

แบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความสามารถในการจัดการกิจการเกษตรเท่ากับ 39 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.18 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.61 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 1 - 24 คะแนน เมื่อจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.86 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.30 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 3 - 24 คะแนน ระดับกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.16 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.46 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 2 - 24 คะแนน และระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.17 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.91 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 1 - 24 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 ระดับ จะลดหลั่นกันลงไปตามลำดับจากระดับสูงไปหาระดับต่ำ (รายละเอียดจากตาราง 22 ภาคผนวก จ)

4.6 การรู้จักประหยัค คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรการรู้จักประหยัคเท่ากับ 21 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.22 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.72 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 21 คะแนน เมื่อจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.69 9.83 และ 9.14 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.54 4.75 และ 4.50 คะแนน ตามลำดับ โดยระดับสูงและกลางมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 21 คะแนน ส่วนระดับต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 18 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ จะเรียงลำดับความมากน้อยลดหลั่นกันลงไปตามลำดับ (ดูรายละเอียดจากตาราง 23 ภาคผนวก จ)

4.7 ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรกรม คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรกรมเท่ากับ 9 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 9 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง กลาง

และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 4.97 และ 4.74 คะแนน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.34 2.10 และ 2.61 คะแนน ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างระดับสูงและต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 9 คะแนน ส่วนระดับกลางมีพิสัยตั้งแต่ 1 – 9 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (รายละเอียดจากตาราง 24 ภาคผนวก จ)

4.8 ความสำนึกในเวลา คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความสำนึกในเวลาเท่ากับ 12 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.94 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.47 3.97 และ 4.64 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.85 2.90 และ 2.86 คะแนน ตามลำดับ โดยระดับสูงมีพิสัยตั้งแต่ 1 – 12 คะแนน ส่วนระดับกลางและต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า ระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ระดับต่ำ และต่ำสุดคือ ระดับกลาง (ดูรายละเอียดจากตาราง 25 ภาคผนวก จ)

4.9 ความกล้าเสี่ยง คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความกล้าเสี่ยงเท่ากับ 12 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.60 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.53 4.39 และ 4.87 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.28 2.73 และ 2.63 คะแนน ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ระดับมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า ระดับกลางมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับต่ำ และระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (ดูรายละเอียดจากตาราง 26 ภาคผนวก จ)

4.10 ความรับผิดชอบ คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความรับผิดชอบ เท่ากับ 15 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.03 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.70 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 15 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.29 7.48 และ 7.44 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.56 3.53 และ 3.86 คะแนน ตามลำดับ โดยระดับสูงมีพิสัยตั้งแต่ 1 – 15 คะแนน ส่วนระดับกลางและระดับต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 15 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ส่วนระดับกลางและระดับต่ำมีค่าคะแนนเฉลี่ยพอ ๆ กัน (ดูรายละเอียดจากตาราง 27 ภาคผนวก จ)

4.11 ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง เท่ากับ 12 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.32 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.45 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 5.85 และ 5.84 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.20 3.37 และ 3.54 คะแนน ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ระดับ มีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า ระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนระดับกลางและระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยพอ ๆ กัน (ดูรายละเอียดจากตาราง 28 ภาคผนวก จ)

4.12 ความเชื่อใจในบุคคลอื่น คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความเชื่อใจในบุคคลอื่น เท่ากับ 12 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.72 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 2.22 และ 2.25 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.3 2.58 และ 2.67 คะแนน ตามลำดับ โดยระดับสูงมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 12 คะแนน ส่วนระดับกลางและต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 0 – 10 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

ของระดับสูงมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ส่วนระดับกลางและต่ำมีค่าคะแนนเฉลี่ยพอ ๆ กัน

(ดูรายละเอียดจากตาราง 29 ภาคผนวก จ)

4.13 ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโส คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสเท่ากับ 12 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.06 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.46 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 12 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.90 10.00 และ 10.11 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.40 2.24 และ 2.72 คะแนน ตามลำดับ โดยระดับสูงมีพิสัยตั้งแต่ 3 - 12 คะแนน ส่วนระดับกลางและต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 12 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับมีค่าคะแนนพอ ๆ กัน แต่ระดับสูงมีแนวโน้มให้เห็นว่ามีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับอื่น ๆ (รายละเอียดจากตาราง 30 ภาคผนวก จ)

4.14 ลักษณะเอกัตบุคคล คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรลักษณะเอกัตบุคคลเท่ากับ 15 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.43 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 15 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 2.44 และ 3.09 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.29 2.54 และ 2.72 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 15 คะแนน 0 - 10 คะแนน และ 0 - 12 คะแนน ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของแต่ละระดับจะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ สูง ต่ำ และกลาง (รายละเอียดจากตาราง 31 ภาคผนวก จ)

4.15 ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มเท่ากับ 15 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.13 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.44 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 15 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.27 6.64 และ 6.47 คะแนน มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.55 3.28 และ 3.38 คะแนน ตามลำดับ โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 15 คะแนนทั้ง 3 ระดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับสูงมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ส่วนระดับกลางและระดับต่ำมีค่าคะแนนเฉลี่ยพอ ๆ กัน (ดูรายละเอียดจากตาราง 32 ภาคผนวก จ)

4.16 ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรเท่ากับ 33 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.84 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.99 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 30 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.15 9.17 และ 6.17 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.11 9.17 และ 5.22 คะแนน ตามลำดับ โดยระดับสูงมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 30 คะแนน ระดับกลางมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 28 คะแนน และระดับต่ำมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 26 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ระดับกลาง และระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (ดูรายละเอียดจากตาราง 33 ภาคผนวก จ)

4.17 ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร คะแนนเต็มจากแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรเท่ากับ 15 คะแนน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.33 คะแนน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.99 คะแนน โดยมีพิสัยตั้งแต่ 0 - 15 คะแนน เมื่อจำแนกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.75 6.96 และ 6.14 คะแนน

และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.86 3.13 และ 3.93 คะแนน ตามลำดับ โดยระดับสูง มีพิสัยตั้งแต่ 3 - 15 คะแนน ส่วนระดับกลางและต่ำ มีพิสัยตั้งแต่ 0 - 15 คะแนน เป็นที่น่าสังเกตว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละระดับจะลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ โดยระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (ดูรายละเอียดจากตาราง 34 ภาคผนวก จ)

5. แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรประกอบด้วยตัวแปรย่อย 3 ตัว คือ เนื้อหาสาระ วิธีสอนและการจัดกิจกรรม และช่วงเวลาและระยะเวลาในการฝึกอบรม ซึ่งแต่ละตัวแปรย่อยมีตัวแปรย่อยลงไปอีกโดยแต่ละข้อคำถามมักจะเป็นการทดสอบสมมุติฐานของตัวแปรย่อย ๆ แต่ละตัว ซึ่งผลการวิเคราะห์โดยละเอียดของแต่ละข้อคำถามจะนำเสนอในตอนที่เกี่ยวข้องกับการเสนอผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 ในที่นี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นเฉพาะในส่วนที่น่าสนใจและไม่ซ้ำซ้อนกับที่จะเสนอในตอนต่อไป

5.1 เนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป็นข้อสมมุติขึ้นเพื่อทดสอบกับสมาชิกกลุ่มตัวอย่างว่ามีความต้องการที่จะเรียนรู้หรือไม่เพียงใดนั้น ได้รายงานผลเกี่ยวกับจำนวนร้อยละของผู้ที่ ต้องการจะเรียนรู้ในเนื้อหาสาระแต่ละด้านไว้ในสมุทสรหัส ช่องความถี่ ของภาคผนวก ง ตัวแปรที่ 130 - 149 อย่างไรก็ตามมีสิ่งที่น่าสนใจและน่านำเสนอในที่นี้ คือ ความรู้ที่สมาชิกกลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการจะเรียนรู้มีจำนวนร้อยละสูงสุด คือ ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย โดย สมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 91.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความต้องการที่จะเรียนรู้ ส่วนความรู้ ในด้านที่เกี่ยวกับความรู้และทักษะในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม มีจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างต้องการ จะเรียนรู้น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับความต้องการที่จะเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ คือ มีจำนวนร้อยละ 75.33 ของ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นที่น่าสังเกตว่า ความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป็นข้อสมมุติขึ้นนั้น สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนอย่างน้อยที่สุด 2 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความต้องการที่จะเรียนรู้

5.2 วิธีสอนและการจัดกิจกรรม จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการ หรือ เห็นด้วยกับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป็นข้อสมมุติขึ้นเพื่อทดสอบนั้น ดูได้จาก สมุทสรหัสในช่องความถี่ ของภาคผนวก ง ตัวแปรที่ 150 - 170 โดยที่มียผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

ของตัวแปรช่วง เวลาและระยะเวลาสอกระถอยบัพ อยางไรก็มิสิ่งที้นำเสนอในที่นี้ คือ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสมาชิกที่เห็นควยหรือทองการวิธิสอนหรือการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรม วิธีต่าง ๆ แลว ปรากฏว่ การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทที่ไปรวมรายการเต็มวัน มีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทองการที่จะเข้าร่วมรายการมีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 97.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกิจกรรมเกี่ยวกับการทัศนศึกษาแบบไปค้ำคั้นมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยที่สุดที่สามารถจะรวมรายการได้ คือ ร้อยละ 54.67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จะเห็นได้ว่าแต่ละกิจกรรมจะมีสมาชิกเห็นควยไม่ต่ำกว่าทงหนึ่ง

5.3 ระยะเวลาและช่วงเวลาในการฝึกอบรม จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่ช่วงเวลาและระยะเวลาใดทีเหมาะสมกับการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้น สามารถจะถูรายละเอียคได้จากสมุทหัตถ์ในช่องควมดี ของภาคผนวก ง ตัวแปรที่ 152 155 156 168 169 170 171 172 173 และ 174 อยางไรก็ มีสิ่งทีน่าสนใจและควรนำเสนอในที่นี้ คือ การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมไม่ว่าในเรื่องใด ๆ หรือแบบใดก็ตาม สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 เสนอว่ควรจะจัดในช่วง เดือนมีนาคม และเมษายน ส่วนในช่วง เดือนอื่น ๆ ความเห็นจะกระจายออกไป และช่วงทีไม่ควรจัด คือ มิถุนายน และกรกฎาคม

ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1

สมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 คือ องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับควมสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การ เกษตร ซึ่งองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกในการวิจัยนี้ประกอบด้วยคุณลักษณะ 17 ประการ ดังนั้น สมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 จึงมีสมมุติฐานรอง 17 ข้อ การนำเสนอผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติไค - สแควร์ (χ^2) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเข้าสมการทีละตัว ซึ่งจะได้นำเสนอรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติไค-สแควร์ (χ^2) ผลจากการดำเนินการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 ด้วยวิธีการทางสถิติไค-สแควร์ มีรายละเอียดซึ่งจะได้นำเสนอตามลำดับข้อของสมมุติฐานรอง ดังต่อไปนี้

1.1 ผลการทดสอบสมมุติฐานรองข้อ 1 สมมุติฐานรองข้อ 1 คือ ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำโดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 14 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 28.9586 ($p < 0.01$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ลักษณะความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.2 ผลการทดสอบสมมุติฐานรองข้อ 2 สมมุติฐานรองข้อ 2 คือ ความมีเหตุผลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความมีเหตุผลออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำโดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 15 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 4.8267 ($p \rightarrow 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิก

กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสมาชิกที่มีความมั่งคั่งสูงในจำนวนเท่า ๆ กัน

1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 3 สมมติฐานรองข้อ 3 คือ การยอมรับนวัตกรรมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรการยอมรับนวัตกรรมออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำโดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 16 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 29.7808 ($p < 0.01$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนของจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่าลักษณะการยอมรับนวัตกรรมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีการยอมรับนวัตกรรมสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 4 สมมติฐานรองข้อ 4 คือ ความขยันของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความขยันออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 17 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 6.8865 ($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูง

และกลุ่มคะแนนค่ามีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ลักษณะความขยันของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีสมาชิกที่มีความขยันสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.5 ผลการทดสอบสมมุติฐานรองข้อ 5 สมมุติฐานรองข้อ 5 คือ ความสามารถขั้นพื้นฐานของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งตัวแปรความสามารถขั้นพื้นฐานนี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 5 ตัว คือ ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย และความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตร ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตัวแปรย่อยนั้น เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำแล้ว (ดูตาราง 18 - 22 ภาคผนวก จ) ก็ดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏผลดังต่อไปนี้ คือ

1.5.1 ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ผลจากการทดสอบ พบว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 22.5709 ($p < 0.01$) (ดูรายละเอียดในตาราง 36 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีสมาชิกที่มีความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.5.2 ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ผลจากการทดสอบ พบว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 8.0004 ($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ)

แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้สูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.5.3 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ผลจากการทดสอบ พบว่า χ^2

ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 17.0212 ($p < 0.01$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและต่ำ

1.5.4 สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย ผลจากการทดสอบ พบว่า χ^2

ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 0.1921 ($p \geq 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า สุขภาพและความแข็งแรงทางกายของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสมาชิกที่มีสุขภาพและความแข็งแรงทางกายสูงจำนวนเท่า ๆ กัน

1.5.5 ความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตร ผลจากการทดสอบ

พบว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 4.1897 ($p \geq 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ

มีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความสามารถในการจัดกิจการการเกษตรของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสมาชิกที่มีความสามารถในการจัดการกิจการเกษตรสูงจำนวนเท่า ๆ กัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรย่อยของความสามารถขั้นพื้นฐาน ทั้ง 5 ตัว ปรากฏว่า มีตัวแปรย่อยเพียง 3 ตัวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร คือ ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ และความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต

1.6 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 6 สมมติฐานรองข้อ 6 คือ การรู้จักประหยัของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรการรู้จักประหยัออกเป็นกลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 23 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 4.2054 ($p > 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า การรู้จักประหยัของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสมาชิกที่มีการรู้จักประหยัสูงในจำนวนเท่า ๆ กัน

1.7 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 7 สมมติฐานรองข้อ 7 คือ หัตถ์คนคิดอาชีพเกษตรกรรวมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 24 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 0.7293 ($p \geq 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสมาชิกที่มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมสูงจำนวนเท่า ๆ กัน

1.8 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 8 สมมติฐานรองข้อ 8 คือ ความสำนึก

ในเวลาของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความสำนึกในเวลาออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 25 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 8.8319 ($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความสำนึกในเวลามีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีความสำนึกในเวลาสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.9 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 9 สมมติฐานรองข้อ 9 คือ ความกล้าเสี่ยงของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความกล้าเสี่ยงออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 26 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 1.9784 ($p \geq 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความกล้าเสี่ยงของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสมาชิกที่มีความกล้าเสี่ยงสูงจำนวนเท่า ๆ กัน

1.10 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 10 สมมติฐานรองข้อ 10 คือ ความรับผิดชอบของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความรับผิดชอบต่อออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 27 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 6.8316 ($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความรับผิดชอบต่อของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีความรับผิดชอบต่อสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.11 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 11 สมมติฐานรองข้อ 11 คือ ความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้องของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งกลุ่มสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้องออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 28 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 8.5271 ($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้องของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้องจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.12 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 12 สมมติฐานรองข้อ 12 คือ ความเชื่อใจในบุคคลอื่นของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งกลุ่มสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความเชื่อใจในบุคคลอื่นออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 29 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 6.6161 ($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความเชื่อใจในบุคคลอื่นของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีสมาชิกที่มีความเชื่อใจในบุคคลอื่นสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.13 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 13 สมมติฐานรองข้อ 13 คือ ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 30 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 0.1949 ($p > 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสมาชิกที่มีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสสูงจำนวนเท่า ๆ กัน

1.14 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 14 สมมติฐานรองข้อ 14 คือ ลักษณะเอกัตบุคคละของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อจัดแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรลักษณะเอกัตบุคคละออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 3 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 6.4406 ($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จ

ในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ลักษณะเอกัตบุคคลของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีสมาชิกที่มีลักษณะเอกัตบุคคลสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.15 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 15 สมมติฐานรองข้อ 15 คือ ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ค่า t ที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 32 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df = 2$ มีค่าเท่ากับ 9.5626 ($p < 0.01$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีสมาชิกที่มีความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.16 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 16 สมมติฐานรองข้อ 16 คือ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เมื่อแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ค่า t ที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 33 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

ในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 83.6761 ($p < 0.01$) (ดูรายละเอียด
ในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและ
กลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์
การเกษตรของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
โดยสหกรณ์การเกษตรที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีสมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจใน
กิจการสหกรณ์การเกษตรสูงจำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

1.17 ผลการทดสอบสมมติฐานรองข้อ 17 สมมติฐานรองข้อ 17 คือ ทิศนคติ

ต่อสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
เมื่อแบ่งสมาชิกกลุ่มตัวอย่างตามระดับคะแนนของตัวแปรทิศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรออกเป็นกลุ่มคะแนนสูง
และกลุ่มคะแนนต่ำ โดยใช้ลำดับที่ร้อยละเป็นเกณฑ์ (ดูตาราง 34 ภาคผนวก จ) แล้วดำเนินการทดสอบ
ความแตกต่างของสัดส่วนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำระหว่างความสำเร็จ
ในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า χ^2 ที่ $df. = 2$ มีค่าเท่ากับ 8.0032
($p < 0.05$) (ดูรายละเอียดในตาราง 35 ภาคผนวก จ) แสดงว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิก
กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน
ของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า ทิศนคติต่อสหกรณ์
การเกษตรของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
โดยสหกรณ์การเกษตรที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีสมาชิกมีทิศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรสูง
จำนวนมากกว่าในระดับกลางและระดับต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ด้วยวิธีการทางสถิติไค-สแควร์
ซึ่งได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับ
ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร มี 14 ตัว คือ ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต

การยอมรับนวัตกรรม ความขยัน ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ความสำนึกในเวลา ความรับผิดชอบ ความผูกพันในระบบเครือข่ายและพวกพ้อง ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ลักษณะเอกลักษณ์บุคคล ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเข้าสู่สมการทีละตัว
การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ได้มุ่งทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 โดยตรง แต่เป็นการตรวจสอบผลการวิเคราะห์ในข้อ 1 ว่า ถ้าหากใช้วิธีการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพารามेटริก (parametric statistics) แล้ว ตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์ที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรทั้ง 14 ตัว นั้น มีตัวแปรใดบ้างที่หลุดออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้วไม่ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด กล่าวคือ สมการยังสามารถทำนายระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรได้เที่ยงตรง และทำให้ทราบลำดับความสำคัญของตัวแปรจากการได้รับเลือกเข้าสู่สมการในลำดับก่อนหลัง สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดหลักสูตรและกิจกรรมในการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ให้แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรต่อไป ผลของการวิเคราะห์หมีดังนี้ (ดูตาราง 36 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ลำดับ 1 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร เป็นตัวแปรหมายเลข 14 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยว (simple correlation) โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.56137 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.56137

ลำดับ 2 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน เป็นตัวแปรหมายเลข 5 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยว โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.09804 ($p > 0.05$) เป็นค่าที่ต่ำสุด เมื่อเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 0.58366

ลำดับ 3 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต เป็นตัวแปร
หมายเลข 2 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยว
โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.33749 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 0.59766

ลำดับ 4 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ การยอมรับนวัตกรรม เป็นตัวแปรหมายเลข 3
ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยวโดย
มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.34510 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 0.60366

อันดับ 5 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร เป็นตัวแปร
หมายเลข 15 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยว
โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.25050 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 0.60733

อันดับ 6 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ลักษณะเอกัตบุคคล เป็นตัวแปรหมายเลข 12
มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยวโดยมีสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.17906 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 0.61183

อันดับ 7 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความเชื่อใจในบุคคลอื่น เป็นตัวแปรหมายเลข 11
มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยว โดยมี
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.11730 ($p < 0.05$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 0.61581

อันดับ 8 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต เป็นตัวแปร
หมายเลข 7 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยว
โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.28933 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทั้งหมดเพิ่มขึ้นเป็น 0.61757

อันดับ 9 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความสำนึกในเวลา เป็นตัวแปรหมายเลข 9 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยวโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.11122 ($p > 0.05$) ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 0.61862

อันดับ 10 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความขยัน เป็นตัวแปรหมายเลข 4 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยวโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.20910 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 0.61901

อันดับ 11 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ เป็นตัวแปรหมายเลข 6 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยวโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.15358 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 0.61930

อันดับ 12 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความสหรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม เป็นตัวแปรหมายเลข 13 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.18211 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 0.61941

อันดับ 13 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ คือ ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง เป็นตัวแปรหมายเลข 10 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.18733 ($p < 0.01$) เป็นตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์ตัวเดียวในจำนวน 14 ตัวที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ (-) แสดงว่า เมื่อสมาชิกมีความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องน้อยลงระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรก็จะสูงขึ้น เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 0.61944

อันดับ 14 ตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการในอันดับสุดท้าย คือ ความรับผิดชอบ

ตัวแปรหมายเลข 8 มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเชิงเดี่ยว โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.21796 ($p < 0.01$) เมื่อเข้าสู่สมการแล้วทำให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 0.61948

เมื่อนำตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุสย์ทั้ง 14 ตัว เข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณแล้ว จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบเชิงมนุสย์ของสมาชิก 14 ลักษณะ มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.61948 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ที่ $df. = 13$ และ 286 มีค่าเท่ากับ 13.69719) และ เมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของการแปรผันในสมการว่า มีตัวแปรใดบ้างที่ลอกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้วทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด พบว่า (ดูตาราง 37 ภาคผนวก จ ประกอบ) จากตัวแปรจำนวน 14 ตัว มีเพียง 5 ตัว เท่านั้น คือ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร (ตัวแปรหมายเลข 14) ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน (ตัวแปรหมายเลข 5) ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต (ตัวแปรหมายเลข 2) การยอมรับนวัตกรรม (ตัวแปรหมายเลข 3) และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร (ตัวแปรหมายเลข 15) ในการนี้ สามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณเพื่อทำนายระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรได้ดังนี้ คือ

Y = ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

X_1 = คะแนนความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร

X_2 = คะแนนความสามารถทาง เลขคณิตขั้นพื้นฐาน

X_3 = คะแนนความปรารถนาในการ เพิ่มผลผลิต

X_4 = คะแนนการยอมรับนวัตกรรม

X_5 = คะแนนทัศนคติต่อสหกรณ์การ เกษตร

สมการถดถอยพหุคูณ

$$Y = 0.5743703D^{-1}X_1 - 0.7762298D^{-1}X_2 + 0.3401085D^{-1}X_3 + 0.2042270D^{-1}X_4 + 0.1937272D^{-1}X_5 + 1.105988$$

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปร เข้าสมการทีละตัวจะได้เสนอมาแล้วข้างต้น อาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกจำนวน 14 ลักษณะที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรจากการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 1. มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.61948 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยโดยอาศัยลำดับการเข้าสมการถดถอยพหุคูณได้ดังนี้ คือ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม ทักษะติดต่อสหกรณ์การเกษตร ลักษณะเอกัตบุคลล ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ความสำนึกในเวลา ความขยัน ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง และความรับผิดชอบ ในการนี้ตัวแปรจำนวน 5 ตัว ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม และทักษะติดต่อสหกรณ์การเกษตร เป็นตัวแปรที่คัดออกจากสมการแล้วทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ในการดำเนินงานเพื่อให้สหกรณ์การเกษตรมีความสำเร็จในระดับสูงขึ้น จำเป็นจะต้องปลูกฝังลักษณะสำคัญทั้ง 5 ประการให้แก่สมาชิกเป็นอันดับแรก

ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2

สมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 คือ องค์ประกอบเชิงมนุษย์มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้นำเสนอ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์แต่ละตัวกับชุดตัวแปรองค์ประกอบทางกายวิภาค หลัง ประสพการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 1. ชี้ให้เห็นในลักษณะรวม ๆ ว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบเชิงมนุษย์และชุดองค์ประกอบทางกายวิภาค หลัง ประสพการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงทำการทดสอบต่อไป เพื่อให้ชี้ชัดลงไปว่าตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับชุดตัวแปรองค์ประกอบทางกายวิภาค หลัง ประสพการณ์ และการศึกษาอบรมอย่างไร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเข้าสมการทีละตัว ซึ่งเป็นวิธีการเดียวกันกับการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1. ในข้อ 2 ในการนี้ได้กำหนดให้ตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์แต่ละตัวเป็นตัวแปรตามหรือตัวแปร เกณฑ์ และตัวแปรชุดองค์ประกอบทางกายวิภาค หลัง ประสพการณ์ และการศึกษาอบรมเป็นตัวแปรอิสระ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้คือ

2.1 ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต (คูตาราง 40 - 41 ภาคผนวก จ
 ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางกายวิภาค หลัง ประสพการณ์ และการศึกษาอบรมมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.38539 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 (F ที่ $df_1 = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 8.51814) ในการนี้มีตัวแปร 3 ตัวที่ลอกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด คือ ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ประสพการณ์ และอายุ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิงเกื้อวกับความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.28810 ($p < 0.01$) 0.20472 ($p < 0.01$) และ -0.11106 ($p > 0.05$) ตามลำดับ แสดงว่า ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ประสพการณ์ และอายุ มีความสัมพันธ์กับความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สมาชิกซึ่งมีอายุน้อย แต่มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสพการณ์เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรสูงก็จะมี ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตสูงด้วย

2.2 การยอมรับนวัตกรรม (ดูตาราง 4- - 43 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และ การศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมี สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.44330 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 11.94332) ในการนี้มีตัวแปร 3 ตัว ที่คัดออกจาก สมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด คือ ความสนใจ ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ประสบการณ์ และอายุ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิง เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรมโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.34884 ($p < 0.01$) 0.24261 ($p < 0.01$) และ -0.07783 ($p > 0.05$) ตามลำดับ แสดงว่า ความสนใจ ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ประสบการณ์ และอายุ มีความสัมพันธ์กับความปรารถนา ในการ เพิ่มผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สมาชิกซึ่งมีอายุน้อย แต่มีความสนใจใน การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและประสบการณ์เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรสูงก็จะมี การยอมรับ นวัตกรรมสูงด้วย

2.3 ความขยัน (ดูตาราง 44 - 45 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับ ความขยันของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.27348 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 3.947481) ในการนี้มีตัวแปรความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพียงตัวเดียวเท่านั้นที่คัดออกจากสมการถดถอย พหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด ซึ่งตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์เชิง เกี่ยว กับความขยันโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.24957 ($p < 0.01$) แสดงว่า ความสนใจ ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับความขยันของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาชิกมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองสูงก็จะมี ความขยันสูงด้วย

2.4 ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน (ดูตาราง 46 – 47 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.40136 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 9.3787) ในการนี้มีตัวแปร 2 ตัวที่ลดยออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด คือ ระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เชิงเกี่ยวกับความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.35451 ($p < 0.01$) และ 0.28045 ($p < 0.01$) ตามลำดับ แสดงว่า ระดับการศึกษาในโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาชิกมีระดับการศึกษาในโรงเรียนสูง ประกอบกับมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มสูงขึ้น ก็จะมีความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานสูงขึ้นด้วย

2.5 ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ (ดูตาราง 48 – 49 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.53904 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 20.00061) ในการนี้มีตัวแปร 3 ตัว ที่ลดยออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด คือ ระดับการศึกษาในโรงเรียน ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 มีความสัมพันธ์เชิงเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.49962 ($p < 0.01$) 0.34675 ($p < 0.01$) และ 0.06838 ($p \geq 0.05$) ตามลำดับ แสดงว่า ระดับการศึกษาในโรงเรียน ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาชิกมีระดับการศึกษา

ในโรงเรียนและประสบการณ์สูงประกอบด้วยมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มสูงขึ้น
ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้จะสูงขึ้นด้วย

2.6 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต (ดูตาราง 50 – 51 ภาคผนวก จ. ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.42387 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 10.69527) ในการนี้มีตัวแปร 3 ตัว ที่ลัดออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด คือ ระดับการศึกษา ในโรงเรียน ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 มีความสัมพันธ์เชิงเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.33795 ($p < 0.01$) 0.33445 ($p < 0.01$) และ 0.10224 ($p > 0.05$) ตามลำดับ แสดงว่า ระดับการศึกษาในโรงเรียน ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสบการณ์เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาชิกมีระดับการศึกษาในโรงเรียนและประสบการณ์สูง ประกอบด้วยมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มสูงขึ้น ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตก็จะสูงขึ้นด้วย

2.7 ความสำนึกในเวลา (ดูตาราง 52 – 53 ภาคผนวก จ. ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความสำนึกในเวลาของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.29611 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 4.69331) ในการนี้มีตัวแปร 2 ตัว ที่ลัดออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด คือ ระดับการศึกษาในโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์เชิงเกี่ยวกับความสำนึกในเวลาโดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

เท่ากับ 0.25202 ($p < 0.01$) และ 0.21895 ($p < 0.01$) ตามลำดับ แสดงว่าระดับการศึกษาในโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์กับความสำนึกในเวลาของสมาธิสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาธิมีระดับการศึกษาในโรงเรียนสูง ประกอบกับมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เพิ่มขึ้น ความสำนึกในเวลาก็จะสูงขึ้นด้วย

2.8 ความรับผิดชอบ (ดูตาราง 54 – 55 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบของสมาธิสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.25248 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 3.32479) แสดงว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบของสมาธิสหกรณ์การเกษตร

2.9 ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง (ดูตาราง 56 – 57 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องของสมาธิสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.35260 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F ที่ $df. = 4$ และ 295 มีค่าเท่ากับ 10.47083) ในการนี้มีตัวแปร 2 ตัวที่คัดออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด คือ ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และระดับการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์เชิงเดียวกับความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ -0.29295 ($p < 0.01$) และ -0.26573 ($p < 0.01$) ตามลำดับ แสดงว่า ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและระดับการศึกษาในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องของสมาธิสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาธิมีระดับการศึกษาในโรงเรียนสูง ประกอบกับมีความสนใจศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องก็จะลดน้อยลง

2.10 ความเชื่อใจในบุคคลอื่น (คูตาราง 58 - 59 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความเชื่อใจในบุคคลอื่นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.17626 ซึ่งไม่นับสำคัญทางสถิติ (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 1.56576) แสดงว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อใจในบุคคลอื่นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

2.11 ลักษณะเอกัตบุคล (คูตาราง 60 - 61 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับลักษณะเอกัตบุคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.40097 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 9.35521) ในกรณีนี้ตัวแปร 4 ตัวที่คัดออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมดคือ ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม ระดับการศึกษาในโรงเรียน และอายุ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิงเกี่ยวกับลักษณะเอกัตบุคล โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.33099 ($p < 0.01$) 0.18894 ($p < 0.01$) 0.19538 ($p < 0.01$) และ 0.06719 ($p > 0.05$) ตามลำดับ แสดงว่า ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม ระดับการศึกษาในโรงเรียน และอายุ มีความสัมพันธ์กับลักษณะเอกัตบุคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาชิกมีระดับการศึกษาในโรงเรียนสูง และมีอายุมากขึ้น ประกอบกับได้รับการฝึกอบรมและมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มสูงขึ้น ก็จะมีลักษณะเอกัตบุคลสูงขึ้นด้วย

2.12 ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร (คูตาราง 64 - 65 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.23298 ซึ่งไม่นับสำคัญทางสถิติ (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 2.80289) แสดงว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง

ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

2.13 ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร (ดูตาราง 64 - 65

ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.39437 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 8.99395) ในการนี้มีตัวแปรที่หลุดออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้ว ทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงของสมการทั้งหมด จำนวน 2 ตัว คือ ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และระดับการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เชิงเดียวกับความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.34333 ($p < 0.01$) และ 0.27923 ($p < 0.01$) ตามลำดับ แสดงว่า ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และระดับการศึกษาในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ เมื่อสมาชิกมีระดับการศึกษาสูง ประกอบกับมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เพิ่มขึ้น ก็จะมีความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรสูงขึ้นด้วย

2.14 ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร (ดูตาราง 66 - 67 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.25029 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (F ที่ $df. = 6$ และ 293 มีค่าเท่ากับ 3.26269) แสดงว่า ตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3

สมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 คือ แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนั้น สมาชิกมีความเห็นว่า มีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้ สมมุติฐานข้อนี้มีสมมุติฐานรอง 3 ข้อ ดังนั้น จึงนำเสนอผลการทดสอบสมมุติฐานรองตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการทดสอบสมมุติฐานรองข้อ 1 สมมุติฐานรองข้อ 1 เป็นการคาดหมายว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความสนใจและต้องการที่จะได้รับการฝึกอบรมในเนื้อหาสาระด้านต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยตั้งเป็นข้อสมมุติขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

1.1 ความรู้เบื้องต้นทางการเกษตร ในด้านความรู้เบื้องต้นทางการเกษตร จำแนกเป็นเรื่องย่อย ๆ 5 เรื่องด้วยกัน คือ ความรู้เกี่ยวกับวิธีปรับปรุงบำรุงดิน ความรู้เกี่ยวกับการไถพรวนและย่ำและย่ำกำจัดวัชพืช ความรู้เกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์ ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและขยายพันธุ์พืช และความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละด้านมีดังนี้ คือ

1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับวิธีปรับปรุงบำรุงดิน (ดูตาราง 68 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีปรับปรุงบำรุงดินมีจำนวนร้อยละ 81.00 ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 19.00 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการจำนวนร้อยละ 85.00 75.00 และ 83.00 และผู้ที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 15.00 25.00 และ 17.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า จำนวนร้อยละของผู้ที่มีความต้องการและไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และ ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีปรับปรุงบำรุงดิน

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช (ดูตาราง 69 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช มีจำนวนร้อยละ 86.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 13.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการจำนวนร้อยละ 93.00 84.00 และ 83.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 7.00 16.00 และ 17.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า จำนวนร้อยละของผู้ที่มีความต้องการกับที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช

1.1.3 ความรู้เกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์ (ดูตาราง 70 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์ มีจำนวนร้อยละ 83.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 16.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการ จำนวนร้อยละ 89.00 77.00 และ 85.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 11.00 23.00 และ 15.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า จำนวนร้อยละของผู้ที่ต้องการกับที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร มีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์

1.1.4 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและขยายพันธุ์พืช (คูตาราง 71 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกและขยายพันธุ์พืชมีจำนวนร้อยละ 83.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 16.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการ จำนวนร้อยละ 89.00 78.00 และ 84.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 11.00 22.00 และ 16.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร มีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกและขยายพันธุ์พืช

1.1.5 ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ (คูตาราง 72 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์มีจำนวนร้อยละ 81.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 19.00 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็น ระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการจำนวนร้อยละ 88.00 74.00 และ 81.00 และผู้ที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 12.00 26.00 และ 19.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์

จากผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการความรู้เบื้องต้นทางการ เกษตรของสมาชิก กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 คำนซึ่งได้นำเสนอมาแล้วนั้น อาจสรุปได้ว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของสหกรณ์ การ เกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นทางการ เกษตร

1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การ เกษตร แบ่ง เป็น 3 เรื่องด้วยกัน คือ ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไป ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ และระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์การ เกษตร ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละข้อมิตดังต่อไปนี้

1.2.1 ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไป (ดูตาราง 73 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะ เรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไป มีจำนวนร้อยละ 80.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 19.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ การ เกษตรออกเป็น ระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการจำนวนร้อยละ 87.00 78.00 และ 77.00 และผู้ที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 13.00 22.00 และ 23.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการ กับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้งของสหกรณ์การ เกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ หรือกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความต้องการที่จะเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไป

1.2.2 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ดูตาราง 74 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติสหกรณ์ มีจำนวนร้อยละ 85.33 และที่ไม่ต้องการและยังตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 14.67 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การ เกษตรออกเป็น ระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการจำนวนร้อยละ 92.00 82.00 และ 82.00 และที่

ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 8.00 18.00 และ 18.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการ และตัดสินใจไม่ได้ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรต่างมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสหกรณ์

1.2.3 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตร (ดูตาราง 75

ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตร มีจำนวนร้อยละ 88.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 11.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็น ระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการจำนวนร้อยละ 94.00 83.00 และ 89.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 6.00 17.00 และ 11.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของแต่ละระดับและของทั้งหมดมีความต้องการและสนใจเรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กำน อาจสรุปได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของทั้งกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรมีความต้องการและสนใจเรียนรู้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

1.3 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์และซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

(คูตาราง 76 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการซ่อมและสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร มีจำนวนร้อยละ 86.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 13.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการเรียนรู้จำนวนร้อยละ 93.00 91.00 และ 86.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 7.00 9.00 และ 14.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้และทักษะในการประดิษฐ์และซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

1.4 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้จากเศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น

(คูตาราง 77 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้และทักษะในการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากเศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น มีจำนวนร้อยละ 78.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 21.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการเรียนรู้จำนวนร้อยละ 83.00 70.00 และ 83.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 17.00 30.00 และ 17.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับและของทั้งหมดต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้ความรู้และทักษะในการประดิษฐ์สิ่งของและเครื่องใช้จากเศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น

1.5 ความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การเกษตร (ดูตาราง 78 ภาคผนวก จ

ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การเกษตรมีจำนวนร้อยละ 85.67 และที่ไม่ต้องการตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 14.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการเรียนรู้จำนวนร้อยละ 90.00 80.00 และ 87.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 10.00 20.00 และ 13.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของระดับสูง กลาง และต่ำ และของทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การเกษตร

1.6 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

(ดูตาราง 79 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรมีจำนวนร้อยละ 85.33 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 14.67 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการเรียนรู้จำนวนร้อยละ 90.00 81.00 และ 85.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 10.00 19.00 และ 15.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

1.7 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ ในการปลูกพืชและการใช้เครื่องมือทางการเกษตร

สมัยใหม่ (ดูตาราง 80 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและความสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีใหม่ ๆ ในการปลูกพืชและการใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่ มีจำนวนร้อยละ 87.00 และที่ไม่ต้องการและคัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 13.00 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้จำนวนร้อยละ 93.00 79.00 และ 89.00 และที่ไม่ต้องการและคัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 7.00 21.00 และ 11.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและคัดสินใจไม่ได้ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ และของทั้งหมดมีความต้องการและความสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีใหม่ ๆ ในการปลูกพืชและการใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่

1.8 ความรู้และทักษะในการตัดสินใจดำเนินการทางการเกษตรให้ได้กำไรสูง

(ดูตาราง 81 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้ถึงเทคนิคการตัดสินใจดำเนินการทางการเกษตรให้ได้กำไรสูง มีจำนวนร้อยละ 90.67 และที่ไม่ต้องการและคัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 9.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้จำนวนร้อยละ 95.00 86.00 และ 91.00 และที่ไม่ต้องการและคัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 5.00 14.00 และ 9.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับที่ไม่ต้องการและคัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับและของทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการตัดสินใจดำเนินการทางการเกษตรให้ได้กำไรสูง

1.9 ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว (ดูตาราง 82

ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ในการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัวมีจำนวนร้อยละ 86.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 13.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้จำนวนร้อยละ 88.00 84.00 และ 88.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 12.00 16.00 และ 12.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ และของทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว

1.10 ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย (ดูตาราง 83 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัยมีจำนวนร้อยละ 91.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 8.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้จำนวนร้อยละ 96.00 86.00 และ 93.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 4.00 14.00 และ 7.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัย

1.11 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเลือกผู้นำและตัวแทน (ดูตาราง 84

ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเลือกผู้นำและตัวแทน มีจำนวนร้อยละ 84.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 15.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้ จำนวนร้อยละ 90.00 82.00 และ 82.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 10.00 18.00 และ 18.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเลือกผู้นำและตัวแทน

1.12 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม (ดูตาราง 85

ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม มีจำนวนร้อยละ 75.33 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 24.67 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้ มีจำนวนร้อยละ 90.00 67.00 และ 69.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 10.00 33.00 และ 31.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม

1.13 ความรู้และทักษะในการปฎิษหาหรือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

(ดูตาราง 86 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้และทักษะในการปฎิษหาหรือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีจำนวนร้อยละ 89.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 10.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้ จำนวนร้อยละ 94.00 86.00 และ 89.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 6.00 14.00 และ 11.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการกับ ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับและของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้และทักษะในการปฎิษหาหรือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

1.14 ความรู้ในการประกอบอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่าง (ดูตาราง 87 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในความรู้ในอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่างจากการเกษตร เพื่อเป็นการหารายได้เพิ่มเติม ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้ มีจำนวนร้อยละ 92.33 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 7.67 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้ จำนวนร้อยละ 94.00 90.00 และ 93.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 6.00 10.00 และ 7.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการ กับที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับและของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ในอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่าง

จากผลการทดสอบสมมุติฐานรองข้อที่ 1 ดังที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรทุกระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เนื้อหาสาระในทุกด้านที่ผู้วิจัยตั้งเป็นข้อสมมุติฐานมาเพื่อทำการทดสอบ

2. ผลการทดสอบสมมุติฐานรองข้อ 2 สมมุติฐานรองข้อ 2 เป็นการคาดหมายว่า วิธีการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ผู้วิจัยตั้งเป็นข้อสมมุติฐาน สมาชิกมีความเห็นว่า จะได้ผลดีและสามารถจะปฏิบัติได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมแต่ละประเภทมีดังต่อไปนี้

2.1 การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเข้าวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ (ดูตาราง 88 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในด้านการช่วยเหลือสหกรณ์ออกค่าใช้จ่ายในการติดต่อวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เห็นว่าประโยชน์แก่สมาชิก ปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมู่ที่มีความยินดีช่วยเหลือมีจำนวนร้อยละ 88.33 และที่ไม่ยินดีช่วยเหลือและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 11.67 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่มีความยินดีช่วยเหลือจำนวนร้อยละ 94.00 81.00 และ 90.00 และที่ไม่ยินดีช่วยเหลือและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 6.00 19.00 และ 10.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความยินดีช่วยเหลือ กับไม่ยินดีช่วยเหลือและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมู่ และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมู่ และของแต่ละระดับมีความยินดีที่จะช่วยเหลือสหกรณ์ออกค่าใช้จ่ายในการเข้าวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่สมาชิก

2.2 การไปทัศนศึกษา กิจกรรมการพาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรไปทัศนศึกษาสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานีทดลองทางการเกษตร สถาบันการศึกษาทางการเกษตร เรือกสวนไร่นาของเกษตรกรที่มีชื่อเสียง เป็นต้น ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติขึ้นมาเพื่อทดสอบความต้องการของสมาชิกมี 2 แบบ คือ การไปแบบไม่ค้างคืน และการไปแบบค้างคืน ซึ่งผลการวิเคราะห์ในแต่ละแบบมีดังต่อไปนี้

2.2.1 การไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน (ดูตาราง 89 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมคว่ามีความต้องการที่จะไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน จำนวนร้อยละ 81.67 และที่ไม่ไปและตัดสินใจไม่ได้จำนวนร้อยละ 18.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ ในแต่ละระดับมีผู้ที่ต้องการจะไปจำนวนร้อยละ 85.00 77.00 และ 83.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ จำนวนร้อยละ 15.00 23.00 และ 17.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่ไปกับไม่ไปและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมคว่า และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และของแต่ละระดับมีความต้องการที่จะไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน

ในการไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเฉพาะผู้ที่ตอบว่าต้องการจะไปว่า ค่าสถิติที่มีความเหมาะสมสมควรจะไม่เกินจำนวนกี่บาท เนื่องจากมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าต้องการจะไปแต่ไม่ระบุค่าจำนวนร้อยละ 5.30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เมื่อจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร จำนวนผู้ที่ไม่ระบุค่าสถิติในระดับกลางและต่ำ มีจำนวนร้อยละ 9.09 และ 7.23 ตามลำดับ ส่วนระดับสูงระบุทุกคน (ดูตาราง 90 ภาคผนวก จ ประกอบ) ดังนั้น ในการวิเคราะห์ขั้นต่อไปจึงตัดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ระบุค่าออกไป ปรากฏว่า (ดูตาราง 91 ภาคผนวก จ ประกอบ) สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมคว่ามีความเห็นว่า ค่าควรไม่เกิน 50 บาท มีจำนวนร้อยละ 50.43 ที่เกินกว่า 50 บาท และที่ตอบว่าเท่าไรก็ได้ มีจำนวนร้อยละ 49.57

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับมีความเห็นว่าไม่ควรเกิน 50 บาท มีจำนวนร้อยละ 54.12 48.57 และ 48.05 ตามลำดับ มีความเห็นว่า ควรมากกว่า 50 บาท และเท่าไรก็ได้มีจำนวนร้อยละ 45.88 51.43 และ 51.95 ตามลำดับ เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างความเห็นว่าไม่ควรเกิน 50 บาท กับเกินกว่า 50 บาท และเท่าไรก็ได้ ด้วยวิธีทางสถิติ χ^2 ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่ว่าของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดหรือกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า ถ้าจัดรายการพาสมาชิกกลุ่มตัวอย่างไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน ผู้ที่ตั้งใจจะไปแต่อาจกลับใจไม่ไปเพราะค่ารถเกิน 50 บาท มีจำนวนพอ ๆ กับผู้ที่ไป

ถ้าทำการเปรียบเทียบต่อไปว่า ถ้าจัดรายการพาสมาชิกกลุ่มตัวอย่างไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน โดยเก็บค่ารถคนละ 101 - 150 บาท จะพบว่า (ดูตาราง 92 ภาคผนวก จ ประกอบ) ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีผู้ที่ตั้งใจไปจำนวนร้อยละ 28.02 ส่วนผู้ที่ไม่ไปมีจำนวนร้อยละ 71.98 เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ จะไปในกรณีที่เก็บค่ารถเกิน 100 บาท มีจำนวนร้อยละ 28.23 32.86 และ 20.08 และไม่ไปมีจำนวนร้อยละ 71.77 67.14 และ 79.92 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า ในกรณีที่จัดรายการพาสมาชิกกลุ่มตัวอย่างไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืนอาจมีผู้ที่ไม่ร่วมรายการน้อยมากถ้าต้องเสียค่ารถเกิน 100 บาท ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรระดับใด

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ในการจัดรายการพาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืนนั้น สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรทุกระดับความสำเร็จในการดำเนินงานส่วนมากต้องการจะร่วมรายการ แต่การจัดรายการโดยต้องเสียค่ารถเกินกว่า 50 บาท แต่ไม่เกิน 100 บาท จะมีผู้ที่ไม่ไปประมาณครึ่งหนึ่ง แต่การจัดรายการโดยต้องเสียค่ารถเกินกว่า 100 บาท ผู้ที่ไม่ไปจะมีจำนวนสูงขึ้น คือ

ของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีจำนวนร้อยละ 71.77 67.14 และ 79.92 ตามลำดับ หรือประมาณร้อยละ 71.98 ของทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ยิ่งการสูงขึ้นจำนวนสมาชิกที่จะไปก็จะน้อยลงไปตามลำดับ

2.2.2 การไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน (ดูตาราง 93 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดมีความต้องการที่จะร่วมรายการไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนมีจำนวนร้อยละ 54.67 ขณะที่ไม่ไปและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 45.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ ที่ต้องการจะไปทัศนศึกษามีจำนวนร้อยละ 58.00 51.00 และ 55.00 และที่ไม่ต้องการจะไปและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 42.00 49.00 และ 45.00 ตามลำดับ จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่ไปกับไม่ไปและตัดสินใจไม่ได้ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของแต่ละระดับและของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความต้องการที่จะร่วมรายการไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนมีจำนวนพอ ๆ กันกับผู้ที่ไม่ไปและตัดสินใจไม่ได้

ในขั้นต่อไป ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจะทราบว่า เฉพาะผู้ที่ตอบว่า จะไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนนั้น มีความคิดเห็นว่าการควรจะไม่เกินเท่าไร แต่เนื่องจากมีผู้ที่ตอบว่าจะไปแต่ไม่ระบุการมีจำนวนร้อยละ 2.44 ของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ที่ตอบว่าไปทั้งหมด ซึ่งเป็นของกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับกลาง (ดูตาราง 94 ภาคผนวก จ ประกอบ) ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มตัวอย่างจำนวนนี้ออกไปแล้วคิดจำนวนร้อยละใหม่โดยเทียบสัดส่วนที่เหลือ (ดูตาราง 95 ภาคผนวก จ ประกอบ) สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด เฉพาะผู้ที่ตอบว่าไป มีจำนวนร้อยละ 20.63 ที่มีความเห็นว่าการไม่ควรเกิน 50 บาท และร้อยละ 79.37 ที่มีความเห็นว่าควรมากกว่า 50 บาทขึ้นไปและเท่าไรก็ได้ เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับพบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ มีความเห็นว่าการไม่ควรเกิน 50 บาท มีจำนวนร้อยละ 20.69 23.53 และ 17.65 ตามลำดับ และที่มีความเห็นว่าควรมากกว่า 50 บาท และเท่าไร

ก็ได้ มีจำนวนร้อยละ 77.31 79.47 และ 82.35 ตามลำดับ ได้ทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับ แสดงว่า ถ้าจัดรายการพาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน โดยสมาชิกจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียม 51 - 100 บาทแล้ว จะมีสมาชิกที่ไม่ไปร่วมรายการทั้ง ๆ ที่ต้องการจะไป มีจำนวนร้อยละ 20.63 ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และถ้าจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ จะไม่ไป มีจำนวนร้อยละ 20.69 23.53 และ 17.65 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบต่อไปว่า (ดูตาราง 96 ภาคผนวก จ ประกอบ) ถ้าจัดรายการพาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน โดยสมาชิกจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเกินกว่าคนละ 100 บาท จะมีจำนวนสมาชิกที่จะไม่ไปเท่าไร พบว่า มีจำนวนร้อยละ 55.63 ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่จะไม่ไปมีจำนวนร้อยละ 58.62 50.98 และ 56.86 ตามลำดับ ผลจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของจำนวนผู้ที่ไปกับไม่ไปในกรณีค่าธรรมเนียม 100 บาท ปรากฏว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกะดับและของกลุ่มตัวอย่างรวม แสดงว่า ถ้าจัดรายการพาสมาชิกไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนโดยต้องจ่ายค่าธรรมเนียม 101 - 150 บาท ผู้ที่ตั้งใจจะไป แต่กลับใจไม่ไปกับผู้ที่ยังคงไปตามที่ตั้งใจไว้มีจำนวนพอ ๆ กัน

เมื่อทำการทดสอบต่อไปว่า (ดูตาราง 97 ภาคผนวก จ ประกอบ) ถ้าผู้ที่ต้องการจะไปร่วมรายการทัศนศึกษาแบบค้างคืนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเกินกว่าคนละ 150 บาท จะมีผู้ที่ไม่ไปจำนวนร้อยละ 61.88 ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ จะมีจำนวนผู้ที่ไม่ไปจำนวนร้อยละ 65.52 58.82 และ 60.78 ตามลำดับ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 ระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่ไปกับไม่ไป พบว่า ระดับสูงมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.01 ระดับกลางไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับต่ำและกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า เมื่อการถเพิ่มขึ้นเป็นคนละไม้ต่ำกว่า 150 บาท จะมีผู้ที่ไม่พอใจ ยกเว้นในระดับกลางที่จำนวนพอ ๆ กัน

ดังนั้น ในการจัดรายการพาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนนั้น จะมีสมาชิกจួយรายการเพียงครึ่งหนึ่ง และในจำนวนผู้ที่จួយรายการนั้น ถ้ายังต้องเสียค่ารถสูงขึ้น ก็จะมีผู้จួយรายการน้อยลงตามลำดับ อย่างไรก็ตามถ้าจัดแบบที่มีผู้ไปอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของผู้ที่ตั้งใจว่าจะไปก็ควรเก็บค่ารถคนละ 100 - 150 บาท สำหรับกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง และต่ำ ส่วนระดับกลางอาจจัดรายการที่เก็บค่ารถคนละ 151 - 200 บาทได้

2.3 การออกหนังสือวารสารรายเดือน (ดูตาราง 98 ภาคผนวก จ

ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างว่า ถ้าทางสหกรณ์การเกษตรจัดพิมพ์หนังสือวารสารรายเดือนที่เรื่องราวเกี่ยวกับความรู้ในด้านการเกษตร การสหกรณ์ การตลาด และข่าวความก้าวหน้าของเพื่อนสมาชิกโดยผู้ที่ต้องการจะบอกรับหนังสือต้องเสียค่าบำรุงคนละ 20 บาทต่อปี สมาชิกจะมีความต้องการหรือไม่ ปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่มีความต้องการมีจำนวนร้อยละ 82.67 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 17.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่มีความต้องการ มีจำนวนร้อยละ 92.00 70.00 และ 86.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 8.00 30.00 และ 14.00 ตามลำดับ

จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า ถ้าสหกรณ์จักพิมพ์หนังสือวารสารรายเดือน มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้ทางด้านการเกษตร การสหกรณ์ การตลาด และข่าวคราวความก้าวหน้าของเพื่อนสมาชิก โดยสมาชิกต้องเสียค่าบำรุงปีละไม่เกิน 20 บาทแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่จะบอกรับเป็นสมาชิก ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงหรือกลาง หรือต่ำกว่าตาม

2.4 การพิมพ์หนังสือคู่มือเกี่ยวกับความรู้ในด้านต่าง ๆ ขยายแก่สมาชิก ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติขึ้นว่า ในการส่งเสริมให้สมาชิกมีความสนใจศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองนั้น ถ้าใช้วิธีพิมพ์คู่มือที่มีลักษณะอ่านง่าย มีภาพสีประกอบ ใช้กระดาษอย่างดี และขายไม่เกินเล่มละ 20 บาท สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความต้องการที่จะซื้อหรือไม่ โดยมีคู่มือเกี่ยวกับการสร้างและซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร คู่มือประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น และคู่มือการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

2.4.1 คู่มือการสร้างและซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร (ดูตาราง 99 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่มีความต้องการซื้อคู่มือการสร้างและซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรมีจำนวนร้อยละ 84.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 16.00 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่มี ความต้องการซื้อ มีจำนวนร้อยละ 84.00 82.00 และ 86.00 และที่ไม่ต้องการซื้อ มีจำนวนร้อยละ 16.00 18.00 และ 14.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความต้องการที่จะซื้อคู่มือการสร้างและซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

2.4.2 คู่มือการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น (คูตาราง 100 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่มีความต้องการซื้อคู่มือการประดิษฐ์เครื่องมือและเครื่องใช้จาก เศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น มีจำนวนร้อยละ 74.67 และที่ไม่ต้องการและ ตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 25.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่มีความต้องการซื้อ มีจำนวนร้อยละ 78.00 62.00 และ 84.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 22.00 38.00 และ 16.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง ต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวม ทั้งหมด สำหรับระดับกลางมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง ในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความต้องการซื้อคู่มือการประดิษฐ์เครื่องมือ เครื่องใช้จากเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น

2.4.3 คู่มือการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย (คูตาราง 101 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่มีความต้องการ ซื้อคู่มือการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัยมีจำนวนร้อยละ 81.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 19.00 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่มีความต้องการซื้อ มีจำนวนร้อยละ 89.00 72.00 และ 82.00 และที่ไม่ต้องการและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 11.00 28.00 และ 18.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในทุกะดับและของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความต้องการ ซื้อคู่มือการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย

2.5 การเชิญสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเป็นวิทยากร (ดูตาราง 102 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติขึ้นว่า ถ้าสหกรณ์การเกษตรต้องการที่จะให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเชิญสมาชิกกันเองที่มีความรู้ในเรื่องนั้นเป็นอย่างดีเป็นวิทยากร จะได้รับความร่วมมือจากสมาชิกหรือไม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่มีความยินดีจะช่วยเหลือเป็นวิทยากรให้ มีจำนวนร้อยละ 84.33 และที่ไม่ยินดีช่วยและตัดสินใจไม่ได้มีจำนวนร้อยละ 15.67 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่มีความยินดีช่วยเหลือมีจำนวนร้อยละ 92.00 74.00 และ 87.00 และที่ไม่ยินดีช่วยเหลือและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 8.00 26.00 และ 13.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในทุกระดับและของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีความยินดีที่จะช่วยเหลือเป็นวิทยากรสอนเพื่อนสมาชิกด้วยกันในเรื่องที่ตนมีความรู้ความชำนาญเป็นอย่างดี วิธีการนี้เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถจะนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้.

2.6 การมอบหมายให้กลุ่มสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรดำเนินการจัดกิจกรรม
การฝึกอบรมเอง (ดูตาราง 103 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติว่า ในการจัดกิจกรรมนั้น สมาชิกสหกรณ์การเกษตรควรจะช่วยเหลือตนเองซึ่ง เป็นการตั้งข้อสมมุติโดยยึดหลักสหกรณ์ ดังนั้น จุดมุ่งหมายอันสำคัญก็คือ ต้องการจะทดสอบความเห็นของสมาชิกว่า จะเป็นไปได้หรือไม่ ถ้าหากทางสหกรณ์การเกษตรจะมอบหมายภาระการจัดรายการการฝึกอบรมให้กลุ่มสมาชิกแต่ละกลุ่มเป็นผู้ดำเนินการกันเอง โดยสหกรณ์จะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนบ้างบางส่วน เช่น ช่วยออกค่าใช้จ่ายเพียงครึ่งหนึ่งแล้วให้สมาชิกช่วยกันออกอีกครั้งหนึ่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดมีจำนวนร้อยละ 84.33 ที่เห็นด้วย และมีจำนวนร้อยละ 15.67 ที่ไม่เห็นด้วยและตัดสินใจไม่ได้ เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่เห็นด้วยมีจำนวนร้อยละ 90.00 74.00 และ 89.00 และที่ไม่เห็นด้วยและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 10.00 26.00 และ 11.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยกับการมอบภาระให้กลุ่มสมาชิกดำเนินการจัดการรายการฝึกอบรมกันเองโดยได้รับช่วยเหลือสนับสนุนจาก สหกรณ์บางในส่วนที่จำเป็น ดังนั้น วิธีนี้จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ในการฝึกอบรมสมาชิก สหกรณ์การเกษตร

2.7 การจัดงานแสดงทางการเกษตร (ดูตาราง 104 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติขึ้นว่า ถ้าจะจัดการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรด้วยแนวทางการจัดการงานแสดงทางการเกษตร โดยมีรายการบรรยายให้ความรู้ทางการเกษตรและการแสดงผลผลิตและเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร สมาชิกจะไปร่วมรายการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างของทั้งหมดที่ตอบว่าจะไปร่วมรายการ มีจำนวนร้อยละ 87.00 และที่ไม่ไปและยังตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 13.00 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ตอบว่าจะไป มีจำนวนร้อยละ 92.00 82.00 และ 87.00 และที่ไม่ไปและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 8.00 18.00 และ 13.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับต้องการไปชมงานแสดงทางการเกษตร ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทจัดงานแสดงทางการเกษตร จึงเป็นกิจกรรมที่สามารถจะปฏิบัติได้

2.8 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทให้หน่วยเคลื่อนที่ (ดูตาราง 105 ภาคผนวก จ ประกอบ)

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติว่า กิจกรรมการฝึกอบรมประเภทให้หน่วยเคลื่อนที่หมุนเวียนไปบรรยายที่กลุ่มสมาชิกแล้วทุกครั้งก็จะแจกคู่มือไว้ให้ศึกษาเพิ่มเติมด้วย สมาชิกจะเรียนด้วยวิธีนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่จะเรียนด้วยวิธีการนี้ มีจำนวนร้อยละ 73.67 และที่ไม่เรียน

และตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 26.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ จะเรียน มีจำนวนร้อยละ 78.00 68.00 และ 75.00 และที่ไม่เรียนและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 22.00 32.00 และ 25.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับจะเรียนด้วยวิธีการใช้หน่วยเคลื่อนที่ ดังนั้น กิจกรรมการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยให้หน่วยเคลื่อนที่จึง เป็นกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้

2.9 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทใช้บทเรียนสำเร็จรูป (ดูตาราง 106

ภาคผนวก จ ประกอบ) ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติว่า ในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ด้วยวิธีการใช้แบบเรียนสำเร็จรูป โดยสมาชิกจะต้องอ่านทำความเข้าใจเองแล้วทำแบบฝึกหัดส่ง เป็นตอน ๆ นั้น มีผู้สนใจจะเรียนด้วยวิธีนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่ตอบว่าเรียน มีจำนวนร้อยละ 69.00 และที่ตอบว่าไม่เรียนและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 33.00 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่จะเรียนมีจำนวนร้อยละ 75.00 63.00 และ 66.00 และที่ไม่เรียนและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 25.00 37.00 และ 34.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของระดับสูงและต่ำ ส่วนระดับกลางมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับมีความสนใจที่จะเรียนด้วยวิธีการใช้แบบเรียนสำเร็จรูป ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า วิธีการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิธีหนึ่งที่สามารถจะนำไปปฏิบัติได้ คือ การใช้บทเรียนสำเร็จรูป

2.10 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทใช้กลุ่มสัมพันธ์ (ดูตาราง 107 ภาคผนวก จ

ประกอบ) ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติขึ้นว่า ถ้าการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรใช้วิธีการจัดกิจกรรม ประเภทกลุ่มสัมพันธ์ โดยให้สมาชิกที่อยู่ใกล้เคียงกันรวมกลุ่มกันเองเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เมื่อมีเวลาว่าง

ก็มาร่วมปรึกษาหารือปัญหาและช่วยกันเรียนกันสอนความรู้ในด้านต่าง ๆ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร จะร่วมกระทำกิจกรรมนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่มีความต้องการร่วมรายการ มีจำนวนร้อยละ 81.67 และที่ไม่ร่วมรายการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 18.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่มีความต้องการร่วมรายการ มีจำนวนร้อยละ 87.00 72.00 และ 86.00 และที่ไม่ร่วมรายการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 13.00 28.00 และ 14.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับยินดีที่จะร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทใช้กลุ่มสัมพันธ์ ดังนั้น กิจกรรมการฝึกอบรมประเภทใช้กลุ่มสัมพันธ์จึง เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้

2.11 การจัดกิจกรรมประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาปัญหาการทามาหากินโดยเฉพาะ

(ดูตาราง 108 ภา.แนวก จ.ประกอบ) ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติว่า ถ้าจัดกิจกรรมประเภทการจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือปัญหาการทามาหากินของสมาชิกภายในกลุ่ม เป็นการร่วมมือกันแก้ปัญหา สมาชิกจะมีความเห็นว่าควรจัด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีความเห็นว่าควรจัด มีจำนวนร้อยละ 92.67 และที่ไม่เห็นว่าไม่ควรจัดหรือตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 7.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่มีความเห็นว่าควรจัด มีจำนวนร้อยละ 99.00 92.00 และ 96.00 และที่ไม่เห็นว่าไม่ควรจัดและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 1.00 8.00 และ 4.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ ต่างมีความเห็นว่า ควรจัดกิจกรรมประเภทการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทามาหากินโดยเฉพาะ ดังนั้น กิจกรรมการฝึกอบรมประเภทการจัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาหารือเรื่องการทามาหากิน ซึ่งเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นกิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้

2.12 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทที่สมาชิกต้องเข้าฝึกอบรมหรือเรียนเต็มวัน (ดูตาราง 109 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมุติว่า กิจกรรมการฝึกอบรมประเภทที่สมาชิกต้องเข้ารับการอบรมเต็มวันนั้น สมาชิกจะเข้าร่วมรายการ และการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่สามารถเข้าร่วมรายการได้ มีจำนวนร้อยละ 97.67 และที่ไม่สามารถเข้าร่วมรายการหรือตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 2.33 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่สามารถเข้าร่วมรายการได้ มีจำนวนร้อยละ 100.00 98.00 และ 95.00 และที่ไม่สามารถเข้าร่วมรายการและตัดสินใจไม่ได้ มีจำนวนร้อยละ 0.00 2.00 และ 5.00 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับ แสดงว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับสามารถเข้าร่วมรายการฝึกอบรมประเภทเต็มวันได้ ดังนั้น กิจกรรมการฝึกอบรมด้วยวิธีการจัดรายการฝึกอบรมประเภทเต็มวันจึงสามารถนำมาปฏิบัติได้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับวิธีสอนและกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ตั้ง เป็นข้อสมมุติขึ้นทดสอบนั้น ปรากฏว่า ทุกกิจกรรมสามารถนำไปปฏิบัติในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้

3. ผลการทดสอบสมมุติฐานรอบข้อ 3 สมมุติฐานรองข้อ 3 เป็นการตั้งข้อสมมุติเกี่ยวกับช่วงเวลาและระยะเวลาของการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมบางประเภทของสมมุติฐานรองข้อ 2 ดังนั้น สมมุติฐานรองข้อ 3 จึงมีความต่อเนื่องกับสมมุติฐานในข้อ 2 อย่างใกล้ชิด ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อไปว่า กิจกรรมประเภทใดสมาชิกมีความเห็นว่า ควรจัดในช่วงเวลาใดและใช้เวลาเท่าใด

3.1 ช่วงเวลาในการจัดไปทัศนศึกษา การจัดไปทัศนศึกษา มี 2 แบบ คือ แบบไปไม่ค้างคืน และไปค้างคืน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลา มีดังต่อไปนี้

3.1.1 ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการจัดไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน

(ดูตาราง 110 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า มีผู้ตอบว่า จะร่วมรายการไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืนด้วย แม้ว่าจะไม่ได้ในเดือนใดมีจำนวน 4 คน เป็นของกลุ่มตัวอย่างระดับกลาง 3 คน และระดับต่ำ 1 คน จึงตัดออกไปไม่นำมาวิเคราะห์ในคอนนี้ด้วย ส่วนผู้ที่ระบุเดือน

ที่สะดวกแก่การไปนั้น ในช่วงเดือนเมษายน มีจำนวนสูงสุด รองลงไปได้แก่ เดือนมีนาคม และไปใต้ทุกเดือน ดังนั้น เมื่อรวมจำนวนผู้ที่สามารถจะไปร่วมรายการในช่วงเดือนมีนาคม เมษายน และไปใต้ทุกเดือนเข้าด้วยกัน ปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีจำนวนร้อยละ 71.79 และที่ตอบว่าสามารถไปร่วมรายการในเดือนอื่น ๆ รวมกัน มีจำนวนร้อยละ 28.21 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ ที่สามารถไปร่วมรายการได้โดยสะดวกในช่วง เดือนมีนาคม เมษายน จะมีจำนวนร้อยละ 75.60 85.13 และ 56.47 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไปใต้ในเดือนอื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ 24.40 14.87 และ 43.53 ตามลำดับ จากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 (ดูตาราง 111 ภาคผนวก จ ประกอบ) พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในระดับกลางและต่ำ ส่วนในระดับสูงไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า ถ้าจัดรายการ ไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืนในช่วง เดือนมีนาคม-เมษายน สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและในระดับกลางและต่ำ สามารถจะไปร่วมรายการได้ตามที่ตั้งใจไว้ สำหรับระดับสูงจะมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่สะดวกในการร่วมรายการในช่วง เดือนมีนาคม-เมษายนจำนวนพอ ๆ กับที่ไปไม่ได้ ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดรายการ ไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืนไม่ว่าจะเป็นสหกรณ์ที่มีผลสำเร็จในการดำเนินงานในระดับใด ก็ควรจัดในช่วง เดือนมีนาคม - เมษายน จึงจะมีสมาชิกไปร่วมรายการได้มากที่สุด

3.1.2 ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ 2 ประเด็น คือ เดือนที่สะดวกแก่การไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน และจำนวนคนที่สามารถจะค้างได้ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

3.1.2.1 เดือนที่เหมาะสมสำหรับการจัดไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน

(ดูตาราง 112 ภาคผนวก จ ประกอบ) สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีความเห็นว่าควรจัดในช่วง เดือนเมษายน มีจำนวนสูงสุด รองลงไปได้แก่ เดือนมีนาคม และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในทุกะดับก็มีความเห็น

เช่นเดียวกันกับของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด ดังนั้น เมื่อรวมจำนวนผู้ที่สามารถจะไปทัศนศึกษาได้ ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน และไปได้ทุกเดือนเข้าด้วยกัน ปรากฏว่า (ดูตาราง 113 ภาคผนวก จ ประกอบ) สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดที่สามารถไปได้ในช่วง เดือนมีนาคม - เมษายน มีจำนวนร้อยละ 73.63 และที่ไปได้ในช่วงเดือนอื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ 26.37 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่สามารถไปร่วมรายการได้ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน และไปได้ทุกเดือน มีจำนวนร้อยละ 60.35 84.32 และ 77.77 และที่สามารถไปได้ในช่วง เดือนอื่น ๆ รวมกัน มีจำนวนร้อยละ 30.65 15.68 และ 22.23 ตามลำดับ จากการทดสอบ นัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งในกลุ่ม ตัวอย่างรวมทั้งหมด และกลุ่มตัวอย่างในระดับกลางและระดับต่ำ ส่วนระดับสูงมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ถ้าพิจารณาสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน สมาชิกทุกระดับสามารถจะไปได้มากที่สุด ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน

3.1.2.2 จำนวนคืนที่เหมาะสมสำหรับการค้างคืน (ดูตาราง 114

ภาคผนวก จ ประกอบ) เมื่อพิจารณาในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จะเห็นว่าผู้ที่สามารถไปค้างคืนได้ ไม่เกิน 2 และ 3 คืน มีจำนวนร้อยละเท่ากัน คือ ร้อยละ 29.87 รองลงมาได้แก่ 1 คืน มีจำนวน ร้อยละ 20.73 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ สมาชิก ของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูงที่สามารถไปได้ไม่เกิน 2 คืน มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 34.48 รองลงมาได้แก่ 1 คืน มีจำนวนร้อยละ 25.86 ระดับกลาง ผู้ที่สามารถไปได้ไม่เกิน 2 คืน มีมากที่สุด คือ จำนวนร้อยละ 31.37 รองลงมาได้แก่ ไม่เกิน 3 คืน จำนวนร้อยละ 29.42 ระดับต่ำ ผู้ที่สามารถ ไปได้ไม่เกิน 3 คืน มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 40.00 รองลงมาได้แก่ ไปไม่เกิน 2 คืน มีจำนวน ร้อยละ 23.64 ดังนั้น ถ้าจัดรายการไปทัศนศึกษา 3 คืน (ดูตาราง 115 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผู้ที่ไม่สามารถจะไปร่วมรายการได้ มีจำนวนร้อยละ 50.60 ของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด ถ้าจำแนก กลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของ ระดับสูง กลาง และต่ำ ที่ไม่สามารถไปร่วมรายการได้ มีจำนวนร้อยละ 60.34 47.06 และ 43.64 ตามลำดับ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด ในระดับกลาง และต่ำ ส่วนระดับสูงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ถ้าจัดไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน 3 คืน ผู้ที่สามารถจะไปร่วมรายการได้กับไม่ได้ของกลุ่มตัวอย่างในระดับกลาง ต่ำ และกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมีจำนวนเท่ากัน แต่ในระดับสูง จะมีผู้ที่ไม่ได้มีจำนวนน้อยกว่าผู้ที่ได้ไปไม่ได้ ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ที่เสนอมานี้แล้วอมช้ให้เห็นว่า ถ้าสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานระดับสูง ควรจัดกิจกรรมไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนไม่เกิน 2 คืน ส่วนระดับกลางและระดับต่ำ และของสหกรณ์การเกษตรอย่างรวม ๆ ไม่จำแนกระดับ ควรจัดไปค้างไม่เกิน 3 คืน

จากผลจากการวิเคราะห์ข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการจัดรายการไปทัศนศึกษาสำหรับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรทั้งในแบบค้างคืนและไม่ค้างคืน คือเดือนมีนาคม-เมษายน และถ้าไปค้างคืนก็ไม่ควรเกิน 2 คืน สำหรับสหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานระดับสูง สำหรับระดับกลาง ระดับต่ำ และไม่จำแนกระดับควรจัดไปค้างไม่เกิน 3 คืน

3.2 ช่วงเวลาและจำนวนครั้งที่เหมาะสมสำหรับการจัดรายการฝึกอบรมประเภท

กลุ่มสัมพันธ์ ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทกลุ่มสัมพันธ์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความเห็นเฉพาะผู้ที่ขึ้นก็จะร่วมรายการเท่านั้น ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

3.2.1 ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการรวมกลุ่มของแต่ละวัน (จากตาราง 116

ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลจากการทดสอบความแตกต่างของความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมดและจำแนกตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยใช้วิธีการทางสถิติ χ^2 ปรากฏว่า ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด ระดับกลาง และระดับต่ำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ถ้าพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ควรจะรวมกลุ่มกันในช่วงเช้า (8.00 - 10.00 น.) มีจำนวนมากที่สุด รองลงไปได้แก่ในช่วงกลางวัน (10.00 - 13.00 น.) และน้อยที่สุด คือช่วงกลางคืน (ตั้งแต่ 18.00 น.ขึ้นไป) เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง

มีความเห็นว่า ควรรวมกลุ่มในช่วงเช้ามากที่สุด รองลง ได้แก่ ช่วงเย็น (16.00 – 18.00 น.) และน้อยที่สุด คือ ในช่วงกลางคืน ระดับกลาง ผู้ที่มีความเห็นว่าควรรวมกลุ่มกันในช่วงกลางวันมีจำนวนมากที่สุด รองลง คือ ในช่วงเช้า และน้อยที่สุดคือ ในช่วงเย็น ส่วนระดับต่ำ ผู้ที่มีความเห็นว่าควรจัดในช่วงเช้า มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ในช่วงกลางวันและช่วงเย็น และมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงกลางคืน

3.2.2 จำนวนครั้งที่ควรรวมกลุ่มในรอบ 1 เดือน (ดูตาราง 117 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการทดสอบความแตกต่างในความเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งที่ควรรวมกลุ่มกันในรอบ 1 เดือน โดยใช้วิธีการทางสถิติ χ^2 ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวม และของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สมาชิกจำนวนมากที่สุดทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของแต่ละระดับมีความเห็นว่าในรอบ 1 เดือน ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มกัน 1 – 2 ครั้ง

จากผลการวิเคราะห์ทั้งที่ได้นำเสนอไปแล้ว สรุปได้ว่า ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการรวมกลุ่มสมาชิกในแบบกลุ่มสัมพันธ์ควรเป็นช่วงเช้า สำหรับสหกรณ์การเกษตรโดยทั่ว ๆ ไป โดยไม่พิจารณาระดับ แต่เมื่อพิจารณาในระดับ สหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับกลางควรเป็นช่วงกลางวัน ส่วนระดับสูงและต่ำควรเป็นช่วงเช้า สำหรับจำนวนครั้งที่ควรจัดแต่ละเดือนนั้น ทั้งการพิจารณาส่วนรวม ๆ และจำแนกตามระดับต่างก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน คือ ผู้ที่เห็นว่าควรจัดรวมกลุ่มกันเดือนละ 1 – 2 ครั้งมีจำนวนมากที่สุด จึงควรจัดให้มีการรวมกลุ่มสัมพันธ์ไม่เกินเดือนละ 2 ครั้ง

3.3 จำนวนครั้งของการจัดประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการทำการทำมาหากินในรอบปี ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (ดูรายละเอียดในตาราง 118 ภาคผนวก จ) ปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทุกระดับและของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดต่างก็มีความเห็นว่าควรจัดปีละ 1 – 2 ครั้ง กับมากกว่า 2 ครั้ง โดยใช้วิธีการทางสถิติ χ^2 (ดูตาราง 119 ภาคผนวก จ ประกอบ) ปรากฏว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด ระดับสูง และระดับกลาง ส่วนระดับต่ำมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แสดงว่าสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และกลุ่มตัวอย่างในระดับสูงและกลาง มีความเห็นว่าควรจัดประชุมปีละ 1 – 2 ครั้ง มีจำนวนพอ ๆ กับมากกว่า 2 ครั้ง สำหรับสมาชิกในระดับต่ำ มีความเห็นว่าควรจัด 1 – 2 ครั้ง มีจำนวนน้อยกว่าผู้ที่เห็นว่าควรจัดมากกว่า 2 ครั้ง ดังนั้น จึงทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของกลุ่มนี้ต่อไป ระหว่างจำนวนสมาชิกที่มีความเห็นว่าควรจัดประชุมปีละตั้งแต่ 4 ครั้งลงมากับมากกว่า 4 ครั้ง ปรากฏว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ดูตาราง 120 ภาคผนวก จ ประกอบ) แสดงว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรระดับต่ำ มีจำนวนน้อย ที่เห็นว่าควรจัดเกินกว่าปีละ 4 ครั้ง จึงสรุปว่า ควรจัดปีละ 3 – 4 ครั้ง

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว สรุปได้ว่า ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาหารือในเรื่องการทำมาหากินโดยเฉพาะปีละ 1 – 2 ครั้ง สำหรับสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง และกลาง และเมื่อไม่จำแนกระดับ สำหรับสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานระดับต่ำ ควรจะจัดปีละ 3 – 4 ครั้ง

3.4 จำนวนวันและช่วง เวลาในการฝึกอบรมประเภทที่ต้องเข้ารับการอบรมเต็มวัน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ จำนวนวันที่เหมาะสม เวลาเริ่มการอบรม และเวลาเลิกการอบรม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.4.1 จำนวนวันในการจัดรายการการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน (ดูตาราง 121 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่มีความเห็นว่าควรจัดไม่เกิน 2 วัน มีจำนวนมากที่สุด ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร รองลงมา คือ จัดไม่เกิน 4 วัน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่เห็นว่าควรจัดไม่เกิน 2 วัน กับควรจัดเกินกว่า 2 วัน โดยใช้วิธีการทางสถิติ χ^2 (ดูตาราง 122 ภาคผนวก จ ประกอบ) พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและในแต่ละระดับ แสดงว่า จำนวนผู้ที่มีความเห็นว่า ควรจัดไม่เกิน 2 วัน กับเกินกว่า 2 วัน มีจำนวนพอ ๆ กัน ดังนั้นในการจัดรายการฝึกอบรมประเภทเต็มวันแต่ละครั้งจึงไม่ควรจัดเกิน 2 วัน เพราะถ้าใช้เวลามากกว่า 2 วัน จะทำให้ผู้เข้าร่วมรายการน้อยลงไปตามลำดับ

3.4.2 เวลาเริ่มการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน การวิเคราะห์ข้อมูลในข้อนี้ ผู้วิจัยมีข้อตกลง เบื้องต้นว่า ถ้าเริ่มในเวลาที่ยาวขึ้นเพียงใด สมาชิกก็จะสามารถเข้าร่วมรายการได้มากขึ้นตามลำดับ แต่ในขณะเดียวกันโอกาสที่จะจัดกิจกรรมก็มีเวลาน้อยลงไป จึงจำเป็นต้องพิจารณาเริ่มในช่วง เวลาที่จำนวนสมาชิกที่เข้ารับการฝึกอบรมได้มีจำนวนมากกว่าไม่ได้ แต่ต้องเริ่มเร็วที่สุด รายละเอียดเกี่ยวกับความเห็น ว่า ควรจะเริ่มในเวลาใดบ้างนั้น ดูจากตาราง 123 ภาคผนวก จ สำหรับการวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นว่าควรเลือกเริ่มการอบรมในเวลาใดนั้น ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเห็นของกลุ่มตัวอย่างระหว่างผู้ที่เห็นว่าควรเริ่มการอบรมก่อน 9.00 น.ขึ้นไป

(ดูตาราง 124 ภาคผนวก ข) โดยใช้วิธีการทางสถิติ χ^2 ปรากฏว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และในกลุ่มตัวอย่างในระดับสูงและกลาง ส่วนระดับต่ำไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่าการควรเริ่มตั้งแต่ 9.00 น. ขึ้นไปของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูงและต่ำมีจำนวนมากกว่ามีความเห็นว่าการควรเริ่มก่อนเวลา 9.00 น. แต่กลุ่มตัวอย่างในระดับต่ำมีจำนวนพอ ๆ กัน ดังนั้น เฉพาะกลุ่มตัวอย่างในระดับต่ำควรจะเริ่มได้ก่อนเวลา 9.00 น. ส่วนในระดับสูงและกลาง ใ้ดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป (ดูตาราง 125 ภาคผนวก จ ประกอบ) ว่า ความแตกต่างระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่เห็นว่าการควรเริ่มก่อน 10.00 น. กับเริ่มตั้งแต่ 10.00 น. ขึ้นไปมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ปรากฏว่า เมื่อทดสอบแล้วมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างรวมและของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูงและกลาง ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการฝึกอบรมสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงาน ระดับสูงและกลางและไม่จำแนกระดับ ควรเริ่มการฝึกอบรมในช่วง เวลา 9.00 – 10.00 น.

3.4.3 เวลาเลิกการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน การวิเคราะห์ข้อมูลในข้อนี้ ผู้วิจัยมีข้อตกลง เบื้องต้นว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่เข้ารับการอบรมต้องการจะเลิกเร็วที่สุด แต่ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากการฝึกอบรมจะน้อยลงตามลำดับ เพราะมีเวลาน้อย จึงจำเป็นต้องพิจารณาเลิกในช่วง เวลาที่สมาชิกส่วนมากสามารถจะอยู่รับการฝึกอบรมได้ สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับ

ความเห็นของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างในเรื่องเวลาเลิกการอบรมจากตาราง 126 ภาคผนวก จ การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบจำนวนร้อยละของผู้ที่มีความเห็นว่า ควรเลิกไม่เกิน 15.00 น. กับผู้ที่เห็นว่าควรเลิกหลังเวลา 15.00 น. (ดูตาราง 127 ภาคผนวก จ ประกอบ) โดยใช้วิธีการทางสถิติ χ^2 ปรากฏว่า ไม่พบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งของ กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทเข้ารับการฝึกอบรมเต็มวันควรจะเลิกไม่เกิน เวลา 15.00 น. เพราะเป็นช่วงเวลาที่สมาชิกอยู่กับการอบรมได้อย่างน้อยครึ่งหนึ่ง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนวันและช่วงเวลาในการฝึกอบรมประเภท เต็มวันนั้น สรุปได้ว่า ไม่ว่าสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานระดับใด การจัดรายการ ฝึกอบรมประเภทเต็มวันแต่ละครั้ง ไม่ควรเกิน 2 วัน โดยแต่ละวันควรจะเริ่มระหว่างเวลา 9.00 – 10.00 น. สำหรับสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานระดับสูง และกลาง และของสหกรณ์การเกษตรในลักษณะรวม ๆ ไม่จำแนกระดับ ส่วนสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จ ในการดำเนินงานระดับต่ำ ควรเริ่มระหว่างเวลา 8.00 – 9.00 น. สำหรับเวลาเลิกควรจะเลิก ไม่เกินเวลา 15.00 น. โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงระดับของสหกรณ์การเกษตรแต่อย่างใด

3.5 เดือนที่ควรจัดให้มีการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน 3 วันติดต่อกัน (ดูตาราง 128 ภาคผนวก จ ประกอบ) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดมี ความเห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนเมษายน มีจำนวนสูงสุด คือ ร้อยละ 35.34 และรองลงมา คือ ช่วงเดือนมีนาคม มีจำนวนร้อยละ 23.32 เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ของสหกรณ์การเกษตร สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของระดับสูง กลาง และต่ำ ต่างก็มีความเห็นว่าควรจัด การอบรมในช่วงเดือนเมษายนมีจำนวนสูงสุด คือ จำนวนร้อยละ 24.00 40.00 และ 42.70 ตามลำดับ รองลงมาสำหรับระดับสูง คือ เดือนกุมภาพันธ์มีจำนวนร้อยละ 22.00 ส่วนระดับกลางและระดับต่ำ มีความเห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม เป็นอันดับรองลงมา คือ มีจำนวนร้อยละ 27.66 และ 23.60 ตามลำดับ ถ้าหากถือว่าเดือนมีนาคมกับเมษายนมีความใกล้เคียงกันจึงอาจรวมเป็นช่วงเดียวกันได้ (ดูตาราง 129 ภาคผนวก จ ประกอบ) ดังนั้น เมื่อรวมจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าควรจัด

ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายนและเดือนใดก็ได้เข้าด้วยกันแล้วทำการเปรียบเทียบกับจำนวนสมาชิกที่มีความเห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนอื่น ๆ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ของกลุ่มตัวอย่างในระดับสูง กลาง และต่ำ จะมีจำนวนร้อยละ 49.00 86.18 และ 77.54 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอย่างรวม ๆ โดยไม่จำแนกระดับก็จะมีสมาชิกที่เห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน จำนวนร้อยละ 70.32 ผลจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการทางสถิติ χ^2 พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างจำนวนร้อยละของผู้ที่เห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน กับเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างของระดับกลางและระดับต่ำ ส่วนในระดับสูงไม่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในระดับสูง ผู้ที่เห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน มีจำนวนเท่ากับจำนวนของผู้ที่มีความเห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนอื่น ๆ รวมกัน ส่วนในระดับกลาง และระดับต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด สมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมที่สมาชิกจะต้องไปร่วมรายการเต็มวัน 3 วันติดต่อกันนั้น ควรจะจัดในช่วง เดือนมีนาคม - เมษายน

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

กระบวนการสหกรณ์การเกษตร เป็นวิธีการซึ่งยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและซึ่งกันและกัน ตามวิถีทางแบบประชาธิปไตย ซึ่งหลายประเทศได้ใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกรได้ผลดีมาแล้ว สำหรับประเทศไทย กระบวนการสหกรณ์การเกษตรในปัจจุบันยังไม่เจริญ ก้าวหน้าเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมาชิกยังมีความรู้ไม่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขให้มีความรู้ดียิ่งขึ้น ในการนี้ วิธีการหนึ่งที่สามารถจะทำได้ก็คือ ใช้กระบวนการทางการศึกษาอบรม การดำเนินการให้การศึกษอบรม ที่ได้ผลดีนั้น จำเป็นจะต้องทราบว่า มีองค์ประกอบเชิงมนุษย์ด้านใดบ้างที่จะต้องพัฒนา วิธีการใดที่ เหมาะสมสำหรับการพัฒนาแต่ละลักษณะเหล่านั้น และแนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมที่สามารถ ปฏิบัติได้มีอย่างไรบ้าง เมื่อนำทั้ง 3 ส่วนมาประกอบกันอาจเรียกว่า เป็นการกำหนดยุทธวิธีในการฝึกอบรม สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

1. ปัญหาเชิงวิจัย การวิจัยนี้มุ่งค้นหาคำตอบของปัญหาเชิงวิจัย 3 ประการ คือ

- 1.1 องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน ของสหกรณ์การเกษตรอย่างไร
- 1.2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์ (ในปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ ทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรอย่างไร
- 1.3 แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้นั้นกระทำอย่างไร

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกกับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
- 2.2 เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์กับองค์ประกอบทางกฎหมาย ภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
- 2.3 เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในแนวทางการดำเนินการจัดการฝึกอบรมบางประการ ที่คาดว่าจะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้

3. วิธีดำเนินการวิจัย

- 3.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี มีจำนวน 300 คน โดยเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ ประเภทย่อยละ 100 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการการสุ่มตามทฤษฎีการเลือกตัวอย่างหลายชั้น
- 3.2 การรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มตัวอย่างทีละคน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือ แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์ และตอนที่ 3 แนวทางในการดำเนินการจัดการฝึกอบรม มีทั้งคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด รวม 119 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้ คือ นำคำตอบของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาตรวจให้คะแนน ถ่ายทอดข้อมูลลงในบัตรเครื่องคอมพิวเตอร์ และให้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1 ได้แก่ ไค-สแควร์ และการวิเคราะห์หาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปร เข้าสมการทีละตัว

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 2 ได้แก่ สหสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปร 2 ชุด (canonical correlation) และการวิเคราะห์หาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปร เข้าสมการทีละตัว

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 3 ได้แก่ ไค - สแควร์

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามปัญหาเชิงวิจัย คือ ผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1 ผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 2 และผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 3 ดังจะได้เสนอผลการวิจัยของแต่ละตอน โดยสรุปดังนี้

1. ผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1

1.1 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบว่า มื้อองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยใช้วิธีการทางสถิติ ไค - สแควร์ ปรากฏว่า องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 14 ประการ คือ ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม ความขยัน ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ความสำนึกในเวลารับผิดชอบ ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ลักษณะเอกัตบุคคล ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร ส่วนลักษณะที่พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร คือ ความมีเหตุผล สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย และความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตร การรู้จักประหยัค ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม ความกล้าเสี่ยง และค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโส

1.2 ผลการวิเคราะห์หาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปร เข้าสมการทีละตัว ปรากฏว่า องค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 14 ประการ มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.61948 และมีตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์ จำนวน 5 ตัว เมื่อลดออกจากสมการถดถอยพหุคูณแล้วทำให้กระทบกระเทือนต่อความเที่ยงตรงในการทำนายระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร คือ ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร

ดังนั้น เพื่อความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร จึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งที่จะต้องพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกในด้านต่อไปนี้ให้มีคุณภาพสูงขึ้น คือ ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม ความขยัน ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ความสำนึกในเวลา ความรับผิดชอบ ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ลักษณะเอกัตบุคคผล ความสรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ความรู้ ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร และทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์การเกษตร และลดลักษณะความบกพร่องในระบบเครือญาติและพวกพ้องให้น้อยลง โดยปลูกฝังให้มีความนิยมในระบบคุณธรรมเพิ่มสูงขึ้น ในการนี้มีคุณลักษณะ 5 ประการที่จำเป็นจะต้องพิจารณาปลูกฝังให้แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรโดยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม และทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์การเกษตร

2. ผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 2 สรุปได้ดังนี้ คือ

2.1 องค์ประกอบเชิงมนุษย์จำนวน 14 ประการจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 1 มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางค่านิยมหลัง ประสพการณ์ และการศึกษาอบรมของ

สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปร (canonical correlation) โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R_c) ค่าสูงสุดเท่ากับ 0.64454 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

2.2 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์แต่ละลักษณะกับองค์ประกอบทางค่านิยมทางจิต ประสิทธิภาพ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร สรุปได้ดังนี้

2.2.1 ความขยันมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

2.2.2 ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความสำนึกในเวลา ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร แต่ละลักษณะมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาในโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

2.2.3 ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ (-) กับระดับการศึกษาในโรงเรียน และความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

2.2.4 ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต แต่ละลักษณะมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาในโรงเรียน ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และประสิทธิภาพ

2.2.5 ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต และการยอมรับนวัตกรรม แต่ละลักษณะมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ (-) กับอายุของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

2.2.6 ลักษณะเอกัตบุคลมีความสัมพันธ์กับความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม ระดับการศึกษาในโรงเรียน และอายุ

2.2.7 ความรับผิดชอบ ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร ทุกลักษณะไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางค่านิยมทางจิต ประสิทธิภาพ และการศึกษาอบรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

๓๔, ๓๕

3. ผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 3 ผลการวิจัยเพื่อตอบปัญหาเชิงวิจัยข้อ 3 สรุปได้ดังนี้ คือ

- 3.1 เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีความสนใจและต้องการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ
 - 3.1.1 ความรู้เบื้องต้นทางการเกษตร ได้แก่ การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช การคัดเลือกพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ การปลูกและขยายพันธุ์พืช และการเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์
 - 3.1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไป ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ และความรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตร
 - 3.1.3 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งของและเครื่องใช้จากเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น
 - 3.1.4 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างและซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
 - 3.1.5 ความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลผลิตทางการเกษตร
 - 3.1.6 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาของเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
 - 3.1.7 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ ในการปลูกพืช และการใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่
 - 3.1.8 ความรู้และทักษะในการตัดสินใจดำเนินกิจการทางการเกษตรให้มีกำไรสูงสุด
 - 3.1.9 ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว
 - 3.1.10 ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย
 - 3.1.11 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเลือกผู้นำและตัวแทนที่ดี

- 3.1.12 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม
- 3.1.13 ความรู้และทักษะในการปรึกษาหารือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
- 3.1.14 ความรู้ในการประกอบอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่าง เพื่อหารายได้

เพิ่มเติม

3.2 วิธีสอนและกิจกรรมในการฝึกอบรม สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ และของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมก มีความเห็นว่าวิธีสอนและกิจกรรมต่าง ๆ สามารถปฏิบัติได้ และยินดีร่วมรายการมีดังนี้คือ

3.2.1 การช่วยเหลือสหกรณ์ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่สมาชิก

3.2.2 การไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน โดยสมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรเก็บค่ารถไม่เกินคนละ 50 บาท

3.2.3 การออกหนังสือวารสารรายเดือน มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้ทางการเกษตรและการสหกรณ์ ขาวความก้าวหน้าของเพื่อนสมาชิก โดยเสียค่าบำรุงปีละไม่เกิน 20 บาท

3.2.4 การจัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ในด้านการสร้างและซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร การประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น และการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย โดยพิมพ์ด้วยกระดาษอย่างดี มีภาพสีประกอบ ตัวโต ๆ อ่านเข้าใจง่าย และขายไม่เกินเล่มละ 20 บาท

3.2.5 การให้ความร่วมมือเป็นวิทยากรสอนในสิ่งที่ตนมีความรู้ความสามารถอย่างดีให้แก่เพื่อนสมาชิกอื่น

3.2.6 การมอบหมายให้สมาชิกแต่ละกลุ่มจัดทำกิจกรรมการฝึกอบรมเอง โดยได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า สหกรณ์ช่วยเหลือออกค่าใช้จ่ายเพียงครั้งหนึ่ง และอีกครึ่งหนึ่งสมาชิกในกลุ่มเฉลี่ยกันออก

3.2.7 การไปชมงานแสดงทางการเกษตร

3.2.8 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทใช้หน่วยเคลื่อนที่หมุนเวียน มาบรรยายให้ความรู้ที่กลุ่มสมาชิกแล้วแจกคู่มือให้ศึกษาเพิ่มเติมเอง เป็นอาณ ๗

3.2.9 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป

3.2.10 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทกลุ่มสัมพันธ์

3.2.11 การจัดกิจกรรมการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาหารือในเรื่อง การทามาหากิน ซึ่งเป็นวิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3.2.12 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทที่สมาชิกต้องเข้ารับการอบรมเต็มวัน

กิจกรรมที่สมาชิกกลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าร่วมรายการได้เพียงจำนวนหนึ่งของ สหกรณ์การเกษตรทุกระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน คือ การพาไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน

3.3 ช่วงเวลาและระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมบางประเภท ช่วงเวลา และระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ มีดังนี้

3.3.1 การจัดกิจกรรมประเภทที่สมาชิกจะต้องเข้ารับการอบรมเต็มวันจำนวน 3 วันติดต่อกัน และการจัดพาไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน และไม่ค้างคืน ควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน สมาชิกส่วนใหญ่จึงจะสามารถเข้าร่วมรายการได้โดยสะดวก

3.3.2 การจัดไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน ควรไปค้างไม่เกิน 2 คืน

3.3.3 การจัดกิจกรรมประเภทกลุ่มสัมพันธ์ สมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในรอบเดือนหนึ่งควรรวมกลุ่มกันไม่เกิน 2 ครั้ง และควรเป็นเวลาในช่วงเช้า คือ ระหว่าง 8.00 - 10.00 น. จะสะดวกที่สุด

3.3.4 การจัดประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาหารือปัญหาเกี่ยวกับการทามาหากิน สมาชิกกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์ในระดับสูงจำนวนมากมีความเห็นว่า ควรจัดปีละ 1 - 2 ครั้ง แต่ระดับต่ำ มีความเห็นว่าควรจัดปีละ 3 - 4 ครั้ง

3.3.5 การจัดกิจกรรมประเภทที่สมาชิกจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมเต็มวันและ ติดต่อกัน แต่ละครั้งไม่ควรเกิน 2 วัน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของสหกรณ์การเกษตร ระดับต่ำ

มีความเห็นว่า ควรเริ่มรายการฝึกอบรมในแต่ละวันในช่วงเวลา 8.00 – 9.00 น. แต่สมาชิก
กลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์การเกษตรในระดับสูง และกลาง และกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีความเห็นว่า
ควรเริ่มรายการฝึกอบรมในช่วงเวลา 9.00 – 10.00 น. ส่วนเวลาเลิกการฝึกอบรมนั้นสมาชิก
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของสหกรณ์การเกษตรทุกระดับมีความเห็นตรงกันว่าควรจะไม่เกินเวลา
15.00 น.

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น
การอภิปรายผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 การอภิปรายผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2
และการอภิปรายผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 ทั้งจะได้เสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้น การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นในที่นี้
นำเสนอเฉพาะตอนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรเท่านั้น ส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบเชิงมนุษย์ และแนวทางในการดำเนินการจัดการ !
ฝึกอบรมนั้น นำไปอภิปรายรวมในหัวข้อการอภิปรายผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 และ 3
ตามลำดับ เพื่อความต่อเนื่องและไม่ซ้ำซ้อนกัน สำหรับในตอนนี้มีสิ่งที่นำมาขึ้นมากอภิปรายดังนี้

1.1 ภูมิหลัง ตัวแปรภูมิหลังในการวิจัยนี้มี 2 ตัวคือ เพศ และอายุของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตร สำหรับเพศนั้น ผลการวิจัยปรากฏว่า สมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์การเกษตรทุกระดับเป็นชาย
ทั้งนี้เพราะผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมด ได้แก่ ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัว
ทางบ้านอายุ ผลปรากฏว่า สมาชิกมีอายุตั้งแต่ 21 – 82 ปี และผู้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 40 – 50 ปี
มีจำนวนมากที่สุด การที่เป็นเช่นนี้ ก็เนื่องมาจากข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นสมาชิก ได้ระบุ
ไว้ว่า ต้องเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ และมีที่ดินทำมาหากินแล้วมีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ที่ทำผูกพันกับ
สหกรณ์ได้ แสดงว่า จะต้องเป็นบุคคลที่มีหลักฐานและฐานะมั่นคงพอสมควร

1.2 ประสบการณ์ ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า สมาชิกที่มีประสบการณ์ทางด้านสหกรณ์ต่ำกว่า 4 ปีลงมา กับตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีจำนวนพอ ๆ กัน โดยสมาชิกที่มีประสบการณ์ในช่วง 3 - 5 ปี มีจำนวนมากที่สุด จึงเป็นการบ่งชี้ว่า ในช่วง 3 - 5 ปีที่ผ่านมา มีผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด และได้มีการรับเป็นสมาชิกมากที่สุดเช่นกัน

1.3 การศึกษารอบรอบ เนื่องจากตัวแปรนี้จำแนกออกเป็นตัวแปรย่อย 3 ตัว จึงนำผลการวิจัยขึ้นมาอภิปรายทีละตัวดังนี้

1.3.1 ระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเกือบทั้งหมดได้รับการศึกษาในโรงเรียนไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และมีผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนถึงร้อยละ 13.00 ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีการศึกษาในระดับที่ต่ำ จึงเป็นการสนับสนุนความถูกต้องของผลการสำรวจของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ 2521 : 37 อ้างอิงมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520) นอกจากนี้ มีสิ่งที่น่าสังเกตคือ จำนวนสมาชิกที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีจำนวนน้อยกว่าของระดับกลางและระดับต่ำ

1.3.2 การฝึกอบรม ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา สมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมกับผู้ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนพอ ๆ กัน แต่ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ก็เคยเข้ารับการอบรมเพียงครั้งเดียวเท่านั้น จึงบ่งชี้ว่า การเพิ่มจำนวนการฝึกอบรมให้มากยิ่งขึ้นและทั่วถึงเป็นสิ่งที่จะต้องรีบกระทำโดยด่วน

1.3.3 ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยกับคะแนนเต็มของการวัดทางด้านนี้แล้ว พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในส่วนรวมยังมีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอยู่ในขั้นต่ำมาก แต่ก็มีการแสดงแนวโน้มให้เห็นว่า สมาชิกของสหกรณ์ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าของระดับกลางและระดับต่ำ ผลการวิจัยนี้จึงบ่งชี้ว่า สมาชิกขาดความสนใจที่จะคิดหาหนทางปรับปรุงกิจการของตนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไม่สนใจสิ่งแวดล้อมภายนอก เคยทำอย่างไรก็ทำอยู่อย่างนั้นโดยไม่คิดเปลี่ยนแปลงปรับปรุง นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมในปัจจุบันก็ยังอาจ

ไม่เชื่ออำนาจให้สมาชิกมีความสะดวกในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองมากนัก อย่างไรก็ตาม
การที่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในระดับสูงมีความสนใจศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองสูงกว่าระดับกลาง
และต่ำ น่าจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยพัฒนาลักษณะต่าง ๆ หลายประการของสมาชิกในระดับนี้
ให้สูงเกินเหนือกว่าระดับอื่น ๆ

2. การอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1

2.1 การอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ไก - สแควร์ เนื่องจาก
ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ได้จำแนกตามองค์ประกอบเชิงมนุษย์แต่ละลักษณะ ดังนั้น
การอธิบายผลก็จะเสนอในรูปแบบเดียวกัน คือ

2.1.1 ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การที่ผลการวิจัยนี้พบว่า ความปรารถนา
ในการเพิ่มผลผลิตของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรนั้น
สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัฟ (Lough. 1971 : 1151 - A) และมิลเลอร์ (Miller.
1964 : 176) ซึ่งได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 2 และเนื่องจากลักษณะความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต
มีความใกล้เคียงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 36 - 39) ด้วย นอกจากนี้ ลักษณะความปรารถนา
ในการเพิ่มผลผลิตส่งผลโดยตรงต่อฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก กล่าวคือ เมื่อสมาชิกมีฐานะทาง
เศรษฐกิจดี ก็จะช่วยให้สามารถขยายกิจการสหกรณ์การเกษตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพราะสมาชิกมีอำนาจ
ในการใช้บริการสูง ดังนั้น ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบลีย์ บุรีภักดี (Buripakdi.
1971 : 20 - 76) ที่พบว่า ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตของชาวนามีความสัมพันธ์กับดัชนีรายได้
สุทธิจากแรงงาน

2.1.2 ความมีเหตุผล การที่ผลการวิจัยนี้พบว่า ความมีเหตุผลของ
สมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรนั้น มิได้
บ่งชี้ว่า ความมีเหตุผลนี้ไม่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสมาชิก หากแต่เป็นการชี้ให้เห็นเพียงว่า ลักษณะนี้ยังไม่
แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่ชัดเจนกับระดับความสำเร็จก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตรในปัจจุบัน

ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า ถ้าหากสามารถปลูกฝังลักษณะความมีเหตุผลในระดับสูงให้แก่สมาชิกของสหกรณ์ การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มาตรฐานความเจริญก้าวหน้าอาจจะสูงกว่าในปัจจุบันก็ได้ ทั้งนี้เพราะเมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบคะแนนเต็มแล้ว ยังอยู่ในระดับต่ำมาก แสดงว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรยังใช้เหตุผลทางเศรษฐกิจต่ำ มีความเชื่อโชคลางสูง ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวอ้างไว้ในบทที่ 2

2.1.3 การยอมรับนวัตกรรม การที่ผลการวิจัยนี้พบว่า การยอมรับนวัตกรรมของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร แสดงว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แซลวี่ (Salvi. 1972 : 5526 - A) ที่พบว่า ชาวนาที่มีรายได้ต่ำ มีการยอมรับนวัตกรรมต่ำ โดยมีข้อแม้ว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับกลางและต่ำมีรายได้ต่ำกว่าระดับสูง แต่เนื่องจากการวิจัยนี้มีได้ทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับรายได้ของสมาชิกในแต่ละระดับ จึงไม่อาจสรุปเช่นนั้นได้ เพียงแต่เป็นการชี้ให้เห็นเท่านั้น การที่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในระดับกลางและต่ำ มีการยอมรับนวัตกรรมต่ำกว่าระดับสูงนั้น อาจมีปัจจัยต่าง ๆ หลายประการที่เกี่ยวข้อง เป็นคนว่า อาจเนื่องมาจากสาเหตุสิ่งจูงใจ เช่น เงินเดือน ขาดแหล่งน้ำ ถึงผลการวิจัยของ สมชัย รักวิจิตร (สมชัย รักวิจิตร 2514 : 29) ก็ได้ แก่นผลอันนี้ว่าควรปฏิบัติตามความเห็นของโมเชอร์ (Mosher. 1966 : 24 - 30) ที่ว่า ควรจะปลูกฝังลักษณะการยอมรับนวัตกรรมให้แก่เกษตรกร

2.1.4 ความขยัน ถ้าความขยันช่วยให้มีรายได้เพิ่มสูงขึ้น ก็มีอำนาจในการให้บริการสหกรณ์สูงขึ้นด้วย แล้วส่งผลต่อเนื่องให้สหกรณ์สามารถขยายกิจการได้กว้างขวางยิ่งขึ้นเป็นจริง ก็แสดงว่า ความขยันเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยให้สหกรณ์การเกษตรมีความเจริญก้าวหน้า ดังนั้น การที่การวิจัยนี้พบว่า ความขยันของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ย่อมสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบลีว บุรีภักดิ์ (Buripakdi. 1971 : 56-76) ที่พบว่า ความขยันของชาวนามีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิจากแรงงาน นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้

ยังเป็นการยืนยันผลการวิจัยของ พูลเพิ่ม ราชนิชยากร และคณะ (พูลเพิ่ม ราชนิชยากร และคณะ 2516 : (8)) ที่พบว่า การขาดความกระตือรือร้นในการทำงานของสมาชิกเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเป็นจริงอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่บุคคลใดจะชยันหรือไม่เพียงใดนั้น องค์ประกอบภายนอกน่าจะมีส่วนอยู่มาก เพราะถ้าสภาพแวดล้อมไม่อำนวยให้กระทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดรายได้ บุคคลนั้นก็ย่อมจะไม่ชยัน เพราะการชยันไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด เช่น การขาดน้ำ เกษตรกรก็มองไม่เห็นช่องทางที่จะทำมาหากิน จึงต้องปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปจนกว่าจะถึงฤดูฝน

2.1.5 ความสามารถขั้นพื้นฐาน ความสามารถขั้นพื้นฐานประกอบไปด้วยตัวแปรย่อย 5 ตัว จึงหยิบยกขึ้นมาอภิปรายที่ละตัวดังนี้

2.1.5.1 ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน การที่ผลการวิจัยนี้พบว่า ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรนั้น มิได้แสดงว่า เมื่อสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีความสามารถในด้านนี้สูงแล้ว จะส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร แต่ความสามารถนี้จะ เป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาลักษณะอื่น ๆ ที่มี ความสัมพันธ์โดยตรงต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร เช่น ช่วยให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจในวิธีการใช้เทคโนโลยีในการผลิตทางการเกษตรได้ง่ายขึ้น เป็นต้น

2.1.5.2 ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ความสามารถด้านนี้มีลักษณะ เช่น เกี่ยวกันกับความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน โดยเป็นความสามารถที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาลักษณะอื่น ๆ เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ อย่างไรก็ตาม การที่สมาชิกมีความสามารถในด้านนี้สูง ย่อมช่วยให้การสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกเป็นไปได้โดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์สะดวกเร็วขึ้น

2.1.5.3 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ลักษณะนี้ช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจโดยตรง ยิ่งในปัจจุบันเกษตรกรจะต้องมีความสามารถในด้านนี้สูงจึงจะประกอบกิจกรรมการเกษตรแผนใหม่ให้มีผลผลิตสูงได้ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าลักษณะนี้น่าจะมีส่วนช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตรในลักษณะทางอ้อม เช่น เกี่ยวกับความชยัน

2.1.5.4 สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย ผลการวิจัยนี้

พบว่า สุขภาพและความแข็งแรงทางกายของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีสุขภาพและความแข็งแรงในระดับเดียวกัน คือ ปานกลาง ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากเกณฑ์การรับสมาชิก โดยการที่จะรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก สหกรณ์การเกษตรนั้นได้มีการ พึ่ง เล็งถึงความสามารถที่จะประกอบอาชีพของบุคคลนั้นประกอบ ด้วย ซึ่งเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาขึ้นภายหลังว่า สมาชิกมีอาจจ่าะหนี้สินที่ทำกับสหกรณ์ ได้ เพราะสุขภาพไม่ดีทำมาหากินไม่ได้

2.1.5.5 ความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตร

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว เกษตรกรไทยประกอบอาชีพเกษตรกรรมในลักษณะเพื่อการยังชีพและมีขนาดเล็ก จึงไม่มีการว่าจ้างแรงงานจำนวนมากและลงทุนสูง ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานของสมาชิกภายในครอบครัว ดังนั้น ความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตรของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรทุกระดับจึงไม่มีความแตกต่างกัน

2.1.6 การรู้จักประหยัค การที่ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า การรู้จัก ประหยัคของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีการรู้จักประหยัคในระดับเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกนี้ ได้มีการพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลในด้านนี้ด้วย โดยมีการกำหนดไว้ในคุณสมบัติของผู้ที่จะรับเป็นสมาชิกไว้อย่างชัดเจนว่า ต้องเป็นบุคคลที่รู้จัก ประหยัค

2.1.7 ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม การที่ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ ต่างก็มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมอยู่ในระดับเดียวกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่งนั้น น่าจะเป็นไปตามผลการวิจัยของโรเจอร์ส (Rogers. 1969 : 122) ที่พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมองไม่เห็นว่าเป็นคนสามารถจะ ประกอบอาชีพอื่นใดได้ก็กว่านี้ เพราะเป็นอาชีพที่เคยทำกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจึงไม่ยากเปลี่ยน ไปประกอบอาชีพอื่น

2.1.8 ความสำนึกในเวลา ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ความสำนึกในเวลา มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน การวิจัยที่ตั้งไว้ คุณลักษณะนี้นอกจากเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเกษตรแผนใหม่แล้ว ยังมีความจำเป็นต่อการกระทำกิจกรรมกับสหกรณ์โดยตรงอีกด้วย เพราะการดำเนินงานของสหกรณ์จะมีความคล่องตัว และเป็นไปตามแผนงาน สมาชิกจะต้องตรงต่อเวลาในการนัดหมายต่าง ๆ เช่น การประชุม การส่งคืนหนี้สิน เป็นต้น ดังนั้น การที่สมาชิกมีคุณลักษณะเช่นนี้สูง ก็ย่อมส่งผลให้สหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้า สูงกว่า

2.1.9 ความกล้าเสี่ยง ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ความกล้าเสี่ยงของสมาชิก ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สหกรณ์การเกษตร ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ สมาชิกมีความกล้าเสี่ยงไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้คง เนื่องมาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของสมาชิกสหกรณ์เป็นแบบการเกษตร เพื่อการยังชีพ ไม่จำเป็นต้องมีการลงทุนสูง จึงไม่จำเป็นต้องเสี่ยง เคยทำมาอย่างไรก็ทำไปอย่างนั้น

2.1.10 ความรับผิดชอบ ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ความรับผิดชอบของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร ที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีความรับผิดชอบสูงกว่าของระดับกลางและต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทยของ เมเคน (Madane. 1969 : 234) ประกิจฐ์ มัธนิมา (ประกิจฐ์ มัธนิมา 2520 : 11) และผลการวิจัยของ พูลเพิ่ม ราชนิษยากร และคณะ (พูลเพิ่ม ราชนิษยากร และคณะ 2516 : (8)) คุณลักษณะนี้จึงส่งผลโดยตรง ต่อความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตร

2.1.11 ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้อง ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร โดยสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีความผูกพันในระบบเครือญาติและพวกพ้องต่ำกว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในระดับกลาง และต่ำ

การที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากสมาชิกเลือกบุคคลต่าง ๆ เข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานของ สหกรณ์หรือเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ใ้ค่านึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น ๆ เป็นประการสำคัญ โดยเพ่งเล็งความเป็นญาติและพวกพ้องน้อย ทำให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ กิจการสหกรณ์ จึงเจริญก้าวหน้า

2.1.12 ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ความเชื่อใจใน บุคคลอื่นของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง มีความเชื่อใจในบุคคลอื่น สูงกว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในระดับกลางและต่ำ การที่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความ ความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีคุณลักษณะความเชื่อใจในบุคคลอื่นสูง ทำให้ไม่หวาดระแวง ในความเอารัดเอาเปรียบของบุคคลอื่น และตนเองก็ไม่คิดจะเอาเปรียบบุคคลอื่นด้วย สมาชิกจึงมี ความสามัคคีกัน สามารถร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกัน คณะกรรมการ ดำเนินงานและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ก็ไม่มี ความกังวลใจในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถปฏิบัติงานด้วยความคล่องตัว สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลให้สหกรณ์เกิดความเจริญก้าวหน้า

2.1.13 ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโส ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ค่านิยมใน อำนาจและระบบอาวุโสของสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตร กล่าวคือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ มีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับ คะแนนเต็ม ปรากฏว่า สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับ มีคะแนนเฉลี่ยสูงมากเกือบเท่าคะแนนเต็ม แสดงว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรยังมีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสสูง ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับ ผลการวิจัยต่าง ๆ เช่น ซิฟฟิน (Saffin. 1966 : 161) สนิท สมัครการ (Smuckarn. 1965 : 52) สุจิต บุญบงการ (สุจิต บุญบงการ 2514 : 11) เป็นต้น ความจริงแล้วคุณลักษณะนี้ ย่อมขัดแย้งกับหลักประชาธิปไตยที่สหกรณ์ได้ยึดมาเป็นหลักในการดำเนินงาน แต่เนื่องจากในชนบทนั้น

บุคคลที่มีลักษณะเด่นเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำนั้นมักมีจำกัด โอกาสที่จะเปรียบเทียบจึงมีน้อย ทำให้มีบุคคลบางคนถูกขาดการ เป็นผู้นำทั้งในด้านการกระทำและความคิด ลักษณะนี้จึงไม่ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์ระดับมาตฐานปัจจุบันอย่างเด่นชัด ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า ถ้าระดับมาตฐานของสหกรณ์การเกษตรมีความเจริญก้าวหน้าสูงกว่าในปัจจุบัน สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในระดับสูงอาจมีค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสต่ำกว่าระดับอื่น ๆ ก็ได้

2.1.14 ลักษณะเอกัตบุคคล การที่ผลการวิจัยนี้พบว่า ลักษณะเอกัตบุคคลมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ย่อมแสดงว่า การที่สหกรณ์การเกษตรที่มีความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูงมีความเจริญก้าวหน้าสูงนั้น เพราะสมาชิกมีความกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าหักท้วง มีลักษณะช่วยกันคิด ช่วยกันทำ มิได้ยอมตามบุคคลหนึ่งบุคคลใดอย่างปราศจากเหตุผล สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าสูง

2.1.15 ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่าความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นไปตามที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานไว้ เนื่องจากการสหกรณ์นั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มบุคคลมากระทำกิจกรรมร่วมกัน สมาชิกจึงจำเป็นต้องร่วมมือกันในทุก ๆ วิธีทางการดำเนินงานจึงมีประสิทธิภาพสูงได้ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งที่จะต้องปลูกฝัง เกี่ยวกับความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มในระดับสูงให้แก่สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

2.1.16 ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่าความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์การเกษตรของ ประสิทธิ์ มัณนิมา (ประสิทธิ์ มัณนิมา 2520 : 11) สุภชัย มนัสไพบุลย์ (สุภชัย มนัสไพบุลย์ 2517 : 467) และความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ อีกหลายท่าน ซึ่งได้เสนอไว้ในบทที่ 2 จึงเป็นการชี้ให้เห็นว่า ลักษณะนี้เป็นลักษณะสำคัญที่จำเป็นจะต้องปลูกฝังให้แก่สมาชิก

2.1.17 ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรมีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกชัย มนัสไพญญ์ (สุกชัย มนัสไพญญ์ 2517 : 467) จึงเป็นการชี้ให้เห็นว่า การที่สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรเป็นอย่างดี ย่อมยังไม่เป็นการเพียงพอ จำเป็นจะต้องปลูกฝังให้ทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์การเกษตรไปพร้อม ๆ กันด้วย

2.2 การอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ไค - แสควร์ ทำให้ทราบแต่เพียงว่า องค์ประกอบเชิงมนุษย์แต่ละลักษณะนั้น สักส่วนของสมาชิกในกลุ่มคะแนนสูงและคะแนนต่ำมีความแตกต่างกันระหว่างสหกรณ์การเกษตรที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับสูง กลาง และต่ำ หรือไม่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการหาสมการถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเข้าสมการทีละตัว เพื่อช่วยให้ทราบว่าตัวแปรหรือลักษณะใดบ้างที่มีความสำคัญมากหรือน้อย ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่ามีตัวแปรหรือลักษณะของความเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่คิด 5 ประการ ที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร ในจำนวนตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้ ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐานเป็นตัวแปรที่น่าสนใจ คือ ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์เชิงเดียวกับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างมาก โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กลับถูกเลือกเข้าสมการพหุคูณเป็นอันดับที่ 2 และเมื่อเข้าสมการแล้วมีสัมประสิทธิ์การถดถอย (B) เป็นลบ (-) อีกด้วย การที่เป็นเช่นนี้ย่อมแสดงว่า ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ คือ ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร อยู่ในระดับต่ำ แสดงว่า มิได้มีความสัมพันธ์โดยตรง หากแต่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เป็นตัวแปรอิสระด้วยกันสูง โดยตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์สูง ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน จึงเป็นตัวแปรประเภท "ตัวเสริม" ทั้งนี้เพราะการที่คุณลักษณะอื่น ๆ จะพัฒนาสูงขึ้นได้ก็จะต้องอาศัยคุณลักษณะนี้เป็นตัวช่วยเสริม

3. การอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 มีสิ่งที่น่าสนใจยกขึ้นมาพิจารณาเป็นพิเศ 2 ประการ คือ

3.1 การที่ผลการวิจัยปรากฏว่า ตัวแปรย่อยของการศึกษาอบรมที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรย่อยขององค์ประกอบเชิงมนุษย์จำนวนมากที่สุด คือ ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีความสัมพันธ์กับตัวแปรย่อยเกือบทุกตัว ยกเว้น ความรับผิดชอบ ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร รองลงมา ได้แก่ ระดับการศึกษาในโรงเรียน ส่วนการฝึกอบรมนั้น น่าจะเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของสมาชิกมากที่สุด แต่กลับไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรใด นอกเหนือจากลักษณะเอกัตบุคคลเพียงตัวแปรเดียวเท่านั้น สิ่งนี้เป็นการบ่งชี้ว่า การดำเนินการจัดการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในปัจจุบัน ยังมีบางสิ่งบางอย่างที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2 การที่ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ตัวแปรย่อยขององค์ประกอบเชิงมนุษย์จำนวน 4 ตัว คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรชุดองค์ประกอบทางด้านภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม ย่อมเป็นการบ่งชี้ว่า การปรับปรุงกระบวนการสอนการเรียนในโรงเรียนและการฝึกอบรมนอกระบบโรงเรียนควรเป็นสิ่งที่สมควรกระทำเพื่อช่วยพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านั้นของนักเรียนและของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรให้สูงขึ้น จะได้เป็นสมาชิกที่ดีของสหกรณ์การเกษตรต่อไป

4. การอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ประเด็นที่เด่นและน่าสนใจซึ่งสมควรที่จะหยิบยกขึ้นมาพิจารณาและอภิปราย มีดังต่อไปนี้ คือ

4.1 เนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่ทั้ง เป็นประเด็นขึ้นมาทดสอบนั้น ปรากฏว่า เนื้อหาสาระทุกเรื่อง สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวนร้อยละที่สูงมากมีความสนใจและต้องการที่จะเรียนรู้ การที่ผลปรากฏออกมาเช่นนี้ แสดงว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมองเห็นว่า สิ่งเหล่านั้น เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตประจำวัน แต่ในสภาพปัจจุบันนี้ สมาชิก ยังขาดแหล่งที่จะให้ความรู้ เหล่านั้น

4.2 วิธีสอนและกิจกรรม วิธีสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยยก เป็นประเด็นขึ้นมา ทดสอบปรากฏว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สามารถปฏิบัติได้และยินดีที่จะเข้าร่วม รายการทุกวิธีสอนและกิจกรรม การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ น่าจะเป็นการชี้ให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรมีความตระหนักอยู่แล้วในเรื่องของการช่วยเหลือตนเองและซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพราะวิธีสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็นเพื่อทดสอบนั้น ได้ยึดหลักการให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการ ดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมด้วย และสมาชิกต้องช่วยเหลือตนเองและซึ่งกันและกัน โดยหวังพึ่ง ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกเพียงส่วนน้อย ซึ่งเป็นไปตามหลักการของสหกรณ์ ดังนั้น สิ่งสำคัญจึงอยู่ที่ว่า บุคคลใดหรือหน่วยงานใดจะเป็นผู้ เริ่มโครงการและให้ความสนับสนุน เพราะลำพัง สมาชิกสหกรณ์การเกษตร เองมีความสามารถในขั้นนี้จำกัดอยู่มาก ยังมีอาจเริ่มโครงการได้ด้วยตนเอง

4.3 ช่วงเวลาและระยะเวลาของการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทต่าง ๆ แม้ว่า ผลการวิจัยนี้จะชี้ให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมประเภทใดควรจัดในช่วงเวลาและระยะเวลาใดก็จริง แต่เป็น¹ ในลักษณะรวม ๆ ซึ่งเพียงแต่ชี้ให้เห็นแนวโน้มเท่านั้น ถ้าหากมีการจัดกิจกรรมเหล่านั้นในสหกรณ์การเกษตร แห่งใด จำเป็นจะต้องมีการสำรวจให้แน่ชัดอีกครั้งหนึ่ง เพราะสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง มีสภาพและ ลักษณะการทำมาหากินแตกต่างกัน แม้แต่ในสหกรณ์เดียวกันแต่ต่างกลุ่มสมาชิกกัน ก็ยังมีความแตกต่างกัน อยู่ไม่น้อย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้เสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ข้อเสนอแนะยุทธวิธีในการฝึกอบรม และข้อเสนอแนะทั่วไป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะยุทธวิธีในการฝึกอบรม จากผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ช่วยชี้แนวทางให้สามารถกำหนดยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้ดังต่อไปนี้

1.1 หลักการ ในการจัดโครงการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรควรยึดหลักการสำคัญ ๆ ดังนี้ คือ

1.1.1 กิจกรรมการฝึกอบรมที่จัดขึ้นจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของการส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรช่วยเหลือตนเองและซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์

1.1.2 กิจกรรมการฝึกอบรมจะต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการด้วย

1.1.3 กิจกรรมการฝึกอบรมต้องเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก

1.1.4 การจัดทำโครงการและดำเนินการการฝึกอบรมจะต้องร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ การศึกษา การเกษตร และการพัฒนาชนบท เพื่อความมีประสิทธิภาพสูงในการดำเนินงานและไม่ซ้ำซ้อนกัน

1.2 เป้าหมายของการฝึกอบรม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของสหกรณ์การเกษตร จึงจำเป็นจะต้องพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1.2.1 ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร

1.2.2 ความสามารถทางเทคนิคขั้นพื้นฐาน

1.2.3 ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต

1.2.4 การยอมรับนวัตกรรม

1.2.5 ทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์การเกษตร

- 1.2.6 ลักษณะเอกัตบุคคล
- 1.2.7 ความเชื่อใจในบุคคลอื่น
- 1.2.8 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต
- 1.2.9 ความล้ากันในเวลา
- 1.2.10 ความขยัน
- 1.2.11 ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้
- 1.2.12 ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
- 1.2.13 ความผูกพันในระบบเครือข่าย โดยเฉพาะลักษณะนี้จะต้องหาทางให้
ลดน้อยลง ให้มีค่านิยมในระบบคุณธรรมสูงขึ้น
- 1.2.14 ความรับผิดชอบ

โดยให้ความสำคัญสูงสุดแก่เป้าหมายในข้อ 1.2.1 – 1.2.5

1.3 เนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่สามารถจะใช้เป็นตัวนำในการพัฒนาองค์ประกอบ
เชิงมนุษย์ให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น โดยเป็นที่ต้องการของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ ซึ่งจะต้อง
พิจารณาเลือกให้เหมาะสมกับเป้าหมายแต่ละข้อ คือ

- 1.3.1 ความรู้เบื้องต้นทางการเกษตร
- 1.3.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร
- 1.3.3 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์และซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้

ทางการเกษตร

1.3.4 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งของและเครื่องใช้ จากเศษวัสดุ
วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น

- 1.3.5 ความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การเกษตร
- 1.3.6 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาของเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

1.3.7 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ ในการปลูกพืช และการใช้เครื่องมือทางการเกษตรสมัยใหม่

1.3.8 ความรู้และทักษะในการตัดสินใจดำเนินกิจการทางการเกษตรให้กำไรสูงสุด

1.3.9 ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว

1.3.10 ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย

1.3.11 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเลือกผู้นำและตัวแทนที่ดี

1.3.12 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม

1.3.13 ความรู้และทักษะในการปรึกษาหารือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

1.3.14 ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่าง

1.4 การดำเนินการฝึกอบรม ในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนั้น ควรดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.4.1 วิธีสอนและกิจกรรม วิธีสอนและกิจกรรมในการฝึกอบรมควรเป็นสิ่งที่สมาชิกส่วนใหญ่ยอมรับว่าสามารถปฏิบัติได้และยินดีที่จะเข้าร่วมรายการ นอกจากนี้จะต้องพิจารณาเลือกพื้นที่ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและเป้าหมายของการฝึกอบรมด้วย ได้แก่

1.4.1.1 สมาชิกยินดีช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทเชิงวิทยากรบรรยายให้ความรู้

1.4.1.2 การพาสมาชิกไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนและไม่ค้างคืน

1.4.1.3 การออกวารสารรายเดือน ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเกษตร การสหกรณ์ และข่าวความก้าวหน้าของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน โดยสมาชิกยินดีเสียค่าบริการในอัตราพอสมควร (ในแบบสอบถาม ได้แก่ ไม่เกินปีละ 20.00 บาท)

1.4.1.4 การจัดพิมพ์คู่มือต่อไปนี้จำหน่ายแก่สมาชิก คือ คู่มือการสร้างและซ่อมแซมเครื่องมือทางการเกษตร การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้จากเศษวัสดุหรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น และการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย โดยพิมพ์ด้วยกระดาษอย่างดี ทั่วโต ๆ อ่านง่าย มีภาพสีประกอบ และจำหน่ายในราคาพอที่สมาชิกจะซื้อหาได้ (ในแบบสอบถาม ได้แก่ ขายในราคาเล่มละไม่เกิน 20.00 บาท)

1.4.1.5 การเชิญสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกันเอง เป็นวิทยากร

1.4.1.6 การดำเนินการจัดรายการฝึกอบรมโดยแต่ละกลุ่มสมาชิก

เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเอง

1.4.1.7 การจัดงานแสดงทางการเกษตร

1.4.1.8 การใช้หน่วยเคลื่อนที่

1.4.1.9 การจัดการเรียนแบบใช้แบบเรียนสำเร็จรูป

1.4.1.10 การจัดกิจกรรมประเภทกลุ่มสัมพันธ์

1.4.1.11 การจัดประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาหารือในเรื่องปัญหา

การทำมาหากิน

1.4.1.12 การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมประเภทที่ต้องเข้ารับการอบรม

เต็มวัน โดยจัดรายการแต่ละครั้งติดต่อกันไม่ควรเกิน 2 วัน

1.4.2 สถานที่ฝึกอบรม ควรเลือกสถานที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการฝึกอบรมแต่ละประเภท ซึ่งมี วัด โรงเรียน บ้านสมาชิก ที่ทำการสหกรณ์

1.4.3 วิทยากรและบุคลากร ควรมีดังนี้

1.4.3.1 คณะกรรมการดำเนินการฝึกอบรมของแต่ละสหกรณ์

1.4.3.2 วิทยากร ได้แก่ ครู ผู้เชี่ยวชาญในค่านต่าง ๆ เจ้าหน้าที่

ส่งเสริมสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร

1.4.3.3 คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย กำนัน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและบุคคลอื่น ๆ ที่แต่ละสหกรณ์พิจารณาเห็นควร

1.4.4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ควรฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเป็นกลุ่มสมาชิก ซึ่งแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 100 คน

1.4.5 ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมควรได้รับจาก

1.4.5.1 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

1.4.5.2 งบประมาณของสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง

1.4.5.3 สมาชิกช่วยกันออก

1.4.6 ช่วงเวลาและระยะเวลาในการฝึกอบรม เนื่องจากสหกรณ์แต่ละแห่ง มีสภาพแวดล้อมต่างกัน จึงควรสำรวจความเหมาะสมของช่วงเวลาและระยะเวลาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นแห่ง ๆ ไป อย่างไรก็ตาม กิจกรรมประเภทที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมเต็มวัน หรือพาไปทัศนศึกษา ควรจัดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน

1.4.7 หน่วยงานที่ควรมีบทบาทในการจัดทำโครงการฝึกอบรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีในการปฏิบัติงาน และช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมสูง หน่วยงานต่อไปนี้ควรจะได้ร่วมมือกันวางโครงการฝึกอบรม คือ หน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานทางการส่งเสริมการเกษตร หน่วยงานทางการส่งเสริมสหกรณ์ หน่วยงานเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะทั่วไป

2.1 ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาองค์ประกอบเชิงมนุษย์ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมี 2 ประการ คือ

2.1.1 ควรมีการจัดหลักสูตรและการสอนเกี่ยวกับการสหกรณ์การเกษตร ในโรงเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในชนบท และควรเป็นไปในลักษณะการจัดการศึกษาที่เล็งปัญหาการพัฒนาประเทศ โดยถือว่าปัญหาการพัฒนาสหกรณ์การเกษตร เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่ง ในการนี้จึงจำเป็นต้องจัดหลักสูตรและการสอนให้มุ่งเสริมสร้างองค์ประกอบเชิงมนุษย์เพื่อความเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ดี โดยเน้นกระบวนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริงและใช้สหกรณ์การเกษตรในท้องถิ่นเป็นแหล่งวิทยาการ และถ้าเป็นไปได้ ก็ควรจัดโรงเรียนให้ มีลักษณะเป็นสังคมสหกรณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ชีวิตแบบสหกรณ์อย่างแท้จริง การเรียนการสอนก็จะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.1.2 ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า การฝึกอบรมที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ยังมีสิ่งซึ่งควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งในด้านหลักสูตร วิธีการ และบุคลากร โดยอาศัยผลการวิจัยนี้เป็นเครื่องชี้แนวทาง

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงสร้างของสหกรณ์การเกษตร ปัจจุบันหน้าที่

การฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการสหกรณ์ ซึ่งประจำอยู่ ณ สหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง และเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางของกองฝึกอบรมกรมส่งเสริมสหกรณ์ แต่การปฏิบัติงานยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการสหกรณ์ที่ประจำอยู่ ณ สหกรณ์แต่ละแห่งจะต้องควบคุมและนิเทศการปฏิบัติงานทางด้านการธุรกิจของสหกรณ์อื่นเป็นหน้าที่หลักอีกอย่างหนึ่ง นอกเหนือไปจากการฝึกอบรมและเผยแพร่การสหกรณ์ ประกอบกับมีเจ้าหน้าที่จำนวนจำกัดมาก จึงทำให้ งานการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรทำได้น้อยมากและไม่ทั่วถึง แม้ว่าทางส่วนกลางจะจัดให้มีหน่วยฝึกอบรมเคลื่อนที่ออกไปช่วยเหลือก็เป็นเพียงครั้งคราวเท่านั้น การฝึกอบรมจึงมีผลสัมฤทธิ์ไม่สูงเท่าที่ควร ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทางราชการควรจะต้องจัดตั้งหน่วยงานการฝึกอบรมสมาชิกไปประจำอยู่ ณ สหกรณ์การเกษตร ทุกแห่ง โดยมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการฝึกอบรมที่อาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การเกษตร การพัฒนาชนบท มาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน ในลักษณะสหวิทยาการ และพยายามใช้วิทยาการในท้องถิ่นให้มากที่สุด เช่น ครู อนามัย พัฒนาการ ฯลฯ งานการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตรก็น่าจะมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในโอกาสต่อไป เนื่องจากการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยประเภทการสำรวจเชิงพรรณนา และไม่เคยมีการวิจัยในลักษณะนี้มาก่อน ผู้วิจัย จึงมีข้อเสนอแนะบางประการเพื่อการวิจัยในโอกาสต่อไป คือ

2.3.1 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นเพียงกลุ่มสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคตะวันตก การนำผลจากการวิจัยไปใช้ภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยอาจไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้น จึงควรทำการวิจัยในทำนองนี้ทุก ๆ ภาค

2.3.2 ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การวิจัยนี้เป็นเพียงการวิจัยประเภทการสำรวจเชิงพรรณนา ซึ่งไม่เคยมีการวิจัยในทำนองเกี่ยวกับการวิจัยนี้มาก่อน ดังนั้น จึงต้องหาการศึกษาตัวแปรจำนวนมาก การค้นหารายละเอียดทุกแง่ทุกมุมจึงไม่อาจเป็นไปได้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า น่าจะมีการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้อีก แต่มีความละเอียดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาเลือกศึกษาเพียงตัวแปรบางตัวที่เห็นว่าน่าสนใจ เป็นต้นว่า

ตัวแปรที่พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรจากการวิจัยนี้ อาจพบสิ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรก็ได้

2.3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยในแบบการทดลอง เพื่อจะรู้ว่า ตัวแปรที่พบว่า มีความสัมพันธ์กับระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในการวิจัยนี้ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอย่างแท้จริงหรือไม่อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรศึกษาตัวแปรที่ผู้วิจัยจัดไว้ว่าเป็นกลุ่มตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ซึ่งมีอยู่ 5 ตัว คือ ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต การยอมรับนวัตกรรม และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สมวิเชียร "วัฒนธรรมการเมืองไทยกับพัฒนาการทางการเมืองไทย" ใน ชุมนุมบทความทางวิชาการ : รัฐศาสตร์ (วรรณ ไวยากร) หน้า 33-70 ลมคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2514
- การพัฒนาชุมชน, กรม รายงานการวิจัย : การศึกษาสภาวะสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในเขตโครงการ PTP อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กรมการพัฒนาชุมชน 2510, 127 หน้า
- กীরติ บุญสมบัติ "รายงานการศึกษาและงานในสาธารณรัฐเกาหลี" สาส์นสันนิบาตสหกรณ์ 6 : 1-10 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2518
- เขียน แสงหนุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชากับความสำเร็จความพอใจในการทำงานของผู้บังคับบัญชา ปรินฎานันท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 42 หน้า อัดสำเนา
- คณะกรรมการโครงการวิจัย ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปัญหาและความต้องการของประชาชนภาคเหนือเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่ โรงพิมพ์ประเสริฐศิริ 2515, 368 หน้า
- คณะเศรษฐศาสตร์ มธ. "โครงการขานรับนโยบายของรัฐบาล ปีแห่งชาวนาข้าวไร" สยามรัฐ 8 กุมภาพันธ์ 2522 หน้า 2
- คณะอาจารย์ผู้ทำการวิจัย คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รายงานการวิจัย : ลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย กรุงสยามการพิมพ์ 2515, 189 หน้า
- โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ "การวิเคราะห์เศรษฐกิจชนบท : แนวโน้มและลำดับความสำคัญ" ใน ชนบทไทย 2521 หน้า 7-47 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2521
- เฉลียว มูรีรักษ์ ทิศทางการวิจัยในสาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 15 หน้า อัดสำเนา

- ชัยอนันต์ สมุทวณิช ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย โรงพิมพ์
พิชฌเนศ 2519, 335 หน้า
- เชิดศักดิ์ โชวาสินธุ์ การศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพแบบอนุรักษนิยม
ปริญญาพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 64 หน้า
อัครสำเนา
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ จิตวิทยาการเมือง โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2518, 142 หน้า
คุสิต นพแก้ว "การกระจายรายได้โดยเฉลี่ยคั่นตามส่วนธุรกิจแบบสหกรณ์" สาส์นสันนิบาต-
สหกรณ์ 6 : 32-44 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2518
- ถวิล เลิขประเสริฐ "สหกรณ์ทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมไทย" สาส์นสันนิบาตสหกรณ์
8 : 1-10 ธันวาคม 2519 - มกราคม 2520
- ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา หลักเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2517,
150 หน้า
- เทพ ไสยานนธ์ "นโยบายการศึกษาอบรมทางสหกรณ์" สหกรณ์ 35 : 5-11
มกราคม - กุมภาพันธ์ 2505
- เทพ ไสยานนธ์ และ ประดิษฐ์ มัชฌิมา การแก้ปัญหาเศรษฐกิจด้วยวิธีสหกรณ์ โรงพิมพ์
ไทยแบบเรียน 2519, 14 หน้า
- ทำนอง สิงคาลวณิช การเกษตรกับการพัฒนา โรงพิมพ์ร่วมมิตรไทย 2514, 156 หน้า
- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ "ปัญหาความล้มเหลวของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย" วารสาร
ธรรมศาสตร์ 8 : 94-108 กรกฎาคม - กันยายน 2521
- ธงชัย ลักคนสุวรรณ การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพประชาธิปไตย ปริญญาพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 103 หน้า อัครสำเนา
- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด "เศรษฐกิจปริทัศน์ : สหกรณ์ต้องพัฒนาอีกนาน" สยามรัฐ
สัปดาห์วิจารณ์ 14 : 34-35 มิถุนายน 2521

- ชววิช จุณนารัตน์ การสร้างมาตรการวัดทัศนคติและการศึกษาทัศนคติของบุคคลในสถานภาพทางสังคมต่าง ๆ กันที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางจารีตประเพณี ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2515, 284 หน้า อักส่าเนา
- นพพร พานิชสุข "วิถีทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความทุกข์ยากของชาวนา-ชาวไร่ในปีแห่งเกษตรกร" สยามรัฐ 29 มกราคม 2522 หน้า 5
- นาก พันชนวนาวิน ความแตกต่างระหว่างผู้นำทางการเกษตรและผู้ที่มีใช้ผู้นำในเรื่องแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ พฤติกรรมกล้าเสี่ยง และพฤติกรรมแพร่ขยาย ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2518, 117 หน้า อักส่าเนา
- นิยม ปุราค่า วิชาสถิติ เล่ม 1 : ทฤษฎีการสำรวจสถิติจากตัวอย่างและการประยุกต์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส.การพิมพ์ 2517, 361 หน้า
- นิวฉัน ฉิมพาสี "พัฒนาการเศรษฐกิจและผลกระทบต่อชนบทไทย" วารสารธรรมศาสตร์ 8 : 46-75 กรกฎาคม - กันยายน 2521
- "ปัญหาชนบท : ของจริงหรือภาพลวงตา" วารสารเศรษฐกิจและสังคม 15 : 21-30 กรกฎาคม - สิงหาคม 2521
- "ปี(แห่งความววมขึ้น)ของชาวนา" วารสารเศรษฐกิจ 2 : 8-13, 22 มกราคม 2522
- ประคิษฐ์ มัชฌิมา บทบาทการเกษตรและสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชนบทไทย สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2518, 164 หน้า (ภาคผนวก 98 หน้า)
- _____. "สหกรณ์การเกษตรส่วนลุ่มบางมด จำกัด" สาส์นสันนิบาตสหกรณ์ 8 : 4-11 กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2520
- ประสาธ หลักศิลา ปัญหาสังคมไทย ไทยวัฒนาพานิช 2514, 275 หน้า
- ประเสริฐ แยมกลิ่นพุง "โครงสร้างทางสังคมกับความมั่นคงของประเทศ" วารสารสังคมศาสตร์ 41 : 66-70 พฤษภาคม 2509
- ปองทิพย์ ทิพนวฉณะ "การวิเคราะห์ความสำเร็จของสหกรณ์การเกษตร" วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ 17 : 760-777 2520

- พลเพิ่ม ราชนิชยากร และคณะ "ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร" ใน เอกสารทางวิชาการ : การสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรและร้านสหกรณ์ 2 : (1) - (9) และ 1 - 42 สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2516
- เพ็ญกุล สุทธิวงษ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจของคนไทย ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2516, 134 หน้า อักสำเนา
- เย็น สมานนท์ "การรวมกลุ่มตามหลักพัฒนาชุมชนเพื่อการสหกรณ์" สาส์นสันนิบาตสหกรณ์ 7 : 9-12 มีนาคม 2519
- "รายงานพิเศษ : โครงสร้างภาษีอากรควรปรับปรุงได้หรือยัง" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 25 : 17-21, 22 ตุลาคม 2521
- "รายงานพิเศษ : 2522 ปีของชาวนา ?" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 25 : 17-21, 14 มกราคม 2522
- "ร้อยถึงร้อย . กรณีนางเทียน" วารสารเศรษฐกิจและสังคม 15 : 15-18 พฤษภาคม - มิถุนายน 2521
- ลิขิต หงส์ลดารมภ์ การพัฒนาการเกษตรกรรมกรณีประเทศไทย สมเช ลิขิต และสหาย 2516, 76 หน้า
- วรชัย เยาวปาดิ "การประเมินความต้องการและปัญหาของผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร" ใน เอกสารประกอบการสัมมนาผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรทั่วราชอาณาจักร สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย 2521, 21 หน้า อักสำเนา
- วรรณ จารุทัศน์ การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการดำรงชีพของครอบครัวที่ใช้เทคนิคใหม่ในการทำนา กับครอบครัวที่ทำนาแบบดั้งเดิม ในเขตตำบลเลม็ดและตะกอบ อำเภอยะไฮยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 82 หน้า อักสำเนา

วิสุทธิ์ โพธิ์แทน "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้ทางการเมืองเพื่อการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพในประเทศไทย" รัฐศาสตร์สาร 5 : 32-67

สิงหาคม 2519

ศรศักดิ์ กาญจนภิรมย์ "ข้อเท็จจริงบางประการเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ไร้ที่ทำกิน" ใน
ชนบทไทย 2521 หน้า 102-120 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ 2521

เศรษฐสยาม (นามแฝง) "เศรษฐกิจ : รายงานจากหมู่บ้านปุ๊จ้อย" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
25 . 31-32, 3 ธันวาคม 2521

สังเสริมสหกรณ์, กรม โครงการและหลักสูตรการให้การศึกษอบรมสมาชิกสหกรณ์ระดับ
สมาชิกของกลุ่มหรือระดับหมู่บ้าน กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2520, 29 หน้า อักสำเนา
_____ . สหกรณ์การเกษตร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
2519 ก, 20 หน้า

_____ . หลักการสหกรณ์และการส่งเสริมสหกรณ์ในประเทศไทย โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด 2519 ข, 85 หน้า
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และกองวิชาการและส่งเสริมสหกรณ์ รายงานการวิจัย :
ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นจากสหกรณ์ ศึกษาจากสหกรณ์-
การเกษตรเมืองฉะเชิงเทรา จำกัด โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี 2511,
154 หน้า

สนิท สมัครการ "การตัดสินใจเปลี่ยนอาชีพของชาวนาไทย" วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์
13 : 169-229 เมษายน 2516

_____ . "ทัศนคติของชาวแม่บึงเก่าเกี่ยวกับการจัดสหกรณ์ของรัฐ : การศึกษาระยะแรก"
วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ 7 : 437-492 กรกฎาคม 2510

สมควร สุวรรณศิลป์ "การพัฒนาสหกรณ์ในประเทศไทย" สาส์นสันนิบาตสหกรณ์ 8 :
28-36 ธันวาคม 2519 - มกราคม 2520

_____ . "แผนพัฒนาสหกรณ์ในประเทศไทย" เอกสารประกอบการประชุมเรื่อง การพัฒนา
การสหกรณ์และการให้การศึกษาด้านประชากร กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2519, 17 หน้า
อักสำเนา

สมชัย รักวิจิตร รายงานการวิจัย : ความเป็นผู้นำในหมู่บ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทางทหารระหว่างประเทศไทย-สหรัฐอเมริกา
2514, 392 หน้า

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ การพัฒนาชุมชน ไทยวัฒนาพานิช 2515, 258 หน้า
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย รายงานการสัมมนา : การจัดและส่งเสริมงานสหกรณ์ใน
สถาบันการศึกษา โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด 2519, 7 หน้า
_____. สรุปรายงานสถิติสหกรณ์ ปี 2511-2519 แยกตามประเภทสหกรณ์ สันนิบาต-
สหกรณ์แห่งประเทศไทย 2520, 6 หน้า อัครสำเนา

สาธิต อุทัยศรี "วิเคราะห์หนี้สินเกษตรกรและหนทางแก้ไข" ใน รักเมืองไทย เล่ม 2
หน้า 35-100 ณรงค์ชัย อัครเศรณี และรังสรรค์ ชนะพรพันธุ์ บรรณาธิการ
โรงพิมพ์พิมพ์เนก 2519

สาโรช ปัวศรี ความคิดเห็นบางประการในวิชาการศึกษา โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ
2508, 50 หน้า

สุจิต บุญบงการ "นิสิตนักศึกษากับการพัฒนาทางการเมืองของไทย" ใน ชุมนุมบทความทาง
วิชาการ : รัฐศาสตร์ (วรรณ ไวยากร) หน้า 1-3: สมาคมสังคมศาสตร์แห่ง
ประเทศไทย 2514

สุกชัย มนัสไพบุชัย "บทบาทและปัญหาของสหกรณ์ในการพัฒนาการเกษตร" ใน เศรษฐกิจ
การเกษตรไทย เล่ม 3 หน้า 459-469 รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์ บรรณาธิการ กรุง-
สยามการพิมพ์ 2517

สุรินทร์ ชลประเสริฐ สหกรณ์การเกษตรยุคใหม่ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
2520, 56 หน้า

สุวัณณีย์ เปี่ยมปิกิ "ผลของการย้ายถิ่นที่อยู่ออกจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" วารสาร
พัฒนบริหารศาสตร์ 18 : 44-60 มกราคม 2521

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ. 2520-2524 เรื่องแสงการพิมพ์ 2520 ก, 365 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เอกสารแนบฉบับที่ 2 : การจัดชั้น

สหกรณ์ตามขนาดธุรกิจ และข้อเสนอแนะการขอความช่วยเหลือตามชั้นและประเภทของสหกรณ์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 ข, 98 หน้า อักษรย่อ
อภิลิทธิ วรษา ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบ การปรับตัว และลักษณะการเป็นผู้นำของ

นักเรียน ป.7 และ มศ.3 ในเขตเทศบาลเมืองตาก ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ ม.มหาวิทยาลัศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2517, 69 หน้า อักษรย่อ

อัมมาร์ สยามวาลา "เกษตรกรกับคนกลาง" ใน รักเมืองไทย เล่ม 2 หน้า 1 - 34 วรรณคดี อัครเศรณี

และรังสรรค์ ธารพพรพันธุ์ บรรณาธิการ โรงพิมพ์พิมพ์เนศ 2519

อานนท์ อาภาภิรม มนุษย์กับสังคม : สังคมและวัฒนธรรมไทย โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ 2515, 249 หน้า

โอชิมิยา, แฮรี ที. และ เยอวาร์ต ริกเกน "การวิจัยทางสังคมศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาชนบท

เบ็คเสรีจในเอเชียอาคเนย์" แปลโดย พันทร อ่อนคำ วารสารธรรมศาสตร์

8 : 109 - 139 กรกฎาคม - กันยายน 2521

Alao, J. Adebajji. "Community Structure and Modernization of Agriculture : An Analysis of Factors Influencing the Adoption of Farm Practiees among Ningerian Farmers," Dissertation Abstracts. 32 : 2204-A, October, 1971.

Almond, Gabriel A. and Sidney Verba. The Civic Culture. Boston, Little Brown and Company, 1965. 379 p.

Baumgartner, H. Walter. "Factors Associated with Potential Mobility among Farmers," Dissertation Abstracts. 21 : 3294, 1961.

Benedict, Ruth. Thai Culture and Behavior. New York, Cornell University, 1952. 45 p.

Bie, Pierre de. "Problem Focused Multidisciplinary Research," International Social Journal. 20 : 192 - 210, 1969.

Buripakdi, Chalio. Education for Agricultural Development : An Attempt to Plan Education to Improve the Productivity of Rice Farmers in Thailand. Doctor's Thesis, Stanford University, 1971. 222 p.

Campbell, Donald T. and Julian G. Stanley. "Experimental and Quasi - Experimental Designs for Research on teaching" in Handbook of Research on Teaching. p. 204 - 441, ed. by Gage. Chicago, Ran McNally & Co., 1971.

- Cooley, William W. and Paul R. Lohnes. Multivariate Data Analysis. New York, John Wiley & Sons, Inc., 1971. 364 p.
- Cooperative League of Thailand. Cooperative Statistical Report of Thailand at The End of December 31, 1977. Bangkok The Cooperative League of Thailand 1978. 1 p. mimeographed.
- Cooperatives Promotion Department. The Cooperative Movement in Thailand. Bangkok, The Cooperative Marketing and Purchasing Federation of Thailand Ltd., 1974. 50 p.
- Dulfer, Eberhard. Operational Efficiency of Agricultural Cooperatives in Developing Countries. Rome, FAO., 1974. 188 p.
- Ebenstein, William. Today's Isms. New Jersey, Prentice-Hill Inc., 1967. 262 p.
- Efroymson, M.A. "Multiple Regression Analysis" in Mathematical Methods for Digital Computers. V. 1, p. 191 - 193, ed. by Ralston and Wilf. New York, John Wiley & Sons, Inc., 1967.
- Embrée, J.F. "Thailand. A Loosely Structured Social System" in Loosely Structured Social Systems : Thailand in Comparative Perspective. p.3-15, ed. by Evers. Connecticut, Yale University Press, 1950.
- Francke, Amiel W. and Walter J. Kaplan, "Successful Small Study Groups," Adult Leadership. 25 : 248 - 249, April, 1977.
- Franz, Verl R.W. "Michigan Farmers' Purchasing Cooperatives Testing for An Ideology," Dissertation Abstracts. 30 : 2636-A, December, 1969.
- Garrett, Henry E. Statistics in Psychology and Education. Bombay, Vakils Feffer and Simons Pvt. Ltd., 1965. 478 p.
- Huddleston, Norman Ray. "Attitude and Knowledge of Farmers and Urban Leaders concerning Farmer Cooperatives in Mississippi," Dissertation Abstracts. 29 : 2860-A, March, 1969.
- Humphreys, Charles Phillip, "An Empirical Investigation of Factors Affecting Peasant Crop Production (Based on Survey of the Ada Wereda, Ethiopia)," Dissertation Abstracts. 37 : 598 -A, March, 1977.
- Husain, A.M. Muazzam. "A Model Cooperative Organization for Agricultural Development in East Pakistan," Dissertation Abstracts. 26 : 1389-A, September, 1965.
- Inkeles, Alex and David H. Smith. Becoming Modern. Massachusetts, Harvard University Press, 1974. 437 p.

- Iowa State University Center for Agriculture and Economic Development.
Economic Development of Agriculture. Iowa, Iowa State University Press,
1965. 314 p.
- Lahl, Joseph. The Measurement of Modernizationism : A Study of Values in
Brazil and Mexico. Texas, The University of Texas Press, 1968. 210 p.
- Kaufam, H.K. Bangkhuad : A Community Study in Thailand. New York, J.J.
Augustin Incorporated Publisher, 1960. 236 p.
- Laidlaw, Alexander F. Training and Education in the Cooperative Movement.
FAO., 1962. 78 p.
- Lerner, Richard Nell. "Cooperative and Collective Farming in India :
Development to 1970 with Emphasis on The State of Uttar Pradesh,"
Dissertation Abstracts. 37 : 1064-A, 1976.
- Lester, Maurice. Studies in South-East Asia Thailand, a Buddhist Kingdom
in the New Asia. Melbourne, The Hawthorn Press, n.d. 33 p.
- Likert, Rensis. "The Method of Constructions on Attitude Scale" in
Reading in Attitude theory and Measurement. p. 90 - 95, ed. by Naxten
Fishbein. New York, John Wiley & Sons Inc., 1967.
- Lipset, S.S. Political Man. London, Mercury Books, 1963. 432 p.
- Lough, Harold Wayne. "The Relationship between Farm Supply Cooperatives'
Economic Performance and Their Organizational Power Center, Levels of
Motivation to Achieve Objectives," Dissertation Abstracts. 32:1151-A,
September, 1971.
- Lynton, Rolf P. and Udia Pareek. Training for Development. Illinois,
Richard D. Irwin Inc., 1967. 408 p.
- Machima, Pradit. Growth and Development of Agricultural Cooperatives in
Thiland. Bangkok, Thammasat University Press, 1967. 117 p.
- Mackie, William Leslie. "Education for Agriculture : The Kenya Experience,"
Dissertation Abstracts. 32 : 4501-A, February, 1972.
- Madane, M.V. "International Trade and Aid through Japan - Thai Partnership,"
Review of International Cooperation. 62 : 232 - 236. 1969.
- Manneh, Momodou S.K. "Cooperatives in the Gambia : An Examination of the
Administrative Problems of The Gambia Cooperative Marketing Unions and
Their Impact on National Economic Development," Dissertation Abstracts.
36 : 4735-A, January, 1976.
- McClelland, David. The Achieving Society. New York, The Free Press, 1961.
512 p.

- Mellor, John W. "The Subsistence Farmer Traditional Economics," Subsistence Agriculture and Economic Development. p. 209 - 227, ed. by Wharton, Chicago, Aldine Publishing Co., 1969.
- Miller, Raymond W. A Conservative Looks Cooperatives. Ohio, Ohio University Press, 1964. 245 p.
- Misra, Rameshwar P. "Agricultural Development in a Traditional Society : A Theoretical and Empirical Analysis of Processes of Agricultural Development and Change in Lancaster County, Pennsylvania," Dissertation Abstracts. 25 : 4446-A, February, 1965.
- Moerman, Michael. Agricultural Change and Peasant Choice in a Thai Village. California, University of California Press, 1968. 227 p.
- Mosher, A.T. Getting Agriculture Moving. New York, Frederick A. Praeger Publishers, 1966. 191 p.
- Nakata, Thinapan. The Problems of Democracy in Thailand : A Study of Political Culture and Socialization of College Students. Bangkok, Praepittaya Ltd. Part., 1975. 305 p.
- Olowe, Michael Olutoba. "Factors Affecting Cooperative Supply of Farm Inputs in The Western State of Nigeria," Dissertation Abstracts. 37 : 5963-A, March, 1977.
- Phillips, Herbert P. Thai Peasant Personality : The Patterning of Interpersonal Behavior in The Village of Bang Chan. Berley and Los Angeles, University of California Press, 1966. 231 p.
- Republic of Korea, Ministry of Home Affairs. Saemual Undong Korea. Seoul, Sam Wha Printing Co. Ltd., 1978. 84 p.
- Rogers, Everett M. Modernization among Peasant : The Impact of Communication. New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1969 a : 429 p.
- _____. "Motivation, Values, and Attitudes of Subsistence Farmers : Toward Subculture of Peasantry" in Subsistence Agriculture and Economic Development. p. 111 - 133, ed. by Wharton. Chicago, Aldine Publishing Co., 1969 b.
- Roy, Ewell. Cooperatives : Today and Tomorrow. Illinois, The Interstate Printers and Publishers Inc., 1964. 590 p.
- Salvi, Pratap Vithal. "Characteristics of Low Income Farmers in South Central New York State with Special Reference to Incentives and Disincentives for Adoption of Agricultural Innovations," Dissertation Abstracts. 32 : 5526-A, April 1972.

- Samuelson, Pual A. Economics. 9th. ed., New York, McGraw - Hill, Inc., 1973. 917 p.
- Selltiz, Claire and others. Research Method in Social Relations. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1976. 624 p.
- Shultz, Theodore. Transforming Traditional Agriculture. New Haven, Yale University Press, 1964, 212 p.
- Siffin, William J.. The Thai Bureaucracy. Honolulu, East-West Center Press, 1966. 291 p.
- Smuckarn, Sanit. Culture Change : The Problem of Introduction of Land Cooperatives into Thailand. Master Thesis, Michigan State University, 1965, 83 p.
- Sunyavivat, Sunya. "Modernization in The North-Eastern Village of Thailand : A Test of a Development Potential Diffusion Theory," Dissertation Abstracts. 37 : 6078-A, March, 1977.
- Vir, D. Manual for Study Circle Leaders. New Delhi, International Cooperative Alliance, 1975. 83 p.
- Wallace, Anthony F.C. Culture and Personality. New York, Random House, 1970, 270 p.
- Whitney, Haward S. Agricultural Cooperatives : Instructional Manual. Bangkok, United States Operations Mission to Thailand, July, 1971. 132 p.

ภาคผนวก

๙

ภาคผนวก ก

เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดชั้นสหกรณ์การเกษตร

ภาคผนวก ก

การจัดชั้นสหกรณ์การ เกษตรตามขนาดธุรกิจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นคู่มือในการกำหนดชั้นของสหกรณ์ให้ เป็นมาตรฐานในรูปแบบหรือลักษณะเดียวกันทั่วประเทศ
2. เพื่อเป็นเครื่องชี้ฐานะของสหกรณ์ทุกแห่งให้ เรงปรับปรุงตนเองให้เป็นสหกรณ์ชั้น 1 และประชาสัมพันธ์ให้แก่อสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จ
3. เพื่อให้ระบบสหกรณ์ทุกประเภทและทุกระดับมีทะเบียน ที่อยู่ และฐานะ ที่หน่วยราชการ ธนาคาร บริษัท หรือธุรกิจเอกชนทุกแห่ง สามารถที่จะติดต่อธุรกิจหรือใช้ประโยชน์ในการบริการของสหกรณ์ในหนังสือฉบับนี้
4. เพื่อเป็นคู่มือให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและกรมส่งเสริมสหกรณ์ฝึกอบรมหรือเผยแพร่วิชาการให้สหกรณ์ชั้น 3 และ 2 เพิ่มขึ้น หรือให้ความช่วยเหลือสหกรณ์ตามลักษณะชั้น กระจายตามจังหวัดที่มีสหกรณ์ชั้นต่ำเป็นส่วนใหญ่
5. เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรือส่วนกลางกำหนด เป้าหมายการปรับปรุงงานสหกรณ์ชั้นต่ำ และเร่งขยายงานส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ทุกรูปแบบในท้องถิ่นที่มีน้อยหรือยังไม่มี เพื่อให้การพัฒนาชนบทเข้าถึงประชาชนทั่วประเทศ
6. เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือความเป็นอิสระในการดำเนินงาน แก่สหกรณ์ชั้น 1 ให้มากขึ้น ตลอดจนการช่วยเหลือในการส่งสินค้าออกหรือธุรกิจต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเร่งให้งานสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารงานยิ่งขึ้น

หลักเกณฑ์ในการจัดชั้น

ในการจัดชั้นสหกรณ์ กองโครงการพัฒนาชนบท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ได้คำนึงถึงวงจรธุรกิจของสหกรณ์เป็นหลัก ในด้านของสหกรณ์การ เกษตร จำนวนสมาชิก ทุนดำเนินการ ทุนเรือนหุ้น และผลงานซึ่งทำให้มีกำไรสุทธิประจำปี ก็เป็นปัจจัยในการพิจารณาด้วย มีรายละเอียดดังนี้

หลักเกณฑ์ในการจัดชั้นสหกรณ์การ เกษตร

รายการ	หน่วย	ชั้นของสหกรณ์			หมายเหตุ
		1	2	3	
1. วงจรธุรกิจ	ประเภท	4 ขึ้นไป	3 ขึ้นไป	1 ขึ้นไป	
2. จำนวนสมาชิก	ครอบครัว	801 ขึ้นไป	401 ขึ้นไป	10 ขึ้นไป	
3. ทุนดำเนินการ	ล้านบาท	6.00 ขึ้นไป	3.10 ขึ้นไป	(ไม่กำหนด)	
4. ทุนเรือนหุ้น	ล้านบาท	0.51 ขึ้นไป	0.11 ขึ้นไป	(ไม่กำหนด)	
5. กำไรสุทธิ	ล้านบาท	0.21 ขึ้นไป	0.05 ขึ้นไป	(ไม่กำหนด)	

วงจรธุรกิจของสหกรณ์ได้แก่ (1) การรวบรวมผลผลิต จำหน่ายหรือแปรรูป เช่น โรงสี (2) ขายเครื่องอุปโภคบริโภคหรือวัสดุการเกษตร (3) ให้เงินกู้แก่สมาชิก (4) งานส่งเสริมการเกษตร (5) งานปรับปรุงบำรุงดิน และจัดระบบชลประทานขนาดเล็ก (6) การอบรมเผยแพร่หลักสหกรณ์ให้สมาชิก

ข้อกำหนด

สหกรณ์การเกษตรชั้น 1 เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินการอย่างต่ำ 4 รายการอยู่ในชั้นที่ 1
สหกรณ์การเกษตรชั้น 2 เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินการอย่างต่ำ 4 รายการอยู่ในชั้นที่ 2

ตัวอย่าง

สหกรณ์การเกษตรสูง เนิน จำกัด

1. ดำเนินธุรกิจ 3 ประเภท ได้แก่ ขายพืชผลและแปรรูปโดยมีโรงสี ขายสินค้า และให้เงินกู้
2. มีสมาชิกจำนวน 872 คน
3. มีทุนดำเนินการ ซึ่งได้แก่ ทรัพย์สินทั้งสิ้น 9.59 ล้านบาท
4. มีทุนเรือนหุ้น 0.89 ล้านบาท
5. มีกำไรสุทธิ ประจำปี 2517 จำนวน 0.79 ล้านบาท

ตามหลักเกณฑ์ในการจัดชั้นดังกล่าว จะเห็นว่า ในรายการที่ 1 อยู่ในชั้นที่ 2 ในรายการที่ 2, 3, 4 และ 5 อยู่ในชั้นที่ 1 ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรสูง เนิน จำกัด จึงจัดเป็นสหกรณ์การเกษตรชั้น 1

ภาคผนวก ข

โครงสร้างของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ข

โครงสร้างของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร จำแนก ระดับความสำเร็จออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง กลาง และต่ำ
2. ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต ประกอบด้วย
 - 2.1 ความสนใจและความต้องการที่จะปรับปรุงกิจการการเกษตรให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น
 - 2.2 ความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรที่เกิดขึ้น
3. ความมีเหตุผล ประกอบด้วย
 - 3.1 การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลเชิงเศรษฐกิจในการแก้ปัญหา
 - 3.2 การมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลในเชิงเศรษฐกิจ
4. การยอมรับนวัตกรรม ประกอบด้วย
 - 4.1 ความสนใจและความต้องการความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิต
 - 4.2 ความศรัทธาในนวัตกรรม
 - 4.3 การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ ความรู้ และวิธีการผลิตใหม่ ๆ ทางทางการเกษตรในปัจจุบัน
5. ความขยัน ประกอบด้วย
 - 5.1 ความรู้สึกว่าตนมีกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา
 - 5.2 การใช้เวลาก่อทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจในแต่ละวัน
 - 5.3 ความเชื่อในผลแห่งความขยันมากกว่าโชคชตา
6. ความสามารถขั้นพื้นฐาน
 - 6.1 ความสามารถทางเลขคณิตขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความสามารถในการคำนวณโจทย์ปัญหาเลขคณิตเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การผลิต และการจำหน่าย
 - 6.2 การอ่านออกเขียนได้ ประกอบด้วย
 - 6.2.1 ความสามารถในการอ่านโดยทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเกษตร
 - 6.2.2 ความสามารถในการเขียนทั่ว ๆ ไป เช่น ชื่อของตน การเขียนแสดงความรู้สึกของตนให้คนอื่นเข้าใจ

- 6.3 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ประกอบด้วย
 - 6.3.1 ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมและปรับปรุงดิน
 - 6.3.2 ความรู้เกี่ยวกับการเลือกพันธุ์และการบำรุงรักษา
 - 6.3.3 ความรู้เกี่ยวกับปุ๋ยและยาฆ่าแมลง
- 6.4 สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย ประกอบด้วย
 - 6.4.1 สุขภาพทางกาย
 - 6.4.2 ความแข็งแรง
- 6.5 ความสามารถในการจัดการกิจการการเกษตร ประกอบด้วย
 - 6.5.1 ความสามารถในการวางแผนและแก้ปัญหาการผลิตและทุน
 - 6.5.2 ความสามารถในการวางแผนและแก้ปัญหาการจำหน่าย
 - 6.5.3 ความสามารถในการวางแผนและแก้ปัญหาการใช้แรงงาน
7. การรู้จักประหยัด ประกอบด้วย
 - 7.1 คำนิยมในการใช้เงินและสิ่งของ
 - 7.2 การวางแผนในการใช้จ่ายเงินและการเก็บออม
 - 7.3 หลักเกณฑ์ในการเลือกซื้อสิ่งของ
 - 7.4 การรู้จักซ่อมแซมและทำเครื่องใช้เอง โดยเฉพาะจากเศษวัสดุและวัสดุเหลือใช้
8. ทักษะติดต่ออาชีพเกษตรกรรม ประกอบด้วย
 - 8.1 ความโน้มเอียงที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม
 - 8.2 ความโน้มเอียงในการเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น
9. ความสำนึกในเวลา ประกอบด้วย
 - 9.1 การมองเห็นและยอมรับคุณค่าของเวลา
 - 9.2 ความซื่อตรงต่อเวลา
 - 9.3 การมีตารางกำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน

10. ความกล้าเสี่ยง ประกอบด้วย
 - 10.1 ความกล้าเสี่ยงในการลงทุน การผลิต และการจำหน่าย
 - 10.2 ค่านิยมในการเสี่ยง
11. ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย
 - 11.1 การทำธุรกิจกับสหกรณ์
 - 11.2 การเข้าประชุมเลือกตั้งกรรมการ
 - 11.3 การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและข้อตกลง
 - 11.4 ความกล้าที่จะรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำหน้าที่ของตน
 - 11.5 ความพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเกี่ยวกับสหกรณ์
12. ความผูกพันในเครือข่าย และพวกพ้อง ประกอบด้วย
 - 12.1 การตัดสินใจเลือกปฏิบัติในสถานการณ์ที่มีญาติเกี่ยวข้อง
 - 12.2 การตัดสินใจเลือกปฏิบัติในสถานการณ์ที่มีพวกพ้องเกี่ยวข้อง
13. ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโส ประกอบด้วย
 - 13.1 การตัดสินใจโดยยึดเอาความมีอำนาจของตนเป็นศูนย์กลาง
 - 13.2 การตัดสินใจโดยยึดตำแหน่งหน้าที่เป็นเกณฑ์
 - 13.3 การตัดสินใจโดยยึดเอาความมีอาวุโสเป็นเกณฑ์
14. ลักษณะเอกัตบุคคผล ประกอบด้วย
 - 14.1 ความกล้าที่จะเสนอความเห็นต่อที่ประชุม
 - 14.2 การเชื่อมั่นในความดีของตนและมีความคิดอิสระ
 - 14.3 การพึ่งตนเอง
15. ความมีศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มหรือคณะ ประกอบด้วย
 - 15.1 ความศรัทธาต่อการกระทำกิจกรรมเป็นหมู่คณะ
 - 15.2 การเข้ามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมกลุ่ม

16. ความเชื่อใจในบุคคลอื่น ประกอบด้วย
 - 16.1 เชื่อในความสามารถของบุคคลอื่น
 - 16.2 เชื่อในความรับผิดชอบของบุคคลอื่น
 - 16.3 ไม่หวาดระแวงในความไม่ซื่อตรงหรือ เอาเปรียบของบุคคลอื่น
17. ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย
 - 17.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักสหกรณ์
 - 17.2 ความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ.สหกรณ์ และระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตร
 - 17.3 ความรู้เกี่ยวกับสายงานและองค์การของสหกรณ์การเกษตร
18. ทศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย
 - 18.1 มีความต้องการและยอมรับคุณค่าของสหกรณ์
 - 18.2 การมองเห็นในความเป็นไปได้ของกระบวนการสหกรณ์ในการแก้ปัญหาของตน
 - 18.3 ความตั้งใจที่จะยึดมั่นในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ตลอดไป
19. อายุ ได้แก่ จำนวนปีปฏิทินนับตั้งแต่เกิดจนกระทั่งปัจจุบัน
20. อายุของการเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ จำนวนปีนับตั้งแต่ได้ลงทะเบียนเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจนถึงปัจจุบัน
21. ระดับการศึกษา ได้แก่ ชั้นที่สำเร็จการศึกษาในการเรียนในระบบโรงเรียน
22. การฝึกอบรม ได้แก่ จำนวนครั้งและจำนวนวันในแต่ละครั้ง ที่ได้รับการฝึกอบรมในระยะ 3 ปีที่ผ่านมารวมทั้งปัจจุบันด้วย
23. ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย
 - 23.1 การฟังวิทยุ คู่มือทัศน์ การอ่านหนังสือ
 - 23.2 การสนทนากับเพื่อนฝูงหรือผู้มีความรู้
 - 23.3 การไปศึกษาหรือเยี่ยมเยือนแหล่งความรู้ เช่น สถานีทดลองทางการเกษตร งานนิทรรศการ ฯลฯ

24. แนวทพในการดำเนินการจัดการฝึกอบรม ประกอบด้วย

24.1 เนื้อหาสาระ ได้แก่

24.1.1 ความรู้เบื้องต้นทางการ เกษตร

24.1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสหกรณ์การ เกษตร

24.1.3 ความรู้และทักษะในการประดิษฐ์และซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการ เกษ

24.1.4 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่ง ของ เครื่องใช้จากเศษวัสดุ

วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น

24.1.5 ความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลผลิตผลการ เกษตร และเครื่องมือเครื่องใช้

ทางการ เกษตร

24.1.6 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคใหม่ ๆ ในการผลิตทางการ เกษตร

24.1.7 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตัดสินใจในการดำเนินการ การ เกษตร

24.1.8 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวางแผนเศรษฐกิจในครอบครัว

24.1.9 ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย

24.1.10 ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเลือกผู้นำและตัวแทน

24.1.11 ความรู้และทักษะในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม

24.1.12 ความรู้และทักษะในการปรึกษาหารือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

24.2 วิธีสอนและการจัดกิจกรรม ได้แก่

24.2.1 การฟังคำบรรยาย

24.2.2 การไปทัศนศึกษา

24.2.3 การ เรียนและการแก้ปัญหาาร่วมกันแบบกลุ่มสัมพันธ์

24.2.4 การอภิปรายและการกระทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย

24.2.5 การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น บทเรียนสำเร็จรูป วิทยู

หนังสื่อพิมพ์ และวารสาร เป็นต้น

24.2.6 การใช้หน่วยฝึกอบรมเคลื่อนที่

24.2.7 การสาธิต

24.2.8 การให้สมาชิกกันเอง เป็นวิทยากร

24.2.9 การมอบภาระความรับผิดชอบในการดำเนินการจัดการฝึกอบรมให้สมาชิกเป็นผู้จัดการเอง

24.3 ช่วงเวลาและระยะเวลาในการฝึกอบรม ได้แก่

24.3.1 ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมประเภทนี้ที่ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นต่อเนื่องกัน

24.3.2 จำนวนวันที่ควรใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

24.3.3 เวลาเริ่มและเลิกการฝึกอบรม

ภาคผนวก ค

1. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย
2. ผลการวิเคราะห์หาอ่านจากการจำแนกของข้อความในแบบสัมภาษณ์
3. ข้อความในแบบสัมภาษณ์ที่หักตัวแปรต่าง ๆ ในการวิจัย

ภาคผนวก ก. 1

รหัส

แบบสอบถามสำหรับสัมภาษณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

ยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ชื่อผู้สัมภาษณ์

วันสัมภาษณ์/...../.....

เวลาสัมภาษณ์ เริ่ม น. ถึง น.

คำชี้แจงสำหรับผู้สัมภาษณ์

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าคำตอบ หรือในช่องที่ตรงกับคำตอบที่ผู้ตอบเลือก หรือเติมคำลงในช่องว่าง (.....) แล้วแต่กรณี

คำอธิบาย

คำถามที่คุณจะตอบต่อไปนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความจริง หรือความเห็นที่เกี่ยวกับเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรุณาตอบตามความเป็นจริง หรือคิดว่าจริงอย่างที่สุดนะครับ โปรดอย่างกังวลว่าจะตอบผิดหรือตอบไม่ตรงกับคนอื่น ๆ เพราะเป็นเรื่องของแต่ละคน คำตอบของคุณจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจการสหกรณ์ให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 ภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม

1. เลขที่สมาชิก กลุ่มที่ ชื่อสหกรณ์การเกษตร
อำเภอ จังหวัด
2. สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.
รวม ปี เดือน
3. ขณะนี้คุณอายุเท่าไรครับ อายุ ปี
4. คุณเรียนหนังสือจบชั้นอะไรครับ ชั้น
5. ก. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยนับรวมปีนี้ด้วย คุณเคยเข้าร่วมการฝึกอบรมที่จัดโดยสหกรณ์
หรือหน่วยงานอื่น ๆ บ้างไหมครับ

☐ เคย☐ ไม่เคย (ผ่านไปถามข้อ 6)

ข. (ถ้าเคย) คุณพอจำได้ไหมครับว่า ประมาณสักกี่ครั้ง ประมาณ ครั้ง

ค. เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างครับ ครั้งละกี่วัน

1) เรื่อง ประมาณ วัน

2) เรื่อง ประมาณ วัน

3) เรื่อง ประมาณ วัน

6. คุณเคยทำกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่เพียงไร คือ เคยกระทำบ่อย ๆ หรือนาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยทำ (อย่า)

รายการ	บ่อยๆ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ
ก. พังวิทย์และคูโทรศัพท์ในรายการข่าวหรือความรู้ในคานต่าง ๆ เช่น การเกษตร สุขภาพอนามัย เป็นต้น			
ข. อ่านหนังสือเพื่อทราบข่าวคราวหรือเพื่อความรู้ในคานต่าง ๆ เช่น การเกษตร สุขภาพอนามัย เป็นต้น			
ค. พுகุญ หรือปรึกษาหารือกับผู้มีความรู้ หรือเพื่อนฝูง เพื่อความรู้หรือ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำมาหากิน			

7. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยนับรวมปีนี้ด้วย คุณเคยไปเยี่ยมชมสถานที่ต่อไปนี้หรือไม่เคย

ก. สถานีทดลองและสถานศึกษาทางการเกษตร ☐ เคย จำนวน ครั้ง
☐ ไม่เคย

ข. งานแสดงทางการเกษตร ☐ เคย จำนวน ครั้ง
☐ ไม่เคย

ค. โรงงานที่ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ☐ เคย จำนวน ครั้ง
☐ ไม่เคย

ง. เรือกสวนไร่นาของเพื่อนเกษตรกรที่เจริญก้าวหน้า ☐ เคย จำนวน ครั้ง
☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนษย

8. ก. เมื่อปีที่แล้วคุณทำการเกษตรประเภทใดบ้างครับ คือ ทำนา หรือทำสวน หรือทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์
- ☐ ทำนา กี่ไร่ครับ จำนวน ไร่
- ☐ ทำสวน กี่ไร่ครับ จำนวน ไร่ ปลูกละไบบ้าง
- ☐ ทำไร่ กี่ไร่ครับ จำนวน ไร่ ปลูกละไบบ้าง
- ☐ เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์อะไรบ้างครับ อย่างละกี่ตัว
- ข. ที่ดินที่คุณทำการเกษตรเป็นของคุณเองทั้งหมดหรือเช่าชาวบ้านครับ
- ☐ ที่ดินของตัวเอง ☐ เช่า จำนวน ไร่
- ค. ที่ดินของคุณเองได้แบ่งให้คนอื่นเช่าบ้างไหมครับ
- ☐ แบ่งให้เช่า จำนวน ไร่ ☐ ไม่ได้ให้เช่า
9. ก. เมื่อปีที่แล้ว คุณลงทุนทางการเกษตรคิดเป็นเงินประมาณสักเท่าไรครับ
- ประมาณ บาท
- ข. เฉพาะส่วนที่คุณจ่ายเป็นค่าจ้างแรงงาน เช่น ไถ เก็บเกี่ยว หรืออื่น ๆ คิดเป็นเงิน
- ประมาณสักเท่าไรครับ
- ประมาณ บาท
10. ตอนนี้ คุณนึกกะไว้ในใจบ้างหรือเปล่าครับว่า พอสิ้นปี คุณจะมียาไ้จากการเกษตรประมาณเท่านั้นเท่านี้
- ☐ นึกกะไว้ ประมาณ บาท ☐ ไม่ได้นึกกะ ☐ จำไม่ได้
11. ก. ขณะนี้สมาชิกในครอบครัวของคุณทั้งหมดมีกี่คน โดยนับรวมทั้งผู้อยู่อาศัยและลูกจ้างที่อยู่รวมใน
- ครอบครัวด้วย รวม คน
- ข. สมาชิกภายในครอบครัวเฉพาะผู้ที่ช่วยงานทางการเกษตร โดยไม่นับรวมลูกจ้างหรือผู้อยู่อาศัย
- ที่ต้องจ่ายค่าแรงงาน มีกี่คน รวม คน
- ค. เมื่อปีที่แล้ว คุณมีลูกจ้างหรือคนงานประเภทจ้างเป็นประจำ หรือจ้างติดต่อกันตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปกี่คน
- รวม คน
- ง. เมื่อปีที่แล้ว คุณได้จ้างลูกจ้างหรือคนงานประเภทชั่วคราว คือจ้างติดต่อกันไม่ถึง 3 เดือน
- รวมทั้งหมกประมาณสักกี่แรง รวม แรง

12. ก. ขณะนี้คุณตั้งใจไว้หรือเปล่าครับว่า จะต้องพยายามหาหนทางปรับปรุงกิจการการ เกษตรของคุณ ให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้นไปเรื่อย ๆ ในทุก ๆ ปี

☐ ตั้งใจไว้

☐ ไม่ได้ตั้งใจ (ผ่านไปถามข้อ 13)

- ข. (ถ้าตั้งใจไว้) คุณมีความมั่นใจ หรือไม่มั่นใจว่า คุณสามารถจะทำได้ตามที่ที่คุณตั้งใจไว้ หรือบอกไม่ได้

☐ มั่นใจ

☐ ไม่มั่นใจ

☐ บอกไม่ได้

13. ขณะนี้คุณพอจะมองเห็นช่องทางหรือเปล่าว่า ภายในสองปีข้างหน้านี้ คุณสามารถจะเพิ่มผลผลิตทางการ เกษตรของคุณให้มากขึ้นกว่าปีที่แล้วได้

☐ มองเห็น ช่องทางอะไร ☐ ยังมองไม่เห็น

14. สมมติว่า เกษตรกรคนหนึ่งโชคไม่ดี ไร่ที่ใช่ไถนาเกิดตายลงในขณะที่ยังเหลืออีกวันเดียวก็จะไถเสร็จจะไปหาซื้อ หรือเช่า หรือจ้าง ก็ต้องรอไปถึง 1 เดือน จึงจะได้ งานก็จะไม่แล้วเสร็จตามที่ตั้งใจไว้ว่า จะต้องเสร็จภายในอีก 2 อาทิตย์ ถ้าหากเป็นคุณ คุณจะทำอย่างไรครับ (ผู้สัมภาษณ์จดคำตอบแล้ว ประเมินว่า)

☐ เค้าเรื่องแสดงถึงความพยายาม

คำตอบจริง

และตั้งใจแก้ปัญหาให้สำเร็จ

.....

☐ เค้าเรื่องไม่แสดงถึงความพยายาม

.....

และตั้งใจแก้ปัญหาให้สำเร็จ

.....

☐ คือความไม่ได้

15. เมื่อปีที่แล้ว คุณได้เช่าไถ หรือบวงสรวง เจ้าที่หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือทำพิธีทำขวัญผลผลิตทางการ เกษตรอะไรทำนองนั้นบ้างหรือเปล่าครับ

☐ ทำ

☐ ไม่ได้ทำ เพราะอะไรครับ

16. มีเรื่องเล่าว่า ที่ดินแปลงหนึ่งมีผีเจ้าที่ ถ้าปีใดเจ้าของไม่เช่าไถหรือบวงสรวงปีนั้นพืชผลที่ปลูกไว้ จะได้รับความเสียหาย แต่ถ้าเช่าไถหรือบวงสรวงก็จะได้รับผลดี คุณเชื่อหรือไม่เชื่อ หรือถ้ากึ่งเชื่อเชื่อเพียงครึ่งเดียว

☐ เชื่อ

☐ ไม่เชื่อ

☐ ก้ำกึ่ง

☐ บอกไม่ได้

17. การที่เราแต่ละคนจะมีหรือยากจนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับดวงชะตาชีวิตที่มีมาตั้งแต่กำเนิด
คุณเชื่อ หรือไม่เชื่อ หรือกำกวม
☐ เชื่อ ☐ ไม่เชื่อ ☐ กำกวม ☐ บอกไม่ได้
18. ก. เมื่อปีที่แล้ว คุณใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์บ้างหรือเปล่าครับ
☐ ใช้ (ถามข้อ ข.) ☐ ไม่ได้ใช้ (ถามข้อ ค.)
 ข. (ถ้าเคยใช้) คุณใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์เป็นประจำ หรือใช้บ้างเพียงบางครั้ง
☐ ใช้เป็นประจำ ☐ ใช้บ้างเพียงบางครั้ง
 ค. (ถ้าไม่ได้ใช้) คุณเคยลองใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์มาก่อนบ้างหรือเปล่าครับ
☐ เคยลอง แต่ไม่ใช้อีกเพราะอะไรครับ
☐ ไม่เคยลอง
19. คุณเคยคิดอยากจะทดลองปลูกพืชพันธุ์ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีใครในแถบบ้านคุณเคยปลูกมาก่อนบ้างไหมครับ
☐ เคยคิด ☐ ไม่เคยคิด
20. คุณเคยคิดอยากจะทดลองปลูกพืชด้วยวิธีใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีใครในแถบบ้านคุณเคยทำมาก่อนบ้างไหมครับ
☐ เคยคิด ☐ ไม่เคยคิด
21. คุณคิดว่า คนที่มีอายุถึง 50 - 60 ปีแล้ว ควรจะเรียนวิธีทำการเกษตรสมัยใหม่ หรือไม่ควรเรียน
หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ควรเรียน ☐ ไม่ควรเรียน ☐ ตัดสินใจไม่ได้
22. ถ้ามีเพื่อนบ้านของคุณบางคนคิดอยากจะเพาะปลูกด้วยวิธีการซึ่งไม่เคยมีใครในจังหวัดนี้เคยทำมาก่อน
คุณจะสนับสนุน หรือไม่สนับสนุน หรือวางเฉย
☐ สนับสนุน ☐ ไม่สนับสนุน ☐ วางเฉย
23. ก. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยนับรวมนี้ด้วย คุณเคยใช้ยากำจัดศัตรูพืช เช่น ยาฆ่าแมลง
หรือยาทำลายหญ้า อะไรทำนองนี้บ้างหรือเปล่าครับ
☐ เคย ☐ ไม่เคย (ผ่านไปถามข้อ 24)
 ข. (ถ้าเคย) คุณใช้เป็นประจำ หรือใช้บ้างเพียงบางครั้ง
☐ ใช้เป็นประจำ ☐ ใช้บ้างเพียงบางครั้ง

24. ก. คนบางคนมีความรู้สึกที่ว่า วันหนึ่ง ๆ มีเวลาทำงานน้อย ทำงานไม่ค่อยจะทัน ถ้ามีเวลามากกว่านี้
ก็จะดี คุณเคยมีความรู้สึกเช่นนี้บ้างหรือเปล่าครับ

☐ เคยรู้สึก

☐ ไม่เคย (อ่านไปถามข้อ 25)

- ข. (ถ้าเคยรู้สึก) คุณเคยมีความรู้สึกบ่อย ๆ หรือมีบ้างเพียงบางครั้ง

☐ บ่อย ๆ

☐ มีบ้างเพียงบางครั้ง

25. เมื่อปีที่แล้ว มีงานอะไรบ้างใหม่ครับที่คุณอยากจะทำเพื่อหารายได้ แต่ที่ไม่มีเวลาทำ

☐ มี งานอะไรครับ

☐ ไม่มี

26. ตามปกติวันหนึ่ง ๆ เมื่อคุณมีเวลาว่างจากการทำงานเกี่ยวกับการเกษตร คุณทำงานอะไรหรือเปล่าครับ

☐ ทำ ทำอะไรครับ

☐ ไม่ได้ทำ

27. คุณจำนิทาน หรือเรื่องจริง ๆ ที่คนในเรื่องเป็นคนขยันได้บ้างไหมครับ

☐ จำได้ เรื่องอะไรครับ

☐ จำไม่ได้

(สำหรับข้อ 28 - 46)

คุณเห็นด้วยกับสิ่งที่ต่อไปนี้หรือไม่เห็นด้วย หรือกำกวม คือเห็นด้วยครึ่งหนึ่งและไม่เห็นด้วยครึ่งหนึ่ง
หรือบอกไม่ได้ (อย่า)

รายการ	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	กำกวม	บอก ไม่ได้
28. การจ้างหาพืชต่าง ๆ เช่น งามศพ งามเต่งงาน หรืองานบวช อย่างน้อยที่สุดควรจะจัดให้เทียมหน้าเทียมตาเพื่อนบ้าน				
29. เกษตรกรเป็นผู้ที่ควรทำงานหนักและมีเกียรติต่ำต้อย				
30. การทำเรือกสวนไร่นานั้น เป็นงานที่ไม่ควรเร่งรีบ ค่อยทำค่อยไป เพราะมีเวลาทำมาก				
31. การไปประชุม หรือไปตามที่ได้นักหมายไว้ช้าไปบ้างเพียงเล็กน้อย เป็นสิ่งที่ไม่ควรตำหนิ				

รายการ	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	กำลัง ทำ	บอก ไม่ได้
32. สหกรณ์ยอมมีหน้าที่ช่วยเหลือในด้านการเงินทุนและให้บริการสมาชิก ส่วนสมาชิกจะใช้บริการของสหกรณ์หรือไม่เป็นเรื่องส่วนตัว ไม่เกี่ยวกับสหกรณ์				
33. การที่ข้าราชการบางกนยอมเสี่ยงทำผิดระเบียบข้อบังคับ เพื่อช่วยเหลือพ่อแม่ให้พ้นความผิด เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ				
34. การเสี่ยงโชค เช่น แหว่ง หวย ชนไก่ อะไรทำนองนี้ นอกจากได้ความสนุกเพลิดเพลินแล้ว อาจมีโชคร้ายรายได้ จึงควรเสี่ยงกันบ้าง				
35. ลูกน้องที่ที่จะต้องยอมรับฟัง และทำตามความเห็นของผู้ที่เป็นหัวหน้า				
36. ผู้ที่มีอาวุโสน้อยกว่า ไม่ควรโต้แย้งผู้ที่มีอาวุโสมากกว่า				
37. ยอมเป็นการยากที่เกษตรกรจะแก้ปัญหาความยากจนของตนได้ด้วยตนเอง				
38. ถ้างานใดพอจะทำได้ด้วยคน ๆ เดียว ก็ควรทำ เพราะถ้าหลายคนมาออกความเห็นและทำ งานจะเสร็จช้าและได้ผลไม่ดี				
39. ในการประชุมกรรมการ เพื่อปรึกษาหารือในการทำงานอย่างหนึ่ง ถ้ากรรมการส่วนน้อยขาดประชุมไปบ้าง ก็ไม่มีอะไรเสียหาย				
40. คนที่ซื่อตรงและไม่คิดเอาเปรียบคนอื่นนั้น หาได้ยาก				
41. ถ้าเราจ่ายเงินจากสหกรณ์ไม่ได้ การ เป็นสมาชิกก็ไม่มีประโยชน์				
42. เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว สมาชิกจะได้รับประโยชน์จากสหกรณ์ น้อยกว่าคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ				
43. สหกรณ์จะแก้ไขปัญหาการทำมาหากินของสมาชิกได้ก็เพียงส่วนน้อย				

รายการ	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย	กำกวม	บอก ไม่ได้
44. การที่จะแก้ไขปัญหภายในครอบครัวอย่างไรว่านั้น ควรจะเป็นไปตาม ความเห็นของหัวหน้าครอบครัว				
45. ผู้ที่มีอาวุโสมากกว่า ย่อมมีเหตุผลและความรอบคอบดีกว่าผู้ที่มี อาวุโสน้อยกว่า				
46. การที่จะเลือกใคร เป็นผู้แทนหรือตัวแทนนั้น เราควรที่จะเลือกตาม ที่คนส่วนใหญ่เลือก				

(สำหรับข้อ 47 - 50)

คุณได้ทำสิ่งต่อไปนี้หรือไม่เพียงไร คือ ทำบ่อย ๆ หรือนาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยทำ (อย่า)

รายการ	บ่อย ๆ	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำ
47. มีการคิดไว้ล่วงหน้าว่า ในรอบหนึ่งปีจะซื้ออะไรบ้าง และเมื่อไร			
48. มีการกำหนดเวลาไว้ในใจ หรือเขียนเป็นตารางเวลาทำงานไว้ ชัดเจนและแน่นอนว่า ในรอบหนึ่งเดือนจะทำอะไรบ้าง และเมื่อใด			
49. การขาดการประชุมสหกรณ์ เช่น การประชุมใหญ่ การประชุมกลุ่ม การประชุมเลือกตัวแทนหรือกรรมการ อะไรทำนองนี้			
50. เมื่อมีผู้แสดงความคิดเห็นในสิ่งที่คุณไม่เห็นด้วย คุณได้แสดงความเห็น โต้แย้ง			

51. คุณได้จัดแบ่งรายได้ประจำปีของคุณเป็นส่วน ๆ หรือเปล่าครับว่า ส่วนไหนจะใช้อะไร
จำนวนสักเท่าไร เช่น ลงทุน ทำบุญ ใช้จ่ายในครอบครัว เป็นต้น
☐ จัดแบ่ง แบ่งไว้ว่าจะใช้อะไรบ้างครับ
☐ ไม่ได้แบ่ง
52. คุณได้กำหนดไว้เป็นหลักเป็นเกณฑ์ในใจอย่างแน่อนหรือเปล่าครับว่า สิ่งของเครื่องใช้ที่คุณจะซื้อนั้น
จะต้องมีคุณลักษณะอย่างนี้ คุณภาพอย่างนั้น
☐ กำหนด กำหนดอย่างไรครับ ☐ ไม่ได้กำหนด
53. คุณชอบเก็บเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ เช่น กระป๋องนม กระดาษห่อของ ถุงกระดาษหรือพลาสติก
อะไรทำนองนี้ หรือไม่ชอบครับ
☐ ชอบ เก็บไว้ทำไมครับ ☐ ไม่ชอบ
54. สมมุติว่า คุณต้องการจะซื้อรถจักรยานยนต์สักคันหนึ่ง มีขายอยู่ในท้องตลาด 2 แบบ ซึ่งมีคุณภาพ
ทัดเทียมกัน แต่แบบที่หนึ่งราคาแพงกว่าแบบที่สองเล็กน้อย เพราะมีรูปร่างและสีสรรสวยกว่า
คุณจะซื้อแบบไหนครับ หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ แบบที่หนึ่ง ☐ แบบที่สอง ☐ ตัดสินใจไม่ได้
55. ก. คุณเคยทำสิ่งของเครื่องใช้จากเศษวัสดุหรือวัสดุเหลือใช้ เช่น กระป๋องนม กระป๋องแป้ง
อะไรทำนองนี้ บ้างไหมครับ
☐ เคย ☐ ไม่เคย (ผ่านไปถามข้อ 56)
- ข. (ถ้าเคย) เคยทำอะไรบ้างครับ
56. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยนับรวมปีนี้ด้วย คุณเคยมีความรู้สึกเบื่อการทำการเกษตร และถ้าทำได้
ก็อยากจะเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่นบ้างหรือไม่เพียงไร คือ รู้สึกน้อย ๆ หรือ มีบ้างเพียงบางครั้ง หรือ
ไม่เคยรู้สึก
☐ รู้สึกน้อย ๆ ☐ มีบ้างเพียงบางครั้ง ☐ ไม่เคยรู้สึก
57. ถ้าคุณสามารถเลือกและกำหนดได้ คุณอยากจะให้ลูก ๆ ของคุณประกอบอาชีพอะไรครับ
อาชีพ

64. ถ้าคณะกรรมการดำเนินการปฏิบัติตามความเห็นของคุณแล้ว ปรากฏว่า สหกรณ์ได้รับผลเสียหาย
คุณคิดว่า ใครควรจะได้รับ การตำหนิ คุณเอง หรือคณะกรรมการดำเนินการ หรือทั้งคุณและ
คณะกรรมการดำเนินการ หรือไม่ควรตำหนิทั้งคุณและคณะกรรมการดำเนินการ
- ☐ คุณเอง ☐ คณะกรรมการ ฯ
- ☐ ทั้งคุณและคณะกรรมการ ฯ ☐ ไม่ตำหนิทั้งคุณและคณะกรรมการ ฯ
65. สมมุติว่า คุณเป็นผู้จัดการสหกรณ์ คุณพ่อของคุณขอร้องไห้ช่วยเหลืลูกของผู้อื่นเพราะคุณกับคุณพ่อ
ให้ได้เป็นพนักงานสหกรณ์ โดยที่คนนั้นมี ความสามารถด้อยกว่าคนอื่นอยู่เพียง เล็กน้อย
คุณจะช่วยเหลือไหมครับ หรือตัดสินใจไม่ได้
- ☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย ☐ ตัดสินใจไม่ได้
66. ถ้าเป็นไปได้ คุณคิดว่า คุณจะจ้างคนงานหรือลูกจ้างที่เป็นญาติหรือพวกพ้องที่คุ้นเคยกันทั้งหมด
หรือไม่อย่างใด คือ จ้างทั้งหมด หรือจ้างบ้าง หรือไม่จ้างเลย หรือจ้างใครก็ได้
- ☐ จ้างทั้งหมด ☐ จ้างบ้าง
- ☐ ไม่จ้างเลย ☐ จ้างใครก็ได้
67. สมมุติว่า คุณได้รับแต่งตั้ง เป็นกรรมการสอบสวนลงโทษพนักงานสหกรณ์ที่ทำผิดระเบียบข้อบังคับ
แต่ละคน ๆ นั้นเป็นญาติของคุณ คุณจะช่วยเหลือเขาบ้างหรือไม่ เพื่อที่จะให้เขาพ้นโทษ หรือได้รับ
โทษเบาลง
- ☐ ช่วยเหลือ ☐ ไม่ช่วยเหลือ ☐ ตัดสินใจไม่ได้
68. ก. คุณเคยเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมที่คุณเข้าร่วมประชุมด้วย บ่อย ๆ หรือมีบ้าง เพียงบางครั้ง
หรือไม่เคย
- ☐ บ่อย ๆ ☐ มีบ้าง เพียงบางครั้ง ☐ ไม่เคย
- ข. คุณเคยคิดอยากจะเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมแต่ก็ไม่ได้เสนอมีบ้างไหมครับ
- ☐ มี ไม่ได้เสนอเพราะอะไรครับ
- ☐ ไม่มี

69. ถ้าคุณมีโอกาสเลือกได้ คุณอยากจะเลือกทำงานประเภทที่ทำคนเดียว หรืองานที่ต้องทำร่วมกับคนอื่น ๆ หรือตัดสินใจไม่ได้

☐ งานที่ทำคนเดียว ☐ งานที่ทำร่วมกับคนอื่น ☐ ตัดสินใจไม่ได้

70. ถ้าที่ประชุมกลุ่มสมาชิกของคุณมอบหมายให้คุณทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่คุณได้คัดค้านแล้วว่าไม่ควรทำ แต่สมาชิกส่วนใหญ่กลับเห็นว่าควรทำ คุณจะรับทำงานนั้นด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจ หรือตัดสินใจไม่ได้

☐ เต็มใจ ☐ ไม่เต็มใจ ☐ ตัดสินใจไม่ได้

71. ในการทำงานอย่างหนึ่ง สมมุติว่าหมู่คณะได้มอบอำนาจแก่คุณในการตัดสินใจทำอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ เมื่อคุณจะตัดสินใจจริง ๆ คุณจะไปปรึกษาหารือคนอื่นหรือไม่ปรึกษา หรือตัดสินใจไม่ได้

☐ ปรึกษา ☐ ไม่ปรึกษา ☐ ตัดสินใจไม่ได้

72. ถ้าหากคุณมีความจำเป็นจะต้องมอบหมายงานในหน้าที่ของคุณให้คนอื่นที่มีโชดุกะเมียบ หรือญาติสนิททำแทนคุณ คุณมีความรู้สึกมั่นใจไหมครับว่า เขาจะทำงานแทนคุณอย่างเต็มความสามารถ และรักษามลประโยชน์ให้คุณ

☐ มั่นใจ ☐ ไม่มั่นใจ ☐ ตัดสินใจไม่ได้

73. ถ้าคุณได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบทำงานอย่างหนึ่ง คุณมีความมั่นใจไหมครับว่าลูกน้องของคุณจะทำงานในหน้าที่ที่คุณมอบหมายให้อย่างเต็มความสามารถ และไม่หลีกเลี่ยง

☐ มั่นใจ ☐ ไม่มั่นใจ ☐ ตัดสินใจไม่ได้

74. "คนจำนวนมากมักจะทำผิดกับเราเฉพาะต่อหน้า แต่กลับหลังกลับนินทาเรา" คุณเคยมีความรู้สึกเช่นนี้บ่อย ๆ หรือนาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยรู้สึก

☐ รู้สึกบ่อย ๆ ☐ นาน ๆ ครั้ง ☐ ไม่เคยรู้สึก

75. ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยนับรวมนี้ด้วย คุณเคยคิดอยากจะลาออกจากสหกรณ์บ้างไหมครับ

☐ คิดอยากจะลาออก ☐ ไม่เคยคิด

76. คุณเคยตั้งใจไว้บ้างหรือเปล่าครับว่า ถ้าหากคุณมีฐานะดีขึ้นกว่านี้และมีความเดือดร้อนน้อยลง ก็จะทำออกจากสหกรณ์

☐ ตั้งใจไว้

☐ ไม่ได้ตั้งใจ

77. ก. คุณชอบศึกษาปัญหาเกี่ยวกับตัวเลขบ้างไหมครับ

☐ ชอบ

☐ ไม่ชอบ

☐ ตัดสินใจไม่ได้

ข. มีโจทย์เลขสั้น ๆ ลองคิดดูนะครับ คิดไม่ออกก็ไม่เป็นไร (ผู้สัมภาษณ์ให้กระดาษและดินสอ เพื่อใช้ทดเลข และต้องจดคำตอบทุกคำตอบ ให้เวลาคิดข้อละ 1 นาที ถ้าคิดไม่ทันก็ให้ทำเครื่องหมาย ๐)

1) มีข้าวสารอยู่ 30 ถัง ขายไป 12 ถัง เหลืออีกกี่ถัง คำตอบ

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ไม่ทันเวลา)

2) ขายข้าวไปสองเกวียนครึ่ง ในราคาเกวียนละ 2,000 บาท จะได้เงินเท่าไร

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ไม่ทันเวลา) คำตอบ

3) ถ้าทำนา 5 ไร่ ได้ข้าว 200 ถัง เฉลี่ยแล้วได้ข้าวไร่ละกี่ถัง

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ไม่ทันเวลา) คำตอบ

4) ถ้าทำนา 10 ไร่ ลงทุนไปไร่ละ 1,000 บาท ได้ข้าว 4 เกวียน แล้วขายไป เกวียนละ 2,500 บาท จะได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไร

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ไม่ทันเวลา) คำตอบ

5) มีข้าวอยู่ 3 ชนิด ข้าวเล็บบี๋มีอนางหนักกว่าข้าวช่อประคู้ ข้าวช่อประคู้หนักกว่าข้าวนางนวล ถ้ามว่า ข้าวชนิดไหนหนักที่สุด

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ไม่ทันเวลา) คำตอบ

78. ก. คุณพออ่านหนังสือได้บ้าง หรืออ่านไม่ได้ครับ

☐ อ่านได้

☐ อ่านไม่ได้ (ผ่านไปถามข้อ 80)

ข. (ถ้าอ่านได้ - ผู้สัมภาษณ์ยื่นเอกสารที่เตรียมไว้ให้อ่าน ซึ่งเป็นข้อความเกี่ยวกับการเกษตร มีประมาณ 20 คำ) กรุณาอ่านหนังสือนี้ทั้ง ๆ นะครับ (ผู้สัมภาษณ์ประเมินความสามารถในการอ่าน)

☐ อ่านคล่อง (อ่านผิดน้อยกว่า 3 คำ และไม่ตะกุกตะกัก)

☐ อ่านค่อนข้างคล่อง (อ่านผิดน้อยกว่า 3 คำ แต่ตะกุกตะกัก)

☐ อ่านคล่องพอใช้ (อ่านผิด 3 - 5 คำ)

☐ อ่านไม่คล่อง (อ่านผิดตั้งแต่ 6 คำขึ้นไป)

ค. จากข้อความที่คุณอ่านเมื่อตะกี้ครับ กรุณาตอบคำถามลึก 2 - 3 ข้อ

1) ปีนี้นายแดงปลูกถั่วหรือข้าวฟ่าง ☐ ถั่ว ☐ ข้าวฟ่าง

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ตอบไม่ได้)

2) ปีที่แล้วนายแดงปลูกถั่วหรือข้าวฟ่าง ☐ ถั่ว ☐ ข้าวฟ่าง

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ตอบไม่ได้)

3) นายแดงมีความเห็นตรงกับเมียของเขาหรือไม่ ☐ ตรง ☐ ไม่ตรง

(☐ ตอบถูก ☐ ตอบผิด ☐ ตอบไม่ได้)

79. ก. คุณพอจะเขียนหนังสือได้ไหมครับ

☐ เขียนได้

☐ เขียนไม่ได้ (ผ่านไปถามข้อ 80)

ข. (ถ้าเขียนได้ - ผู้สัมภาษณ์ยื่นกระดาษเปล่าพร้อมทั้งดินสอให้ผู้ตอบ) กรุณาเขียนตามคำบอกนะครับ (ผู้สัมภาษณ์อ่านข้อความที่เตรียมไว้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับสหกรณ์ มีประมาณ 20 คำ แล้วประเมินว่า)

☐ เขียนคล่อง (เขียนผิดไม่เกิน 2 คำ)

☐ เขียนค่อนข้างคล่อง (เขียนผิด 2 - 3 คำ)

☐ เขียนคล่องพอใช้ (เขียนผิด 4 คำ)

☐ เขียนไม่คล่อง (เขียนผิด 5 คำขึ้นไป)

80. ก. คุณทราบไหมครับว่า ทำไมชาวโรมาบางคนเอาปูนขาวโรยในที่ดินที่เขาเตรียมจะปลูก
☐ ทราบ เพราะ ☐ ไม่ทราบ
- ข. พืชชนิดใดที่ปลูกแล้วให้ปุ๋ยในดินสูงขึ้น ทราบไหมครับ
☐ ทราบ คือ ☐ ไม่ทราบ
- ค. ปุ๋ยวิทยาศาสตร์มีอยู่หลายสูตร ผู้ใช้ต้องเลือกตามความเหมาะสม เช่น 16-20-0
 ตัวเลข 16, 20 และ 0 บอกจำนวนอะไรครับ คือ บอกน้ำหนักปุ๋ยต่อถัง หรือบอก
 น้ำหนักปุ๋ยที่ใส่ต่อไร่ หรือบอกสัดส่วนอาหารพืช
☐ บอกน้ำหนักปุ๋ยต่อถัง ☐ บอกน้ำหนักปุ๋ยที่ใส่ต่อไร่ ☐ บอกสัดส่วนอาหารพืช
- ง. เมล็ดพันธุ์พืชที่จะเอาไปทำพันธุ์ควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง ทราบไหมครับ
☐ ทราบ ควรมี ☐ ไม่ทราบ
81. ก. ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา คุณเคยเจ็บป่วยถึงกับต้องล้มหมอนนอนเสื่อบ้างไหมครับ
☐ เคย จำนวน ครั้ง ☐ ไม่ทราบ
- ข. ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา คุณเคยรู้สึกว่าร่างกายไม่ค่อยจะแข็งแรง อ่อนเพลีย และเหนื่อยเร็ว
 รู้สึกไม่ค่อยจะสบาย อะไรทางนั้น บ่อย ๆ หรือนาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคย
☐ บ่อย ๆ ☐ นาน ๆ ครั้ง ☐ ไม่เคย
- ค. (ผู้สัมภาษณ์ประเมินเอาเองว่า ผู้ตอบมีสุขภาพของร่างกายเป็นอย่างไร)
☐ แข็งแรงมาก ☐ แข็งแรงปานกลาง ☐ ไม่ค่อยแข็งแรง
82. คุณทราบไหมครับว่า คนที่เป็นเจ้าของสหกรณ์นั้น คือใคร
 (ผู้สัมภาษณ์บันทึกคำตอบ)
83. คุณทราบไหมครับว่า สหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้สมาชิกได้ไม่เกินร้อยละเท่าไรของราคาหุ้น
☐ ทราบ ร้อยละ ☐ ไม่ทราบ
84. ตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์นั้น สมาชิกสามารถจะกู้เงินจากสหกรณ์ได้กี่ระยะ แต่ละระยะ
 กู้ได้นานเท่าใด (ผู้สัมภาษณ์บันทึกคำตอบ)

85. สมาชิกแต่ละคนสามารถจะถือหุ้นสหกรณ์ที่หุ้นก็ได้โดยไม่จำกัดจำนวน แต่อย่างน้อยจะต้องถือ
1 หุ้น ใช่หรือไม่ใช่ หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ตัดสินใจไม่ได้
86. ผู้ที่เป็นผู้จัดการสหกรณ์จะต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ ใช่หรือไม่ใช่ หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ ตัดสินใจไม่ได้
87. คุณทราบไหมครับว่า ประธานคณะกรรมการดำเนินการหรือประธานสหกรณ์แห่งนี้เป็นใคร
☐ ทราบ คือ ☐ ไม่ทราบ
88. สหกรณ์แห่งนี้มีสมาชิกทั้งหมดประมาณสักกี่คน และมีกี่กลุ่มครับ
 สมาชิกประมาณ คน จำนวน กลุ่ม
89. ในจังหวัดนี้ นอกจากมีสหกรณ์การเกษตรแล้ว มีสหกรณ์ประเภทอื่นอีกไหมครับ
☐ มี คือ สหกรณ์
☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
90. คุณทราบไหมครับว่า ขณะนี้ในประเทศไทยเรามีกฎหมายเกี่ยวกับสหกรณ์
 หรือไม่ มีหรือไม่ทราบ
☐ มี พ.ศ. อะไร ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
91. คุณทราบไหมครับว่า ถ้าหากสมาชิกคนใดไม่สามารถส่งชำระเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา
 เพราะมีสาเหตุที่จำเป็นจริง ๆ คณะกรรมการจะผ่อนผันให้ได้ไม่เกินกี่คราว คราวละ
 ไม่เกินกี่เดือนครับ
☐ ทราบ ผ่อนผันให้ได้ คราว คราวละไม่เกิน เดือน
☐ ไม่ทราบ
92. สมาชิกจะถูกพิจารณาให้ออกจากสหกรณ์ เนื่องด้วยสาเหตุอะไรบ้าง ทราบไหมครับ
 (ผู้สัมภาษณ์บันทึกคำตอบ)

ตอนที่ 3 แนวทางในการดำเนินการฝึกอบรม

(สำหรับข้อ 93 - 106)

ถ้าทางสหกรณ์จัดให้มีการสอนเรื่องหนึ่งเรื่องใดต่อไปนี้ให้แก่สมาชิก คุณต้องการจะเรียนหรือไม่ต้องการ หรือตัดสินใจไม่ได้ (อย่า)

รายการ	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ตัดสินใจไม่ได้
93. ก. ความรู้เกี่ยวกับวิธีปรับปรุงบำรุงดิน			
ข. ความรู้เกี่ยวกับการไถพรวนและย่ำกำจัดวัชพืช			
ค. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์			
ง. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและขยายพันธุ์พืช			
จ. ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์			
94. ก. ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์ทั่ว ๆ ไป			
ข. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสหกรณ์			
ค. ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตร			
95. ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์และซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร			
96. ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์สิ่งของและเครื่องใช้จากเศษวัสดุและวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น			
97. ความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น แหล่งรับซื้อ ราคา เป็นต้น			
98. ความรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร			

รายการ	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ตัดสินใจไม่ได้
99. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชด้วยวิธีการใหม่ ๆ และการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ ทางการเกษตร			
100. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการลงทุนทางการเกษตรให้ได้กำไรสูงสุด			
101. ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว			
102. ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย เช่น การป้องกันโรคอาหารและการใช้ยา เป็นต้น			
103. ความรู้เกี่ยวกับการเลือกผู้แทนหรือตัวแทนที่ดี			
104. ความรู้เกี่ยวกับการพูดและอภิปรายในที่ประชุม			
105. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะให้ได้ผลดี			
106. ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่างเป็นการหารายได้เพิ่มเติม			

107. ถ้าคณะกรรมการกลุ่มของคุณ ต้องการ เชิญผู้มีความรู้มาบรรยายในเรื่องที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่สมาชิก โดยขอร้องให้สมาชิกช่วยกันออกค่าใช้จ่าย คุณจะช่วยหรือไม่ช่วยครับ หรือตัดสินใจไม่ได้
- ☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย ☐ ตัดสินใจไม่ได้

(สำหรับข้อ 108 - 109)

ถ้าสหกรณ์ต้องการจัดรายการพาสมาชิกไปเยี่ยมชมกิจการเกี่ยวกับการเกษตรในที่ต่าง ๆ เช่น สถานีทดลองทางการเกษตร สถานศึกษาทางการเกษตร โรงงานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หรือ เรือกสวนไร่นาของเกษตรกรที่มีชื่อเสียง อะไรท่านองนี้

108. ก. ถ้าไปแบบไม่ค้างคืน และสมาชิกต้องช่วยกันเฉลี่ยค่ารถ คุณจะไปหรือไม่ไป หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ไป ☐ ไม่ไป (ผ่านไปตามข้อ 109)
☐ ตัดสินใจไม่ได้ (ผ่านไปตามข้อ 109)
 ข. (ถ้าไป) คุณคิดว่า ในช่วงเดือนใดบ้างครับที่คุณจะไปได้โดยสะดวก
 เดือน
 ค. (ถ้าไป) คุณคิดว่า ค่ารถควรจะไม่เกินคนละเท่าไรครับ
 ควรไม่เกิน บาท
109. ก. ถ้าไปแบบค้างคืนและต้องช่วยเฉลี่ยออกค่ารถ คุณจะไปหรือไม่ไป หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ไป ☐ ไม่ไป (ผ่านไปตามข้อ 110) ☐ ตัดสินใจไม่ได้ (ผ่านไปตามข้อ 110)
 ข. (ถ้าไป) คุณคิดว่า ในช่วงเดือนใดบ้างครับที่คุณจะไปได้โดยสะดวก
 เดือน
 ค. (ถ้าไป) คุณสามารถจะไปค้างได้ไม่เกินกี่คืน จำนวน คืน
 ง. (ถ้าไป) เมื่อเฉลี่ยค่ารถกันแล้วควรไม่เกินคนละเท่าไรครับ
 ไม่เกินคนละ บาท
110. ถ้าสหกรณ์จัดพิมพ์หนังสือมีเรื่องราวเกี่ยวกับความรู้ทางการเกษตร การตลาด การสหกรณ์ และข่าวคราวความก้าวหน้าของเพื่อนสมาชิก โดยออกเป็นรายเดือน ผู้ที่ต้องการจะต้องเสียค่าบำรุงปีละ 20 บาท คุณต้องการหรือไม่ต้องการ หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ต้องการ ☐ ไม่ต้องการ ☐ ตัดสินใจไม่ได้
111. ถ้าสหกรณ์จัดพิมพ์หนังสือต่อไปนี้ ขายในราคาไม่เกินเล่มละ 20 บาท พิมพ์ตัวโต ๆ อ่านง่าย มีภาพสีประกอบ ใช้กระดาษอย่างดี คุณจะซื้อหรือไม่ซื้อ หรือตัดสินใจไม่ได้
- ก. คู่มือการสร้างและซ่อมเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร
☐ ต้องการซื้อ ☐ ไม่ต้องการซื้อ ☐ ตัดสินใจไม่ได้
- ข. คู่มือการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากเศษวัสดุ หรือวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่น
☐ ต้องการซื้อ ☐ ไม่ต้องการซื้อ ☐ ตัดสินใจไม่ได้
- ค. คู่มือการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย เช่น การป้องกันโรค การใช้ยา การเลี้ยงทารก เป็นต้น
☐ ต้องการซื้อ ☐ ไม่ต้องการซื้อ ☐ ตัดสินใจไม่ได้

112. ถ้าสหกรณ์พิจารณาเห็นว่า คุณมีความรู้เรื่องหนึ่งดีมาก จึงขอร้องให้คุณช่วยสอนสมาชิกคนอื่น ๆ
 คุณจะช่วยเหลือหรือไม่ช่วย หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย ☐ ตัดสินใจไม่ได้
113. ถ้าสหกรณ์มอบหมายให้สมาชิกของแต่ละกลุ่มปรึกษาหารือกันว่า ในรอบหนึ่งปีควรจัดรายการ
 ให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องใดบ้าง ก็ให้ดำเนินการจัดกันเอง โดยสหกรณ์จะช่วยเหลือค่าใช้จ่าย
 ครึ่งหนึ่งและให้สมาชิกช่วยเหลือกันออกอีกครึ่งหนึ่ง คุณเห็นด้วยกับวิธีการนี้ หรือไม่เห็นด้วย
 หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย ☐ ตัดสินใจไม่ได้
114. ถ้าสหกรณ์จัดให้มีงานแสดงทางการเกษตร โดยมีการบรรยายให้ความรู้ทางการเกษตร แสดง
 เครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร อะไรทำนองนี้ คุณจะไปชมหรือไม่ หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ไป ☐ ไม่ไป ☐ ตัดสินใจไม่ได้
115. ถ้าสมาชิกกลุ่มใดมีความสนใจอยากรู้ในเรื่องใด สหกรณ์ก็จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่มาบรรยาย
 แล้วแจกคู่มือไว้ให้อ่านเองเป็นตอน ๆ โดยหมุนเวียนมาเป็นระยะ ๆ คุณจะเรียนด้วยวิธีนี้
 หรือไม่เรียน หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ เรียน ☐ ไม่เรียน ☐ ตัดสินใจไม่ได้
116. ก. ถ้าสมาชิกสนใจในเรื่องใด สหกรณ์ก็จัดทำเป็นคู่มือที่สามารถอ่านและทำความเข้าใจได้
 ด้วยตนเอง แบ่งเป็นตอน ๆ และให้ทำแบบฝึกหัดส่ง คุณจะเรียนด้วยวิธีการนี้ หรือไม่เรียน
 หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ เรียน ☐ ไม่เรียน ☐ ตัดสินใจไม่ได้
- ข. นอกจากแจกคู่มือให้ไปอ่านเองแล้ว สหกรณ์ยังจัดให้สมาชิกที่อยู่ใกล้เคียงกัน รวมกลุ่มกัน
 เป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 6 - 10 คน เพื่อให้ช่วยกันสอน ช่วยกันเรียน และช่วยคิดหาทาง
 แก้ปัญหาแต่ละคน คุณจะเข้าร่วมรายการนี้หรือไม่ร่วม หรือตัดสินใจไม่ได้
☐ ร่วม ☐ ไม่ร่วม (ผ่านไปตามข้อ 117)
☐ ตัดสินใจไม่ได้ (ผ่านไปตามข้อ 117)

ค. (ถ้าร่วมรายการ) คุณคิดว่า การรวมกลุ่มกันควรใช้เวลาในช่วงใดของวันครับ
ในช่วง

ง. (ถ้าร่วมรายการ) คุณคิดว่า ในรอบหนึ่งเดือนควรจะรวมกลุ่มกันสักกี่ครั้ง
จำนวน ครั้ง

117. คุณคิดว่ากลุ่มสมาชิกแต่ละกลุ่มควรจะให้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับปัญหา
การทำมาหากินบ้างไหมครับ

☐ ควร ในรอบหนึ่งปีควรจัดสักกี่ครั้ง จำนวน ครั้ง

☐ ไม่ควร ☐ ตัดสินใจไม่ได้

118. ก. ถ้าสหกรณ์จัดให้มีการ เรียนหรืออบรมในแบบที่สมาชิกต้องไปร่วมรายการเต็มวันติดต่อกัน
คุณคิดว่า คุณสามารถจะไปร่วมรายการได้สักกี่วัน
รวมได้ วัน

ข. คุณคิดว่า การเรียนหรืออบรมควรจะเริ่มและเลิกในเวลาใดจึงสะดวกแก่คุณ
เริ่ม น. เลิก น.

119. ถ้าสหกรณ์จำเป็นต้องจัดให้มีการ เรียนหรืออบรมสมาชิกประเภทที่จะต้อง เรียน หรืออบรมติดต่อกัน
ถึง 3 วันเต็ม คุณคิดว่าควรจัดในช่วงเดือนใด คุณจึงจะเข้าร่วมรายการได้สะดวก
เดือน

ภาคผนวก ค. 2

ผลการวิเคราะห์หาอำนาจการจำแนกของข้อความใน
แบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์หาอำนาจการจำแนกของข้อความในแบบสัมภาษณ์
ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์

ตัวแปร	ข้อที่	χ^2 ที่ df = 1	หมายเหตุ
1. ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต	10	16.00 **	
	12	5.33 *	
	13	7.27 **	
	14	7.27 **	
2. ความมีเหตุผล	15	9.60 **	
	16	7.27 *	
	17	7.27 **	
3. การยอมรับนวัตกรรม	18	5.33 *	
	19	7.27 **	
	20	9.60 **	
	21	9.00 **	
	22	5.33 *	
	23	5.33 *	

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อที่	χ^2 ที่ df = 1	หมายเหตุ
4. ความขยัน	24	5.33 *	
	25	9.80 **	
	26	7.41 **	
	27	12.44 **	
5. ความสามารถขั้นพื้นฐาน			
5.1 ความสามารถทางเลขคณิต	77 ข.1	7.27 **	
ขั้นพื้นฐาน	77 ข.2	7.27 **	
	77 ข.3	12.44 **	
	77 ข.4	9.60 **	
	77 ข.5	9.80 **	
5.2 ความสามารถในการอ่าน	78 ก, ข	16.00 **	
ออกเขียนได้	78 ค	16.00 **	
	79 ก, ข	12.44 **	
5.3 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี	80 ก	16.00 **	
ในการผลิต	80 ข	16.00 **	
	80 ค	12.44 **	
	80 ง	16.00 **	
5.4 สุขภาพและความแข็งแรง	81 ก	5.33 *	
ทางกาย	81 ข	16.00 **	
	81 ค	9.60 **	

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อที่	χ^2 ที่ df = 1	หมายเหตุ
5.5 ความสามารถในการจัดการ กิจการการเกษตร	8	9.00 **	
	9	6.35 *	
	11	12.44 **	
6. การรู้จักประหยัด	28	6.35 *	
	47	7.27 **	
	51	4.30 *	
	52	9.80 **	
	53	4.00 *	
	54	4.00 *	
	55	9.00 **	
7. ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม	29	4.26 *	
	56	5.33 *	
	57	4.00 *	
8. ความสำนึกในเวลา	30	7.27 **	
	31	5.33 *	
	48	12.44 **	
	58	4.00 *	

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อที่	χ^2 ที่ $df. = 1$	หมายเหตุ
9. ความกล้าเสี่ยง	34	9.60 **	
	59	6.35 *	
	60	6.35 * ¹	
	61	9.60 **	
10. ความรับผิดชอบ	32	7.27 **	
	49	4.00 *	
	62	9.60 **	
	63	9.60 **	
	60	9.60 **	
11. ความผูกพันในระบบเครือญาติ และพวกพ้อง	33	9.60 **	
	65	12.44 **	
	66	4.00 *	
	67	4.26 *	
12. ความเชื่อใจในบุคคลอื่น	40	7.27 **	
	72	7.27 **	
	73	9.60 **	
	74	7.27 **	

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อที่	χ^2 ที่ df. = 1	หมายเหตุ
13. คำนิยมในอำนาจและระบบอาวุโส	35	7.27**	
	36	7.27**	
	44	5.33*	
	45	5.33*	
14. ลักษณะเอกัตบุคคผล	37	5.12*	
	46	7.27**	
	50	9.60**	
	68	5.33*	
15. ความศรัทธาและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมกลุ่ม	38	7.27**	
	39	9.00**	
	69	7.27**	
	70	7.27**	
	71	5.33*	
16. ความรู้ความเข้าใจในกิจการ สหกรณ์การ เกษตร	82	9.00**	
	83	9.60**	
	84	7.27**	
	85	4.10*	
	86	4.10*	

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ข้อที่	χ^2 ที่ df = 1	หมายเหตุ
16. ความรู้ความเข้าใจในกิจการ สหกรณ์การเกษตร (ต่อ)	87	4.10 *	
	88	4.29 *	
	89	4.29 *	
	90	4.29 *	
	91	4.29 *	
	92	4.29 *	
17. หัสนคติต่อสหกรณ์การเกษตร	7	4.26 *	
	42	12.44 **	
	43	12.44 *	
	75	4.26 *	
	76	6.35 *	

มีนัยสำคัญ

** $p < 0.01$ * $p < 0.05$

ภาคผนวก ค. 3

ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 6 ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ที่วัดตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อตัวแปร	ข้อคำถามที่
1	อายุ	3
2	ประสบการณ์	2
3	ระดับการศึกษาในโรงเรียน	4
4	การฝึกอบรม	5
5	ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง	6, 7
6	ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต	10, 12, 13, 14
7	ความมีเหตุผล	15, 16, 17
8	การยอมรับนวัตกรรม	18, 19, 20, 21, 22, 23
9	ความขยัน	24, 25, 26, 27
10	ความสามารถทาง เลขคณิตขั้นพื้นฐาน	77
11	ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้	78, 79
12	ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต	80
13	สุขภาพและความแข็งแรงทางกาย	81

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อตัวแปร	ข้อคำถามที่
14	ความสามารถในการจัดการกิจการ การเกษตร	8, 9, 11
15	การรู้จักประหยัด	28, 47, 51, 52, 53, 54, 55
16	ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม	26, 56, 57
17	ความสนใจในเวลา	30, 31, 48, 58
18	ความกล้าเสี่ยง	34, 59, 60, 61
19	ความรับผิดชอบ	32, 49, 62, 63, 64
20	ความผูกพันในระบบเครือญาติ และพวกพ้อง	33, 65, 66, 67
21	ความเชื่อใจในบุคคลอื่น	40, 72, 73, 74
22	ค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโส	35, 36, 44, 45
23	ลักษณะเอกัตบุคคค	37, 46, 50, 68
24	ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่ม	38, 39, 69, 70, 71
25	ความรู้ความเข้าใจในกิจการ สหกรณ์การเกษตร	82, 83, 84, 85, 86, 87, 87, 88, 89, 90, 91, 92
26	ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร	7, 42, 43, 75, 76

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อตัวแปร	ข้อคำถามที่
27	เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม	93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 111, 101, 102, 103, 104, 105, 106
28	วิธีสอนและกิจกรรมในการฝึกอบรม	107, 108 ก, 108 ค, 109 ก, 109 ข, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116 ก, 116 ข, 117
29	ระยะเวลาและช่วงเวลาในการฝึกอบรม	108 ข, 109 ข, 109 ค, 116 ค, 116 ง, 118 ก, 118 ข, 119

ภาคผนวก ง

สมุดรหัสนี้

ภาคผนวก ง

สมุดรหัส (CODE BOOK)

โครงการวิจัยเรื่อง

ยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ตัวแปรที่

ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส

สคมภที่

บัตรที่ 1

001	001-003	หมายเลขประจำตัวผู้ตอบ	-	-	-	1-3

002		ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร			-	4

	1	ต่ำ	100	33.33		
	2	กลาง	100	33.33		
	3	สูง	100	33.33		

ตอนที่ 1 ภูมิหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม

003		เพศ			-	5

	1	ชาย	236	78.67		
	2	หญิง	64	21.33		

004		ประสบการณ์			2	6

	1	ต่ำกว่า 1 ปี	14	4.67		
	2	1 ปี - 1 ปี 11 เดือน	36	12.00		
	3	2 ปี - 2 ปี 11 เดือน	13	4.33		

ตัวแปรที่	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		สคมภที่
		N	%	
	4 3 ปี - 3 ปี 11 เดือน	92	30.67	
	5 4 ปี - 4 ปี 11 เดือน	63	21.00	
	6 5 ปี - 5 ปี 11 เดือน	20	6.67	
	7 6 ปี - 6 ปี 11 เดือน	10	3.33	
	8 7 ปี - 7 ปี 11 เดือน	4	1.33	
	9 8 ปี และสูงกว่า	48	16.00	
005	อายุ			3 7
	1 ต่ำกว่า 26 ปี	3	1.00	
	2 26 - 30 ปี	17	5.67	
	3 31 - 35 ปี	23	7.67	
	4 36 - 40 ปี	36	12.00	
	5 41 - 45 ปี	50	16.67	
	6 46 - 50 ปี	51	17.00	
	7 51 - 55 ปี	41	13.66	
	8 56 - 60 ปี	36	12.00	
	9 61 ปี และสูงกว่า	43	14.33	
006	ระดับการศึกษาในโรงเรียน			4 8-9
	00 ไม่เคยเรียน	50	16.68	
	01 ป.1	10	3.33	
	02 ป.2	16	5.34	
	03 ป.3	15	5.00	

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ขอ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
007	04	ระดับการศึกษาในโรงเรียน (ต่อ) ป.4	183	61.00	5	10
	05	ป.5	1	0.33		
	06	ป.6	4	1.33		
	07	ป.7	7	2.34		
	08	มศ.1	2	0.66		
	09	มศ.2	2	0.66		
	10	มศ.3	8	2.67		
	11	มศ.4	1	0.33		
	12	มศ.5-6	1	0.33		
		การฝึกอบรม			5	
		จำนวนครั้งของการเข้ารับการฝึกอบรม			5 ก, ข	
	0	ไม่เคย	137	45.67		
	1	1 ครั้ง	51	17.00		
	2	2 ครั้ง	25	8.33		
	3	3 ครั้ง	48	16.00		
	4	4 ครั้ง	11	3.67		
	5	5 ครั้ง	11	3.67		
	6	6 ครั้ง	6	2.00		
	7	7 ครั้ง	1	0.33		
	8	8 ครั้ง	3	1.00		
	9	9 ครั้ง	7	2.33		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่ N	%	ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
008		จำนวนวันที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม			5 ค.	11
	0	ไม่เคย	137	45.67		
	1	1 - 2 วัน	55	18.33		
	2	3 - 4 วัน	69	23.00		
	3	5 - 6 วัน	22	7.33		
	4	7 - 8 วัน	5	1.67		
	5	9 - 10 วัน	3	1.00		
	6	11 - 12 วัน	3	1.00		
	7	13 - 14 วัน	1	0.33		
	8	15 - 16 วัน	3	1.00		
	9	มากกว่า 16 วัน	2	0.67		
		การศึกษาด้วยตนเอง			6	
009		ฟังวิทยุและคู่มือโทรทัศน์			6 ก	12
	0	ไม่เคย	44	14.66		
	1	นาน ๆ ครั้ง	112	37.33		
	3	บ่อย ๆ	144	48.00		
010		อ่านหนังสือ			6 ข.	13
	0	ไม่เคย	124	41.33		
	1	นาน ๆ ครั้ง	111	37.00		
	3	บ่อย ๆ	65	21.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมกที่
			N	%		
		การศึกษาด้วยตนเอง (ต่อ)				
011		พูดคุยและปรึกษากับผู้มีความรู้			6 ค.	14
	0	ไม่เคย	35	11.67		
	1	นาน ๆ ครั้ง	97	32.33		
	3	บ่อย ๆ	168	56.00		
012		ไปชมสถานที่ทดลองและสถาบันการศึกษาทาง			7 ก.	15
		การเกษตร				
	0	ไม่เคยไป	253	84.33		
	1	ไป 1 ครั้ง	22	7.34		
	2	ไป 2 ครั้ง	10	3.33		
	3	ไป 3 ครั้ง	9	3.00		
	4	ไป 4 ครั้ง	2	0.67		
	5	ไป 5 ครั้ง	3	1.00		
	6	มากกว่า 5 ครั้ง	1	0.33		
013		ไปชมงานแสดงทางการเกษตร			7 ข.	16
	0	ไม่เคยไป	254	84.67		
	1	ไป 1 ครั้ง	24	8.00		
	2	ไป 2 ครั้ง	8	2.67		
	3	ไป 3 ครั้ง	11	3.66		
	4	ไป 4 ครั้ง	2	0.67		
	5	ไป 5 ครั้ง และมากกว่า	1	0.33		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
014		ไปชมโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร			7 ค.	17
	0	ไม่เคยไป	270	90.00		
	1	ไป 1 ครั้ง	13	4.33		
	2	ไป 2 ครั้ง	10	3.33		
	3	ไป 3 ครั้ง	5	1.67		
	4	ไป 4 ครั้ง	2	0.67		
	5	ไป 5 ครั้ง และมากกว่า	—			
015		ไปชมกิจการทางการเกษตรของเกษตรกร ที่มีชื่อเสียง			7 ง.	18
	0	ไม่เคยไป	207	69.00		
	1	ไป 1 ครั้ง	22	7.34		
	2	ไป 2 ครั้ง	15	5.00		
	3	ไป 3 ครั้ง	31	10.33		
	4	ไป 4 ครั้ง	9	3.00		
	5	ไป 5 ครั้ง	4	1.33		
	6	ไป 6 ครั้ง	1	0.33		
	7	ไป 7 ครั้ง	—	—		
	8	ไป 8 ครั้ง	—	—		
	9	ไป 9 ครั้ง และมากกว่า	11	3.67		

ตัวแปรที่

ข้อ
คำถาม
สคมภที่ตอนที่ 2 องค์ประกอบเชิงมนุษย์

ประเภทกิจกรรมการ เกษตร

8

016

ทำนา

8 ก.

19

0	ไม่ได้ทำนา	101	33.66
1	ทำ 1 - 10 ไร่	42	14.00
2	ทำ 11 - 20 ไร่	56	18.66
3	ทำ 21 - 30 ไร่	50	16.67
4	ทำ 31 - 40 ไร่	27	9.00
5	ทำ 41 - 50 ไร่	15	5.00
6	ทำ 51 - 60 ไร่	2	0.67
7	ทำ 61 - 70 ไร่	3	1.00
8	ทำ 71 - 80 ไร่	2	0.67
9	ทำมากกว่า 80 ไร่	2	0.67

017

ทำสวน

8 ก.

20

0	ไม่ได้ทำสวน	185	61.67
1	ทำ 1 - 10 ไร่	76	25.34
2	ทำ 11 - 20 ไร่	28	9.33
3	ทำ 21 - 30 ไร่	8	2.67
4	ทำ 31 - 40 ไร่	—	—
5	ทำ 41 - 50 ไร่	1	0.33
6	ทำ 51 - 60 ไร่	1	0.33

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สัณยคติ
			N	%		
018		ทำสวน (ต่อ)				
	7	ทำ 61 - 70 ไร่	-	-		
	8	ทำ 71 - 80 ไร่	-	-		
	9	ทำมากกว่า 80 ไร่	1	0.33		
		ทำไร่			8 ก.	21
	0	ไม่ได้ทำไร่	264	88.00		
	1	ทำ 1 - 10 ไร่	24	8.00		
	2	ทำ 11 - 20 ไร่	5	1.67		
	3	ทำ 21 - 30 ไร่	2	0.67		
	4	ทำ 31 - 40 ไร่	3	1.00		
	5	ทำ 41 - 50 ไร่	1	0.33		
	6	ทำ 51 - 60 ไร่	-	-		
	7	ทำ 61 - 70 ไร่	1	0.33		
	8	ทำ 71 - 80 ไร่	-	-		
	9	ทำมากกว่า 80 ไร่	-	-		
019		เลี้ยง เป็ดและไก่			8 ก.	22
	0	เลี้ยงต่ำกว่า 11 ตัว	294	98.00		
	1	เลี้ยง 11 - 50 ตัว	4	1.34		
	2	เลี้ยง 51 - 100 ตัว	1	0.33		
	3	เลี้ยง 101 - 150 ตัว	-	-		

ตัวรหัสที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
020	4	เลี้ยง 151 - 200 ตัว	1	0.33	8 ก	23
	5	เลี้ยงมากกว่า 200 ตัว	-	-		
		เลี้ยง หมู วัว ควาย				
	0	เลี้ยงต่ำกว่า 6 ตัว	295	98.34		
	1	เลี้ยง 6 - 10 ตัว	3	1.00		
	2	เลี้ยง 11 - 15 ตัว	1	0.33		
	3	เลี้ยง 16 - 20 ตัว	1	0.33		
	4	เลี้ยงมากกว่า 20 ตัว	-	-		
021		การเช่าที่ดินทำการเกษตร			8 ข	24
	0	ไม่ได้เช่าเลย	194	64.67		
	1	เช่า 1 - 10 ไร่	45	15.00		
	2	เช่า 11 - 20 ไร่	33	11.00		
	3	เช่า 21 - 30 ไร่	14	4.67		
	4	เช่า 31 - 40 ไร่	9	3.00		
	5	เช่า 41 - 50 ไร่	4	1.33		
	6	เช่า 51 - 60 ไร่	-	-		
	7	เช่า 61 - 70 ไร่	1	0.33		
	8	เช่ามากกว่า 70 ไร่	-	-		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
022		การแบ่งที่ดินให้เขา			8 ค	25
	0	ไม่ได้แบ่งให้เขาเลย	267	89.00		
	1	ให้เขา 1 - 10 ไร่	17	5.66		
	2	ให้เขา 11 - 20 ไร่	11	3.67		
	3	ให้เขา 21 - 30 ไร่	2	0.67		
	4	ให้เขา 31 - 40 ไร่	1	0.33		
	5	ให้เขา 41 - 50 ไร่	2	0.67		
	6	ให้เขา 51 - 60 ไร่	-	-		
	7	ให้เขามากกว่า 60 ไร่	-	-		
023		การลงทุนทางการ เกษตร			9	26
		จำนวนเงินที่ลงทุนทางการ เกษตรทั้งหมด			9 ก	
	0	ลงทุนต่ำกว่า 1,000 บาท	19	6.33		
	1	ลงทุน 1,000 - 4,999 บาท	11	3.67		
	2	ลงทุน 5,000 - 9,999 บาท	97	32.33		
	3	ลงทุน 10,000 - 14,999 บาท	56	18.67		
	4	ลงทุน 15,000 - 19,999 บาท	46	15.33		
	5	ลงทุน 20,000 - 24,999 บาท	18	6.00		
	6	ลงทุน 25,000 - 29,999 บาท	24	8.00		
	7	ลงทุน 30,000 - 34,999 บาท	2	0.67		
	8	ลงทุน 35,000 - 39,999 บาท	13	4.33		
	9	ลงทุน 40,000 บาทขึ้นไป	14	4.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สทค.ที่
			N	%		
024		ค่าจ้างแรงงานทางการเกษตร			9 ข	27
	0	ไม่ได้จ่ายค่าจ้างเลย	55	18.33		
	1	จ่าย 1,000 บาทลงมา	62	20.67		
	2	จ่าย 1,001 - 2,500 บาท	56	18.66		
	3	จ่าย 2,501 - 5,000 บาท	72	24.00		
	4	จ่าย 5,001 - 7,500 บาท	17	5.67		
	5	จ่าย 7,501 - 10,000 บาท	21	7.00		
	6	จ่าย 10,001 - 12,500 บาท	-	-		
	7	จ่าย 12,501 - 15,000 บาท	6	2.00		
	8	จ่าย 15,001 - 20,000 บาท	6	2.00		
	9	จ่ายมากกว่า 20,000 บาท	5	1.67		
025		รายได้ที่นึกกะไว้			10	28
	0	ไม่ได้นึกกะไว้หรือจำไม่ได้	158	52.67		
	1	กะไว้ต่ำกว่า 5,000 บาท	21	7.00		
	2	กะไว้ 5,000 - 9,999 บาท	27	9.00		
	3	กะไว้ 10,000 - 14,999 บาท	26	8.66		
	4	กะไว้ 15,000 - 19,999 บาท	8	2.67		
	5	กะไว้ 20,000 - 24,999 บาท	16	5.33		
	6	กะไว้ 25,000 - 29,999 บาท	4	1.33		
	7	กะไว้ 30,000 - 34,999 บาท	8	2.67		
	8	กะไว้ 35,000 - 39,999 บาท	3	1.00		
	9	กะไว้ตั้งแต่ 40,000 บาทขึ้นไป	29	9.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ขอ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
026		สมาชิกภายในครอบครัว			11 ก	29-30
	01	มีสมาชิก 1 คน	—	—		
	02	มีสมาชิก 2 คน	7	2.33		
	03	มีสมาชิก 3 คน	24	8.00		
	04	มีสมาชิก 4 คน	42	14.00		
	05	มีสมาชิก 5 คน	58	19.34		
	06	มีสมาชิก 6 คน	50	16.67		
	07	มีสมาชิก 7 คน	48	16.00		
	08	มีสมาชิก 8 คน	36	12.00		
	09	มีสมาชิก 9 คน	11	3.67		
	10	มีสมาชิก 10 คน	10	3.33		
	11	มีสมาชิก 11 คน	5	1.67		
	12	มีสมาชิก 12 คน	4	1.33		
	13	มีสมาชิก 13 คน	1	0.33		
	14	มีสมาชิก 14 คน	2	0.67		
	15	มีสมาชิก 15 คน	—	—		
	16	มีสมาชิก 16 คน	1	0.33		
	17	มีสมาชิก 17 คน	1	0.33		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
027		สมาชิกภายในครอบครัวช่วยงานการเกษตร โดยไม่ับรวมผู้ที่ต้องจ่ายค่าแรง			11 ข	31
	0	ไม่มี	4	1.33		
	1	มี 1 คน	24	8.00		
	2	มี 2 คน	93	31.00		
	3	มี 3 คน	64	21.33		
	4	มี 4 คน	50	16.67		
	5	มี 5 คน	31	10.33		
	6	มี 6 คน	17	5.67		
	7	มี 7 คน	11	3.67		
	8	มี 8 คน	2	0.67		
	9	มี 9 คน และมากกว่า	4	1.33		
028		จำนวนลูกจ้างประจำ			11 ค	32
	0	ไม่มี	271	90.33		
	1	มี 1 คน	8	2.67		
	2	มี 2 คน	5	1.67		
	3	มี 3 คน	3	1.00		
	4	มี 4 คน	7	2.33		
	5	มี 5 คน	3	1.00		
	6	มี 6 คน	2	0.67		
	7	มี 7 คน และมากกว่า	1	0.33		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สคมภที่
			N	%		
029		จำนวนแรงงานที่จ้างชั่วคราว			11 ง	33
	0	ไม่ได้จ้างเลย	27	9.00		
	1	จ้าง 1 - 20 แรง	35	11.66		
	2	จ้าง 21 - 40 แรง	186	62.00		
	3	จ้าง 41 - 60 แรง	29	9.67		
	4	จ้าง 61 - 80 แรง	18	6.00		
	5	จ้าง 81 - 100 แรง	3	1.00		
	6	จ้างมากกว่า 100 แรง	2	0.67		
030		ความตั้งใจในการปรับปรุงกิจการการเกษตร			12 ก	34
	0	ไม่ได้ตั้งใจ	24	8.00		
	1	ตั้งใจ	276	92.00		
031		ความมั่นใจในความสำเร็จ			12 ข	35
	0	บอกไม่ได้	35	11.67		
	1	ไม่มั่นใจ	27	9.00		
	2	มั่นใจ	235	78.33		
032		การมองเห็นช่องทางในการเพิ่มผลผลิต			13	36
	0	ยังมองไม่เห็น	104	34.67		
	1	มองเห็นแต่ไม่ชัดเจน	87	29.00		
	2	มองเห็นชัดเจน	109	36.33		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สทค.ที่
			N	%		
033		ความพยายามและตั้งใจแก้ปัญหา			14	37
	0	ไม่มีความพยายามและไม่ตั้งใจ	147	49.00		
	1	มีความพยายามแต่แสดงความตั้งใจ ไม่ชัดเจน	66	22.00		
	3	มีความพยายามและตั้งใจ	46	15.33		
	9	ดีความไม่ได้	41	13.67		
034		การบวสรวงสังคีตก็สิทธิ์			15	38
	0	ทำ	173	57.67		
	1	ไม่ทำแต่ไม่แสดงว่าไม่เชื่อ	67	22.33		
	3	ไม่ทำเพราะไม่เชื่อ	60	20.00		
035		ความเชื่อในเรื่องผีเจ้าที่			16	39
	0	เชื่อ	153	51.00		
	1	ก้ำกึ่ง	52	17.33		
	3	ไม่เชื่อ	73	24.34		
	9	บอกไม่ได้	22	7.33		
036		ความเชื่อในเรื่องดวงชะตาชีวิต			17	40
	0	เชื่อ	192	64.00		
	1	ก้ำกึ่ง	29	9.67		
	3	ไม่เชื่อ	69	23.00		
	9	บอกไม่ได้	10	3.33		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
037		การใช้อยู่วิทยาศาสตร์			18	41
		การใช้อยู่เมื่อปีที่แล้ว			18 ก	
		ไม่ได้ใช้	118	39.33		
	0	ไม่ได้ใช้	118	39.33		
	1	ใช้	182	60.67		
038		ความถี่ในการใช้อยู่วิทยาศาสตร์			18 ข	42
		ไม่ได้ใช้เลย	122	40.67		
		ใช้บ้าง	63	21.00		
		ใช้เป็นประจำ	115	38.33		
	0	ไม่ได้ใช้เลย	122	40.67		
	1	ใช้บ้าง	63	21.00		
	2	ใช้เป็นประจำ	115	38.33		
039		การเคยทดลองใช้อยู่วิทยาศาสตร์				
		ไม่เคยลอง	272	90.67		
		เคย ไม่ใช้อีกเพราะไม่ยอมใช้	20	6.67		
		เคย ไม่ใช้อีกเพราะยังไม่จำเป็น	8	2.66		
	0	ไม่เคยลอง	272	90.67		
	1	เคย ไม่ใช้อีกเพราะไม่ยอมใช้	20	6.67		
	2	เคย ไม่ใช้อีกเพราะยังไม่จำเป็น	8	2.66		
040		อยากทดลองปลูกพืชพันธุ์ใหม่			19	43
		ไม่เคยคิด	85	28.33		
		เคยคิด	215	71.67		
	0	ไม่เคยคิด	85	28.33		
	3	เคยคิด	215	71.67		
041		อยากทดลองปลูกด้วยเทคนิคใหม่			20	44
		ไม่เคยคิด	103	34.33		
		เคยคิด	197	65.67		
	0	ไม่เคยคิด	103	34.33		
	3	เคยคิด	197	65.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สคริปต์
			N	%		
042		คนอายุ 50 - 60 ปี ควรเรียนวิธีทำ การเกษตรสมัยใหม่			21	45
	0	ไม่ควรเรียน	81	27.00		
	3	ควรเรียน	177	59.00		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	42	14.00		
043		การสนับสนุนให้เพื่อนบ้านปลูกพืชวิธีใหม่			22	46
	0	ไม่สนับสนุน	16	5.33		
	3	สนับสนุน	258	86.00		
	9	วางเฉย	26	8.67		
044		การใช้ยากำจัดศัตรูพืช			23 ก	47
	0	ไม่เคยใช้	79	26.33		
	1	เคยใช้	221	73.67		
045		ความถี่ในการใช้ยากำจัดศัตรูพืช			23 ข	48
	0	นาน ๆ ครั้ง	91	41.18		
	2	ใช้เป็นประจำ	130	58.82		
046		ความรู้สึกเกี่ยวกับมีเวลาทำงานน้อย			24	49
	0	ไม่เคยรู้สึก	42	14.00		
	1	มีบ้าง	72	24.00		
	3	รู้สึกบ่อย ๆ	186	62.00		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่ N %	ข้อ คำถาม	สัณยัที่
047		อยากทำงานเพื่อหารายได้อีก แต่ไม่มีเวลา		25	50
	0	ไม่มี	111 37.00		
	3	มี	189 63.00		
048		งานที่ทำ เมื่อมีเวลารว่าง		26	51
	0	ไม่ได้ทำงาน	115 38.33		
	1	งานที่ทำแล้ว ไม่มีรายได้	26 8.67		
	3	งานที่ทำแล้วมีรายได้	159 53.00		
049		จำนวนงานเกี่ยวกับคนชน		27	52
	0	จำไม่ได้	240 80.00		
	1	บอกเรื่องไม่ได้	13 4.33		
	3	จำได้	47 15.67		
050		การจัดงานพิธีให้บุตร		28	53
	0	เห็นด้วย	124 41.33		
	1	ก้ำกึ่ง	41 13.67		
	3	ไม่เห็นด้วย	106 35.33		
	9	บอกไม่ได้	29 9.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สคมภที่
			N	%		
051		อาชีพเกษตรกรรวมค่าตอบ			29	54
	0	เห็นด้วย	143	47.67		
	1	กำลัง	31	10.33		
	3	ไม่เห็นด้วย	98	32.67		
	9	บอกไม่ได้	28	9.33		
052		การทำงาน เกษตรไม่ต้องเร่งรีบ			30	55
	0	เห็นด้วย	194	64.67		
	1	กำลัง	14	4.67		
	3	ไม่เห็นด้วย	88	29.33		
	9	บอกไม่ได้	4	1.33		
053		การไปประชุมชาไม่เสียหาย			31	56
	0	เห็นด้วย	204	68.00		
	1	กำลัง	19	6.33		
	3	ไม่เห็นด้วย	72	24.00		
	9	บอกไม่ได้	5	1.67		
054		ไม่ควรบังคับให้สมาชิกหาธุรกิจกับสหกรณ์			32	57
	0	เห็นด้วย	183	61.00		
	1	กำลัง	21	7.00		
	3	ไม่เห็นด้วย	71	23.67		
	9	บอกไม่ได้	25	8.33		

ตัวแปรที่	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	สภมภ์ที่
055	ไม่ควรกำหนดที่ทำนกระเบียบเพื่อช่วยพ่อแม่ ให้พ้นผิด	33 58
0	ไม่เห็นด้วย 162 54.00	
1	กำกวม 24 8.00	
3	เห็นด้วย 97 32.33	
9	บอกไม่ได้ 17 5.67	
056	ควรเสี่ยงโชคประเภทการพนัน	34 59
0	เห็นด้วย 68 22.67	
1	กำกวม 18 6.00	
3	ไม่เห็นด้วย 205 68.33	
9	บอกไม่ได้ 9 3.00	
057	การซื้อพื้งหัวหน้าทุกกรณี	35 60
0	ไม่เห็นด้วย 16 5.33	
1	กำกวม 15 5.00	
3	เห็นด้วย 267 89.00	
9	บอกไม่ได้ 2 0.67	
058	ไม่ควรโต้แย้งผู้มีอายุต่ำกว่า	36 61
0	ไม่เห็นด้วย 76 25.33	
1	กำกวม 38 12.67	
3	เห็นด้วย 174 58.00	

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส			สทภทที่
059		เกษตรกรแก้ปัญหาตัวเองไม่ได้		37	62
	0	เห็นด้วย	189	63.00	
	1	กำลัง	31	10.33	
	3	ไม่เห็นด้วย	66	22.00	
	9	บอกไม่ได้	14	4.67	
060		ควรทำงานคนเดียว		38	63
	0	เห็นด้วย	178	59.34	
	1	กำลัง	28	9.33	
	3	ไม่เห็นด้วย	90	30.00	
	9	บอกไม่ได้	4	1.30	
061		ถ้ากรรมการส่วนน้อยขาดประชุม ก็ไม่มีผลเสียด้วย		39	64
	0	เห็นด้วย	180	60.00	
	1	กำลัง	16	5.33	
	3	ไม่เห็นด้วย	100	33.34	
	9	บอกไม่ได้	4	1.33	
062		หาคนที่ซื้อตรงได้ยาก		40	65
	0	เห็นด้วย	262	87.34	
	1	กำลัง	10	3.33	
	3	ไม่เห็นด้วย	24	8.00	
	9	บอกไม่ได้	4	1.33	

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภที่
			N	%		
063		ถ้าไม่ให้อู่เงิน การเป็นสมาชิกสหกรณ์ ก็ไม่มีประโยชน์			41	66
	0	เห็นด้วย	174	58.00		
	1	กำลัง	24	8.00		
	3	ไม่เห็นด้วย	89	29.67		
	9	บอกไม่ได้	13	4.33		
064		กรรมการได้รับประโยชน์จากสหกรณ์ มากกว่าสมาชิก			42	67
	0	เห็นด้วย	135	45.00		
	1	กำลัง	45	15.00		
	3	ไม่เห็นด้วย	85	28.33		
	9	บอกไม่ได้	35	11.67		
065		สหกรณ์แก้ปัญหาสมาชิกได้น้อย			43	68
	0	เห็นด้วย	167	55.67		
	1	กำลัง	35	11.67		
	3	ไม่เห็นด้วย	79	26.33		
	9	บอกไม่ได้	19	6.33		

คิวแปรที่	รหัส	ชื่อคิวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
066		การแก้ปัญหาของครอบครัวขึ้นกับหัวหน้า ครอบครัวคนเดียว			44	69
	0	ไม่เห็นด้วย	15	5.00		
	1	กำลัง	11	3.67		
	3	เห็นด้วย	272	90.66		
	9	บอกไม่ได้	2	0.67		
067		ผู้อาวุโสมีเหตุผลดีกว่าผู้อ่อนอาวุโส			45	70
	0	ไม่เห็นด้วย	29	9.67		
	1	กำลัง	23	7.67		
	3	เห็นด้วย	242	80.66		
	9	บอกไม่ได้	6	2.00		
068		เลือกผู้แทนหรือตัวแทนตามคนส่วนใหญ่			46	71
	0	เห็นด้วย	207	69.00		
	1	กำลัง	18	6.00		
	3	ไม่เห็นด้วย	71	23.67		
	9	บอกไม่ได้	4	1.33		
069		วางแผนการซื้อไวล่วงหน้า			47	72
	0	ไม่เคยทำ	44	14.67		
	1	นาน ๆ ครั้ง	82	27.33		
	3	บ่อย ๆ	174	58.00		

ตัวแปรที่	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส		สภมณที่	
070	กำหนดเวลาหรือทำตารางเวลา		48	73
0	ไม่เคยทา	81 27.00		
1	นาน ๆ ครั้ง	71 23.67		
3	บ่อย ๆ	148 49.33		
071	การขาดประชุม		49	74
0	บ่อย ๆ	32 10.67		
1	นาน ๆ ครั้ง	56 18.67		
3	ไม่เคย	212 70.66		
072	การเสนอความเห็นแย้ง		50	75
0	ไม่เคย	192 64.00		
1	นาน ๆ ครั้ง	59 19.67		
3	บ่อยครั้ง	49 16.33		
073	การแบ่งรายได้ประจำปี		51	76
0	ไม่เคย	170 56.67		
1	แบ่งไว้แต่ไม่ค่อยแน่นอน	30 10.00		
3	แบ่งไว้ชัดเจนแน่นอน	100 33.33		
074	หลักเกณฑ์การซื้อของ		52	77
0	ไม่ได้กำหนด	106 35.33		
1	หลักเกณฑ์ไม่ชัด ประหยัคน้อย	151 50.34		
3	หลักเกณฑ์ชัด และประหยัค	43 14.33		

ตัวแปรที่	ความถี่		ข้อ คำถาม	สคมภที่
	N	%		
075	การชอบเก็บเศษวัสดุ วัสดุเหลือใช้		53	75
0	ไม่ชอบ	145	48.33	
1	ชอบ แต่เหตุผลไม่ชัดเจน	54	18.00	
3	ชอบ มีเหตุผลชัดเจน	101	33.67	
076	การ เลือกซื้อจักรยานยนต์		54	79
0	เลือกแบบ ก.	97	32.33	
3	เลือกแบบ ข.	147	49.00	
9	ตัดสินใจไม่ได้	56	18.67	
077	เคยทำ เครื่องใช้จากเศษวัสดุ		55	80
0	ไม่เคยทำ	191	63.67	
1	เคยทำแต่ไม่แสดงว่าประหยัด	55	18.33	
3	เคยทำและประหยัด	54	18.00	
<u>บัตรที่ 2</u>				
001	001-003	หมายเลขประจำตัวผู้ตอบ		1-3
078	ความรู้สึกเมื่ออาชีพเกษตรกร		56	4
0	รู้สึกน้อย ๆ	26	8.67	
1	รู้สึกบ้างบางครั้ง	58	19.33	
3	ไม่เคยรู้สึก	216	72.00	

ตัวแปรที่

สภมรที่

079	อาชีพที่อยากให้ลูก ๆ ทำ		57	5
0	ไม่ตอบ	6	2.00	
1	รับราชการ	72	24.00	
2	ช่างเสริมสวย, คัดเย็บเสื้อผ้า	4	1.33	
3	เกษตรกรรม	131	43.67	
4	ค้าขาย	19	6.33	
5	แพทย์	3	1.00	
6	ช่างเครื่องยนต์	8	2.67	
7	รับจ้าง	6	2.00	
8	แล้วแต่ลูก	51	17.00	
080	การยอมให้มากกว่าเวลานัดหมาย		58	6
0	มากกว่า 60 นาที	104	34.67	
1	31 - 60 นาที	72	24.00	
2	11 - 30 นาที	75	25.00	
3	ไม่เกิน 10 นาที	49	16.33	
081	ความกล้าเสี่ยงในการลงทุน		59	7
0	ไม่ยอม	118	39.33	
1	ยอม 1 - 4,999 บาท	74	24.67	
2	ยอม 5,000 - 9,999 บาท	28	9.33	
3	ยอมตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	59	19.67	
9	ยอมแต่ไม่ระบุจำนวน	21	7.00	

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สถิติที่
			N	%		
082		การลงทุนที่กะไว้ในปีนี้			60	
		การลงทุนทางการเกษตร			60 ก	8
	0	ไม่ได้กะไว้	118	39.33		
	1	กะไว้ต่ำกว่า 5,000 บาท	48	16.00		
	2	กะไว้ 5,000 - 9,999 บาท	53	17.67		
	3	กะไว้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	81	27.00		
083		การลงทุนในด้านอื่น ๆ			60 ข	9
	0	ไม่ได้กะไว้หรือไม่คิดจะลงทุน	272	90.67		
	1	กะไว้ต่ำกว่า 5,000 บาท	12	4.00		
	2	กะไว้ 5,000 - 9,999 บาท	3	1.00		
	3	กะไว้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	13	4.33		
084		การทดลองปลูกพืชชนิดใหม่			61	10
	0	ไม่ทดลอง	37	12.33		
	3	ทดลอง	236	78.67		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	27	9.00		
085		การคืนเงินกู้หรือส่งดอกเบี้ยช้า			62	11
		สหกรณ์ไม่เสียหาย				
	0	เห็นด้วย	74	24.67		
	3	ไม่เห็นด้วย	181	60.33		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	45	15.00		

ตัวแปรที่

ข้อ
คำถาม
สทกมที่

086	การปฏิบัติเมื่อรู้ว่าสมาชิกคนอื่นไม่ซื้อตรงต่อสหกรณ์				63	12
0	วางแผน	91	30.33			
1	ทำแต่ไม่แสดงความรับผิดชอบชัดเจน	20	2.67			
3	ทำ แสดงความรับผิดชอบชัดเจน	89	63.00			
087	ความรับผิดชอบต่อความเห็นของคน				64	13
0	กรรมการ รับผิดชอบ	73	24.33			
1	ทั้งตนเองและกรรมการ	53	17.67			
3	ตนเองรับผิดชอบ	00	33.33			
9	ทั้งตนเองและกรรมการไม่ต้องรับผิดชอบ	74	24.67			
088	การช่วยพวกพ้อง				65	14
0	ไม่ช่วย	143	47.67			
3	ช่วย	109	36.33			
9	คัดสินใจไม่ได้	48	16.00			
089	การจ้างคนงานที่เป็นญาติ				66	15
0	ไม่จ้างเลย	36	12.00			
2	จ้างบ้าง	116	38.66			
3	จ้างทั้งหมด	56	18.67			
9	จ้างใครก็ได้	92	30.67			

ตัวแปรที่	สคมภที่
090	การขวนัญชาติหรือพวกพ้องให้พนนค 67 16
0	ไมช่วย 180 60.00
3	ช่วย 68 22.67
9	คักลลนใจไมไค 52 17.33
	การ เสนอความเห็นคอกที่ประชุม 68
091	ความคอกของการ เสนอ 68 ก 17
0	ไมเคยเสนอ 202 67.33
1	เสนอบาง 63 21.00
3	เสนอบอย ๆ 35 11.67
092	ความไมกลาเสนอ 68 ข 18
0	ไมเสนอเพราะไมกลา 74 36.63
1	ไมเสนอแตมีใจเพราะไมกลา 53 26.24
3	เสนอทุกคร้ง 75 37.13
093	การชอบทำงานคนเคียวหรือเป็นคนะ 69 19
0	ชอบทำคนเคียว 92 36.67
3	ชอบทำร่วกับคนอื่น 153 51.00
9	คักลลนใจไมไค 55 18.33
094	ความเค็มใจทำงานที่คนะมอบหมาย 70 20
0	ไมเค็มใจ 107 35.67
3	เค็มใจ 127 42.33
9	คักลลนใจไมไค 66 22.00

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ขอ คำถาม	สคมภที่
			N	%		
095		การปรึกษาคนอื่นทั้ง ๆ ที่มีอำนาจเต็ม ในการตัดสินใจ			71	21
	0	ไม่ปรึกษา	50	16.67		
	3	ปรึกษา	228	76.00		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	22	7.33		
196		ความมั่นใจ เมื่อมอบให้คนอื่นทำงานแทน			72	22
	0	ไม่มั่นใจ	207	69.00		
	3	มั่นใจ	80	26.67		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	13	4.33		
097		ความมั่นใจในการทำงานของลูกน้อง			73	23
	0	ไม่มั่นใจ	191	63.67		
	3	มั่นใจ	82	27.33		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	27	9.00		
098		ความรู้สึกว่าคนอื่นก็เฉพาะต่อหน้า			74	24
	0	รู้สึกน้อย ๆ	176	58.66		
	1	นาน ๆ ครั้ง	95	31.67		
	3	ไม่เคยรู้สึก	29	9.67		
099		คิดลาออกจากสหกรณ์			75	25
	0	คิดจะลาออก	79	26.33		
	3	ไม่คิดจะลาออก	221	73.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภพที่
			N	%		
100		ตั้งใจไว้ว่าจะลาออกเมื่อมีฐานะดีขึ้น			76	26
	0	ตั้งใจไว้	79	26.33		
	2	ไม่ตั้งใจไว้	221	73.67		
101		การขอใบพิจารณาเกี่ยวกับตัวเลข			77 ก	27
	0	ไม่ชอบ	125	41.67		
	3	ชอบ	151	50.33		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	24	8.00		
102		ปัญหาเลขคณิตข้อ 1			77 ข.1	28
	0	ตอบผิด	81	27.00		
	1	ตอบถูก	205	68.33		
	9	ไม่ทันเวลา	14	4.67		
103		ปัญหาเลขคณิตข้อ 2			77 ข.2	29
	0	ตอบผิด	56	18.67		
	1	ตอบถูก	225	75.00		
	9	ไม่ทันเวลา	19	6.33		
104		ปัญหาเลขคณิตข้อ 3			77 ข.3	30
	0	ตอบผิด	77	25.67		
	1	ตอบถูก	163	54.33		
	9	ไม่ทันเวลา	60	20.00		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สแกนที่
			N	%		
105		ปัญหาเลขคณิตข้อ 4			77 ข.4	31
	0	ตอบผิด	102	34.00		
	1	ตอบถูก	135	45.00		
	9	ไม่ทันเวลา	63	21.00		
106		ปัญหาเลขคณิตข้อ 5			77 ข.5	32
	0	ตอบผิด	130	43.33		
	1	ตอบถูก	114	38.00		
	9	ไม่ทันเวลา	56	18.66		
107		ความสามารถในการอ่านออกเสียง			78 ก.ข	33
	0	อ่านไม่ได้	58	19.33		
	1	อ่านไม่คล่อง	21	7.00		
	2	อ่านคล่องพอใช้	24	8.00		
	3	อ่านค่อนข้างคล่อง	42	14.00		
	4	อ่านคล่อง	155	51.67		
108		ความสามารถในการอ่านเก็บความ ปัญหาข้อ 1			78 ค 78 ค.1	34
	0	ตอบผิด	192	64.00		
	1	ตอบถูก	99	33.00		
	9	ตอบไม่ได้	9	3.00		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส			สคมกัที่
109		ปัญห ^๒ ขอ 2			78 ค.2 35
	0	ตอบผิด	144	48.00	
	1	ตอบถูก	149	49.67	
	9	ตอบไม่ได้	7	2.33	
110		ปัญห ^๒ ขอ 3			78 ค.3 36
	0	ตอบผิด	115	38.33	
	1	ตอบถูก	178	59.34	
	9	ตอบไม่ได้	7	2.33	
111		ความสามารถในการเขียน			79 ก.ข 37
	0	เขียนไม่ได้	83	27.67	
	1	เขียนไม่คล่อง	97	32.33	
	2	เขียนคล่องพอใช้	30	10.00	
	3	เขียนค่อนข้างคล่อง	37	12.33	
	4	เขียนคล่อง	53	17.67	
		ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต			80
112		ปัญห ^๒ ขอ 1			80 ก 38
	0	ตอบผิด	76	25.33	
	1	ตอบถูก	119	39.67	
	9	ไม่ทราบ	105	35.00	

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อคำถาม	สภมกที่
			N	%		
113		ปัญหขอ 2			80 ข	39
	0	ตอบผิด	24	8.00		
	1	ตอบถูก	115	38.33		
	9	ตอบไม่ได้	161	53.67		
114		ปัญหขอ 3			80 ค	40
	0	ตอบผิด	56	18.67		
	1	ตอบถูก	120	40.00		
	9	ตอบไม่ได้	124	41.33		
115		ปัญหขอ 4			80 ง	41
	0	ตอบผิด	41	13.67		
	1	ตอบถูก	135	45.00		
	9	ตอบไม่ได้	124	41.33		
116		สุขภาพและความแข็งแรง			81	42
		การเจ็บป่วย			81 ก	
	0	ไม่เคยเจ็บป่วย	201	67.00		
	1	เจ็บป่วย 1 ครั้ง	45	15.00		
	2	เจ็บป่วย 2 ครั้ง	31	10.33		
	3	เจ็บป่วย 3 ครั้ง	14	4.67		
	4	เจ็บป่วย 4 ครั้ง	3	1.00		
	5	เจ็บป่วย 5 ครั้ง และมากกว่า	6	2.00		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภพที่
			N	%		
117		มีความรู้ดีกว่าร่างกายไม่แข็งแรง			81 ข	43
	0	ไม่เคยรู้สึก	76	25.33		
	1	มีบ้าง	162	54.00		
	3	บ่อย ๆ	62	20.67		
118		การประเมินสุขภาพ			81 ค	44
	0	ไม่ค่อยแข็งแรง	48	16.00		
	1	แข็งแรงปานกลาง	163	54.33		
	3	แข็งแรงมาก	89	29.67		
119		ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์			82	45
		ปัญหาขอ 1				
	0	ตอบผิด	20	6.67		
	3	ตอบถูก	146	48.66		
120	9	ตอบไม่ได้	134	44.67	83	46
		ปัญหาขอ 2				
	0	ตอบผิด	24	8.00		
	1	ตอบใกล้เคียง	12	4.00		
	3	ตอบถูก	100	33.33		
	9	ไม่ตอบหรือตอบไม่ได้	164	54.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์
			N	%		
121		ปัญหาข้อ 3			84	47
	0	ตอบผิด	31	10.33		
	1	ตอบถูกส่วนน้อย	67	22.33		
	2	ตอบถูกส่วนใหญ่	11	3.67		
	3	ตอบถูกทั้งหมด	122	40.67		
	9	ไม่ทราบหรือตอบไม่ได้	69	23.00		
122		ปัญหาข้อ 4			85	48
	0	ใช่	259	86.34		
	3	ไม่ใช่	31	10.33		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	10	3.33		
123		ปัญหาข้อ 5			86	49
	0	ใช่	205	68.33		
	3	ไม่ใช่	56	18.67		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	39	13.00		
124		ปัญหาข้อ 6			87	50
	0	ตอบผิด	68	22.67		
	3	ตอบถูก	147	49.00		
	9	ไม่ทราบ	85	28.33		

ตัวแปรที่

สคมภที่

125	ปัญหาข้อ 7	88	51
0	ตอบผิดหมด	69	23.00
1	ตอบถูกส่วนน้อย	25	8.33
2	ตอบถูกส่วนมาก	36	12.00
3	ตอบถูกทั้งหมด	60	20.00
9	ไม่ทราบ	110	36.67
126	ปัญหาข้อ 8	89	52
0	ตอบผิดหรือไม่ทราบ	81	27.00
1	ตอบถูกบางส่วน	159	53.00
3	ตอบถูกทั้งหมด	60	20.00
127	ปัญหาข้อ 9	90	53
0	ตอบ "ไม่มี" หรือตอบผิด	40	13.33
2	ตอบ "มี" แต่บอก พ.ศ. ไม่ได้	95	31.67
3	ตอบ "มี" บอก พ.ศ. ได้ถูก	26	8.67
9	ไม่ทราบ	139	43.33
128	ปัญหาข้อ 10	91	54
0	ตอบผิดหมด	64	21.33
1	ตอบถูกเพียงส่วนน้อย	47	15.67
2	ตอบถูกส่วนใหญ่	23	7.67
3	ตอบถูกทั้งหมด	33	11.00
9	ไม่ทราบ	133	44.33

ตัวแปรที่	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สทภท
		N	%		
129	ปัญหาข้อ 11			92	55
	0 ตอบผิดหมด	4	1.33		
	1 ตอบถูกส่วนน้อย	117	39.00		
	2 ตอบถูกส่วนใหญ่	12	4.00		
	3 ตอบถูกหมด	69	23.00		
	9 ไม่ทราบ	98	32.67		
<u>ตอนที่ 3 แนวทางในการดำเนิน</u>					
<u>การฝึกอบรม</u>					
130	ความรู้ทางการเกษตร			93	
	การปรับปรุงบำรุงดิน			93 ก	56
	0 ตัดสินใจไม่ได้	20	6.67		
	1 ไม่ต้องการ	37	12.33		
	2 ต้องการ	243	81.00		
131	การใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช			93 ข	57
	0 ตัดสินใจไม่ได้	14	4.67		
	1 ไม่ต้องการ	26	8.67		
	2 ต้องการ	260	86.66		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์
			N	%		
132		การคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์			93 ค	58
	0	ตัดสินใจไม่ได้	15	5.00		
	1	ไม่ต้องการ	34	11.33		
	2	ต้องการ	251	83.67		
133		การปลูกและขยายพันธุ์พืช			93 ง	59
	0	ตัดสินใจไม่ได้	16	5.33		
	1	ไม่ต้องการ	33	11.00		
	2	ต้องการ	251	83.67		
134		การเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์			93 จ	60
	0	ตัดสินใจไม่ได้	14	4.67		
	1	ไม่ต้องการ	43	14.33		
	2	ต้องการ	243	81.00		
135		ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์			94	61
		ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสหกรณ์			94 ก	
	0	ตัดสินใจไม่ได้	19	6.33		
	1	ไม่ต้องการ	39	13.00		
	2	ต้องการ	242	80.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สมรรถที่
			N	%		
136		ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสหกรณ์			94 ข	62
	0	ตัดสินใจไม่ได้	15	5.00		
	1	ไม่ต้องการ	29	9.67		
	2	ต้องการ	256	85.33		
137		ความรู้เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับสหกรณ์			94 ค	63
	0	ตัดสินใจไม่ได้	15	5.00		
	1	ไม่ต้องการ	19	6.33		
	2	ต้องการ	166	88.67		
138		ความรู้เกี่ยวกับการสร้างและซ่อมเครื่องมือ และเครื่องใช้ทางการเกษตร			95	64
	0	ตัดสินใจไม่ได้	16	5.33		
	1	ไม่ต้องการ	24	8.00		
	2	ต้องการ	260	86.66		
139		ความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์เครื่องใช้ จากเศษวัสดุ			96	65
	0	ตัดสินใจไม่ได้	14	4.67		
	1	ไม่ต้องการ	50	16.67		
	2	ต้องการ	236	78.66		

ตัวแปรที่

สคมภที่

140	ความรู้เกี่ยวกับการตลาด			97	66
0	ตัดสินใจไม่ได้	15	5.00		
1	ไม่ต้องการ	28	9.33		
2	ต้องการ	257	85.67		
141	ความรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคา เครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร			98	67
0	ตัดสินใจไม่ได้	15	5.00		
1	ไม่ต้องการ	29	9.67		
2	ต้องการ	256	85.33		
142	ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชวิธีใหม่			99	68
0	ตัดสินใจไม่ได้	11	3.67		
1	ไม่ต้องการ	28	9.33		
2	ต้องการ	261	87.00		
143	ความรู้เกี่ยวกับการตัดสินใจทำ นึ่งกิจการการเกษตร			100	69
0	ตัดสินใจไม่ได้	9	3.00		
1	ไม่ต้องการ	19	6.33		
2	ต้องการ	272	90.67		

ตัวแปรที่

สทนภที่

144	ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจ ภายในครอบครัว			101	70
0	ตัดสินใจไม่ได้	15	5.00		
1	ไม่ต้องการ	25	8.33		
2	ต้องการ	260	86.67		
145	ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย			102	71
0	ตัดสินใจไม่ได้	10	3.33		
1	ไม่ต้องการ	15	5.00		
2	ต้องการ	275	91.67		
146	ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตัวแทน			103	72
0	ตัดสินใจไม่ได้	19	6.33		
1	ไม่ต้องการ	27	9.00		
2	ต้องการ	254	84.67		
147	ความรู้เกี่ยวกับการพูดในที่ประชุม			104	73
0	ตัดสินใจไม่ได้	22	7.33		
1	ไม่ต้องการ	52	17.33		
2	ต้องการ	226	75.34		
148	ความรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นคณะ			105	74
0	ตัดสินใจไม่ได้	12	4.00		
1	ไม่ต้องการ	19	6.33		
2	ต้องการ	269	89.67		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สคมภที่
			N	%		
149		ความรู้เกี่ยวกับอาชีพบางอย่าง			106	75
	0	ตัดสินใจไม่ได้	8	2.67		
	1	ไม่ต้องการ	15	5.00		
	2	ต้องการ	277	92.33		
150		การช่วยออกค่าใช้จ่ายในการ เชื้อวิทยากร			107	76
	0	ตัดสินใจไม่ได้	28	9.33		
	1	ไม่ช่วย	7	2.33		
	2	ช่วย	265	88.34		
151		การไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน			108 ก	77
	0	ตัดสินใจไม่ได้	23	7.67		
	1	ไม่ไป	32	10.67		
	2	ไป	245	81.66		
152		เดือนที่เหมาะสมสำหรับไปทัศนศึกษา แบบไม่ค้างคืน			108 ข	78
	0	ไม่ระบุหรือไม่ตอบ	4	1.63		
	1	มกราคม	9	3.67		
	2	กุมภาพันธ์	26	10.62		
	3	มีนาคม	60	24.49		
	4	เมษายน	74	30.21		
	5	พฤษภาคม	14	5.71		
	6	มิถุนายน	5	2.04		
	7	กรกฎาคม	—	—		
	8	สิงหาคม-ธันวาคม	14	5.71		
	9	ทุก เดือน	34	15.92		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภ์ที่
			N	%		
153	-	การของการไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน			108 ก	79
	0	ไม่ตอบ	13	5.30		
	1	1 - 50 บาท	117	47.75		
	2	51 - 100 บาท	51	20.82		
	3	101 - 150 บาท	-	-		
	4	151 - 200 บาท	11	4.49		
	5	201 - 250 บาท	-	-		
	6	251 - 300 บาท	-	-		
	7	สูงกว่า 300 บาท	2	0.82		
	9	เท่าไรก็ได้	51	20.82		
154		การไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน			109 ก	80
	0	ตัดสินใจไม่ได้	56	18.67		
	1	ไม่ไป	80	26.67		
	2	ไป	164	54.66		
		<u>บัตรที่ 5</u>				
001	001-003	หมายเลขประจำตัวผู้ตอบ	-	-	-	1-3

ตัวแปรที่	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่			
		N	%		
155	เดือนที่'เหมาะสมกับการไปทัศนศึกษา แบบค้างคืน			109 ข	4
	0 ไม่ตอบ	1	0.61		
	1 มกราคม	6	3.66		
	2 กุมภาพันธ์	18	10.98		
	3 มีนาคม	38	23.16		
	4 เมษายน	56	34.15		
	5 พฤษภาคม	10	6.10		
	6 มิถุนายน	2	1.22		
	7 กรกฎาคม	1	0.61		
	8 สิงหาคม-ธันวาคม	6	3.66		
	9 เดือนไหนก็ได้	26	15.85		
156	จำนวนคืนที่ควรไปค้าง			109 ค	5
	0 ไม่ตอบ	—	—		
	1 1 คืน	34	20.73		
	2 2 คืน	49	29.87		
	3 3 คืน	49	29.87		
	4 4 คืน	4	2.44		
	5 5 คืน	16	9.77		
	6 6 คืน	1	0.61		
	7 7 คืน	1	0.61		
	8 8 คืน	—	—		
	9 ไม่จำกัด	10	6.10		

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ข้อ คำถาม	สภมภที่
157		การขอรับการไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน	109 ง	6
	0	ไม่ตอบ	4	2.44
	1	ตั้งแต่ 50 บาทลงมา	33	20.12
	2	ตั้งแต่ 51 - 100 บาท	56	34.14
	3	ตั้งแต่ 101 - 150 บาท	10	6.10
	4	ตั้งแต่ 151 - 200 บาท	12	7.32
	5	ตั้งแต่ 201 - 250 บาท	2	1.22
	6	ตั้งแต่ 251 - 300 บาท	5	3.05
	7	มากกว่า 300 บาท	3	1.83
	9	เท่าใดก็ได้	39	23.78
158		การขอการสำรวจ	110	7
	0	ตัดสินใจไม่ได้	28	9.33
	1	ไม่ต้องการ	24	8.00
	2	ต้องการ	248	82.67
159		การพิมพ์คู่มือการสร้างและซ่อมเครื่องมือ เครื่องใช้ทางการเกษตร	111 ก	8
	0	ตัดสินใจไม่ได้	29	9.67
	1	ไม่ต้องการ	19	6.33
	2	ต้องการ	252	84.00

ตัวแปรที่

สภมวที่

160	การพิมพ์คู่มือการประเภษฐ์เครื่องใช้จาก เศษวัสดุ		11 ข	9
0	ตัดสินใจไม่ได้	29	9.67	
1	ไม่ต้องการ	47	15.67	
2	ต้องการ	224	74.66	
161	การพิมพ์คู่มือการบำรุงรักษาสุขภาพ		111 ค	10
0	ตัดสินใจไม่ได้	19	6.33	
1	ไม่ต้องการ	38	12.67	
2	ต้องการ	243	81.00	
162	การเชิญเป็นวิทยากร		112	11
0	ตัดสินใจไม่ได้	36	12.00	
1	ไม่ช่วย	11	3.67	
2	ยินดีช่วย	250	84.33	
163	การมอบให้กลุ่มสมาชิกจัดการ ฝึกอบรมเอง		113	12
0	ตัดสินใจไม่ได้	32	10.67	
1	ไม่เห็นด้วย	15	5.00	
2	เห็นด้วย	253	84.33	

ตัวแปรที่

ชื่อตัวแปรและข้อรหัส

164		การไปชมงานแสดงทางการเกษตร			114	13
--	0	ตัดสินใจไม่ได้	23	7.67		
	1	ไม่ไป	16	5.33		
	2	ไป	261	87.00		
165		การเรียนกับหน่วยเคลื่อนที่			115	14
	0	ตัดสินใจไม่ได้	51	17.00		
	1	ไม่เรียน	28	9.33		
	2	เรียน	221	73.67		
166		การเรียนแบบใช้บทเรียนสำเร็จรูป			116 ก	15
	0	ตัดสินใจไม่ได้	50	16.67		
	1	ไม่เรียน	43	14.33		
	2	เรียน	207	69.00		
167		การเรียนแบบกลุ่มสัมพันธ์			116 ข	16
	0	ตัดสินใจไม่ได้	36	12.00		
	1	ไม่เรียน	19	6.33		
	2	เรียน	245	81.67		

ตัวแปรที่	ความถี่		สทภที่
	N	%	
168	ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการรวมกลุ่ม		116 ค 17
0	ไม่ตอบ	3 1.22	
1	เช้า (8.00 - 9.59 น.)	72 29.39	
2	กลางวัน (10.00 - 12.59 น.)	57 23.27	
3	บ่าย (13.00 - 15.59 น.)	21 8.57	
4	เย็น (16.00 - 18.59 น.)	42 17.14	
5	กลางคืน (19.00 น.ขึ้นไป)	16 6.53	
6	เวลาใดก็ได้ หรือตกลงกันในกลุ่ม	34 13.88	
169	จำนวนครั้งที่ควรรวมกลุ่มในรอบ 1 เดือน		116 ง 18
0	ไม่ตอบ	3 1.22	
1	1 ครั้ง	99 40.41	
2	2 ครั้ง	62 25.31	
3	3 ครั้ง	39 15.92	
4	4 ครั้ง	23 9.39	
5	5 ครั้ง	1 0.41	
6	มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป	3 1.22	
7	กี่ครั้งก็ได้ หรือแล้วแต่จะตกลงกัน	15 6.12	

ตัวแปรที่	รหัส	ชื่อตัวแปรและชื่อรหัส	ความถี่		ข้อ คำถาม	สคมภที่
			N	%		
170		การประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาปัญหา การทามหาทินในรอบ 1 ปี			117	19
	0	ไม่ควรจัด	13	4.33		
	1	จัด 1 - 2 ครั้ง	114	38.00		
	2	จัด 3 - 4 ครั้ง	102	34.00		
	3	จัด 5 - 6 ครั้ง	28	9.33		
	4	จัด 7 - 8 ครั้ง	2	0.67		
	5	จัด 9 - 10 ครั้ง	12	4.00		
	6	จัดมากกว่า 10 ครั้ง	9	3.00		
	7	จัดกี่ครั้งก็ได้	9	3.00		
	8	ควรจัด แต่ไม่ระบุจำนวนครั้ง	11	3.67		
	9	ตัดสินใจไม่ได้	—	—		
171		จำนวนวันที่สามารถเข้าร่วมการอบรม เต็มวัน			118 ก	20
	0	ไม่ระบุจำนวนครั้ง	1	0.33		
	1	1 - 2 วัน	126	42.00		
	2	3 - 4 วัน	99	33.00		
	3	5 - 6 วัน	18	6.00		
	4	7 - 8 วัน	13	4.33		
	5	9 - 10 วัน	3	1.00		
	6	มากกว่า 10 วัน	10	3.33		
	7	กี่วันก็ได้	19	6.34		
	9	เข้าร่วมรายการไม่ได้	11	3.67		

ตัวแปรที่	ความถี่		ข้อ คำถาม	สภมภที่
	N	%		
171	จำนวนวันที่สามารถเข้ารับการอบรมเต็มวัน		118 ก	20
0	ไม่ระบุจำนวนครั้ง	1	0.33	
1	1 - 2 วัน	126	42.00	
2	3 - 4 วัน	99	33.00	
3	5 - 6 วัน	18	6.00	
4	7 - 8 วัน	13	4.33	
5	9 - 10 วัน	3	1.00	
6	มากกว่า 10 วัน	10	3.33	
7	ก็วันก็ได้	19	6.34	
9	เข้าร่วมรายการไม่ได้	11	3.67	
172	เวลาเริ่มการอบรม		118 ข	21
0	ไม่ตอบ	-	-	
1	8.00 - 8.59 น.	88	30.45	
2	9.00 - 9.59 น.	171	59.17	
3	10.00 - 10.59 น.	14	4.85	
4	11.00 - 11.59 น.	7	2.42	
5	เวลาใดก็ได้	9	3.11	

ตัวแปรที่

สภมรที่

173

เวลาเลิกการอบรม

118 ข

22

0	ไม่ตอบ	6	2.08
1	12.00 - 12.59 น.	48	16.60
2	13.00 - 13.59 น.	13	4.50
3	14.00 - 14.59 น.	13	4.50
4	15.00 - 15.59 น.	90	31.14
5	16.00 - 16.59 น.	76	26.30
6	17.00 - 17.59 น.	29	10.03
7	ตั้งแต่ 18.00 น.ขึ้นไป	3	1.04
8	เวลาใดก็ได้	11	3.81

174

เดือนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการอบรม

ประเภทเต็มวัน 3 วันติดต่อกัน

119

23

0	ไม่ตอบ	6	2.08
1	มกราคม	8	2.77
2	กุมภาพันธ์	30	10.38
3	มีนาคม	66	22.83
4	เมษายน	100	34.60
5	พฤษภาคม	12	4.15
6	มิถุนายน	3	1.04
7	กรกฎาคม	—	—
8	สิงหาคม - ธันวาคม	31	10.73
9	เดือนใดก็ได้	33	11.42

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

ตาราง 7 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ระดับความสำเร็จในการ- ดำเนินงานของสหกรณ์	ชาย		หญิง		รวม
	N	%	N	%	N
สูง	76	76.00	24	24.00	100
กลาง	85	85.00	15	15.00	100
ต่ำ	72	72.00	28	28.00	100
รวม	236	78.67	64	21.33	300

ตาราง 8 อายุของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

อายุ (ปี)	ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์						รวม	
	สูง		กลาง		ต่ำ			
	N	%	N	%	N	%	N	%
21 - 25	—	—	—	—	3	3.00	3	1.00
26 - 30	5	5.00	4	4.00	8	8.00	17	5.67
31 - 35	9	9.00	9	9.00	5	5.00	23	7.67
36 - 40	10	10.00	13	13.00	13	13.00	36	12.00

ตาราง 8 (ต่อ)

อายุ (ปี)	ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์						รวม	
	สูง		กลาง		ต่ำ			
	N	%	N	%	N	%	N	%
41 - 45	19	19.00	18	18.00	13	13.00	50	16.67
46 - 50	19	19.00	13	13.00	19	19.00	51	17.00
51 - 55	14	14.00	16	16.00	11	11.00	41	13.66
56 - 60	10	10.00	16	16.00	10	10.00	36	12.00
60 ขึ้นไป	13	13.00	11	11.00	18	18.00	43	14.33

ตาราง 9 อายุเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์	N	$\bar{X}$	S	พิสัย (range)
สูง	100	47.45	10.37	26 - 75
กลาง	100	47.61	11.14	26 - 82
ต่ำ	100	47.95	12.77	21 - 80
รวม	300	47.67	11.38	21 - 82

ตาราง 13 คะแนนความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 21)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม		
19	1	—	—	1	300	99.83
17	—	1	—	1	299	99.50
16	—	1	—	1	298	99.17
15	—	1	—	1	197	98.83
14	2	3	—	5	296	97.83
13	3	2	2	7	291	95.83
12	3	2	5	10	284	93.00
11	1	3	4	8	274	90.00
10	4	6	3	13	266	86.50
9	14	6	10	30	253	79.33
8	7	5	4	16	223	71.67
7	10	10	13	33	207	63.50
6	4	8	11	23	174	54.17
5	20	4	4	28	151	45.67
4	8	11	15	34	123	35.33
3	10	12	9	31	89	24.50
2	8	12	7	27	58	14.83
1	3	9	9	21	31	6.83
0	2	4	4	10	10	1.67
$\bar{X}$	6.30	5.78	5.69	5.92		
		4.	.41	3.66		

ตาราง 14 ระดับคะแนนความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 12)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
12	18	—	—	18	300	97.00	สูง
11	—	—	—	—	—	—	
10	8	2	4	14	282	91.66	
9	20	5	7	32	268	84.00	
8	5	8	8	21	236	75.16	
7	10	14	13	37	215	65.50	
6	16	12	17	45	178	51.83	ต่ำ
5	6	9	8	23	133	40.50	
4	3	15	17	35	110	30.83	
3	12	18	13	43	75	17.83	
2	1	6	7	14	32	8.33	
1	1	8	1	10	18	4.33	
0	—	3	5	8	8	1.33	
$\bar{X}$	7.39	4.78	5.22	5.79			
S	3.10	2.47	2.49	2.93			

ตาราง 15 คะแนนความมีเหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 9)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม		กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
9	9	2	7	18	300	96.99	สูง
8	—	—	—	—	—	—	
7	3	4	5	12	282	92.00	
6	6	5	8	19	270	86.83	
5	3	2	2	7	251	82.50	
4	4	8	18	30	244	76.33	ต่ำ
3	22	11	17	50	214	63.00	
2	6	12	2	20	164	51.33	
1	14	27	8	49	144	39.83	
0	33	29	33	95	95	15.83	
$\bar{X}$	2.61	2.02	2.91	2.51			
S	2.80	2.20	2.76	2.63			

ตาราง 16 คะแนนการยอมรับนวัตกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 21)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
21	1	—	—	1	300	99.83	สูง
18	28	—	9	37	299	93.50	
17	5	6	—	11	262	85.50	
16	6	5	6	17	251	80.83	
15	24	16	7	47	234	70.16	
14	3	6	9	18	187	59.33	
13	8	12	8	28	169	51.66	ต่ำ
12	7	11	11	29	141	42.16	
11	2	3	5	10	112	35.66	
10	3	4	4	11	102	32.16	
9	3	8	4	15	91	27.83	
8	1	3	2	6	76	24.33	
7	2	4	5	11	70	21.50	
6	3	7	4	14	59	17.33	
5	1	4	1	6	45	14.00	
4	1	1	4	6	39	12.00	
3	1	4	11	16	33	8.30	
2	—	4	—	4	17	5.00	
1	—	1	4	5	13	3.50	
0	1	1	6	8	8	1.33	
$\bar{X}$	14.27	10.78	9.89	11.65			
S	3.98	4.47	5.46	5.05			

ตาราง 17 คะแนนความขยันของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 12)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์						กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	กลาง	ต่ำ	รวม				
12	13	2	2	17	300	97.16	สูง
10	4	6	5	15	283	91.83	
9	26	19	16	61	268	79.16	
8	—	1	1	2	207	68.66	
7	13	12	16	41	205	61.50	
6	21	21	16	58	164	45.00	ต่ำ
5	2	2	5	9	106	33.83	
4	7	5	10	22	97	28.66	
3	8	20	15	43	75	17.83	
2	—	1	1	2	32	10.33	
1	5	4	5	14	30	7.66	
0	1	7	8	16	16	2.66	
$\bar{X}$	7.14	5.69	5.51	6.11			
S	3.02	3.03	3.00	3.11			

ตาราง 18 คะแนนความสามารถทาง เลขคณิตชั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 5)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
5	30	14	15	59	300	90.17	
4	22	14	26	62	241	70.00	
3	20	16	17	53	179	50.83	
2	10	16	26	52	126	33.33	
1	7	26	4	37	74	18.50	
0	11	14	12	37	37	6.17	
$\bar{X}$	3.20	2.32	2.86	2.79			
S	1.67	1.64	1.53	1.66			

ตาราง 19 คะแนนความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 11)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
11	15	11	10	36	300	94.00	สูง
10	15	4	9	28	264	83.33	
9	12	8	9	29	236	73.83	
8	10	11	3	24	207	65.00	
7	9	16	10	35	183	55.16	ต่ำ
6	7	9	14	30	148	44.33	
5	9	7	8	24	118	35.33	
4	7	7	7	21	94	27.83	
3	—	2	5	7	73	23.16	
2	2	4	1	7	66	20.83	
1	1	—	1	2	59	19.33	
0	13	21	23	57	57	9.50	
$\bar{X}$	6.86	5.64	5.45	5.98			
S	3.55	3.65	3.81	4.34			

ตาราง 20 คะแนนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิตของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 4)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
4	31	9	10	50	300	91.66	
3	21	17	14	52	224	74.66	
2	14	11	12	37	198	59.83	
1	17	25	17	59	161	43.83	
0	17	38	47	102	102	17.00	
$\bar{X}$	3.32	1.34	1.23	1.96			
S	1.48	1.37	1.41	1.03			

ตาราง 21 คะแนนสุขภาพและความแข็งแรงทางกายของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 9)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
9	9	4	5	18	300	97.00	↑ สูง ↓
7	24	25	21	70	282	82.33	
6	3	8	12	23	212	66.83	
5	24	26	23	73	189	50.83	
4	21	16	18	55	116	29.50	↑ ต่ำ ↓
3	8	7	12	27	61	15.83	
2	3	7	6	16	34	8.66	
1	4	4	3	11	18	4.16	
0	4	3	—	7	7	3.50	
$\bar{X}$	5.05	4.92	5.02	5.00			
S	2.21	2.04	1.86	2.04			

ตาราง 22 คะแนนความสามารถในการจัดการกิจการเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 39)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
24	1	1	1	3	300	99.50	สูง
23	1	—	—	1	297	98.83	
22	2	2	1	5	296	97.83	
21	1	—	1	2	291	96.66	
20	1	3	1	5	289	95.50	
19	4	—	2	6	284	93.66	
18	3	2	1	6	278	91.66	
17	2	2	4	8	272	89.33	
16	3	5	5	13	264	85.83	
15	4	4	3	11	251	81.83	
14	5	10	6	21	240	76.50	
13	9	7	8	24	219	69.00	
12	13	11	8	32	195	59.66	
11	7	8	2	17	163	51.50	ต่ำ
10	12	8	7	27	146	44.16	
9	13	7	7	27	119	35.16	
8	7	9	6	22	92	27.00	
7	5	5	12	22	70	19.66	
6	3	8	6	17	48	13.16	

ตาราง 22 (ต่อ)

คะแนน (คะแนนเต็ม 39)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
5	1	3	9	13	31	8.16	↓ ต่ำ
4	2	2	4	8	18	4.66	
3	1	—	2	3	10	2.83	
2	—	3	3	6	7	1.33	
1	—	—	1	1	1	0.16	
$\bar{x}$	11.86	11.16	10.17	11.06			
s	4.30	4.46	4.91	4.62			

ตาราง 23 คะแนนการรู้จักประหยัคของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 21)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
21	4	1	—	5	300	99.16	สูง
20	1	—	—	1	295	98.16	
19	—	2	—	2	294	97.66	
18	5	5	1	11	292	95.49	
17	4	2	4	10	281	91.99	
16	9	5	3	17	271	87.49	
15	8	4	9	21	254	81.16	
14	3	6	4	13	233	75.49	
13	13	11	5	29	220	68.49	
12	4	1	8	13	191	61.49	
11	4	6	8	18	178	56.33	
10	15	8	6	29	160	48.49	ต่ำ
9	6	9	3	18	131	37.66	
8	4	7	7	18	113	34.66	
7	6	7	9	22	95	27.99	
6	5	9	7	21	73	20.83	
5	2	1	7	10	52	15.66	
4	4	9	9	22	42	10.33	
3	1	2	5	8	20	5.33	
2	1	4	3	8	12	2.66	

ตาราง 23 (ต่อ)

คะแนน (คะแนนเต็ม 21)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
1	1	1	—	2	4	0.99	ต่ำ ↓
0	—	—	2	2	2	0.33	
$\bar{X}$	11.69	9.83	9.14	10.22			
S	4.54	4.75	4.50	4.72			

ตาราง 24 คะแนนทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 9)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
9	9	10	13	32	300	94.66	↑ สูง
7	3	8	5	16	268	86.66	
6	36	34	36	106	252	66.33	↓ ต่ำ
5	—	1	1	2	146	48.33	
4	10	12	10	32	144	42.66	↑ สูง
3	29	28	14	71	112	25.50	
2	—	3	2	5	41	12.83	↓ ต่ำ
1	8	4	15	27	36	7.50	
0	5	—	4	9	9	1.50	↓ ต่ำ
$\bar{X}$	4.53	4.97	4.74	4.75			
S	2.34	2.10	2.61	2.37			

ตาราง 25 คะแนนความสำคัญในเวลาของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 12)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ความถี่ สะสม	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
12	2	1	2	5	300	99.16	สูง ต่ำ
11	5	—	3	8	295	96.99	
10	3	4	1	8	287	94.33	
9	9	4	3	16	279	90.33	
8	1	5	6	12	263	85.66	
7	12	4	8	24	251	79.66	
6	19	15	20	54	227	66.66	
5	8	5	5	18	173	54.66	
4	12	7	7	26	155	47.33	
3	13	24	22	59	129	33.16	
2	8	7	9	24	70	19.33	
1	8	12	9	29	46	10.49	
0	—	12	5	17	17	2.83	
$\bar{X}$	5.47	3.97	4.64	4.69			
S	2.85	2.90	2.86	2.94			

ตาราง 26 คะแนนความกล้าเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 15)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
12	2	2	1	5	300	99.16	สูง
11	1	—	1	2	295	97.99	
10	2	—	1	3	293	97.16	
9	9	5	5	19	190	93.49	
8	3	6	7	16	271	87.66	
7	6	4	10	20	255	81.66	
6	24	21	21	66	235	67.33	ต่ำ
5	23	9	10	42	169	49.33	
4	12	15	12	39	127	35.83	
3	13	18	15	46	88	21.66	
2	1	3	5	9	42	12.49	
1	3	3	4	10	33	9.33	
0	1	14	8	23	23	3.83	
$\bar{X}$	5.53	4.39	4.87	4.93			
S	2.28	2.73	2.63	2.60			

ตาราง 27 คะแนนความรับผิดชอบของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 15)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
15	12	2	6	20	300	96.67	สูง
13	5	3	—	8	280	92.00	
12	20	16	12	48	272	82.67	
11	—	1	1	2	224	74.33	
10	7	6	15	28	222	69.33	
9	18	18	12	48	194	56.67	ต่ำ
8	2	1	2	5	146	47.83	
7	13	9	11	33	141	41.50	
6	12	17	11	40	108	29.33	
5	—	1	3	4	68	22.00	
4	6	10	9	25	64	17.17	
3	1	10	7	18	39	10.00	
2	2	2	1	15	21	6.17	
1	2	2	8	12	16	3.33	
0	—	2	2	4	4	0.67	
$\bar{X}$	9.29	7.48	7.44	8.07			
S	3.56	3.53	3.86	3.70			

ตาราง 28 คะแนนความผูกพันในระบบ เครือญาติและพวกพ้อง

คะแนน (คะแนนเต็ม 12)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์							กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	ต่ำ	รวม					
12	2	5	11	18	300	97.00	↑	สูง
11	3	6	3	12	282	92.00		
10	—	—	1	1	270	89.83		
9	7	16	11	34	269	84.00		
8	9	13	7	29	235	73.50	↓	ต่ำ
7	1	2	1	4	206	67.66		
6	12	11	18	41	202	60.50		
5	12	10	15	37	161	47.50		
4	1	3	4	8	124	40.00	↑	สูง
3	21	18	9	48	116	30.66		
2	14	7	10	31	68	17.50		
1	—	1	1	2	37	12.00		
0	18	8	9	35	35	5.83	↓	ต่ำ
$\bar{X}$	4.26	5.84	5.32					
S	3.20	3.54	3.45					

ตาราง 29 คะแนนความเชื่อใจในบุคคลอื่นของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 12)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์						กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
12	1	—	—	1	300	99.83	สูง
10	—	2	1	3	299	99.16	
9	2	3	2	7	296	97.49	
8	1	—	—	1	289	96.16	
7	9	4	5	18	288	92.99	
6	16	6	14	36	270	83.99	
5	1	—	1	2	234	77.66	
4	7	5	1	13	232	75.16	
3	18	22	16	56	219	63.66	
2	2	1	—	3	163	53.83	
1	15	23	21	59	160	43.49	ต่ำ
0	28	37	39	101	101	16.83	
$\bar{X}$	3.03	2.22	2.25	2.50			
S	2.81	2.58	2.67	2.72			

ตาราง 30 คะแนนค่านิยมในอำนาจและระบบอาวุโสของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 12)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
12	44	49	57	150	300	75.00	↑ สูง ↓ ↑ ↓ ↑ ↓ ↑ ↓ ↑ ↓ ต่ำ ↓
10	18	9	8	35	150	44.17	
9	19	22	17	58	115	28.67	
8	3	6	2	11	57	17.17	
7	5	3	2	10	46	13.67	
6	5	7	9	21	36	8.50	
5	2	1	—	3	15	4.50	
4	—	2	—	2	12	3.67	
3	4	—	3	7	10	2.17	
1	—	—	1	1	3	0.83	
0	—	1	1	2	2	0.33	
$\bar{X}$	9.90	10.00	10.11	10.00			°
s	2.40	2.40	2.72	2.52			

ตาราง 31 คะแนนลักษณะเอกัตบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 15)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
15	4	—	—	4	300	99.33	สูง
13	1	—	—	1	296	98.50	
12	1	—	1	2	295	98.00	
11	3	—	—	3	293	97.16	
10	2	3	—	5	290	95.83	
9	14	1	2	17	285	92.16	
8	1	—	2	3	268	88.83	
7	12	6	7	25	265	84.16	
6	2	4	10	16	240	77.33	
5	6	5	8	19	224	71.50	
4	4	6	12	22	205	64.66	ต่ำ
3	8	17	15	40	183	54.33	
2	11	20	6	18	143	44.66	
1	11	20	9	40	125	35.00	
0	26	31	28	85	85	14.16	
$\bar{X}$	4.59	2.44	3.09	3.37			
S	4.29	2.54	2.72	3.40			

ตาราง 32 คะแนนความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 15)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
15	7	2	2	11	300	98.16	↑ สูง
13	1	2	1	4	289	95.66	
12	19	7	9	35	285	89.16	
10	2	2	3	7	250	82.16	
9	28	23	19	70	243	69.33	
7	4	8	7	19	173	54.50	↓ ต่ำ
6	22	27	27	76	154	38.66	
5	1	—	—	1	78	25.83	
4	2	6	2	10	77	24.00	
3	12	18	25	55	67	13.17	
1	—	1	1	2	12	3.67	
0	2	4	4	10	10	1.67	
$\bar{X}$	8.27	6.64	6.47	7.13			
S	3.55	3.28	3.38	3.44			

ตาราง 33 คะแนนความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 33)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
30	3	—	—	3	300	99.50	สูง
29	1	—	—	1	297	98.83	
28	—	1	—	1	296	98.50	
27	5	—	—	5	295	97.50	
26	3	—	1	4	290	96.00	
25	4	2	—	6	286	94.33	
24	—	1	—	1	280	93.16	
23	8	2	—	10	279	91.33	
22	6	2	—	8	269	88.33	
21	5	1	—	6	261	86.00	
20	5	3	1	9	255	83.50	
19	8	2	1	11	246	80.16	
18	3	1	1	5	235	77.50	
17	12	2	1	15	230	74.16	
16	3	3	2	8	215	70.33	
15	3	—	1	4	207	68.33	
14	—	2	2	4	203	67.00	
13	4	4	2	10	199	64.66	
12	6	5	3	14	189	60.66	สูง
11	3	5	4	12	175	56.33	

ตาราง 33 (ต่อ)

คะแนน (คะแนนเต็ม 33)	N ของแต่ละระดับความสำเร็จของสหกรณ์				ความถี่ สะสม	ลำดับที่ %	กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
	สูง	กลาง	ต่ำ	รวม			
10	2	9	3	14	163	52.00	↑ สูง ↓ ต่ำ
9	1	7	5	13	149	47.50	
8	3	1	4	8	136	44.00	
7	2	2	7	11	128	40.83	
6	3	6	11	20	117	35.66	
5	1	4	5	10	97	30.66	
4	1	7	11	19	87	25.83	
3	1	14	7	22	68	19.00	
2	2	3	7	12	46	13.33	
1	1	4	10	15	34	8.83	
0	1	7	11	19	19	3.16	
$\bar{X}$	17.15	9.17	6.17	10.83			
S	7.11	6.97	5.22	7.98			

ตาราง 34 คะแนนทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนน (คะแนนเต็ม 15)							กลุ่มคะแนน สูงและต่ำ
15	13	3	5	21	300	96.50	สูง
13	4	4	3	11	279	97.17	
12	17	7	3	27	268	84.83	
11	1	2	1	4	241	79.83	
10	4	4	3	11	237	77.17	
9	12	16	14	42	226	68.33	
8	1	5	5	11	184	59.50	
7	7	8	5	20	173	54.33	
6	31	26	24	81	153	37.50	
5	—	2	2	4	72	23.33	
4	4	4	5	13	68	20.50	ต่ำ
3	2	9	14	25	55	14.17	
2	—	1	2	3	30	9.50	
1	—	2	2	4	27	8.33	
0	4	7	12	23	23	3.83	
$\bar{X}$	8.75	6.96	6.14	7.28			
S	3.86	3.13	3.93	3.82			

ตาราง 35 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ด้วย χ^2

ตัวแปร	ระดับ คะแนน	ระดับความสำเร็จ			รวม	chi-square df = 2
		สูง	กลาง	ต่ำ		
1. ความปรารถนาในการเพิ่ม ผลผลิต	สูง	77	41	49	167	28.9586 **
	ต่ำ	23	59	51	133	
	รวม	100	100	100	300	
2. ความมีเหตุผล	สูง	53	44	59	156	4.8267
	ต่ำ	47	56	41	144	
	รวม	100	100	100	300	
3. การยอมรับนวัตกรรม	สูง	75	45	39	159	29.7808 **
	ต่ำ	25	55	61	141	
	รวม	100	100	100	300	
4. ความขยัน	สูง	56	40	40	136	6.8865 *
	ต่ำ	44	60	60	164	
	รวม	100	100	100	300	

ตาราง 35 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับ	ระดับความสำเร็จ			รวม	chi-square df = 2
	คะแนน	สูง	กลาง	ต่ำ		
5. ความสามารถขั้นพื้นฐาน 5.1 ความสามารถทาง เลขคณิตขั้นพื้นฐาน	สูง	72	44	42	158	22.5709**
	ต่ำ	28	56	58	142	
	รวม	100	100	100	300	
5.2 ความสามารถในการอ่านออก เขียนได้	สูง	61	50	41	152	8.0004*
	ต่ำ	39	50	59	148	
	รวม	100	100	100	300	
5.3 ความรู้เกี่ยวกับ เทคโนโลยีในการผลิต	สูง	56	37	36	139	17.0212**
	ต่ำ	34	63	64	161	
	รวม	100	100	100	300	
5.4 สุขภาพและ ความแข็งแรง ทางกาย	สูง	60	63	61	184	0.1921
	ต่ำ	40	37	39	116	
	รวม	100	100	100	300	

ตาราง 35 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับ คะแนน	ระดับความสำเร็จ			รวม	chi-square df = 2
		สูง	กลาง	ต่ำ		
5.5 ความสามารถในการจัดการ กิจการ การเกษตร	สูง	56	55	43	154	4.1897
	ต่ำ	44	45	57	146	
	รวม	100	100	100	300	
6. การรู้จักประหยัด	สูง	55	43	42	140	4.2054
	ต่ำ	45	57	58	160	
	รวม	100	100	100	300	
7. หันมาคิดพออาชีพ เกษตรกรรม	สูง	48	52	54	154	0.7293
	ต่ำ	52	48	46	146	
	รวม	100	100	100	300	
8. ความสนใจในเวลา	สูง	59	38	48	145	8.8319*
	ต่ำ	41	62	52	155	
	รวม	100	100	100	300	

ตาราง 35 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับ คะแนน	ระดับความสำเร็จ			รวม	chi-square df = 2
		สูง	กลาง	ต่ำ		
9. ความกล้าเสี่ยง	สูง	47	38	46	131	1.9784
	ต่ำ	53	62	54	169	
	รวม	100	100	100	300	
10. ความรับผิดชอบ	สูง	62	46	46	154	6.8316 *
	ต่ำ	38	54	54	146	
	รวม	100	100	100	300	
11. ความผูกพันในระบบ เครือข่ายและพวกพ้อง	สูง	34	53	52	139	8.5271 *
	ต่ำ	66	47	48	161	
	รวม	100	100	100	300	
12. ความเข้าใจใน บุคคลอื่น	สูง	57	43	40	140	6.6161 *
	ต่ำ	43	57	60	160	
	รวม	100	100	100	300	

ตาราง 35 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับ คะแนน	N ระดับความสำเร็จ			รวม	chi-square df = 2
		สูง	กลาง	ต่ำ		
13. คำนิยมในอำนาจและ ระบบอาวุโส	สูง	44	49	57	150	3.4400
	ต่ำ	56	51	43	150	
	รวม	100	100	100	300	
14. ลักษณะ เอกัตบุคคต	สูง	58	42	57	157	6.4406*
	ต่ำ	42	58	43	143	
	รวม	100	100	100	300	
15. ความศรัทธาและการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	สูง	61	44	41	146	9.5626**
	ต่ำ	39	56	59	154	
	รวม	100	100	100	300	
16. ความรู้ความเข้าใจใน กิจการสหกรณ์การเกษตร	สูง	84	45	22	151	83.6761**
	ต่ำ	16	55	78	149	
	รวม	100	100	100	300	

ตาราง 35 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับ คะแนน	ระดับความสำเร็จ			รวม	chi-squar df = 2
		สูง	กลาง	ต่ำ		
17. ทัศนคติต่อสหกรณ์ การเกษตร	สูง	59	49	39	147	8.0032 [*]
	ต่ำ	41	51	61	153	
	รวม	100	100	100	300	

นัยสำคัญ

** $p < 0.01$ * $p < 0.05$

ตาราง 36 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างองค์ประกอบเชิงมนุษย์กับระดับ
ความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

ลำดับที่	ชื่อและหมายเลขตัวแปร	R	R^2	R^2 เปลี่ยน	r
1	ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์ การเกษตร (14)	0.56137	0.31513	0.31513	0.56137 **
2	ความสามารถทางเลขคณิต ขั้นพื้นฐาน (5)	0.58366 *	0.34066	0.02552	0.09804 **
3	ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต (2)	0.59766 **	0.35720	0.01655	0.33749
4	การยอมรับนวัตกรรม (3)	0.60366 **	0.36441	0.00720	0.34510 **
5	ทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตร (15)	0.60733 **	0.36885	0.00444	0.25050 **
6	ลักษณะเอกัตบุคคล (12)	0.61183 **	0.37433	0.00548	0.17906 **
7	ความเชื่อใจในบุคคลอื่น (11)	0.61581 **	0.37923	0.00490	0.11730 *
8	ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใน การผลิต (7)	0.61757 **	0.38139	0.00216	0.28933 **
9	ความสำนึกในเวลา (9)	0.61862 **	0.38270	0.00130	0.11122
10	ความขยัน (4)	0.61901 **	0.38317	0.00048	0.20910 **
11	ความสามารถในการอ่านออก เขียนได้ (6)	0.61930 **	0.38353	0.00036	0.15358 **
12	ความศรัทธาและการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมกลุ่ม (13)	0.61941 **	0.38367	0.00014	0.18211 **

ตาราง 36 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อและหมายเลขตัวแปร	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r
13	ความผูกพันในระบบเครือข่าย และพวกพ้อง (10)	0.61944 **	0.38370	0.00003	-0.18733 **
14	ความรับผิดชอบ (8)	0.61948 **	0.38375	0.00005	0.21796 **

นัยสำคัญ ** p < 0.01

* p < 0.05

ตาราง 37 สัมประสิทธิ์การถดถอย (B) ในสมการพหุคูณเมื่อระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน
ของสหกรณ์การเกษตรเป็นตัวแปรแทน

ลำดับที่	หมายเลข ตัวแปร	B	BETA (β)	STD ERROR B	F
1	14	0.5743703 D -01	0.56070	0.00712	65.080 **
2	5	-0.7762298 D -01	-0.15835	0.02743	8.009 **
3	2	0.3401085 D -01	0.12698	0.01471	5.346 **
4	3	0.2042270 D -01	0.12960	0.00929	4.828 **
5	15	0.1937272 D -01	0.09435	0.01088	3.173 **
6	12	-0.1904371 D -01	-0.07977	0.01329	2.052
7	11	0.2031254 D -01	0.06754	0.01434	2.007
8	7	-0.3062676 D -01	-0.05610	0.03512	0.760
9	9	-0.1051780 D -01	-0.03783	0.01472	0.510
10	4	0.6794483 D -02	0.02583	0.01332	0.260
11	6	-0.4062827 D -02	-0.02050	0.01043	0.152
12	13	-0.3078015 D -02	-0.01293	0.01205	0.065
13	10	0.1880737 D -02	0.00793	0.01279	0.022
14	8	0.1719196 D -02	0.00777	0.01189	0.021
	(ค่าคงที่)	1.105988			

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 38 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชุด (R_c) ของตัวแปรชุดองค์ประกอบทางกายภาพหลัง
ประสบการณ์ และการศึกษาอบรม กับชุดองค์ประกอบเชิงมนุษย์

ลำดับที่	EIGENVALUE	R_c	WILK'S LAMBDA	χ^2	D.F.	นัยสำคัญ
1	0.41543	0.64454	0.36976	287.02710	84	0.000
2	0.20459	0.45232	0.63254	132.13683	65	0.000
3	0.120801	0.35778	0.79524	66.09920	48	0.043
4	0.04767	0.21832	0.91198	26.58163	33	0.778
5	0.02330	0.15263	0.95763	12.49160	20	0.898
6	0.01953	0.13976	0.98047	5.69113	9	0.770

ตาราง พ 39 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการสหสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรองค์ประกอบ
ทางค่านิยมหลัง ประสบการณ์ และการศึกษาอบรมกับองค์ประกอบเชิงมนุษย์

ชุดที่	ชื่อตัวแปร		CANVAR 2	CANVAR 3
1	1. เพศ	0.01174	-0.41668	0.13766
	2. ประสบการณ์	-0.21942	0.86481	-0.02017
	3. อายุ	0.09658	-0.46181	0.54857
	4. ระดับการศึกษาในโรงเรียน	-0.64526	-0.46027	-0.39676
	5. การฝึกอบรม	-0.07607	-0.11593	0.37688
	6. ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง	-0.48405	0.04604	0.61589
2	1. ความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิต	-0.03048	0.55171	-0.05955
	2. การยอมรับนวัตกรรม	-0.24616	0.57732	0.02198
	3. ความขยัน	0.00022	-0.02081	0.40515
	4. ความสามารถทาง เลขคณิตขั้นพื้นฐาน	-0.15014	-0.34354	0.13247
	5. ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้	-0.58341	-0.03092	-0.41721
	6. ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต	-0.13422	-0.27133	0.11244
	7. ความสำนึกในเวลา	-0.07849	-0.10247	0.25332
	8. ความรับผิดชอบ	0.03946	-0.19868	0.20660
	9. ความผูกพันในระบบ เครือญาติและพวกพ้อง	0.16751	-0.11306	-0.12511
	10. ความเชื่อใจในบุคคลอื่น	0.11361	0.08515	0.25206
	11. ลักษณะ เอกัตบุคคค	-0.14590	-0.39103	0.74330
	12. ความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	-0.06748	-0.32344	-0.07935
	13. ความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์การ เกษตร	0.00253	0.30329	-0.00684
	14. หัตถ์คคคคคสหกรณ์การ เกษตร	0.02204	-0.18464	-0.29550

ตาราง 40 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตเป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R		r	หมายเหตุ
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.08300	0.08300	0.28810 **	
2. ประสบการณ์	0.11435	0.03135	0.20472 **	
3. อายุ	0.13814	0.02378	-0.11106	
4. เพศ	0.14727	0.00913	-0.13872 *	
5. การศึกษาในโรงเรียน	0.14848	0.00121	0.17448 **	
6. การฝึกอบรม	0.14853	0.00005	0.01941	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 41 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความปรารถนาในการเพิ่มผลผลิตเป็นตัวแปรเก

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.1829456	0.21987	0.05043	13.158 **
2. ประสบการณ์	0.3109882	0.23198	0.07729	16.191 **
3. อายุ	-0.2291523	-0.15748	0.08896	6.636 *
4. เพศ	-0.4624213	-0.09298	0.27468	2.834
5. การศึกษาในโรงเรียน	0.5709106 D -01	0.04103	0.08754	0.425
6. การฝึกอบรม (ค่าคงที่)	0.1063629 D -01 5.022601	0.00729	0.08103	0.017

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 42 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อการยอมรับนวัตกรรมเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.34884	0.12169	0.12169	0.34884 **	
2. ประสบการณ์	0.40670 *	0.16541	0.04372	0.24261 **	
3. อายุ	0.42545 *	0.18101	0.01560	-0.07783	
4. เพศ	0.43828 **	0.19209	0.01108	-0.16137 **	
5. การศึกษาในโรงเรียน	0.44155 **	0.19497	0.00288	0.20224 **	
6. การฝึกอบรม	0.44330 **	0.19651	0.00154	0.06146	

นัยสำคัญ ** p < 0.01

* p < 0.05

ตาราง 43 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อการยอมรับนวัตกรรมเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.3740142	0.26445	0.08327	20.172 **
2. ประสบการณ์	0.5893762	0.25865	0.12761	21.330 **
3. อายุ	-0.3067174	-0.12401	0.14689	4.360 *
4. เพศ	-0.8441215	-0.09986	0.45354	3.464
5. การศึกษาในโรงเรียน	0.1550381	0.06556	0.14455	1.150
6. การฝึกอบรม	0.1003368	0.04045	0.13379	0.562
(ค่าคงที่)	8.900024			

นัยสำคัญ ** p < 0.01

* p < 0.05

ตาราง 44 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความขยันเป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาค้นคว้าตนเอง	0.24957	0.06228	0.06228	0.24957 **	
2. การฝึกอบรม	0.26631	0.07092	0.00863	0.13311*	
3. การศึกษาในโรงเรียน	0.26873	0.07222	0.00130	0.05441	
4. เพศ	0.27135*	0.07363	0.00141	-0.07904	
5. ประสบการณ์	0.27246*	0.07424	0.00060	0.04855	
6. อายุ	0.27348*	0.07479	0.00055	-0.00715	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 45 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความขยันเป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาค้นคว้าตนเอง	0.2034372	0.24009	0.05354	14.439 **
2. การฝึกอบรม	0.1403004	0.09441	0.08601	2.661
3. การศึกษาในโรงเรียน	-0.6767121D-01	-0.04776	0.09293	0.530
4. เพศ	-0.2003419	-0.03956	0.29159	0.472
5. ประสบการณ์	0.4462698D-01	0.03269	0.08204	0.296
6. อายุ	-0.3957298D-01	-0.02670	0.09443	0.176
(ค่าคงที่)	5.195330			

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 46 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความสามารถทาง เลขคณิตชั้นพื้นฐานเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.35451	0.12568	0.12568	0.35451**	
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.38742*	0.15010	0.02442	0.28045**	
3. การฝึกอบรม	0.39778*	0.15823	0.00813	0.10952	
4. อายุ	0.39973**	0.15978	0.00155	-0.14498*	
5. เพศ	0.40089**	0.16072	0.00094	-0.03931	
6. ประสบการณ์	0.40136**	0.16109	0.00037	-0.04562	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 47 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความสามารถทาง เลขคณิตชั้นพื้นฐานเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.2179955	0.28676	0.04748	21.082 **
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.7257545D -01	0.15963	0.02735	7.040 **
3. การฝึกอบรม	0.7463292D -01	0.09360	0.04394	2.884
4. อายุ	-0.2573748D -01	-0.03237	0.04825	0.285
5. เพศ	0.8460155D -01	0.03113	0.14897	0.323
6. ประสบการณ์ (ค่าคงที่)	-0.1506517D -01 1.640299	-0.02057	0.04192	0.129

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 48 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความสามารถในการอ่านออกเขียนได้เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.49962	0.24963	0.24963	0.49912 **	
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.52702 *	0.27775	0.02813	0.34675 **	
3. ประสบการณ์	0.53429 **	0.28547	0.00772	0.06838	
4. อายุ	0.53832 **	0.28978	0.00431	-0.19995 **	
5. เพศ	0.53893 **	0.29045	0.00066	-0.11451 *	
6. การฝึกอบรม	0.53904 **	0.29056	0.00012	0.01572	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 49 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความสามารถในการอ่านออกเขียนได้เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.7806710	0.41513	0.10801	52.245 **
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.1843445	0.16391	0.06222	8.777 **
3. ประสบการณ์	0.2010358	0.11095	0.09535	4.445 *
4. อายุ	-0.1530881	-0.07784	0.10975	1.946
5. เพศ	-0.1756698	-0.02613	0.33888	0.269
6. การฝึกอบรม (ค่าคงที่)	0.2179912D -01 2.484716	0.01105	0.09997	0.048

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 50 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต
เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.33795	0.11421	0.11421	0.33795 **	
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.40415 *	0.16334	0.04913	0.33445 **	
3. ประสบการณ์	0.41648 *	0.17345	0.01012	0.10224	
4. การฝึกอบรม	0.42160 **	0.17775	0.00429	0.08923	
5. เพศ	0.42377 **	0.17958	0.00183	-0.04028	
6. อายุ	0.42387 **	0.17967	0.00009	-0.08247	

นัยสำคัญ ** p < 0.01

* p < 0.05

ตาราง 51 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต
เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.1836027	0.26896	0.04216	18.965 **
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.8776780 D -01	0.21498	0.02429	13.058 **
3. ประสบการณ์	0.7409156 D -01	0.11264	0.03722	3.962 *
4. การฝึกอบรม	0.4986225 D -01	0.06964	0.03902	1.633
5. เพศ	0.1044301	0.04280	0.13228	0.623
6. อายุ	-0.7481640 D -02	-0.01048	0.04284	0.030
(ค่าคงที่)	-0.3882969 D -01			

นัยสำคัญ ** p < 0.01

* p < 0.05

ตาราง 52 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อความสำคัญในเวลาเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.25202	0.06351	0.06351	0.25202 **	
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.28463	0.08102	0.01750	0.21895 **	
3. ประสบการณ์	0.29182 *	0.08516	0.00414	-0.06591	
4. การฝึกอบรม	0.29589 *	0.08755	0.00239	0.07233	
5. เพศ	0.29603 *	0.08763	0.00008	-0.04296	
6. อายุ	0.29611 *	0.08768	0.00005	-0.10032	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 53 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณ เมื่อความสำคัญในเวลาเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B		STD ERROR B	F
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.2569685	0.19173	0.08729	8.666 **
2. การศึกษาด้วยตนเอง	0.1150027	0.14348	0.05029	0.530 *
3. ประสบการณ์	-0.7525557 D -01	-0.05827	0.07706	0.954
4. การฝึกอบรม	0.7186122 D -01	0.05112	0.08079	0.791
5. เพศ	0.4172879 D -01	0.00871	0.27389	0.023
6. อายุ	-0.1094349 D -01	-0.00781	0.08870	0.015
(ค่าคงที่)	3.381254			

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 54 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความรับผิดชอบเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.21984	0.04833	0.04833	0.21984**	
2. การศึกษาในโรงเรียน	0.24383	0.05945	0.01112	0.18182**	
3. การฝึกอบรม	0.24791	0.06146	0.00201	0.07039	
4. ประสบการณ์	0.25005	0.06252	0.00106	-0.02815	
5. อายุ	0.25215	0.06358	0.00105	-0.03106	
6. เพศ	0.25248	0.06374	0.00017	-0.03708	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 55 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความรับผิดชอบเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.1751336	0.17388	0.06402	7.485**
2. การศึกษาในโรงเรียน	0.2148729	0.12759	0.11112	3.739*
3. การฝึกอบรม	0.6921783D -01	0.03918	0.10285	0.453
4. ประสบการณ์	-0.7093718D -01	-0.04371	0.09810	0.523
5. อายุ	0.6697761D -01	0.03803	0.11292	0.352
6. เพศ	0.7924977D -01	0.01316	0.34865	0.052
(ค่าคงที่)	5.993624			

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 56 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความถูกต้องในระบบเครือข่ายและพวกพ้อง
เป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.29295	0.08582	0.08582	-0.29295 **	ตัวแปรเพศ
2. การศึกษาในโรงเรียน	0.33668	0.11336	0.02754	-0.26573 **	และการฝึก
3. ประสบการณ์	0.34774 *	0.12092	0.00756	-0.09279	อบรมคำนวณ
4. อายุ	0.35260 *	0.12433	0.00340	0.00468	ไม่ได้เพราะ ค่า F น้อย เกินไป

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 37 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความถูกต้องในระบบเครือข่ายและพวกพ้อง
เป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาด้วยตนเอง	-0.1961766	-0.20873	0.05605	12.249 **
2. การศึกษาในโรงเรียน	-0.3371561	-1.21453	0.09905	11.586 **
3. ประสบการณ์	-0.1056838	-0.06979	0.08761	1.455
4. อายุ	-0.1075797	-0.06545	0.10045	1.147
(ค่าคงที่)	8.791748			

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 58 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความเชื่อใจในบุคคลอื่นเป็นตัวแปรแทน

ตัวแปรอิสระ		R^2 เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. อายุ	0.01786	0.01786	0.13363*	
2. เพศ	0.02478	0.00692	-0.09014	
3. การฝึกอบรม	0.02838	0.00360	0.07641	
4. การศึกษาในโรงเรียน	0.03069	0.00230	-0.07790	
5. การศึกษาด้วยตนเอง	0.03102	0.00033	-0.01910	
6. ประสบการณ์	0.03107	0.00005	0.04158	

นัยสำคัญ * $p < 0.05$

ตาราง 59 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความเชื่อใจในบุคคลอื่นเป็นตัวแปรแทน

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. อายุ	0.1335371	0.10305	0.08451	2.497
2. เพศ	-0.4029604	-0.09098	0.26095	2.385
3. การฝึกอบรม	0.8407723 D-01	0.06469	0.07698	1.193
4. การศึกษาในโรงเรียน	-0.5454373 D-01	-0.04402	0.08317	0.430
5. การศึกษาด้วยตนเอง	-0.1583769 D-10	-0.02137	0.04791	0.109
6. ประสบการณ์	0.9033585 D-02	0.00757	0.07342	0.015
(ค่าคงที่)	2.317791			

ตาราง 60 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อลักษณะ เอกัตบุคคล เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.33099	0.10955	0.10955	0.33099**	
2. การฝึกอบรม	0.35777*	0.12800	0.01845	0.18894**	
3. การศึกษาในโรงเรียน	0.36832*	0.13566	0.00766	0.19538**	
4. อายุ	0.38608*	0.14905	0.01339	0.06719	
5. เพศ	0.39600**	0.15682	0.00776	0.00687	
6. ประสบการณ์	0.40097**	0.16077	0.00396	-0.01434	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 61 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อลักษณะ เอกัตบุคคล เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.2664898	0.28548	0.05617	22.506**
2. การฝึกอบรม	0.2145028	0.13102	0.09025	5.649*
3. การศึกษาในโรงเรียน	0.2355674	0.15092	0.09750	5.837*
4. อายุ	0.2542249	0.15573	0.09908	6.583*
5. เพศ	0.4998760	0.08059	0.30594	2.670
6. ประสบการณ์	-0.1012048	-0.06729	0.08608	1.382
(ค่าคงที่)	-1.000216			

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 62 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความศรัทธาและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม
เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R^2	R^2 เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.02960	0.02960	0.17204 **	
2. การศึกษาในโรงเรียน	0.03949	0.00990	0.15792 *	
3. ประสบการณ์	0.04657	0.00708	-0.07915	
4. การฝึกอบรม	0.05125	0.00467	-0.04049	
5. อายุ	0.05423	0.00298	-0.03013	
6. เพศ	0.05428	0.00005	0.03031	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 63 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความศรัทธาและการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมกลุ่มเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.1497872	0.16000	0.05980	6.273 *
2. การศึกษาในโรงเรียน	0.1697543	0.10844	0.10381	2.674
3. ประสบการณ์	-0.1648542	-0.10928	0.09165	3.235
4. การฝึกอบรม	-0.1251039	-0.07619	0.09608	1.695
5. อายุ	0.1021686	0.06240	0.10549	0.938
6. เพศ	0.4121008 D -01	0.00736	0.32571	0.016
(ค่าคงที่)	6.000585			

นัยสำคัญ * $p < 0.05$

ตาราง 64 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.34333	0.11788	0.11788	0.34333	**
2. การศึกษาในโรงเรียน	0.37862 *	0.14335	0.02547	0.24923	**
3. ประสบการณ์	0.38927 *	0.15153	0.00818	0.10204	
4. เพศ	0.39208 *	0.15372	0.00220	-0.12161 *	
5. การฝึกอบรม	0.39434 **	0.15550	0.00178	0.07676	
6. อายุ	0.39437 **	0.15553	0.00003	-0.05414	

นัยสำคัญ ** p < 0.01

* p < 0.05

ตาราง 65 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อความรู้ความเข้าใจในกิจการสหกรณ์
การเกษตรเป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาด้วยตนเอง	0.5376825	0.21714	0.13133	16.763 **
2. การศึกษาในโรงเรียน	0.6714257	0.18457	0.22795	8.676 **
3. ประสบการณ์	0.3349414	0.09555	0.20125	2.770
4. เพศ	-0.6084246	-0.04679	0.71524	0.724
5. การฝึกอบรม	0.1670518	0.04378	0.21099	0.627
6. อายุ	-0.2405093 D -01	-0.00632	0.23164	0.011
(ค่าคงที่)	4.332200			

นัยสำคัญ ** p < 0.01

ตาราง 66 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเมื่อหักชนิดีตอสหกรณ์การ เกษตร เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	R	R ²	R ² เปลี่ยน	r	หมายเหตุ
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.17952	0.03223	0.03223	0.17952	**
2. ประสบการณ์	0.23348	0.05451	0.22229	-0.16389	**
3. การศึกษาด้วยตนเอง	0.24598	0.06051	0.00599	0.12001	
4. การฝึกอบรม	0.24778	0.06140	0.00089	0.04902	
5. อายุ	0.24939	0.06219	0.00080	-0.12586	*
6. เพศ	0.25029	0.06265	0.00045	-0.04584	

นัยสำคัญ ** p < 0.01

* p < 0.05

ตาราง 67 สัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการพหุคูณเมื่อหักชนิดีตอสหกรณ์การ เกษตร เป็นตัวแปร เกณฑ์

ตัวแปรอิสระ	B	BETA	STD ERROR B	F
1. การศึกษาในโรงเรียน	0.2244664	0.12368	0.11982	3.510
2. ประสบการณ์	-0.2611503	-0.14933	0.10578	6.095
3. การศึกษาด้วยตนเอง	0.8178388 D -10	0.07535	0.06903	1.404
4. การฝึกอบรม	0.6344063 D -01	0.03333	0.11090	0.327
5. อายุ	-0.6479724 D -01	-0.03414	0.12176	0.283
6. เพศ	-0.1412231	-0.02177	0.37595	0.141
(ค่าคงที่)	7.797180			

นัยสำคัญ ** p < 0.01

ตาราง 68 ความต้องการความรู้ทางการเกษตรในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	85	85.00	75	75.00	83	83.00	243	81.00
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	15	15.00	25	25.00	17	17.00	57	19.00
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
χ^2 df=2	47.61 **		24.01 **		42.25 **		37.21 **	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 69 ความต้องการความรู้ทางการเกษตรในด้านการใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	93	93.00	84	84.00	83	83.00	260	68.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	7	7.00	16	16.00	17	17.00	40	13.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
χ^2 df=2	72.25 **		44.89 **		42.25 **		52.33 **	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 70 ความต้องการความรู้ทางการเกษตรในด้านการคัดเลือกพันธุ์พืชและสัตว์

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ ไม่ต้องการ และ ทัศนใจไม่ได้	89	89.00	77	77.00	85	85.00	251	83.67
	11	11.00	23	23.00	15	15.00	49	16.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=2}$	59.29 **		28.09 **		47.61 **		44.01 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 71 ความต้องการความรู้ทางการเกษตรในด้านการปลูกและขยายพันธุ์พืช

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ความต้องการ ไม่ต้องการ และ ทัศนใจไม่ได้	89	89.00	78	78.00	84	84.00	251	83.67
	11	11.00	22	22.00	16	16.00	49	16.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=2}$	59.29 **		30.25 **		44.89 **		44.01 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 72 ความต้องการความรู้ทางการเกษตรในด้านการเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	88	88.00	74	74.00	81	81.00	213	81.00
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	12	12.00	26	26.00	19	19.00	57	19.00
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=2}$	56.25**		22.09**		31.21**		31.21**	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 73 ความต้องการความรู้ทางด้านสหกรณ์การเกษตรในความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	87	87.00	78	78.00	77	77.00	242	80.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	13	13.00	22	22.00	23	23.00	58	19.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=2}$	53.29**		30.25**		28.09**		36.43**	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 74 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรในด้านกฎหมายสหกรณ์

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	92	92.00	82	82.00	82	82.00	256	85.33
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	8	8.00	18	18.00	18	18.00	44	14.67
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=2}$	68.89**		39.69**		39.69**		48.53**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 75 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรในด้านระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	94	94.00	83	83.00	89	89.00	266	88.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	6	6.00	17	17.00	11	11.00	34	11.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=2}$	75.69**		42.25**		59.29**		58.27**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 76 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์และซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้
ทางการเกษตร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	93	93.00	91	91.00	86	86.00	260	86.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	7	7.00	9	9.00	14	14.00	40	13.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	72.25 **		65.61 **		50.41 **		52.33 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 77 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากเศษวัสดุ
วัสดุเหลือใช้ และวัสดุภายในท้องถิ่น

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	83	83.00	70	70.00	83	83.00	236	78.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	17	17.00	30	30.00	17	17.00	64	21.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	42.25 **		15.21 **		42.25 **		31.74 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 78 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการตลาดผลิตภัณฑ์การเกษตร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	90	90.00	80	80.00	87	87.00	257	85.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	10	10.00	20	20.00	13	13.00	43	14.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	62.41 **		34.81 **		53.29 **		49.48 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 79 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับแหล่งจำหน่ายและราคาเครื่องมือเครื่องใช้
ทางการเกษตร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	90	90.00	81	81.00	85	85.00	256	85.33
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	10	10.00	19	19.00	15	15.00	44	14.67
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	62.41 **		37.21 **		47.61 **		48.53 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 80 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ และการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ
ทางการเกษตร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	93	93.00	79	79.00	89	89.00	261	87.00
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	7	7.00	21	21.00	11	11.00	39	13.00
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	72.25 **		32.49 **		59.29 **		53.29 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 81 ความต้องการความรู้และทักษะในการตัดสินใจดำเนินกิจการการเกษตร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	95	95.00	86	86.00	91	91.00	272	90.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	5	5.00	14	14.00	9	9.00	28	9.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	79.21 **		50.41 **		65.61 **		64.55 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 82 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจภายในครอบครัว

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	88	88.00	84	84.00	88	88.00	260	86.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	12	12.00	16	16.00	12	12.00	40	13.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	56.25 **		44.89 **		56.25 **		52.33 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 83 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	96	96.00	86	86.00	93	93.00	275	91.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	4	4.00	14	14.00	7	7.00	25	8.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	82.81 **		50.41 **		72.25 **		67.80 **	

มีนัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 84 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเลือกผู้นำและตัวแทน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	90	90.00	82	82.00	82	82.00	254	84.67
ไม่ต้องการ และ ทัศนใจไม่ได้	10	10.00	18	18.00	18	18.00	46	15.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	62.41 **		39.69 **		39.69 **		46.70 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 85 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการพูดและอภิปรายในที่ประชุม

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	90	90.00	67	67.00	69	69.00	226	75.33
ไม่ต้องการ และ ทัศนใจไม่ได้	10	10.00	33	33.00	31	31.00	74	24.67
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	62.41 **		10.89 **		13.69 **		24.66 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 86 ความต้องการความรู้และทักษะในการบริหารหรือและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	94	94.00	86	86.00	89	89.00	269	89.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	6	6.00	14	14.00	11	11.00	31	10.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	75.69 **		50.41 **		59.29 **		61.37 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 87 ความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพบางอย่างที่ทำในเวลาว่าง

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	94	94.00	86	86.00	89	89.00	269	89.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	6	6.00	14	14.00	11	11.00	31	10.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	75.69 **		62.41 **		72.25 **		69.99 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 88 ความเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการ เชื้อวิทยากร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ช่วย	94	94.00	81	81.00	90	90.00	265	88.33
ไม่ช่วย และตัดสินใจไม่ได้	6	6.00	19	19.00	10	10.00	35	11.67
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	75.69 **		37.21 **		62.41 **		57.24 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 89 ความต้องการไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไป	85	85.00	77	77.00	83	83.00	245	81.67
ไม่ไป และตัดสินใจไม่ได้	15	15.00	23	23.00	17	17.00	55	18.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	47.61 **		28.09 **		42.25 **		38.86 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 90 ความเห็นเกี่ยวกับการเดินทางไปศึกษาแบบไม่ค้างคืน (เฉพาะผู้ที่ตอบว่าไป)

การถ (บาท)	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1 - 50	46	54.12	34	44.16	37	44.58	117	47.75
51 - 100	15	17.65	13	16.88	23	27.71	51	20.82
101 - 150	—	—	—	—	—	—	—	—
151 - 200	5	5.88	2	2.60	4	4.82	11	4.49
301 และสูงกว่า	—	—	1	1.30	1	1.20	2	0.82
เท่าไรก็ได้	19	22.35	20	25.97	12	14.46	51	20.82
ไม่ระบุ	—	—	7	9.09	6	7.23	13	5.30
รวม	85	100	77	100	83	100	245	100

ตาราง 91 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน
ระหว่างผู้ที่มีความเห็นว่าไม่ควรเกิน 50 บาท กับเกิน 50 บาท

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 50 บาท	46	54.12	34	48.57	37	48.05	117	52.70
เกิน 50 บาท และ เท่าไรก็ได้	39	45.88	26	51.43	40	51.95	105	47.30
รวม	85	100	70	100	77	100	222	100
$\chi^2_{df=1}$	0.5241		0.14899		0.2401		0.1936	

ตาราง 92 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน
ระหว่างผู้ที่มีความเห็นว่าไม่ควรเกิน 100 บาทกับสูงกว่า 100 บาท

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 100 บาท	60	71.77	47	67.14	60	79.92	167	71.98
สูงกว่า 100 บาท และเท่าไรก็ได้	25	28.23	23	32.86	17	20.08	55	28.02
รวม	85	100	70	100	77	100	232	100
$\chi^2_{df=1}$	18.0965 **		11.0755**		34.6214 **		24.4629**	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 93 ความต้องการไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไป	58	58.00	51	51.00	55	55.00	164	54.67
ไม่ไปและคัดค้านใจ ไม่ได้	42	42.00	49	49.00	45	45.00	136	45.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	2.25		0.01		0.81		0.70	

ตาราง 94 ความเห็นเกี่ยวกับการเดินทางไปทัศนศึกษาแบบค้างคืน (เฉพาะผู้ที่ไป)

การรถ (บาท)	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
50 และน้อยกว่า	12	20.69	12	23.53	9	17.65	33	20.63
50 - 100	22	37.93	14	27.45	20	39.21	56	35.00
101 - 150	4	6.90	4	7.84	2	3.92	10	6.25
151 - 200	5	8.62	2	3.93	5	9.81	12	7.50
201 - 250	1	1.72	—	—	1	1.96	2	1.25
251 - 300	1	1.72	1	1.96	3	5.89	5	3.12
301 และมากกว่า	—	—	2	3.93	1	1.96	3	1.88
เท่าไรก็ได้	13	22.42	16	31.36	10	19.61	39	24.32
ไม่ตอบ	—	—	—	—	4	7.84	4	2.43
รวม	58	100	51	100	55	100	164	100

ตาราง 95 ความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนระหว่างไม่เกิน 50 บาท
กับเกินกว่า 50 บาท

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 50 บาท	12	20.69	12	23.53	9	17.65	33	20.63
เกิน 50 บาท และ เท่าไรก็ได้	46	79.31	39	76.47	43	82.35	127	79.37
รวม	58	100	51	100	51	100	160	100
$\chi^2_{df=1}$	35.55**		12.92**		43.16**		35.69**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 96 ความเห็นเกี่ยวกับค่ารถไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนระหว่างไม่เกิน 100 บาท
กับเกินกว่า 100 บาท

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 100 บาท	34	58.62	26	50.98	29	56.86	89	55.63
เกิน 100 บาท และ เท่าไรก็ได้	24	41.38	25	49.19	22	43.14	71	44.37
รวม	58	100	51	100	51	100	160	100
$\chi^2_{df=1}$	2.25		0.00		0.61798		1.05267	

ตาราง 97 ความเห็นเกี่ยวกับการออกไปทัศนศึกษาแบบค้างคืนเปรียบเทียบระหว่างไม่เกิน 150 บาท กับเกิน 150 บาท

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 150 บาท	38	65.52	30	58.82	31	60.78	99	61.88
เกิน 150 บาท และ เท่าไรก็ได้	20	34.48	21	41.18	20	39.22	61	38.12
รวม	58	100	51	100	51	100	160	100
$\chi^2_{df=1}$	9.02 **		2.7688		4.2271 *		5.1802 *	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 98 ความเห็นเกี่ยวกับการออกหนังสือวารสารรายเดือน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการ	92	92.00	70	70.00	86	86.00	248	82.67
ไม่ต้องการ และ ตัดสินใจไม่ได้	8	8.00	30	30.00	14	14.00	52	17.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	68.89 **		15.21 **		50.41 **		41.40 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 99 ความเห็นเกี่ยวกับการพิมพ์คู่มือการสร้างและซ่อมเครื่องมือทางการเกษตรชาย

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการซื้อ	84	84.00	82	82.00	86	86.00	252	84.00
ไม่ต้องการซื้อ และ ตัดสินใจไม่ได้	16	16.00	18	18.00	14	14.00	48	16.00
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	44.89**		39.69**		50.41**		44.89**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 100 ความเห็นเกี่ยวกับการพิมพ์คู่มือการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้จากเศษวัสดุ
วัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุภายในท้องถิ่นชาย

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการซื้อ	78	78.00	62	62.00	84	84.00	224	74.67
ไม่ต้องการซื้อ และ ตัดสินใจไม่ได้	22	22.00	38	38.00	16	16.00	76	25.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	30.25**		5.29*		44.89**		23.38**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

* $p < 0.05$

ตาราง 101 ความเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มพูนการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัยชาย

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ต้องการซื้อ	89	89.00	72	72.00	82	82.00	243	81.00
ไม่ต้องการซื้อ และ ตัดสินใจไม่ได้	11	11.00	28	28.00	18	18.00	57	19.00
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	59.29**		16.49**		39.69**		37.21**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 102 ความเห็นเกี่ยวกับการเชิญสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เป็นวิทยากร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ยินดีช่วย	92	92.00	74	74.00	87	87.00	253	84.33
ไม่ยินดีช่วย และ ตัดสินใจไม่ได้	8	8.00	26	26.00	13	13.00	47	15.67
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	68.89**		22.09**		53.29**		45.78**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 103 ความเห็นเกี่ยวกับการมอบหมายให้กลุ่มสมาชิกแต่ละกลุ่มดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเอง

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
เห็นด้วย	90	90.00	74	74.00	89	89.00	253	84.33
ไม่เห็นด้วย และ ทัศนใจไม่ได้	10	10.00	26	26.00	11	11.00	47	15.67
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
χ^2 df=1	62.41 **		22.09 **		59.29 **		45.78 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 104 ความต้องการไปชมงานแสดงทางการเกษตร

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไป	92	92.00	82	82.00	87	87.00	261	87.00
ไม่ไป และทัศนใจไม่ได้	8	8.00	18	18.00	13	13.00	39	13.00
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
χ^2 df=1	68.89 **		30.69 **		53.29 **		53.29 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 105 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้หน่วยอบรมเคลื่อนที่

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
เรียน	78	78.00	68	68.00	75	75.00	221	73.67
ไม่เรียน และ ทัศนใจไม่ได้	22	22.00	32	32.00	25	25.00	79	26.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
χ^2 df=1	30.25**		12.25**		24.01**		21.47**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 106 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
เรียน	75	75.00	63	63.00	66	66.00	207	69.00
ไม่เรียน และ ทัศนใจไม่ได้	25	25.00	37	37.00	34	34.00	93	31.00
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
χ^2 df=1	24.01**		6.25*		9.61**		13.69**	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$ * $p < 0.05$

ตาราง 107 ความเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแบบใช้กลุ่มสัมพันธ์

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
รวม	87	87.00	72	72.00	86	86.00	245	81.67
ไม่รวม และ ตัดสินใจไม่ได้	13	13.00	28	28.00	14	14.00	55	18.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	53.29 **		18.49 **		50.41 **		38.86 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 108 ความเห็นเกี่ยวกับการประชุมกลุ่มสมาชิกเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทํานาหากิน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
การจัด	99	99.00	92	92.00	96	96.00	267	92.67
ไม่การจัด และ ตัดสินใจไม่ได้	1	1.00	8	8.00	4	4.00	13	7.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	94.09 **		66.69 **		62.81 **		71.13 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 109 ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
เข้าร่วมได้	100	100.00	98	98.00	95	95.00	293	97.67
เข้าร่วมไม่ได้	—	0.00	2	2.00	5	5.00	7	2.33
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
$\chi^2_{df=1}$	๑๖.๐1 **		๑๐.๒๕ **		๗๑.๒๑ **		๘๑.๐๐ **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 110 เดือนที่เหมาะสมสำหรับการจัดทัศนศึกษาแบบไม่ค้างคืน (เฉพาะผู้ที่ไป)

เดือน	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
มกราคม	3	3.53	1	1.35	5	6.10	9	3.73
กุมภาพันธ์	15	17.65	4	5.41	7	8.54	26	10.79
มีนาคม	18	21.18	19	25.67	23	28.04	60	24.90
เมษายน	20	23.53	32	43.24	22	26.83	74	30.71
พฤษภาคม	6	7.06	4	5.41	4	4.88	14	5.81
มิถุนายน	2	2.35	—	—	3	3.66	5	2.07
กรกฎาคม	—	—	—	—	—	—	—	—
สิงหาคม-ธันวาคม	11	12.94	2	2.70	1	1.22	14	5.81
ทุกเดือน	10	11.76	12	16.22	17	20.73	39	16.18
รวม	85	100	74	100	82	100	241	100

หมายเหตุ ผู้ที่ไม่ระบุเดือนมี 4 คน เป็นของระดับกลาง 1 คน และต่ำ 3 คน ไม่นำมาคิดรวม

ตาราง 111 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาในการไปทัศนศึกษาแบบไม่ก้ำกึ่ง
ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน กับเดือนอื่น ๆ

เดือน	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
มีนาคม - เมษายน เดือนอื่น ๆ	45	56.47	63	85.13	62	75.60	173	71.79
	40	43.52	11	14.87	20	24.40	68	28.21
รวม	85	100	74	100	82	100	241	100
$\chi^2_{df=1}$	1.4256		47.9694 **		27.2464 **		19.8737 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 112 เดือนที่เหมาะสมสำหรับการจัดทัศนศึกษาแบบไปค้างคืน
(เฉพาะผู้ที่ต้องการจะรวมรายการ)

เดือน	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
มกราคม	3	5.17	--	—	3	5.56	6	3.68
กุมภาพันธ์	9	15.52	4	7.84	5	9.26	18	11.04
มีนาคม	11	18.97	13	25.49	14	25.92	38	23.31
เมษายน	17	29.31	22	43.14	17	31.48	56	34.37
พฤษภาคม	4	6.90	5	9.80	3	5.56	10	6.13
มิถุนายน	1	1.72	—	—	1	1.85	2	1.23
กรกฎาคม	1	1.72	—	—	—	—	1	0.61
พฤศจิกายน-ธันวาคม	5	8.62	1	1.96	—	—	6	3.68
ทุกเดือน	7	12.07	8	15.69	11	20.37	26	15.95
รวม	58	100	51	100	54	100	163	100

หมายเหตุ สมาชิกกลุ่มตัวอย่างในระดับต่ำ จำนวน 1 คน ไม่ระบุเดือน จึงไม่นำมาคำนวณรวมด้วย

ตาราง 113 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาในการจัดทัศนศึกษาแบบกว้างกับ
ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน กับเดือนอื่น ๆ

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
มีนาคม-เมษายน และ ทุกเดือน เดือนอื่น ๆ	35	60.35	43	84.32	42	77.77	120	73.63
	23	39.65	8	15.68	12	22.23	43	26.37
รวม	58	100	51	100	54	100	163	100
χ^2 df=1	32.04 **		20.95 **		65.56 **		65.90 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 114 จำนวนคนที่เหมาะสมสำหรับการจัดทัศนศึกษาแบบไปค้างคืน

จำนวนคืน	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1	15	25.86	8	15.69	11	20.00	34	20.73
2	20	34.48	16	31.37	13	23.64	49	29.87
3	12	20.69	15	29.42	22	40.00	49	29.87
4	2	3.45	1	1.96	1	1.82	4	2.44
5	7	12.07	5	9.80	4	7.27	16	9.77
6	—	—	1	1.96	—	—	1	0.61
7	—	—	1	1.96	—	—	1	0.61
ไม่จำกัด	2	3.45	4	7.84	4	7.27	10	6.10
รวม	58	100	51	100	55	100	164	100

ตาราง 115 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนคืนที่เหมาะสมสำหรับ
การจัดทัศนศึกษาแบบไปค้างคืน ระหว่างไม่เกิน 2 คืนกับเกินกว่า 2 คืน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 2 คืน	35	60.34	24	47.06	24	43.64	83	50.60
เกิน 2 คืน และ ไม่จำกัด	23	39.66	27	52.94	31	56.36	81	49.40
รวม	58	100	51	100	55	100	164	100
$\chi^2_{df=1}$	3.87 *		0.473		1.88		0.00	

นัยสำคัญ * $p < 0.05$

ตาราง 116 ช่วงเวลาของแต่ละวันที่เหมาะสมกับการรวมกลุ่มแบบกลุ่มสัมพันธ์
(กิตติคุณเฉพาะผู้ตอบ)

ช่วงเวลา	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
เช้า (8.00 - 11.00น.)	24	27.59	20	28.57	28	32.94	72	29.75
กลางวัน (11.00 - 13.00น.)	10	21.63	22	31.43	16	18.83	57	23.55
บ่าย (13.00 - 16.00น.)	8	9.70	3	4.29	10	11.76	21	8.68
เย็น (16.00 - 18.00น.)	20	22.99	6	8.57	16	18.82	42	17.36
กลางคืน (18.00 น.ขึ้นไป)	5	5.75	5	7.14	6	7.06	16	6.61
แล้วแต่จะตกลงกัน	11	12.04	14	20.00	9	10.59	34	14.05
รวม	87	100	70	100	85	100	242	100
$\chi^2_{df=4}$	22.64 **		53.06 **		25.66 **		23.46 **	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 117 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการรวมกลุ่มแบบ
กลุ่มสัมพันธ์ในรอบ 1 เดือน

จำนวนครั้ง	ระดับสูง		ระดับกลาง		รวม			
	N	%		%	N	%		
1 - 2	51	58.62		57.14	161	66.53		
3 - 4	30	34.48		28.57	62	25.62		
5 และมากกว่า และ ก็ครั้งก็ได้	6	6.90		14.29	19	7.85		
รวม	87	100	70	100	85	100	242	100
$\chi^2_{df=2}$	40.1876 **		20.5657 **		109.8117 **		54.3329 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 116 ความเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการจัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือ
เรื่องปัญหาการทำมาหากินใน 1 รอบปี (เฉพาะผู้ที่เห็นว่าควรจัด)

จำนวนครั้ง	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1 - 2	46	46.46	37	40.22	31	32.29	114	39.72
3 - 4	31	31.32	38	41.30	33	34.37	102	35.54
5 - 6	9	9.09	6	6.53	13	13.55	28	9.75
7 - 8	1	1.01	—	—	1	1.04	2	0.70
9 - 10	6	6.06	3	3.26	3	3.12	12	4.18
มากกว่า 10 ครั้ง	3	3.03	2	2.17	4	4.17	9	3.14
ได้ปรึกษาหารือ หรือไม่ระบุ	1	1.01	2	2.17	6	6.25	9	3.14
	2	2.02	4	4.35	5	5.21	11	3.83
รวม	99	100	92	100	96	100	287	100

ตาราง 119 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนครั้งในการจัดประชุมกลุ่มสมาชิก เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทำมาหากินระหว่าง 1 - 2 ครั้ง กับมากกว่า (เฉพาะผู้ตอบ)

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1 - 2 ครั้ง	46	47.42	37	42.05	31	34.07	114	41.31
มากกว่า 2 ครั้ง และ ก็ครั้งก็ได้	51	52.58	51	57.95	60	65.93	162	58.69
รวม	99	100	92	100	98	100	267	100
$\chi^2_{df=1}$	0.3794		2.0561		10.7970 **		3.3702	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 120 เปรียบเทียบความเห็นของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างระดับต่ำเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการประชุมกลุ่มสมาชิกในเรื่องการทำมาหากินระหว่างไม่เกิน 4 ครั้งกับมากกว่า

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 4 ครั้ง	—	—	—	—	64	70.33	—	—
เกิน 4 ครั้ง	—	—	—	—	27	29.67	—	—
รวม	—	—	—	—	91	100	—	—
$\chi^2_{df=1}$	—		—		15.73 **		—	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ตาราง 121 จำนวนวันที่เหมาะสมสำหรับการจัดการฝึกอบรมประเภทต้องเข้าร่วมรายการ
เต็มวัน (เฉพาะผู้ที่เข้าร่วมรายการได้)

จำนวนวัน	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1 - 2	41	41.42	46	48.94	39	41.04	126	43.75
3 - 4	32	32.32	31	32.98	36	37.88	99	34.38
5 - 6	8	8.08	5	5.32	5	5.27	18	6.25
7 - 8	6	6.06	2	2.13	5	5.27	13	4.51
9 - 10	1	1.01	2	2.13	—	—	3	1.04
มากกว่า 10 วัน และกึ่งวันก็ได้	11	11.11	8	8.50	10	10.54	29	10.07
รวม	99	100	94	100	95	100	288	100

ตาราง 122 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับจำนวนวันที่ควรจัดรายการฝึกอบรม
ประเภทเต็มวัน ระหว่างไม่เกิน 2 วัน กับมากกว่า 2 วัน

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่กรเกิน 2 วัน เกิน 2 วัน และ ก็วันก็ได้	41	41.42	46	48.94	39	41.04	126	43.75
	56	58.58	48	51.06	56	58.96	162	56.25
รวม	99	100	94	100	95	100	228	100
$\chi^2_{df=1}$	3.2978		0.0973		3.5797		1.8225	

ตาราง 123 เวลาที่กรรเริ่มฝึกอบรมประเภทเต็มวัน (เฉพาะผู้ที่เข้าร่วมรายการได้ และระบุเวลา)

เวลา	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
8.00 - 8.59 น.	26	26.00	23	24.47	39	41.05	88	30.45
9.00 - 9.59 น.	70	70.00	60	63.83	41	43.16	171	59.17
10.00 - 10.59 น.	—	—	6	6.38	8	8.42	14	4.85
11.00 - 11.59 น.	2	2.00	2	2.13	3	3.16	7	2.42
เวลาใดก็ได้	2	2.00	3	3.19	4	4.21	9	3.11
รวม	100	100	94	100	95	100	289	100

ตาราง 124 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับเวลาเริ่มการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน
ระหว่างความเห็นว่าการเริ่มก่อน ๖.๐๐ น. กับตั้งแต่ ๑.๐๐ น.ขึ้นไป

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ก่อน ๑.๐๐ น.	26	26.๐๐	23	24.47	39	41.๐5	88	30.45
ตั้งแต่ ๑.๐๐ น. และ เวลาใดก็ได้	74	74.๐๐	71	75.53	56	58.95	201	69.55
รวม	100	100	94	100	95	100	289	100
χ^2 df=1	24.01 **		27.10 **		3.5721		16.0801 **	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 125 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับเวลาเริ่มการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน
ระหว่างความเห็นว่าการเริ่มก่อน 10.๐๐ น. กับ
ตั้งแต่ 10.๐๐ น.ขึ้นไป

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ก่อน 10.๐๐ น.	96	96.๐๐	83	88.30	60	74.21	259	89.62
ตั้งแต่ 10.๐๐ น. และ เวลาใดก็ได้	4	4.๐๐	17	11.70	15	15.79	41	10.38
รวม	100	100	100	100	100	100	300	100
χ^2 df=1	82.81 **		57.15 **		45.45 **		61.21 **	

นัยสำคัญ ** $P < 0.01$

ตาราง 126 เวลาที่ควรเลิกการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน (เฉพาะความเห็นของผู้ที่สามารถเข้าร่วมรายการได้ และระบุเวลา)

เวลา	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 12.00 น.	19	19.00	14	14.89	15	16.85	48	16.96
ไม่เกิน 13.00 น.	3	3.00	8	8.51	2	2.25	13	4.59
ไม่เกิน 14.00 น.	4	4.00	4	4.26	5	5.62	13	4.59
ไม่เกิน 15.00 น.	34	34.00	27	28.72	29	32.58	90	31.00
ไม่เกิน 16.00 น.	30	30.00	24	25.53	22	24.72	76	26.86
ไม่เกิน 17.00 น.	8	8.00	11	11.70	10	11.24	29	10.25
เกิน 17.00 น.	—	—	2	2.13	1	1.12	3	1.06
เวลาใดก็ได้	2	2.00	4	4.26	5	5.62	11	3.89
รวม	100	100	94	100	89	100	283	100

ตาราง 127 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับเวลาเลิกการอบรมประเภทเต็มวัน
ระหว่างไม่เกิน 15.00 น. กับหลัง 15.00 น.

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ไม่เกิน 15.00 น.	60	60.00	53	56.38	51	57.30	164	57.94
หลัง 15.00 น. และเวลาใดก็ได้	40	40.00	41	43.62	38	42.70	119	42.06
รวม	100	100	94	100	89	100	283	100
$\chi^2_{df=1}$	3.61		1.3829		1.8496		2.2141	

ตาราง 128 เดือนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน 3 วันติดต่อกัน
(คิคำนวณเฉพาะผู้ที่ระบุเดือน)

เดือน	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
มกราคม	1	1.00	—	—	7	7.86	8	2.83
กุมภาพันธ์	22	22.00	2	2.12	6	6.73	30	10.60
มีนาคม	19	19.00	26	27.66	21	23.60	66	23.32
เมษายน	24	24.00	38	40.43	38	42.70	100	35.34
พฤษภาคม	3	3.00	5	5.32	4	4.50	12	4.24
มิถุนายน	1	1.00	—	—	2	2.25	3	1.06
สิงหาคม - ธันวาคม	24	24.00	6	6.38	1	1.12	31	10.95
เดือนใดก็ได้	6	6.00	17	18.09	10	11.24	33	11.66
รวม	100	100	94	100	89	100	283	100

ตาราง 129 การเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมประเภทเต็มวัน
ติดต่อกัน 3 วัน ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน กับเดือนอื่น ๆ

ความคิดเห็น	ระดับสูง		ระดับกลาง		ระดับต่ำ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
มีนาคม-เมษายน และ เดือนใดก็ได้ เดือนอื่น ๆ	49	49.00	81	86.18	69	77.54	199	70.32
	51	51.00	13	13.82	20	22.46	84	29.68
รวม	100	100	94	100	89	100	283	100
χ^2 df=1	0.09		50.9225 **		29.2465 **		15.7133 **	

นัยสำคัญ ** $p < 0.01$

ภาคผนวก ฉ

เกณฑ์การให้คะแนนตัวแปรองค์ประกอบเชิงมนุษย์

ภาคผนวก ฉ

เกณฑ์การให้คะแนนตัวประกอบเชิงมนุษย์

ตัวประกอบประกอบ เชิงมนุษย์	ข้อความใน แบบ สัมภาษณ์	ตัวแปร ย่อยใน สุมุกรหัส	สคัมภ ที่	บัตร ที่	รหัส				
					คะแนน 4	คะแนน 3	คะแนน 2	คะแนน 1	คะแนน 0
1. ความปรารถนา ในการเพิ่มผลผลิต (คะแนนเต็ม 12)	10	024	32	1	—	4-9	2, 3	1	0
	12 ก	029	40	1	—	—	—	1	0
	12 ข	030	41	1	—	—	2	1	0
	13	031	42	1	—	3	—	1	0
	14	032	43	1	—	3	—	1	0,9
2. ความมีเหตุผล (คะแนนเต็ม 9)	15	033	44	1	—	3	—	1	0
	16	034	45	1	—	3	—	1	0,9
	17	035	46	1	—	3	—	1	0,9
3. การยอมรับ นวัตกรรม (คะแนนเต็ม 21)	18 ก	036	47	1	—	—	—	1	0
	18 ข	037	48	1	—	—	2	1	0
	18 ค	038	49	1	—	—	2	1	0
	19	039	50	1	—	3	—	—	0
	20	040	51	1	—	3	—	—	0
	21	041	52	1	—	3	—	—	0,9
	22	042	53	1	—	3	—	—	0,9
	23 ก	043	54	1	—	—	—	1	0
	23 ข	044	55	1	—	—	2	—	0

ตัวประกอบประกอบ เชิงมนุษย์	ข้อคำถามใน แบบ สัมภาษณ์	ตัวแปร ย่อยใน สมการหลัก	สคริปต์ ที่	บัตร ที่	รหัส				
					คะแนน 4	คะแนน 3	คะแนน 2	คะแนน 1	คะแนน 0
4. ความขยัน (คะแนนเต็ม 12)	24	045	56	1	—			1	0
	25	046	57	1	—			—	0
	26	047	58	1	—			1	0
	27	048	59	1	—			1	0
5. ความสามารถขั้นพื้นฐาน									
5.1 ความสามารถ ทางเลขคณิต ขั้นพื้นฐาน (คะแนนเต็ม 5)	77 ข1	101	32	2	—	—	—	1	0,9
	77 ข2	102	33	2	—	—	—	1	0,9
	77 ข3	103	34	2	—	—	—	1	0,9
	77 ข4	104	35	2	—	—	—	1	0,9
5.2 ความสามารถ ในการอ่านออก เขียนได้	78 ข	106	37	2	4	3	2	1	0
	78 ค1	107	38	2	—	—	—	1	0,9
	78 ค2	108	39	2	—	—	—	1	0,9
	78 ค3	109	40	2	—	—	—	1	0,9
	79 ข	110	41	2	4	3	2	1	0
5.3 ความรู้เกี่ยวกับ เทคโนโลยี ในการผลิต (คะแนนเต็ม 4)	80 ก	111	42	2	—	—	—	1	0,9
	80 ข	112	43	2	—	—	—	1	0,9
	80 ค	113	44	2	—	—	—	1	0,9
	80 ง	114	45	2	—	—	—	1	0,9

ตัวแปรองค์ประกอบ เชิงมนุษย์	ข้อคำถามใน แบบ สัมภาษณ์	ตัวแปร ย่อยใน สมุทรีรหัส	สคิม ที่	บิต ที่	รหัส				
					คะแนน 4	คะแนน 3	คะแนน 2	คะแนน 1	คะแนน 0
6. การรู้จักประหยัค (คะแนนเต็ม 21)	28	049	60	1	—	3	2	1	0,9
	47	068	79	1	—	3	—	1	0
	51	072	3	2	—	3	—	1	0
	52	073	4	2	—	3	—	1	0
	53	074	5	2	—	3	—	1	0
	54	075	6	2	—	3	—	—	0,9
	55	076	7	2	—	3	—	1	0
7. พัฒนคติต่ออาชีพ เกษตรกรรม (คะแนนเต็ม 9)	29	050	61	1	—	3	—	1	0,9
	56	077	8	2	—	3	—	1	0
	57	078	9	2	—	3	—	—	0,1,2 4-9
8. ความสำนึกในเวลา (คะแนนเต็ม 12)	30	051	62	1	—	3	—	1	0,9
	31	052	63	1	—	3	—	1	0,9
	48	069	80	1	—	3	—	1	0
	58	079	10	2	—	3	2	1	0
9. ความกล้าเสี่ยง (คะแนนเต็ม 15)	34	055	66	1	—	3	—	1	0,9
	59	080	11	2	—	3	2	1	0,9
	60 ก	081	12	2	—	3	2	1	0
	60 ข	082	13	2	—	3	2	1	0
	61	083	14	2	—	3	—	—	0,9

ตัวแปรองค์ประกอบ เชิงมนุษย์	ข้อคำถามใน แบบ สัมภาษณ์	ตัวแปร ย่อยใน สูตรหาค่า	สคมก ที่	บัตร ที่	รหัส				
					คะแนน 4	คะแนน 3	คะแนน 2	คะแนน 1	คะแนน 0
10. ความรับผิดชอบ (คะแนนเต็ม 15)	32	053	64	1	—	3	—	1	0,9
	49	070	1	2	—	3	—	1	0
	62	084	15	2	—	3	—	—	0,9
	63	085	16	2	—	3	—	1	0
	64	086	17	2	—	3	—	1	0,9
11. ความผูกพันในระบบ เครือข่าย และ พวกพ้อง (คะแนนเต็ม 12)	33	054	65	1	—	3,9	—	1	0
	65	087	18	2	—	3,9	—	—	0
	66	088	19	2	—	3	2	—	0,9
	67	089	20	2	—	3,9	2	—	0
12. ค่านิยมในอำนาจ และระบบอาวุโส (คะแนนเต็ม 12)	35	056	67	1	—	3,9	—	1	0
	36	057	68	1	—	3,9	—	1	0
	44	066	76	1	—	3,9	—	1	0
	45	067	77	1	—	3,9	—	1	0
13. ลักษณะเอกัตบุคคล (คะแนนเต็ม 15)	37	058	69	1	—	3	—	1	0,9
	46	067	78	1	—	3	—	1	0,9
	50	071	2	2	—	3	—	1	0
	68 ก	090	21	2	—	3	—	1	0
	68 ข	091	22	2	—	3	—	1	0

ตัวแปรองค์ประกอบ เชิงมนุุษย์	ข้อคำถามใน แบบ สัมภาษณ์	ตัวแปร ย่อยใน สมการหลัก	สคมก ที่	บัตร ที่	รหัส				
					คะแนน 4	คะแนน 3	คะแนน 2	คะแนน 1	คะแนน 0
14. ความศรัทธาและ การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่ม (คะแนนเต็ม 15)	38	059	70	1	—	3	—	1	0,9
	39	060	71	1	—	3	—	1	0,9
	69	092	23	2	—	3	—	—	0,9
	70	093	24	2	—	3	—	—	0,9
	71	094	25	2	—	3	—	—	0,9
15. ความเชื่อใจใน บุคคลอื่น (คะแนนเต็ม 12)	40	061	72	1	—	3	—	1	0,9
	72	095	26	2	—	3	—	—	0,9
	73	096	27	2	—	3	—	—	0,9
	74	097	28	2	—	3	—	1	0
16. ความรู้ความเข้าใจ ในกิจการสหกรณ์ การเกษตร (คะแนนเต็ม 33)	82	118	49	2	—	3	—	—	0,9
	83	119	50	2	—	3	—	1	0,9
	84	120	51	2	—	3	2	1	0,9
	85	121	52	2	—	3	—	—	0,9
	86	122	53	2	—	3	—	—	0,9
	87	123	54	2	—	3	—	—	0,9
	88	124	55	2	—	3	2	1	0,9
	89	125	56	2	—	3	—	1	0
	90	126	57	2	—	3	2	—	0,9

ตัวแปรองค์ประกอบ เชิงมนุษย์	ข้อคำถามใน แบบ สัมภาษณ์	ตัวแปร ย่อยใน สมุทราศาสตร์	สมมุติ ที่	ปัจจัย ที่	รหัส				
					คะแนน 4	คะแนน 3	คะแนน 2	คะแนน 1	คะแนน 0
16. (ต่อ)	91	127	58	2	—	3	2	1	0,9
	92	128	59	2	—	3	2	1	0,9
17. ทัศนคติต่อสหกรณ์ การ เกษตร (คะแนนเต็ม 15)	41	062	73	1	—	3	—	1	0,9
	42	063	74	1	—	3	—	1	0,9
	43	064	75	1	—	3	—	1	0,9
	75	099	29	2	—	3	—	—	0
	76	100	30	2	—	3	—	—	0